

RECEȚIONAT
Ministerul Educației și Cercetării

la data: _____

RAPORT ANUAL
privind activitatea organizației de drept public din domeniile cercetării și inovării
finanțate instituțional

Organizația (denumirea) **UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA**

termen de executare: **31 decembrie 2023**

✓ Rector

dr., conf. univ. SAROV Igor
(numele, prenumele)

(semnătura)

L.Ș.

Chișinău 2023

CUPRINS

ANEXA NR. 1. PERSONALUL ORGANIZAȚIEI DIN DOMENIILE CERCETĂRII ȘI INOVĂRII

ANEXA NR. 2. ACTIVITĂȚI REALIZATE ÎN CADRUL FINANȚĂRII INSTITUȚIONALE

ANEXA NR.3. FIȘA DE PREZENTARE A ACTIVITĂȚILOR DE CERCETARE ȘI INOVARE ȘI A REZULTATELOR OBTINUTE ÎN CADRUL FINANȚĂRII INSTITUȚIONALE

ANEXA NR.4. LISTA PROIECTELOR NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE ÎN CURS

ACTIVITĂȚI REALIZATE ÎN CADRUL FINANȚĂRII INSTITUȚIONALE

Nr.	Denumirea activității	Rezultate
I. ACTIVITĂȚI CE REZULTĂ DIN ÎNDEPLINIREA FUNCȚIILOR ȘI ATRIBUȚIILOR PREVĂZUTE DE STATUTUL ORGANIZAȚIILOR		
1	Editarea de lucrări științifice și științifico-metodice, precum și de reviste științifice	<p>Cercetările efectuate de către personalul științific s-au materializat <i>într-o serie de publicații</i>, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Monografiile monoautor și colective editate la edituri naționale – 34; • Monografiile monoautor și colective editate la edituri internaționale – 3; • Capitole în monografiile internaționale – 3; • Capitole în monografiile naționale – 4; • Articole științifice publicate în reviste indexate în baza de date Thomson Reuters (reviste cotate incluse în baza de date Web of Science și Scopus)- 25; • Articole publicate în reviste științifice indexate în alte baze de date – 5; • Articole publicate în reviste din Registrul Național al revistelor de profil – 32; • Articole publicate în culegeri peste hotare – 4; • Articole publicate în alte reviste din străinătate recunoscute- 19; • Articole în culegeri de lucrări științifice editate în Republica Moldova – 5; • Articole publicate în lucrările manifestărilor științifice internaționale (peste hotare) – 12; • Articole în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova) – 16; • Articole publicate în lucrările manifestărilor științifice cu participare internațională – 90; • Articole publicate în lucrările manifestărilor științifice naționale – 73; • Teze publicate în lucrările manifestărilor științifice internaționale editate peste hotare – 3; • Teze publicate în lucrările manifestărilor științifice internaționale editate în Republica Moldova - 12; • Teze la conferințelor științifice naționale cu participare internațională - 10; • Lucrări științifico-metodice și didactice - 13; • Alte lucrări: ediții de documente, ediții de operă etc. – 32. <p>Revistele științifice editate de USM:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Matematica (categoria A) 2. Computer Science Journal of Moldova (categoria A) 3. Quasigroups and Related Systems (categoria A) 4. Surface Engineering and Applied Electrochemistry(categoria A) 5. Chemistry Journal of Moldova (categoria A) 6. Studia Universitatis Moldaviae (5 serii) (categoria B) 7. Revista de studii culturale și literatură ”DIALOGICA” (categoria B) 8. Philologia (categoria B) 9. Administrarea Publică (categoria B) 10. Journal of Botany / Revista Botanică (categoria C)
2	Susținerea și dezvoltarea colaborării științifice cu organizații internaționale; dezvoltarea de legături directe cu organizații similare din domeniul cercetării și inovării din țară și din străinătate	<p>În conformitate cu prevederile Capitolului VIII, art. 45 din Carta Universității de Stat din Moldova, Universitatea de Stat din Moldova dezvoltă parteneriate la nivel național și internațional. Parteneriatele și colaborările vizează diverse domenii de cercetare și inovare, cu participarea cadrelor științifice, științifico-didactice și a tinerilor cercetători ai USM. USM susține și dezvoltă colaborări științifice cu următoarele organizații similare din domeniul cercetării și inovării și agenți economici din Republica Moldova și de peste hotare:</p> <p>Colaborări naționale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Academia de Științe a Moldovei • Agenția de Dezvoltare Regională Nord • Agenția Națională de Dezvoltare Rurală (ACSA) • Institutul de Microbiologie și Biotehnologie, UTM • Universitatea de Stat de Medicină și Farmaceutică „Nicolae Testemițanu” • Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” • Universitatea Tehnică a Moldovei; • Comisia de Stat de Testare a Soiurilor de Plante

- Compania Seedeco Semences SRL
- Asociația Cultivatorilor de Plante Aromatice și Medicinale din Republica Moldova "AROMEDA"
- Asociația Obștească Științifică a Geneticienilor și Amelioratorilor din Republica Moldova
- FPC VitisCojușna SRL
- Serviciul Hidrometeorologic de Stat
- Centrul Experimental „Prometeu”
- Centrul de cercetări financiare și monetare "Victor Slăvescu", Academia Română, reprezentat de Dr. Constantin Marin
- Muzeul Național de Istorie a Moldovei
- Muzeul național de Etnografie și Istorie Naturală
- Muzeul Național de Istorie a Moldovei
- Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor
- Primăria s. Onițcani, rl Criuleni
- Primăria com. Iezărenii Vechi, rl Sîngerei
- S.A. "Apă-Canal Chișinău"

Colaborări internaționale:

- Asociația Internațională a Florii-soarelui, Paris, Franța
- IACEHOF – International Adult and Continuing Education Hall of Fame, Outreach University, Oklahoma, SUA
- DVV International Bonn, RFG (Asociația Germană pentru Educația Adulților)
- Institutul de Genetică a Plantelor și de Cercetare a Plantelor Cultivabile Leibniz, Gatersleben, Germania
- Casa de literatură de la Halle, Germania
- Universitatea Trakya, Turcia
- Burdur Mehmet Akif Ersoy University, **Turcia**
- Universitatea Tehnică Gebze, Kocaeli, Turcia
- Institutul Agricol Dobruđja, Bulgaria
- Universitatea Agricolă Inner Mongolia, China
- Universitatea Internațională Elenă (TEISM), Seres, Grecia
- Universitatea Democritus din Tracia, Xanthi, Grecia
- Institutul de Seismologie inginerescă și inginerie seismică, Thessaloniki, Grecia
- Institutul de Culturi de Câmp și Leguminoase, Novi Sad, Serbia
- Universitatea Carolină din Praga
- Universitatea din Padova, Italia
- Universitatea de Stat din Cracovia, Polonia
- Centrul de Cercetare Științifică în Chimie Fizică, Facultatea de Chimie și Inginerie Chimică, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, România
- Centrul de Cercetare a Imaginarului „Phantasma” de la Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, România
- Institutul de Științe ale Educației, București, România
- Institutul Național pentru Cercetare Dezvoltare Agricolă, Fundulea, România
- Institutul Român pentru Educația Adulților, Timișoara, România
- Stațiunea de Cercetare și Dezvoltare Agricolă Brăila, România
- Centrul de Studii și Cercetări de Biodiversitate Agrosilvică “Acad. David Davidescu”, România
- Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Științe Biologice, București, România
- Stațiunea de Cercetare Dezvoltare Agricolă Secuieni, jud. Neamț, România
- Stațiunea de Cercetare Dezvoltare Agricolă Lovrin a Academiei de Științe Agricole și Silvicultură “Gheorghe Ionescu –Șișești”, comuna Lovrin județul Timiș, România
- Filiala Iași a Academiei Române, Colectivul de Geografie, România
- Institutul de Geografie al Academiei Române
- Institutul de Matematică “Simion Stoilov” al Academiei Române
- Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Ecologie Industrială – Ecoind, București (<https://ichem.md/internationale>), România
- Centrul de Cercetări ale Imaginarului și Raționalității „Mircea Eliade” din Craiova

		<ul style="list-style-type: none"> • Universitatea de Științe ale Vieții "Ion Ionescu de la Brad" din Iași, România • Universitatea din Oradea, România • Universitatea „Ovidius” din Constanța, România • Universitatea de Științe ale Vieții "Regele Mihai I" din Timișoara, România • Universitatea Tehnică "Gheorghe Asachi" din Iași, România • Universitatea "Alexandru Ioan Cuza", Iași, România • Universitatea din București, România • Universitatea "Dunărea de Jos" din Galați, România • Universitatea Petre Andrei din Iași, România • Colegiul Național „Octavian Goga din Marghita, județul Bihor, România • Universitatea Europeană „Iosif Constantin Drăgan”, Lugoj, România • Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, România • Zakarpattia Institute of Postgraduate Pedagogical Education, Uzhhorod, Ukraine • Ukrainian Scientific Center of Ecology of the Sea • Liceul „Alexandru IIschi” din Crasna, reg. Cernăuți, Ucraina • Liceul din Dinăuți (Динівецький Лицей), r. Storojineț, reg. Cernăuți, Ucraina • Liceul nr. 6 „Alexandru cel Bun” din Cernăuți (Чернівецький лицей №6 імені Олександра Доброго Чернівецької міської ради), Ucraina • Institutul de Agrofizică, St.-Petersburg, Rusia • Centrul Internațional de Cercetare a Imaginarului CRI2I <p>Colecțiile Bibliotecii Științifice Centrale "A. Lupan" au fost completate prin sursa Schimb Internațional de publicații inclusiv 100 unități materiale. În perioada (Sim. III-IV) Biblioteca a menținut relații de parteneriat cu cca 137 parteneri din 28 țări. Împrumutul interbibliotecar în aceasta perioadă a constituit 20 cereri.</p> <p>Grădina Botanică menține colaborările științifice naționale (29 acorduri) și internaționale (17 acorduri) cu diverse organizații din domeniu. A fost semnat un memorandum de colaborare trilateral între Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice, Grădina Botanică Națională (Institut) „Alexandru Ciubotaru” și Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Silvicultură „Marin Drăcea”, România GBNI prin semnarea <i>Convenției schimbului de material biologic</i>, anual transmite și primește eșantioane cu semințe prin <i>Index Seminum</i>. În peste 80 de organizații botanice, au fost transmise eșantioane cu semințe.</p> <p>Pentru desfășurarea unor proiecte comune, au fost încheiate acorduri de colaborare științifică și de parteneriat cu: Colegiul Național „Gh. Șincai” din București (nr. 149/19.01.2023), Universitatea de Vest din Timișoara (11869/23.02.2023), Comitetul Român de Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii (CRISFT), Academia Română, Filiala Timișoara (nr. 171 din 07.03.2023).</p>
3	Sustinerea și dezvoltarea bazei tehnico-științifice și celei experimentale	<p>În vederea susținerii și dezvoltării bazei tehnico-științifice și celei experimentale s-au realizat următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A fost monitorizată starea echipamentului și utilajului din cadrul subdiviziunilor de cercetare; • S-au achiziționat reagenții și consumabile, necesari pentru realizarea cercetărilor; • A fost achiziționat echipament științific: balanță, ionometru, analizator multiparametru, agitator pentru probe biologice. sistem complex de analiză genetică; incubator cu rafturi; microscop trinocular cu obiectiv pentru captarea imaginilor; centrifugă de laborator; multiparametru pentru investigații hidrobiologice; set Backpack Lab™ pentru investigații hidrobiologice; boxă UV Biosan cu lămpi UV bactericide; frigider – 2; congelator – 1; saltele pliante pentru corturi; îmbrăcăminte de protecție pentru investigații ihtiologice; recipiente pentru preparate ihtiologice; instalație de producere a azotului lichid; evaporator rotativ RV 3 V-C, IKA-Werke; centrifugă; microscop stereo, balanță analitică. balanțe de precizie Tip EMB (3 buc.). agitator magnetic cu placa încălzită, etuvă de uscare BUCHI TO 50, lampa UV portabila, sensor de temperatură pentru mantaua de încălzire cu agitare și ecran digital, manta de încălzire cu agitare și ecran digital, lampă de deuterium, cuve de cuarț, dulap de uscare; • Au fost proiectate și puse în funcțiune instalații de laborator în scopul realizării cercetărilor experimentale în vederea elucidării și determinării eficacității unor culturi de laborator ale unor specii de hidrobionți în calitate de noi surse de hrană pentru puietul de pește în condițiile instalațiilor de cultură alimentate cu apă circulantă; • Echipa LCȘ „Procese pedo-genetice” și „Algologie” a amenajat, în comun cu Centrul Experimental “Prometeu”, un teren demonstrativ de implementare a tehnologiilor modernizate de management sustenabil al sănătății solurilor prin aplicarea preparatelor bioorgano-minerale NEOFERT-M și NEOFERT –S și a preparatului de organisme eficiente (BOGAȘA);

		<ul style="list-style-type: none"> • S-a asigurat mentenanța echipamentului și aparaturii utilizat în cercetare; • S-a confecționat instalația de iradiere UV și urmează să fie pusă în funcție; • Au fost procurate 3 stații de lipit+3 termofene 2:1 Digitala 100-480C 220V REXANT; • S-au completat colecțiile și expozițiile Grădinii Botanice Naționale (Institut) „Alexandru Ciubotaru” cu cei mai noi taxoni în scop de mobilizare și introducere, precum și cercetarea lor ulterioară cu finalizarea prin recomandări pentru economia națională; • S-a achiziționat analizatorul hematologic veterinar VetScan HM5; • A fost testat analizatorul imunologic „Sinergy HT”; • Au fost asigurate lucrările de reparație a tehnicii de calcul și încărcarea cartușelor pentru imprimante; • S-au realizat lucrări de mentenanță, administrare și dezvoltare a rețelei locale, sistemelor, resurselor și serviciilor informaționale.
4	<p>Stimularea creativității științifice, organizarea de cursuri de perfecționare și de recalificare a specialiștilor în domeniu, evaluarea personalului, conform prevederilor salariului normativ</p>	<p>Obiectivul de stimulare a creativității științifice, dezvoltare profesională a specialiștilor a fost realizat prin următoarele acțiuni:</p> <p>a) Organizarea de cursuri de formare profesională:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Instruirea formatorilor la disciplina Aspecte practice în Fiziologia umană din cadrul programului de formare profesională continuă a cadrelor didactice, 22 noiembrie 2023, responsabil Bacalov Iurie; • Cea dea IX-a ediție a cursurilor de formare profesională continuă organizate de Oficiul de Educație pentru Drone din cadrul Facultății de Fizică și Inginerie a Universității de Stat din Moldova; • Continuarea cursului "Cours avancé de préparation et d'édition des documents (format digital et version imprimé)", mai 2023; • Cursul Servicii Hoteliere, Turism și agrement pentru reciclarea specialiștilor în domeniu, responsabil Bulat Veronica, dr., conf. univ.; • Cursul Management Financiar în instituțiile de învățământ, responsabil Mulic Andrei, dr., conf. univ.; • Stagiul de practică a studenților anului întâi de la Universitatea Pedagogică de Stat Ion Creangă din Chișinău organizat de Institutul de Geologie și Seismologie, și în mod particular Centrul de Monitorizare Seismică al Universității de Stat din Moldova în perioada 21 iunie - 12 iulie. <p>b) Organizarea/participarea la diverse reuniuni cu impact asupra dezvoltării profesionale și stimulării creativității:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seminarul științific „Aspecte bioinformatică în proiectarea ADN-polimerazelor de înaltă fidelitate, domenii de aplicare” – 7 aprilie (LCȘ „Biochimia plantelor”); • Seminarul științific „Tehnici de asamblare a secvențelor de ADN” – 8 aprilie (LCȘ „Biochimia plantelor”); • Seminarul științific „Screening-ul clonelor recombinante” – 28 aprilie (LCȘ „Biochimia plantelor”); • Seminarul științific „Managementul durabil al agroecosistemelor de floarea-soarelui: probleme și soluții” - 8 noiembrie (Centrul de cercetări științifice Genetică Funcțională, Facultatea de Biologie și Geștiințe); • Seminar științific Obiective ale tranziției spre standarde de protecție eficientă a drepturilor omului, 14.02.2023; • Seminar științific „Dimensiuni prioritare ale promovării mecanismelor de bună guvernare”, 22.06.2023; • Seminar online cu tematica: „Utilizarea produselor PCR ale R-Biopharm pentru detectarea, identificarea și cuantificarea OMG-urilor în diferite tipuri de probe”, 28 – 30 noiembrie 2023; • Seminarul științific: dedicat Zilei Mondiale a Mediului – 26.06.23; <p>Webinarul de încheiere a proiectului “Metode de aplicare complexă a derivaților acidului <i>para</i>-aminobenzoic și microorganismelor entomopatogene în controlul organismelor dăunătoare la culturile pomicole și legumicole”;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Webinar First FEBS Seasonal Education/Teaching Webinar of 15 martie, 2023; • FEBS Education Committee Seasonal Webinar, 11 septembrie, 2023; • Webinar Sprijinirea inițiativelor de cercetare deschisă, 27 februarie 2023; • Webinarul “The Joint Research Centre of the European Commission: Role, approach and future opportunities for Researchers, Universities and HEIs”, 27 martie 2023; • Webinarul „Profiluri de cercetători în Web of Science”, 25 Aprilie, 2023; • Webinar: Protecția biologică a plantelor în agricultura ecologică, organizat de Asociația „Educație pentru Dezvoltare” (AED);

- Webinar organizat de Federația Fermierilor din Moldova: Protecția biologică a plantelor în agricultura ecologică;
- Webinar organizat de AGEPI, ANACEC, *Publicațiile pseudoștiințifice de tip prădător ca factor de risc pentru cercetarea științifică în cadrul EIS Infoinvent 2023*;
- Webinarul privind rigorile de aplicare a propunerilor de proiecte la concursul Parteneriatului European Biodiversa+, organizat de ANCD, 29 septembrie 2023 (Nistreanu V.) etc.
- Webinar “The basics of precise pH measurements” organizat de Metrohm (online, 14.11.2023) dr. Raisa Nastas;
- Masă rotundă noi orientări în tehnologia florii-soarelui, 24 martie 2023, organizată de Academia de Științe Agricole și Silvicultură "Gheorghe Ionescu-Șișești”;
- Masă rotundă: Păduri sănătoase, oameni sănătoși – dedicat Zilei Internaționale a Pădurilor – 21.03.23;
- Masa Rotundă „Aplicarea sancțiunilor contravenționale în legislația RM. Provocări și controverse. 31.10.2023;
- Workshop-urile exploratorii din cadrul conferinței ”Smart diaspora - diaspora în învățământ superior, știință, inovare și antreprenariat. Diaspora și prietenii ei - 2023”, 10-13 aprilie 2023, Timișoara, România;
- Workshop "Horizon Europe Proposal Writing Camp for Moldova", organizat de ANCD, 20-24 martie 2023, Chișinău (Bagrin N, Ivanova A);
- Project Preparation Workshop under the Interreg NEXT Black Sea Basin Programme, 24 mai 2023, Chișinău (Zubcov E., Bilețchi L., Bagrin N.);
- Atelierul internațional ”Impactul războiului din Ucraina asupra mediului în regiunea Mării Negre”, organizat de MEC în parteneriat cu Directoratul Comisiei Europene pentru Cercetare și Inovare, 25 mai 2023, Chișinău (Bilețchi L., Nistreanu V.);
- Atelierul de lucru dedicat aspectelor privind actualizarea metodologiilor și instrucțiunilor de calcul al prejudiciului cauzat aerului atmosferic, organizat de Ministerul mediului al RMoldova (29 august 2023), Nina Țîmbaliuc și dr. Irina Ceban;
- Atelier de lansare Proiectul PNUD-GEF Conservarea și gestionarea durabilă a zonelor umede cu accent pe zonele cu valoare naturală ridicată din bazinul râului Prut – 07.06.23;
- Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare” cu prilejul Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare;
- PLANTA+. SCIENCE, PRACTICE AND EDUCATION: The 3rd Scientific and Practical Conference with International Participation, dedicated to the 180th anniversary of Bogomolets National Medical University, 2023, Kyiv, Ukraine;
- Simpozion: Promovarea transferului de cunoștințe și a abilităților de cercetare ale INCDS Marin Drăcea la unități economice din sectorul forestier (Brașov), România– 20.06.23;
- Conferința internațională Forest science for people and societal challenges 2.10.23, București, România;
- Participare la evenimentul organizat de Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO) în contextul implementării Proiectului “Integrarea adaptării în procesele de planificare în vederea reducerii vulnerabilității la schimbările climatice la nivel central și local în sectorul agricol din Republica Moldova” finanțat de Fondul Verde pentru Climă;
- Expoziții în cadrul evenimentului organizat de Ministerul Educației și cercetării cu ocazia Zilei internaționale a științei pentru pace și dezvoltare 20.11.2023;
- Botanical Weekend (Ziua ușilor deschise în serele GBN(I)). (13-14 mai și 14-15 octombrie 2023);
- Școala de vară GeoEcoMar, organizată de Institutul de Geologie și Geoecologie Marină (GeoEcoMar) din România, 14-17 mai 2023 (tinerii cercetători Ciorba P., Istrati S.);
- Școala de vară: COST NanoSpace JWST Training School, 19-22 iunie, Institutul de Astrofizică de Canaria, Santa Cruz de Tenerife, Spania. (on-line). Dr.Raisa Nastas;
- Sesiune de informare ”Programul Interreg Next România-Republica Moldova”, 30 mai 2023, Chișinău (Bilețchi L., Bagrin N.);
- Evenimentul de prezentare „Proiecte de colaborare cu Republica Moldova”, organizat de MEC, 7 iulie 2023 (Bilețchi L., Gliga O.);
- Sesiunea de informare/instruire MSCA (Marie Skłodowska-Curie Actions) Green Charter: A quick guide and practical ideas to conduct your projects sustainably. Organizator Comisia Europeană (17 October 2023, online), dr. Raisa Nastas;
- Sesiune de informare ”Programul Interreg Next România-Republica Moldova”, 18 octombrie 2023, Chișinău (Zubcov E., Bilețchi L., Bagrin N).

		<p>Administrația Institutului de Zoologie a încurajat participarea cercetătorilor la concursuri de burse/granturi individuale. În rezultat, tânăra cercetătoare Țugulea C. a obținut bursa de excelență a Federației Mondiale a Savanților.</p> <p>c) Participări la saloane și expoziții de invenție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Salonul Internațional de Invenții din Geneva ediția a 48-a, 26-30 aprilie 2023 – 2 lucrări; • Expoziția Europeană a Creativității și Inovării EUROINVENT'23 , ediția a XV-a, 11-13 mai 2023, Iași, România Vasile BOTNARIUC, Leonid GORCEAC, Simion RAEVSCHI, Sergiu VATAVU. Medalie de Aur; • Salonul de carte EUROINVENT-2023, 11-13 mai 2023, Iași – 3 lucrări; • Salonul Internațional de Invenții și Inovații „Traian VUIA`2023”, 15 – 17 iunie 2023, Timișoara, România Vasile BOTNARIUC, Leonid GORCEAC, Simion RAEVSCHI, Sergiu VATAVU. Medalie de Aur; • Salonul Internațional de Invenții INVENTICA, ediția a 27-a, 21-23 iunie 2023, Iași, România, Vasile BOTNARIUC, LeonidGORCEAC, Simion RAEVSCHI, Sergiu VATAVU, Medalie de Argint; • Târgul Internațional al Inovării și Educației Creative pentru Tineret ICE-USV, ediția a VII-a, 10-12 iulie 2022, Suceava, România. Alexandru VARZARI, Alexandr CLIUCANOV, Sergiu VATAVU. Medalie de Aur; • Târgul Internațional al Inovării și Educației Creative pentru Tineret ICE-USV, ediția a VII-a, 10-12 iulie 2022, Suceava, România. Gheorghe GHILEȚCHII, Igor NAROLSCHI, Sergiu VATAVU. Medalie de Argint; • Salonul Internațional INVENTCOR 2023, ediția a IV-a, 14-16 septembrie 2023, Deva, România. Vasile BOTNARIUC, Leonid GORCEAC, Simion RAEVSCHI, Sergiu VATAVU. Medalie de Aur, Diplomă de Excelență și Medalie de Aur oferită de Institutul Național pentru Fizica Laserilor, Plasmei și Radiațiilor, Măgurele, România; • Expoziția Internațională de Inovație și Transfer Tehnologic ”Idee excelentă – 2023”, Chișinău, 19-21 septembrie 2023 – 3 lucrări; • Salonului Internațional de Invenție și Antreprenariat Inovativ, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, 12-13 octombrie 2023 – 1 lucrare; • Salonul Internațional al Cercetării Științifice, Inovării și Invenției, Pro INVENT 2023, ediția a XXI-a, 25-27 octombrie 2023, Cluj-Napoca – 1 lucrare; • Expoziția Internațională Specializată Infoinvent, 22-24 noiembrie 2023, online – 3 lucrări. <p>c) Lansări de carte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prezentarea revistei Transilvanian Review, vol XXXII, Supliment 1, 2023, 12 septembrie 2023. Moderator Ion Eremia, Prezentare: Igor Șarov, rectorul USM; Sorin Șipoș, Prorector Universitatea din Oradea, directorul Centrului de Studii Interdisciplinare „Silviu Dragomir” Oradea – Chișinău; • Lansarea monografiei Mircea Eliade. Oglinzile arhetipale ale erosului (Epigraf, 2022), de Nadejda Ivanov, în parteneriat cu Biblioteca Municipală „Bogdan Petriceicu Hasdeu”, 22.02.2023. https://ifr.md/2023/02/20/lansarea-monografiei-mircea-eliade-oglinzile-arhetipale-ale-erosului-de-nadejda-ivanov/; • Lansarea volumului <i>Dicționar poliglot de marketing</i>, de Inga Druță, Lidia Vieru și Mariana Vlas, apărut la Editura Cartier, colecția <i>Cartier dicționar</i>, coordonată de Valentin Guțu, la Librăria din Centru (bd. Ștefan cel Mare, nr. 126) din Chișinău, 23.02.2023. https://cartier.md/eveniment/dictionar-poliglot-de-marketing-la-libraria-din-centru/; • - Lansarea volumului <i>Dicționar poliglot de aforisme și expresii latine</i>, de Eugenia Mincu, Dorina Macovei, Natalia Rotari și Cristina Negru, apărut la Editura Cartier, colecția <i>Cartier dicționar</i>, coordonată de Valentin Guțu, la Librăria din Centru (bd. Ștefan cel Mare, nr.126) din Chișinău, 2.03.2023. https://www.youtube.com/watch?v=1kj5B8YXmrk; • Cercetătorii științifici, antrenați în Programele de Stat au participat la organizarea cursurilor de formare continuă a cadrelor didactice și manageriale (nu mai puțin de 200 ore).
5	Participarea la diferite concursuri pentru obținerea finanțării	<p>USM a participat la mai multe concursuri naționale și internaționale în vederea obținerii finanțării domeniilor cercetării și inovării, printre care:</p> <p>În cadrul programului UE Orizont Europa. 101132639 - HORIZON-CL2-2023-DEMOCRACY-01 (RIA) - „Russia's Manipulation Information and Interferece Across Europe: Mapping Tactics and Impact (RUSIMI)”;</p>

<p>domeniilor cercetării și inovării</p>	<p>În cadrul programului HORIZON-MSCA-2022-SE-01-„Multifunctional sustainable adsorbents for water treatment assisted with plasma technologies and for health protection from xenobiotics”;</p> <p>În cadrul programului HORIZON-MISS-2022-OCEAN-01 – ”Danube Wetlands and flood plains Restoration through systemic, community engaged and sustainable innovative actions”;</p> <p>În cadrul Proiectului NATO – "Advanced Technologies for Physical Resilience of Critical Infrastructures (APRIORI)";</p> <p>În cadrul programului Black Sea Cross Border Cooperation – „Enhancing the Resilience of Black Sea Wetlands to Climate Change Impacts through Integrated Management and Ecosystem-Based Adaptation”; „Sinop EWS BSB00423- CCAFF”; „FARMCLIMAGRO: Demonstrative Farms for Climate-Smart Agriculture”;</p> <p>În cadrul primului apel comun de propuneri al TÜBİTAK – NARD, proiecte de cooperare bilaterală Turcia-Republica Moldova - „Validarea adaptabilității germoplasmei de soia din diferite grupe de maturitate în Turcia și Moldova pentru trăsături agronomice, minerale, legate de ulei, calitate și rezistență la nematozii putregaiului rădăcinilor”; ”Development of Waste-Based Nano-catalyst Systems for Sustainable Hydrogen Production (Elaborarea Sistemelor de Nano-catalizatori Bazate pe Deșeuri pentru Producția Durabilă de Hidrogen)”; „The model of accounting and reporting changes in agribusiness ecosystem assets in the context of an environmental crisis”;</p> <p>În cadrul programului de cooperare cu Universitatea Româno-Americană – „Guvernanța achizițiilor publice, instrument suport al finanțelor verzi – componentă majoră a economiei verzi și a dezvoltării durabile privind relațiile dintre România și Republica Moldova”;</p> <p>În cadrul programului „Proiecte inovative ale diasporei” – „Diminuarea mirosului provocat de sulfuri și mercaptani în apele uzate la Stațiile de epurare ale S.A. ”Apă-Canal Chișinău”;</p> <p>În cadrul 18th CERIC-ERIC call for proposals - ”Solution NMR studies of the duplex and G-quadruplex DNA-ligand interactions by using some bioactive compounds”;</p> <p>În cadrul programului Unității Executive pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UEFISCDI), ROMANIA, Proiecte de colaborare cu Republica Moldova - “Sistem pentru identificarea și monitorizarea a factorilor de presiune și amenințare asupra habitatelor naturale aflate în dificultate în zona Prutului inferior și în arealul Dunării de Jos pentru o dezvoltare durabilă în contextul schimbărilor climatice”; „Valorificarea plantelor medicinale spontane și cultivate ca surse de compuși bioactivi prin utilizarea tehnicilor avansate de micropropagare”; „Specializare în monitoring forestier, diversitatea genetică și sistematica plantelor lemnoase și reziliența stejarilor xerofiti la schimbări climatice”; „În noroi: comunități de nevertebrate epigeice ca indicatori ai refacerii ecosistemelor de-a lungul succesiunii primare pe vulcani noroioși”; ”Nanocatalizatori de tip fenton pe baza lichizilor ionici cu aplicații în epurarea apelor uzate de compuși farmaceutici”; ”Cuști organice și metal-organice redox-active cu derivați ai azulenei pentru inginerie cristalină”; ”Metabolomică RMN în diagnosticul și monitorizarea bolilor metabolice”;</p> <p>Exploring the paths to cope with hydro-climatic risks in transboundary rural areas along the Prut Valley: A multi-criteria analysis”;</p> <p>În cadrul Concursului Bilateral proiecte de colaborare cu Republica Moldova - ROMD 2023 – „Valorificarea complexă a subproduselor Helianthus annuus pentru obținerea de noi produse cu potențial biomedical (membrii echipei CGF)”; „Consolidarea cooperării România Republica Moldova pentru dezvoltarea și testarea unor biostimulatori cu aplicații în agricultura ecologică”;</p> <p>În cadrul programului Erasmus+ - „ECO-TECH: Ecological Training for Environmental Champions using Technology”;</p> <p>În cadrul Danubius Young Scientist Award 2023 -”Evaluation of the influence of carbonaceous adsorbent surface chemistry on the adsorption process of pollutants”;</p> <p>În cadrul programului I.P. Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în domeniul Mediului – „Evaluarea stării speciilor de plante și animale; Elaborarea listei speciilor cu statut de raritate și algoritmul lui de prezentare a acestora în ediția a IV-a a Cărții Roșii a Republicii Moldova”; ”Monitorizarea automatizată și diminuarea mirosului neplăcut la Stațiile de epurare ale SA Apă-Canal Chișinău”; „Crearea bazei de date a cadastrului fondului ariilor naturale protejate de stat în format electronic”; „Instituirea unei dumbrăvi de stejar pedunculat (<i>Quercus robur</i> L.) în vecinătatea satului Rădenii Vechi, raionul Ungheni, aplicând metoda nou elaborată de obținere a puietilor cu vigurozitate înaltă și viteză sporită de creștere”.</p> <p>În cadrul concursului „Reziliența Republicii Moldova la situații de criză” – „Elaborarea cadrului științific aplicativ de modernizare a tehnologiilor de asigurare sustenabilă a sănătății solurilor din plantațiile pepiniere în condiții de schimbare a climei”; „Identificarea și valorificarea genitorilor valoroși de culturi agricole în crearea unei baze genetice autohtone de interes socio-economic”; „Delimitarea ariilor de perspectivă în scopul prospecțiunilor de hidrocarburi din sudul Republicii</p>
--	--

		<p>Moldova cu scopul asigurării independenței energetice”; „Evaluarea biomasei energetice și a biocombustibilului solid din soiuri de plante energetice fertilizate cu nămol de la stațiile de epurare”. Centrul de Studii Interdisciplinare „Silviu Dragomir” a prezentat la București proiect la concursul internațional pentru obținerea finanțării în vederea realizării Conferinței internaționale Latinitate, Romanitate, Românită. Aceiași subdiviziune de cercetare a depus proiectul „Politici imperiale în estul și vestul spațiului românesc, în parteneriat cu Universitatea din Oradea” - PLANUL NAȚIONAL DE CERCETARE, DEZVOLTARE ȘI INOVARE 2022-2027, PNCDI IV.</p> <p>De către membrii subdiviziunilor de cercetare au fost depuse și câștigate 3 proiecte de studii postdoctorale.</p> <p>Subdiviziunile de cercetare ale USM au depus 34 subprograme de cercetare în vederea obținerii finanțării instituționale pentru anul 2024.</p>
6	Efectuarea de expertize și avize, inclusiv contra plată, asupra materialelor ce țin de profilul organizației	<p>Activitățile de expertizare, avizare, recenzare au inclus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Expertizarea de dosare depuse la Concursul Premiilor AȘM – 1; - Suport consultativ pentru agenții economici la elaborarea propunerilor de proiect pentru finanțarea în agricultura conservativă - 3 expertize (LCȘ Procese pedogenetice și LCȘ Algologie); - Instruire pentru agenții economici din agricultură „Tehnologii eficiente de irigare a cernoziomurilor în condiții de schimbare a climei”, 19-21 iulie 2023 (LCȘ Procese pedogenetice și LCȘ Algologie); - Instruire agenți economici „Ameliorarea solurilor slab productive”, 24-26 februarie 2023 (LCȘ Procese pedogenetice și LCȘ Algologie); - Membru al Comisiei de profil în învățământul general, ANACEC (Crivoi Aurelia); - Expertize matematice pentru o revistă și în cadrul Proiectului PISA (Guțu V.); - Experiză la ARACIS (Perjan A.) la Universitate din Pitești, România; - Expertize la ANACEC (Perjan A.); - Membri ai colegiilor de redacție ai revistelor de specialitate 3 colaboratori (Ceban D., Perjan A., Sirbu P.) au recenzat lucrări pentru publicare; - Examinarea stării actuale a arborelui secular Quercus robur satul Cobîlea, r. Șoldănești; - Examinarea stării unui arbore de plop din com. Trușeni pentru a fi inclus în Legea nr. 1538/1998; - Răspuns la solicitarea cu privire la emiterea monedelor jubiliare și comemorative pentru anul 2024-2025 (Banca Națională a Moldovei); - Prezentarea listei cu specii sălbatice din flora Republicii Moldova incluse în CITES (Agenția de mediu); - Aviz asupra Hotărârii de Guvern nr. 558/2011; - Elaborarea Planului emisiilor de mărci și efecte poștale pentru anul 2024; - Membru al comisiei cu privire la măsurile ce urmează a fi întreprinse în cazul tratamentelor silvice din: Parcul Valea Morilor; Valea Trandafirilor; parcul Mihai Eminescu; parcul La Izvor; Sarmizegetusa; ÎM Grădina Zoologică; Grădina Publică Catedrala Nașterii Domului; Pădurea Parc Buiucani; terenul Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală; ÎM Vadul-lui-Vodă, Parcul Nistrean; Parcul Muncești (solicitări parvenite din partea AGSV și Agenția de Mediu); - Plan dendrologic de amenajare în com. Trușeni; - Membru al comisiei cu privire la evaluarea stării vegetației forestiere din parcul dendrologic s. Temeleuți, r. Florești; - Membru al comisiei cu privire la evaluarea stării vegetației forestiere din ÎS Rezervația Biosferei Prutul de Jos; - Membru al comisiei cu privire la examinarea efectelor de mediu înregistrare în fondul forestier al ocolului silvic Filimon Carcea, r. Edineț; - Membru al comisiei cu privire la concretizarea volumului tăierilor de reconstrucție ecologică în fondul forestier de Stat: ÎS Orhei, rezervațiile PN Orhei, RN Codrii, Pădurea Domnească, Plaiul Fagului; - Membru al Grupului de lucru în scopul elaborării Strategiei privind diversitatea biologică pentru perioada 2023-2030 și a planului de acțiuni pentru implementarea acesteia; - Membru al comisiei cu privire la examinarea situației bazinului Hidrografic Camenca; - Aviz cu privire la starea fitosanitară a arborilor menționați în act și recomandări de tăieri de igienă în ÎM Grădina Zoologică; - Aviz la Planul de management al Parcului Național Orhei; - Opinie cu referire la la modificarea Codului Fiscal;

	<ul style="list-style-type: none"> - Aviz asupra proiectului de lege privind accesul la informații de interes public; - Opinia la Sesizarea nr. 108g din 11.06.2022 (Curtea Constituțională); - Aviz asupra propunerii MC (04/02-09/1532) de a iniția un act normativ și a Constitui o Comisie în vederea edificării monumentului lui Alexandru Moșanu, președinte al Parlamentului RM (Gh. Cojocaru); - Aviz asupra inițiativei Asociației „A.O.Monumentum” (44/9.10.2023) cu referire la monumentul legionarilor cehi (Ion Negrei); - Aviz (MEC aprilie 2023) asupra Curriculei la Istorie „Crimele Comunismului” (V. Birlădeanu); - Aviz MEC, 03/1-09/5798 din 02.11.2023 despre înlocuirea sintagmei Războiul de pe Nistru (V.Bîrlădeanu); - La solicitarea Biroului asociat de avocați ”Cobzac, Cebotari și partenerii” (baroul avocaților din circumscripția Chișinău, Uniunii avocaților din Republica Moldova) nr. 100/2022 din 09.12.2022, Institutul de Zoologie a prezentat informație privind rația alimentară a nutriei (<i>Mycastor coypus</i>) (ieșire nr. 01/01 din 09.01.2023); - La solicitarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului nr. 6 din 03.01.2023, Institutul de Zoologie a prezentat informație privind starea fondului cinegetic în Republica Moldova pentru anul 2022 (extras din raportul științific anual al Grupului Interdepartamental de Cinegetică al Laboratorului Vertebrate Terestre) (ieșire nr. 04/01 din 10.01.2023); - La solicitarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului nr. 05 din 03.01.2023, Institutul de Zoologie a prezentat informație privind rezultatele pescuiturilor științifice în ecosistemele acvatice din bazinele hidrografice ale fl. Nistru și r. Prut, efectuate în baza Autorizației 002/2022 (ieșire nr. 05/01 din 16.01.2023); - La solicitarea Inspectoratul de Poliție Căușeni nr. 34/29-50 din 04.01.2023, Institutul de Zoologie a prezentat informație cu privire la recunoașterea speciilor de pești capturate ilegal (ieșire nr. 07/01 din 16.01.2023); - Institutul de Zoologie a prezentat informație Agenției de Mediu privind rezultatele pescuiturilor științifice în ecosistemele acvatice din bazinele hidrografice ale fl. Nistru și r. Prut, efectuate în baza Autorizației 002/2022 (ieșire nr. 22/01 din 23.01.2023); - La solicitarea Agenției de Mediu nr. 14/28/2023 din 22.02.2023, Institutul de Zoologie a prezentat informație cu privire la recomandarea perioadei de prohibiție a pescuitului în scopul asigurării condițiilor favorabile pentru reproducerea naturală a resurselor piscicole din ecosistemele acvatice naturale ale Republicii Moldova în anul 2023 (ieșire nr. 35/01 din 27.02.2023); - La solicitarea Agenției de Mediu nr. 14/20/2023 din 17.02.2023, Institutul de Zoologie a prezentat lista speciilor de animale vertebrate sălbatice din fauna Republicii Moldova incluse în Convenția CITES (ieșire nr. 36/01 din 28.02.2023); - La solicitarea MEC nr. 04/2-09/886 din 24.02.2023, Institutul de Zoologie a prezentat o Notă informativă privind acțiunile întreprinse în anul 2022 de către Institutul de Zoologie în vederea realizării Planului de acțiuni privind implementarea Programului național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2020-2023 (ieșire nr. 46/01 din 28.03.2023); - La solicitarea MEC, recepționată prin poșta electronică la 24.03.2023, Institutul de Zoologie a propus tematici pentru emisia monedelor comemorative în anii 2024-2025 de către Banca Națională a Moldovei (ieșire nr. 48/01 din 30.03.2023); - La solicitarea Agenției de Mediu nr. 14/63/2023 din 14.04.2023, Institutul de Zoologie a prezentat informație cu privire la componența cantitativă și calitativă a populației migratoare de scrumbie din anul curent în fluviul Nistru, perioadele de migrare (începutul migrației, perioada de migrare în masă și întoarcerea exemplarelor mature de pe suprafețele de reproducere în mare) și alte recomandări/propuneri cu referire la elaborarea ordinului Agenției de Mediu privind perioada, metodele și uneltele permise pentru pescuitul scrumbiei în fl. Nistru (ieșire nr. 56/01 din 18.04.2023); - La solicitarea Agenției de Mediu nr. 14/95/2023 din 16.06.2023, Institutul de Zoologie a prezentat date referitoare la starea ihtiofaunei din bazinele acvatice naturale ale Republicii Moldova pentru anul 2022 în scopul elaborării Raportului național privind starea mediului (ieșire nr. 81/01 din 23.06.2023); - La solicitarea Agenției Naționale a Piscicultorilor din Republica Moldova, Institutul de Zoologie a prezentat informație privind zonele piscicole de pe teritoriul Republicii Moldova (ieșire nr. 86/01 din 11.07.2023); - La solicitarea Ministerului Mediului nr. 06-07/1844 din 21.08.2023, Institutul de Zoologie și-a expus opinia privind stabilirea cotelor de extragere prin vânare a speciilor de căpriori și cerbi;
--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - La solicitarea Parcului Național Orhei nr. PNO 01/56 din 26.09.2023, Institutul de Zoologie a avizat Planul de management al PNO (ieșire nr. 120/01 din 29.09.2023); - Aviz asupra Planului de Management al Parcului Național Orhei; - Aviz asupra proiectului „Instrucțiunii Metodologiei, privind studiul de fezabilitate pentru executarea lucrărilor de prevenire și combatere a eroziunii solului”, 2023; - Aviz asupra Conceptului și Programului pentru promovarea economiei verzi și circulare (2023-2027), 20 mai ; - Aviz la Clasificatorul Structurii Etnice a populației Republicii Moldova, Biroul național de Statistică a Republicii Moldova. 19 august 2023; - Aviz la Clasificatorul Structurii Lingvistice a populației Republicii Moldova, Biroul național de Statistică a Republicii Moldova. 22 septembrie 2023; - Aviz la Clasificatorul Structurii Confesionale a populației Republicii Moldova, Biroul național de Statistică a Republicii Moldova. 25 octombrie 2023; - Recenzarea articolelor științifice – 40; - Recenzarea proiectelor științifice – 2; - Expertizarea tezelor de doctor și doctor habilitat– 33; - Avizarea tezelor de doctor – 26; - Avize de etimologizare a numelui/prenumelui – 427; - Expertize lingvistice – 9; - Avizarea proiectelor de lege, hotărârilor de guvern și a actelor normative - 19 proiecte; - Expertize internaționale – 2.
7	Asigurarea testării, certificării și standardizării unor produse, servicii și procese noi sau perfecționate	<p>Testări efectuate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Testarea dispenserilor cu feromoni pentru dezorientarea dăunătorului Molia strugurilor <i>Lobesia botrana</i>; - Testarea a 17 produse de uz fitosanitar destinate agriculturii durabile; - Testarea a 15 soiuri de plante (DUS) pentru asigurarea omologării; - Testarea la ISTIS pentru înregistrare în Catalogul european: SAȘM 1, SAȘM 2, SAȘM 4; - Institutul de Geologie și Seismologie al USM a îndeplinit investigații în scopul studiului parametrilor dinamici la care este supusă clădirea tehnico-administrativă a SA Moldtelecom din str. Ștefan cel Mare 10, mun. Chișinău. Măsurătorii instrumentali în trei puncte de înregistrare au avut drept scop asigurarea pe viitor a protecției seismice a clădirii; - În perioada septembrie-octombrie 2023 specialiștii IGS au precizat seismicitatea terenului pentru amenajarea pieței agricole în mun. Orhei; - Testarea analizatorului imunologic „Sinergy HT”. <p>Brevete de invenție și drepturi de autor obținute Pe parcursul anului 2023 au fost obținute 31 brevete de invenție și pentru soiuri de plante și 5 adeverințe pentru dreptul de autor. https://cercetare.usm.md/wp-content/uploads/Protofoliu Brevete 2023.pdf.</p> <p>Implementarea elaborărilor științifice, dovedite prin acte de implementare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Procedeu de colectare a ectoparaziților de la galinaceele vii. Locul implementării: Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova; - Procedeu de colectare a ectoparaziților de la galinaceele vii. Locul implementării: Agenția de Stat „Moldsilva”; - Procedeu de colectare a ectoparaziților de la galinaceele vii. Locul implementării: Întreprinderea Silvo-Cinegetică „SIL REZENI”; - Procedeu de apreciere a sensibilității cervidelor la factorii de stres. Locul implementării: Î.S.Î.S.C. Strășeni; - Procedeu de apreciere a sensibilității cervidelor la factorii de stres. Locul implementării: Agenția de Stat „Moldsilva”; - Procedeu de apreciere a sensibilității cervidelor la factorii de stres. Locul implementării: Rezervația Naturală „Codrii”; - Procedeu de dehelmintizare a carnivorelor sălbatice. Locul implementării: Rezervația Naturală „Codrii”; - Procedeu de producere a momelei pentru tratamentul canidelor sălbatice. Locul implementării: Rezervația Naturală „Codrii”; - Abordări bioinformatică în cercetarea diversității vertebratelor terestre în Republica Moldova. Locul implementării: Rezervația „Pădurea Domnească”;

	<ul style="list-style-type: none"> - Compoziție și procedeu de deparazitare și alimentare complementară a crapului. Locul implementării: SRL "VIGI", r-nul Călărași; - Procedeu de tratare a cartofului semincer contra nematodului <i>Ditylenchus destructor</i>. Locul implementării: SRL "AgrodaviteX"; - Procedeu de tratare a cartofului semincer contra nematodului <i>Ditylenchus destructor</i>. Locul implementării: SRL "DI & RO Lacta"; - Reproducerea ecolog-industrială a speciilor fitofile de pești după exemplul linului. Locul implementării: Centrala Termoelectrică din Moldova "Moldavskaia GRES"; - Instalație pentru incubarea icrelor și stocarea larvelor de pești. Locul implementării: SRL „David-Agro”, s. Troița-Nouă, r. Anenii-Noi; - Dispozitiv pentru hrănirea peștilor. Locul implementării: SRL „David-Agro”, s. Troița-Nouă, r. Anenii-Noi; - Furaș pentru puietul de pești fitofagi. SRL „David-Agro”, s. Troița-Nouă, r. Anenii-Noi; - Instrucțiuni pentru evaluarea efectivelor speciilor de interes cinegetic. Ghid metodologic. Beneficiar: Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova; - Instrucțiuni pentru evaluarea efectivelor speciilor de interes cinegetic. Ghid metodologic. Beneficiar: Agenția de Stat „Moldsilva”; - Mamiferele insectivore (Mammalia: Erinaceomorpha, Soricomorpha) din Republica Moldova. Monografie. Beneficiar: Rezervația „Pădurea Domnească”; - Diversitatea coccinelidelor din Rezervația "Plaiul Fagului". Beneficiar: Rezervația "Plaiul Fagului"; - Rezervația Biosferei "Prutul de Jos". Nevertebrate. Monografie. Beneficiar: Rezervația Biosferei "Prutul de Jos"; - Abordări bioinformatică în cercetarea diversității vertebratelor terestre în Republica Moldova. Locul implementării: Universitatea Pedagogică de Stat „I. Creangă”; - Suport metodic la întreținerea familiilor de albine în condițiile schimbărilor climatice ale anului 2023. Locul implementării: UPJ „Asociația Producătorilor, Procesatorilor și Exportatorilor de Produse Apicole din aria Codrilor”; - Suport metodic la întreținerea familiilor de albine în condițiile schimbărilor climatice ale anului 2023. Locul implementării: Gospodăria Țărănească „Botnaru Mircea Gheorghe” din s. Zăbriceni, r-nul Edineț; - Utilizarea în hrana albinelor a suplimentului nutritiv îmbogățit cu biomasa microalgei <i>Oscillatoria amphibia</i> Ag. Locul implementării: UPJ „Asociația Producătorilor, Procesatorilor și Exportatorilor de Produse Apicole din aria Codrilor”; - Utilizarea în hrana albinelor a suplimentului nutritiv îmbogățit cu biomasa microalgei <i>Oscillatoria amphibia</i> Ag. Locul implementării: Locul implementării: Gospodăria Țărănească „Botnaru Mircea Gheorghe” din s. Zăbriceni, r-nul Edineț; - Curricula la Istorie „CRIMELE COMUNISMULUI: Represiuni și deportări comuniste. Curs opțional”, propusă MEC pentru implementare, a fost discutată în 2 ședințe în cadrul <i>Secției Istorie Contemporană</i> a Institutului de Istorie și aprobată în cadrul ședinței Consiliului științific al Institutului de Istorie (Decizie nr. 5, proces verbal nr. 4 din 20 iunie 2023); - Implementarea schemei tehnologice de pre-epurare a apelor uzate industriale parvenite de la producția de carne de pasăre de Compania "Floreni" SRL. (Act de testare din 20 octombrie 2023) https://ichem.md/implementarea-schemei-tehnologice-de-pre-epurare-aperor-uzate-industriale-provenite-de-la-productia; - Testarea apei și verificarea eficacității tehnologiei de potabilizare a apei din com. Onițcani, rl Criuleni (Act de testare din 18 aprilie 2023). https://ichem.md/elaborarea-si-testarea-unei-tehnologii-de-tratare-apei; - Elaborarea tehnologiei de potabilizare a apelor subterane din comuna Iezărenii Vechi, rl Sîngerei. https://ichem.md/aprecierea-contributiei-institutului-de-chimie-rezolvarea-problemelor-de-potabilizare-aperor; - Implementarea schemei tehnologice de preepurare a apelor uzate industriale provenite de la producția de produse lactate și înghețată de la "Sandrilliona" SRL, or. Ialoveni. https://ichem.md/implementarea-tehnologiei-preepurare-aperor-uzate-industriale-Sandrilliona.; - Amenajarea, monitorizarea lotului demonstrativ de testare a tehnologiei modernizate de management durabil al sănătății solurilor în plantații pepeniere FPC „VITIS-COJUȘNA” – SRL; - Implementate tehnologii modernizate de management sustenabil a sănătății solurilor în asolamente landșafto-adaptate în SRL „SCHIT-AGROMEX” (loc. Hârtopul Mic, r-nul Criuleni; - Expediate datele pentru caracterizări structurale ale materialelor noi obținute în carul proiectului 20.80009.5007.12 pentru oincluderea în baza de date internațională ICDD;
--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - A fost aprobat standardul moldovenesc SM 355:2023 „Calitatea apei. Determinarea indicelui de poluare a apelor subterane cu nitrați. Metodă de calcul” (Ex: dr. Sandu Maria); - Act de implementare a activității științifice în practică, dintre Institutul de Ecologie și Geografie al USM și Ministerului Mediului al Republicii Moldova (ex: dr. Tăriță Anatolie, colab.); - Act de implementare a activității științifice în practică, dintre Institutul de Ecologie și Geografie al USM și Agenția „Moldsilva” (ex: dr. Tăriță Anatolie, colab.); - Act de implementare a rezultatelor proiectului 20.80009.7007.08 predat INCO „Urbanproiect” cu harta „Peisajele stabile și instabile în cadrul unităților administrative-teritoriale (raioane)” (Ex: dr. Bunduc Tatiana, colab); - O parte din cercetătorii științifici din cadrul Centrului de Cercetări Științifice „<i>Politici educaționale și sociale</i>” au participat în elaborarea/ revizuirea Standardelor de Calificare pentru domeniile <i>Științe ale Educației și Psihologiei</i>.
8	Alte acțiuni statutare	<p>Laboratoriile științifice ai GBNI sunt membri ai Consiliilor Științifice ale tuturor Rezervațiilor Naturale și Științifice din Republica Moldova.</p> <p>A fost realizat raportul cu privire la desfășurarea activităților înscrise în Planul de acțiuni privind Programului de dezvoltare a horticulturii în Republica Moldova pentru anii 2021-2025.</p> <p>A fost realizat raportul cu privire la desfășurarea activităților înscrise Planul de acțiuni privind implementarea Programului național de protecție integrată a plantelor pentru anii 2018-2027.</p> <p>Cercetătorii Institutului de Fiziologie și Sanocreatologie au efectuat prestări de servicii pentru diferite instituții științifice și agenți economici: Institutul de Microbiologie și Biotehnologie al Universității Tehnice a Moldovei – cercetări științifice de laborator „Efectul biologic al nanoparticulelor de Au și Ag asupra comportamentului, indicilor fiziologici, hemetologici și biochimici la animalele de laborator”; Institutul de Microbiologie și Biotehnologie al Universității Tehnice a Moldovei – cercetări științifice de laborator „Analiza complexă a aminoacizilor în fluide biologice”; Universitatea Tehnică a Moldovei – Analiza aminoacizilor în probe complexe (conținutul aminoacizilor în nutrețuri și furaje); ÎM „Efes Vitanta Moldova Brewery” S.A. – Analiza aminoacizilor în probe complexe (Malț de orz brun, Malț de orz blond, Făină din borhot brun, Făină din borhot blond, Borhot de malț brun crud, Borhot de malț blond crud); SC „Diolsen” SRL – Analiza aminoacizilor în probe complexe (Mostra AL1 (AscoPRO-Ti Seaweed extract Acadian Seaplants Limited; Mostra Al(CH) (Seaweed extract flake Xiamen Topusing Imp & Exp CO LTD; Mostra AAc (SY2011-6 Huminrich Amplus Shenyang Humate Technology CO LTD)).</p> <p>Au fost conceptualizate și elaborate 2 cursuri noi: Drepturile Omului și Reglementarea IT și Standarde Europene de protecție a familie și copilului</p> <p>S-a realizat promovarea imaginii instituției prin: articole de popularizare a științei, participarea la emisiuni radio/TV de popularizare a științei, participarea la evenimente de promovare a științei, precum și distincții și premii acordate cercetătorilor științifici de către MEC, AȘM, ANACEC, USM.</p> <p>A fost elaborat Planul de management al site-ului EMERALD „Pohrebeni”, rezulatele expuse în plan vor completa Banca de Date privind Cadastrul a FANPS.</p> <p>Planul este elaborat la solicitarea Ministerului Mediului prin scrisoarea nr. 06-07/6 din 04.01.2023.</p> <p>Au fost elaborate planurile de management ale site-urilor Emerald în contextul cerințelor actuale de adaptare a legislației naționale la prevederile Directivelor Uniunii Europene dar și a necesității de a implementa o politică cadru, cu privire la protecția mediului, fapt ce a angajat Ministerul Mediului să-și armonizeze treptat legislația cu aquis-ul comunitar și instrumentele internaționale, inclusiv cu prevederile Directivei nr. 2009/147/CE privind protecția păsărilor sălbatice și Directiva nr. 92/43/CE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatică.</p> <p>Dispozițiile Directivei nr. 92/43/CE au fost transpuse în legislația națională prin modificarea Legii nr. 439/1995 privind regnul animal (Legea nr. 237/2017) și Legii nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică (Legea nr. 225/2022).</p>
II. ACTIVITĂȚI CE REZULTĂ DIN ÎNDEPLINIREA ACȚIUNILOR DIN PROGRAMUL NAȚIONAL ÎN DOMENIILE CERCETĂRII ȘI INOVĂRII PENTRU ANII 2020-2023		
Obiectivul general I: Îmbunătățirea guvernantei și sporirea eficienței sistemului de cercetare și inovare		
<i>Obiectiv specific 1.1. Asigurarea unui sistem de cercetare și inovare eficient, performant, predictibil, administrat în baza datelor colectate și sustenabil din punct de vedere financiar</i>		
1	1.1.3. Elaborarea rapoartelor de implementare a proiectelor de cercetare și inovare	<p>Rapoarte anuale și finale prezentate spre audiere publică: în cadrul ședințelor Consiliului Științific al USM: 66 proiectele în cadrul concursului Program de Stat (2020-2023); 7 proiecte bilaterale, 10 proiecte postdoctorat</p> <p>Rezultatele științifice pentru proiectele finalizate și proiectele în derulare au fost publicate pe pagina web oficială a USM https://cercetare.usm.md/?page_id=2764</p>

2	1.1.4. Realizarea obiectivelor de dezvoltare durabila (ODD) prin proiecte de cercetare și inovare	<p>Având un caracter complex și cuprinzător, obiectivele dezvoltării durabile se regăsesc în obiectivele și, implicit, activitățile de cercetare și inovare realizate de toate componentele USM. Într-un mod mai consistent acestea se realizează în cadrul proiectelor de cercetare, după cum urmează:</p> <p>ODD 3 „Sănătate și stare de bine:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Studiul biologic și fotochimic al plantelor medicinale cu acțiune antioxidantă, antimicrobiană și hepatoprotectoare (cifrul proiectului 20.80009.8007.24); • Protecția consolidată a drepturilor pacientului în sistemul asigurărilor obligatorii de asistență medicală (cifrul proiectului 20.80009.0807.30); • Produse noi, inovative cu performanțe remarcabile în medicina (biofarmaceutica). Elucidarea mecanismelor moleculare și celulare ale acțiunii acestor produse noi și argumentarea folosirii lor la eficientizarea tratamentului unor patologii (cifrul proiectului 20.80009.5007.10); • Studiu și gestionarea surselor de poluare pentru elaborarea recomandărilor de implementare a măsurilor de diminuare a impactului negativ asupra mediului și sănătății populației (cifrul proiectului 20.80009.7007.20) . <p>ODD 1 „Fără sărăcie”; ODD 2 „Zero foame”; ODD 6 „Apă curată și sanitație”; ODD 7 „Energie accesibilă și curată”; ODD 8 „Muncă decentă și creștere economică”; ODD 9 „Industria, inovația și infrastructură”; ODD 12 „Consum și producție responsabile”; ODD 13 „Acțiunea asupra climei”; ODD 14 „Viața acvatică”; ODD 15 „Viața terestră”:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Studii genetico-moleculare și biotehnologice ale florii-soarelui în contextul asigurării managementului durabil al ecosistemelor agricole (cifrul proiectului 20.80009.5107.01); • Tehnologii fizice avansate cu aplicarea UVS în monitorizarea și modelarea factorilor de mediu (cifrul proiectului 20.80009.7007.05); • Diminuarea impactului substanțelor chimice, toxice asupra mediului și sănătății prin utilizarea absorbantilor și catalizatorilor obținuți din materie primă autohtonă (cifrul proiectului 20.80009.7007.21); • Biotehnologii și procedee genetice de evaluare, conservare și valorificare a agrobiodiversității (cifrul proiectului 20.80009.7007.04); • Studiu și gestionarea surselor de poluare pentru elaborarea recomandărilor de implementare a măsurilor de diminuare a impactului negativ asupra mediului și sănătății populației (cifrul proiectului 20.80009.7007.20); • Evaluarea multidimensională și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial la nivel național și regional în vederea impulsivării sectorului IMM în Republica Moldova (cifrul proiectului 20.80009.0807.38); • Materiale nanostructurate avansate pentru aplicații termoelectrice și senzori (cifrul proiectului 20.80009.5007.02); • Materiale și structuri multifuncționale pentru detectarea radiațiilor electromagnetice (cifrul proiectului 20.80009.5007.12); • Fotosensibilizatori pentru aplicații în terapia fotodinamică și fotovoltaică (cifrul proiectului 20.80009.5007.16); • Sisteme dinamice multivoce, perturbări singulare, operatori integrali și structuri algebrice neasociative (cifrul proiectului 20.80009.5007.25); • Mecanisme fizico-chimice a proceselor redox cu transfer de electroni implicate în sistemele vitale, tehnologice și de mediu (cifrul proiectului 20.80009.5007.27); • Determination of Bioactivity and Antimyeloma Properties of Various Cyanobacteria (cifrul proiectului 22.80013.5107.2TR); • Consolidarea achizițiilor publice durabile în Republica Moldova (cifrul proiectului 20.80009.7007.15); • Evoluția istorică a Moldovei din antichitate până în epoca modernă în contextul civilizației europene. Basarabia în cadrul Imperiului Rus. Sinteză academică, studii, documente și materiale didactice. Partea I. circulantă (cifrul proiectului 20.80009.0807.36); • Patrimoniul academic universitar din RSS Moldovenească: investigarea și valorificarea bunelor practice (cifrul proiectului 20.80009.1606.11); • Patrimoniul arheologic din epoca fierului în regiunea Nistrului Mijlociu și bazinul râului Cogâlnic: cercetare interdisciplinară și valorificare științifică (cifrul proiectului 20.80009.1606.14) <p>ODD 4 „Educație de calitate”:</p>
---	---	---

- Abordarea epistemologică a dezvoltării personale și a educației pentru societate: de la strategiile transdisciplinare la finalitățile pragmatice ale societății actuale din Republica Moldova (cifrul proiectului 20.80009.1606.08);
- Cadrul conceptual, metodologic și managerial al educației nonformale în Republica Moldova (cifrul proiectului 20.80009.0807.23);
- Bazele teoretice și metodologice ale asigurării activității psihologice în sistemul de învățământ general din perspectiva abordărilor societale contemporane (cifrul proiectului 20.80009.1606.10).
- **ODD 11 „Comunități și orașe sustenabile”:**
- Cultura promovării imaginii orașelor din Republica Moldova prin intermediul artei și mitopoeticii (cifrul proiectului 20.80009.0807.19).
ODD 5 „Egalitate de gen”; ODD 10 „Inegalități reduse”; ODD 16 „Pace, justiție și instituții puternice”; ODD 17 „Parteneriate pentru obiective”:
- Modernizarea mecanismelor de guvernare axate pe protecția drepturilor omului (cifrul proiectului 20.80009.1606.15);
- Consolidarea sistemului de securitate națională prin cunoaștere și comunicare (cifrul proiectului 20.80009.0807.28).

Au fost elaborate și depuse a propuneri de proiecte în corespundere cu **ODD 13, ODD 15**
<https://uefiscdi.gov.ro/proiecte-de-colaborare-cu-republica-moldova>

Au fost depuse și obținute prin concurs două proiecte în cadrul următoarelor Programe Internaționale:

1. Horizon Europe, apelul: HORIZON-MSCA-2022-SE-01, proiect **nr. 101131382 - CLEANWATER (Multifunctional sustainable adsorbents for water treatment assisted with plasma technologies and for health protection from xenobiotics)**, coordonator prof. Joaquin SILVESTRE ALBERO (Spania), **conducătorul echipei din Institutul de Chimie al USM – dr., conf. cerc. Raisa NASTAS**. <https://ichem.md/proiect-international-obtinut-cadrul-programului-orientat-europa-CLEANWATER>.
2. Danubius Young Scientist Award 2023, titlul proiectului: *“Evaluation of the influence of carbonaceous adsorbent surface chemistry on the adsorption process of pollutants”* (Dr. Irina Ceban).

Au fost perfectate și depuse la concurs cinci propuneri de proiecte în cadrul următoarelor apeluri internaționale și bilaterale:

1. Programului „Proiecte de colaborare cu Republica Moldova” (3 propuneri: acad. Gh. Duca, dr. hab. V. Kulcički, memb. cor. F. Macaev).
2. The Austrian Partnership Programme in Higher Education and Research for Development (dr. hab. I. Povar);
3. Programul Interreg NEXT Bazinul Mării Negre (dr. hab. I. Povar);
4. Erasmus+ International Credit Mobility (ICM) program (dr. hab. I. Povar);
5. **Proiect bilateral moldo-turc pentru anii 2023-2024, elaborat prin consens între TUBITAK și ANCD (dr. R. Nastas).**

Alte activități realizate în contextul preocupării pentru dezvoltarea durabilă:

- acord de colaborare științifico-practică dintre IGFPP și Asociația Obștească „Grădina Moldovei”, în vederea dezvoltării tehnologiilor de prelucrare a deșeurilor organice și includerea produselor obținute în circuite închise în vederea promovării agriculturii ecologice, restaurării și regenerarea biodiversității în sisteme naturale și agricole.
- cercetări efectuate de Institutul de Geologie și Seismologie în vederea reducerii riscului seismic inclusive și contra plată pentru clădirea tehnico-administrativă a SA Moldtelecom din str. Ștefan cel Mare 10, mun. Chișinău și precizarea seismicității terenului în or. Orhei.
- cercetătorii institutului de Fiziologie și Sanocreatologie Mereuță Ion, dr. hab. șt. med., prof. univ. și Carauș Vladimir, dr. șt. biol. efectuează cercetări în comun cu Universitatea Tehnică a Moldovei în cadrul proiectului cu titlul „Valorisation de composés bioactifs issus de déchets agro-industriels par encapsulation lysosomale – ENcap- LYPOSOM”, déposé dans le cadre de l’Appel AUF-ECO 2023 – Soutien aux Equipes de recherche SER-ECO (septembrie 2023, Franța).
- în cadrul proiectului “Consolidarea achizițiilor publice durabile în Republica Moldova” s-au formulat propunerile și măsurile pentru realizarea obiectivelor: 13 Acțiuni asupra climei, 4 Educație de calitate, 12 Consum și producție responsabile 15.
- s-au redactat și elaborat cca 2300 de articole enciclopedice pentru „Enciclopedia Moldovei”.
- s-au redactat 10 studii enciclopedice pentru a fi publicate în ediții naționale și internaționale.
- s-au actualizat cca 1750 termeni din Registrului de termeni.
- s-au expertizat cca 225 de unități ilustrative.

		<ul style="list-style-type: none"> - s-au actualizat cca 1000 de termeni enciclopedici pentru „Enciclopedia Moldovei”. - s-au redactat și pregătit pentru tipar 19 fascicole ale registrului general al „Enciclopediei Moldovei”. - s-au redactat și pregătit pentru tipar 27 fascicole ale registrului general pentru „Dicționarul biografic național”. - elaborat, redactat și machetat Volumul V al „Enciclopediei Moldovei” (100 coli de autor). - elaborată, redactată, machetată și pregătită pentru tipar „Concepția platformei enciclopedice electronice naționale”. - continuarea cercetărilor enciclopedice în domeniul dreptului economic și economie. - elaborate, redactate și expertizate pentru „Enciclopedia de economie și drept economic” cca 500 de articole enciclopedice. - elaborat, redactat și machetat volumul „Enciclopedia de economie și drept economic” (circa 11 000 termeni). - Contribuția în <i>Raportul Național de Inventariere : 1990 - 2020. Surse de emisii și sechestrare a gazelor cu efect de seră în Republica Moldova</i> Capitolul IV Procesele Industriale și utilizarea produselor. (dr. Tăriță A.) Rapoarte Schimbarea Climei (clima.md) - Contribuția în <i>Informative inventory report of the Republic of Moldova</i>. Submitted under the UNECE Convention on Long-range 1990-2020. Transboundary Air Pollution. Capitolul Industry sector. 2022(dr. Moșanu E.; dr. Tăriță A.) - Elaborată și înaintată spre editare lucrarea colectivă ”<i>Cadrul de referință al învățării și educației nonformale a adulților</i>”; - Elaborată și publicată (în versiune color) Monografia ”<i>Andragogie</i>”, autor Vladimir Guțu. - În vederea realizării ODD a fost organizat un eveniment științific de amploare mondială: Conferința Științifică Internațională de Educație a Adulților CIEA 2023, ediția a VI-a cu genericul „<i>Educație pentru pace și dezvoltare durabilă</i>” din 9-11 noiembrie 2023 în cadrul Universității de Stat din Moldova, în parteneriat cu: Universitățile din Consorțiul UNIVERSITARIA; IACEHOF - International Adult and Continuing Education, Hall of Fame; Asociația Germană pentru Educația Adulților, Bonn, Germania; Zakarpattia Institute of Postgraduate Pedagogical Education, Uzhhorod, Ukraine.
<p><i>Obiectiv specific 1.2. Identificarea nișelor de specializare inteligentă a Republicii Moldova pentru promovarea cercetării bazate pe excelență în domenii strategice, cu relevanță și impact asupra economiei și a societății</i></p> <p>Toate proiectele de cercetare și inovare elaborate (menționate în 1.1.3) sunt orientate spre soluționarea unor probleme de semnificație strategică pentru Republica Moldova, menite să se impună prin impact economic și social, cât și ca instrumente de dezvoltare a competențelor de cercetare la tinerii cercetători antrenați în echipele de proiect.</p>		
<p><i>Obiectiv specific 1.3. Sporirea numărului de proiecte implementate de grupuri de cercetători din institute de cercetare și universități</i></p>		
1	1.3.1.	<p>Proiecte comune: 18</p> <p>Ponderea proiectelor comune: 21,69%, inclusiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Program de Stat 2020-2023 (total 66 proiecte) – 12,12% (7 proiecte comune cu universități din RM; 1 proiect comun cu Muzeul Național de Etnografie și Istorie naturală a Moldovei) • Proiecte bilaterale (total 10 proiecte)
1	Stimularea cercetării colaborative între universități și institute de cercetare prin finanțarea proiectelor comune, inclusiv	
1	1.3.2.	<p>1. Un Eminescu al generației mele: 140 de ani de la debutul editorial, colocviu organizat în colaborare cu Muzeul Național de Literatură Română Institutul Cultural Română de la Chișinău, în parteneriat cu Uniunea Scriitorilor din Moldova, 15.01.2023.</p> <p>2. Conferința științifică omagială „Iulian Filip – forme fixe și libertăți (75 de ani de la naștere)”, organizat în colaborare cu Biblioteca Națională a Republicii Moldova, Uniunea Scriitorilor din Moldova, 27.01.2023. https://ifr.md/2023/01/24/conferinta-stiintifica-omagiala-iulian-filip-forme-fixe-si-libertati-75-de-ani-de-la-nastere/</p> <p>3. Ziua Unirii la USM. 27 martie 1918 - 27 martie 2023, manifestare științifică națională organizată în colaborare cu Universitatea Petre Andrei din Iași, cu Facultatea de Istorie, Institutul de Istorie,</p>
2	Organizarea activităților cu caracter științifico-social cu participarea universităților	

<p>și institutelor de cercetare</p>	<p>USM, Universitatea de Stat din Moldova, Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice, USM, 27 martie 2023. De la Universitatea Petre Andrei, au participat la Conferință rectorul Sorin Bocancea, prof. Radu Carp, dna decan a facultății de drept și un grup de studenți ieșeni https://ifr.md/2023/03/26/ziaua-unirii-la-usm/; https://www.ziarulnational.md/foto-video-implinirea-a-105-de-ani-de-la-unirea-basarabiei-cu-romania-marcata-timp-de-mai-multe-zile-in-r-moldova-conferinte-alocutiuni-concerte-donari-de-carte-si-manifestatii-in-stanga-prutului-dedicat-evenimentului-istoric-din-1918/; https://cercetare.usm.md/?p=3502&fbclid=IwAR1CkhYZPEprCT7IP7b0O_6sZOWJf6OO-3if9FRWa4I1DOPRchJKZtDmps</p> <p>4. Inaugurarea Centrului de Cercetări ale Imaginarului „Lucian Blaga”. La inaugurare au participat invitații de onoare: Jean-Jacques WUNENBURGER, philosophe professeur émérite de philosophie générale à l’Université Jean Moulin Lyon 3 (France), directeur du Centre de recherches internationales sur l’imaginaire (CRI2i) și Ionel BUȘE, profesor de filosofie la Universitatea din Craiova, director al Centrului de Studii asupra Imaginarului și Raționalității „Mircea Eliade” (CSIR), 3-4 mai 2023. https://ifr.md/2023/04/29/inaugurare-centru-de-cercetari-ale-imaginarului-lucian-bлага-3-4-mai-2023/Detalii de la eveniment, găsiți aici: https://cercetare.usm.md/?p=3673&fbclid=IwAR0fwjBmyXeSVA52aM8x7zZGPJKKtrCVN7EHfl4JJBghY6m47Jx5Mw0Lruo</p> <p>5. Conferința științifică națională „Lecturi <i>In memoriam</i> acad. Silviu Berejan”, ediția a VI-a. Manifestarea științifică națională a fost organizată în colaborare cu Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide” al Academiei Române – Filiala Iași, 16.05.2023. Invitați de onoare: dr. Alessandro Zuliani, Universitatea din Udine, Italia și dr. Gabriela Haja, directoarea Institutului „Al. Philippide”, Iași.</p> <p>6. https://conferinte.stiu.md/event_page/665; https://www.youtube.com/watch?v=z6Hcdt3OWeA; https://www.facebook.com/photo/?fbid=6223127041102028&set=pcb.6223132334434832</p> <p>7. Zilele Literaturii Române la Chișinău, ediția a VII-a, manifestare organizată de Uniunea Editorilor din Republica Moldova, în colaborare cu Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu” al USM, Editura Cartier și Muzeul Național al Literaturii Române din Chișinău, 16-20.05.2023. https://agora.md/2023/05/12/zilele-literaturii-romane-la-chisinau-16-20-mai-2023.</p> <p>8. Participare la inaugurarea Orașelului European Universitar, la Universitatea de Stat din Moldova, pentru a marca Ziua Europei, cu genericul „UE-Moldova: Împreună mai puternici”. Evenimentul a fost organizat de Rectoratul Universității, EuroClub USM, Centrul de Studii Europene și Centrul de Informare a UE USM, 17.05.2023.</p> <p>9. Ziua Românilor de Pretutindeni - Festivalul „Aici-Acolo”, organizat de Departamentul pentru Românii de Pretutindeni, 25-28.05.2023.</p> <p>10. Conferința științifică „IMAGINARUL. Simboluri, Paradigme, Frontiere”, manifestare organizată în colaborare cu Agenția Universitară Francofonă, Centrul de Studii ale Imaginarului „Lucian Blaga”. Invitați speciali: dr. Maia Morel, Université de Sherbrooke, Canada; dr. Pierre Morel; Université du Québec en ABITIBI-TEMISCAMINGUE, Canada 13.07.2023. https://www.youtube.com/watch?v=YyvtgaZBjZ8; https://cercetare.usm.md/?p=4034</p> <p>11. Prelegerea publică <i>Scrisoarea celor 66 și rolul oamenilor de știință în dezvoltarea democrației moldovene</i>. Invitat: dr., conf. univ. Viorel PÂSLARU, Universitatea din Dayton, SUA, 18.09.2023. https://ifr.md/2023/09/14/va-invitam-la-prelegerea-publica-scrisoarea-celor-66-si-rolul-oamenilor-de-stiinta-in-dezvoltarea-democratiei-moldovene/;</p> <p>12. Conferința științifică internațională FILOLOGIA MODERNĂ: Realizări și perspective în context european (ediția a XVII-a), cu genericul Bogdan Petriceicu-Hasdeu: 185 de ani de la naștere. manifestare organizată în parteneriat cu Facultatea de Litere a Universității Caroline din Praga, Institutul de Filologie Română „A. Philippide” din Iași, Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu” din Cluj-Napoca, Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu” din Timișoara, Direcția Generală Educație din Strășeni, Uniunea Scriitorilor din Moldova, 5-6.11.2023. Invitat de onoare la Conferință a fost dr. Jarmila Horacova, traducătoare, conf. la Facultatea de Litere a Universității Caroline din Praga https://conferinte.stiu.md/event_page/664</p> <p>13. Simpozionul științifico-practic național „PETRE V. ȘTEFĂNUCĂ – IN MEMORIAM: 117 ani de la naștere” cu genericul „Tradițiile etnofolclorice ale românilor din Basarabia: istorie și actualitate”, ediția a III-a. Organizat în parteneriat cu Consiliul Raional Ialoveni, Secția Culturală Ialoveni, Primăria Orașului Ialoveni, Casa Raională de Cultură „Andrei Ungureanu”, Ialoveni, Liceul Teoretic „Petre Ștefănucă”, Ialoveni, și Biblioteca Publică Raională „Petre Ștefănucă”, Ialoveni, 17.11.2023.</p> <p>14. Participare la Festivalul de Literatură și Traducere FILIP, organizat de ICR, moderarea dezbaterii Literatura în era influencerilor, 22.10.23.</p>
-------------------------------------	--

		<p>15. Participare la Proiectul național de promovare a lecturii <i>Cartea deschisă</i>, organizat de Președinția RM, 10, 20.10.2023 (Nina Corcinschi, Oxana Gherman).</p> <p>16. Prezentarea scriitorilor Gheorghe Erizanu și Oleg Serebrian și moderarea dezbaterilor despre cărțile lor în cadrul programului Lectura Central, al Bibliotecii Naționale, 5.09. și 3.10. 2023.</p> <p>17. Participare la evenimentul SOUVENIR – Gespräch und Lesung mit Nina Corcinschi und Oleg Serebrian: „Tango in Czernowitz”, organizat de Casa de literatură de la Halle, Germania (2 oct.). Nina Corcinschi a prezentat un studiu <i>Memorie și traumă în literatura română din Basarabia</i> (tradus în germană de Klaus Bochmann) și a participat la o dezbatere despre literatură, în baza prelegerii prezentate. https://www.facebook.com/literaturhaus.halle/videos/182587221535816/?idorvan</p> <p>18. Participare cu expoziție de carte științifică la evenimentul Ziua științei, organizat de USM și MEC.</p> <p>19. La Grădina Botanică Națională (Institut) Au fost reconstruite ecologic 5 colecțiilor și a expozițiilor naționale. Totodată au fost formate alte 3 colecții noi de: <i>Hamamelis, Viburnum, Betula, Thuja, Spiraea</i>.</p> <p>20. Ore ecologice cu elevii de la gimnaziile și licee – organizate 12 ore ecologice atât pe teritoriul Grădinii Botanice Naționale (Institut), cât și în liceele și gimnaziile din Republica Moldova. (Ore ecologice au fost petrecute de dr Maria Tabără, dr Aliona Miron, dr Irina Sfeclă etc.)</p> <p>21. La Grădina Botanică Națională (Institut) s-a organizat ractica de teren pentru elevi și studenți de la Colegiul de ecologie, Colegiul de transport, Centrul de excelență Raisa Pacalo, UPS Ion Creangă, UM N. Testemițeanu. Durata practicilor a fost diferită. Practicile s-au petrecut în toate laboratoarele instituției (7).</p> <p>22. Conferința științifică națională consacrată jubileului de 95 ani din ziua nașterii academicianului Boris Melnic, 13 februarie 2023 (membri al Comitetului științific – Teodor Furdui, academician, Ion Mereuță, dr.hab., prof.univ., Valentina Ciochină, dr., conf.cerc.)</p> <p>23. Conferința Științifică Internațională „Sănătatea, medicina și bioetica în societatea contemporană: studii inter și pluridisciplinare”, 6-7 octombrie 2023, ediția a VI-a împreună cu Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu” (membru al Colegiului de redacție – Ion Mereuță, dr. hab., prof. univ.).</p> <p>24. Conferința națională cu participare internațională „Natural sciences in the dialogue of generations” September 14-15, 2023 (membru al Comitetului științific – Ion Mereuță, dr. hab., prof. univ.; Moderatori ai Secției Biologie moleculară și biomedicină: dr.conf. Valentina Ciochină și prof. Ion Mereuță).</p> <p>25. Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin Cercetare și Inovare”, dedicată Zilei internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, 9-10 noiembrie 2023 (membru al Comitetului științific – Ion Mereuță, dr. hab., prof. univ.; membru al Comitetului organizatoric al secțiunii Științe ale naturii și exacte – Ion Balan, dr.hab., conf.univ.) Lista completă a manifestărilor științifice preconizate pentru 2023 de accesat AICI Publicarea materialelor: Materialele Sesiunii naționale cu participare internațională de comunicări științifice studențești, ediția XXVII-a, vol. I și vol. II, 15 februarie-15 martie 2023, – ISBN 978-9975-62-547-0 Disponibil: https://cercetare.usm.md/wp-content/uploads/Ses_stud_2023_Volumul-1.pdf https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/Ses_stud_2023_Volumul%201.pdf – ISBN 978-9975- 62-449-7 (PDF) Disponibil: https://cercetare.usm.md/wp-content/uploads/Ses_stud_2023_Volumul-2.pdf https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/Ses_stud_2023_Volumul%202.pdf</p> <p>• Materialele Conferinței naționale cu participare internațională „Integrare prin Cercetare și Inovare” dedicată Zilei internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, 10-11 noiembrie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Culegerea de rezumate Seria Științe ale naturii și exacte ✓ Culegerea de rezumate Seria Științe umanistice și științe sociale ✓ Culegerea de rezumate Seria Științe ale Educației ✓ Culegerea de rezumate Seria Științe juridice și economice <p>Pentru organizarea și desfășurarea activităților cu caracter științifico – social au fost antrenați circa 1250 cercetători. Număr de studenți / masteranzi antrenați : circa 800.</p>
Obiectivul general II: Potențialul uman competitiv antrenat în cercetare și inovare		
<i>Obiectiv specific 2.1. Creșterea ponderii tinerilor în numărul total de cercetători</i>		
1 3	2.1.1 Sporirea numărului de tineri (studenți,	Din numărul total de personal angajat în activități de cercetare cu finanțare instituțională de 112 persoane, 44 persoane (39,29%) au vârsta până la 40 ani.

	masteranzi, doctoranzi etc.) implicați în proiecte de cercetare și inovare	Din numărul total de 1033 persoane angajate în proiectele de cercetare, 375 (36,3%) au vârsta până la 40 ani. De rând cu personalul angajat, în activitățile de cercetare sunt implicați activ studenții de la toate ciclurile de studii, ponderea lor constituind cca 15% din numărul total de personal antrenat.
Obiectiv specific 2.2. Dezvoltarea colaborării cu reprezentanții diasporii științifice		
1 4	2.2.1 Cooptarea reprezentanților diasporii științifice în activitățile din domeniile cercetării și inovării și în mecanisme de suport	<ul style="list-style-type: none"> • În anul 2023 au fost organizate mai multe întrevederi cu cercetători din diasporă cu participarea dl dr. Vitalie Varzari (IOM Moldova). În rezultat, cercetătorii au fost invitați să participe la activitățile organizate de ICJPS. • Conferința științifică „IMAGINARUL. Simboluri, Paradigme, Frontiere”, s-a organizat și s-a desfășurat pe 13.07.2023, în colaborare cu Agenția Universitară Francofonă și Centrul de Studii ale Imaginarului „Lucian Blaga”. Invitați speciali au fost: dr. Maia Morel, Universit� de Sherbrooke, Canada; dr. Pierre Morel; Universit� du Québec en ABITIBI-TEMINSCAMINGUE, Canada. https://www.youtube.com/watch?v=YyvtgaZBjZ8; https://cercetare.usm.md/?p=4034 • La organizarea seminarului “Lecturile Iurie Rogojin”, ediția X, noiembrie, 2023 a participat reprezentanți din diasporă: Serghei Verlan, Serghei Ivanov, Alexei Muravitsky • De către Institutul de Fiziologie și Sanocreatologie al USM au fost inițiate noi cercetări în ameliorarea statutului metabolic general al organismului prin metode radicale de transplant total sau secvențial (în comun cu profesorul Vlad Brașoveanu (originar din Republica Moldova), Spitalul Fundeni, București, România). <p>S-au inițiat cercetări ultrastructurale ale aparatului mitocondrial și corpusculii Balbiani în definirea mecanismului de apariție ale sindromului metabolic (diabetul zaharat și hipertensiunea arterială) în etapele incipiente de dezvoltare (Valerii Mihailov (originar din Republica Moldova), dr., Spitalul Mariinsk din Sankt-Petersburg și profesorul Sava Costin (originar din Republica Moldova), Institutul "Max-Planck" din Bad Nauheim, Germania).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Editarea unei monografii din istoria diabetologiei dedicată centenarului descoperirii insulinei (Mereuță I., Ciurilov. L.P. (originar din Republica Moldova), Fedaș B.) • A fost perfectată și depusă la concurs o propunere de proiect în cadrul Programului de proiecte inovative ale diasporii, cu titlul: "Diminuarea mirosului provocat de sulfuri și mercaptani în apele uzate la Stațiile de epurare ale S.A. "Apă-Canal Chișinău". (prof. T. Spătaru, Universitatea din Columbia, SUA). • Diaspora este antrenată în realizarea a două proiecte de cercetare din "Program de stat (2020-2023)", în bază de voluntariat: acad. Isaac Bersuker (Universitatea din Texas, SUA), prof. Tudor Spătaru (Universitatea din Columbia, SUA), dr. hab. Inga Zinicovschi (Institutul Unificat de Cercetări Nucleare din Dubna, Rusia), Constantin Hramco (Institutul Unificat de Cercetări Nucleare din Dubna, Rusia). În comun cu cercetătorii din diaspora au fost publicate lucrări științifice în reviste internaționale. Cu suportul cercetătorilor din diaspora a fost utilizată infrastructura de cercetare, din centrele de peste hotare unde activează aceștia, în scopul studierii compușilor chimici obținuți în cadrul Institutului de Chimie al USM. • Prof. univ. dr. Efras Vasile, decan al Facultății de Istorie și Geografie, Universitatea Ștefan cel Mare Suceava, România, a participat în calitate de referent oficial la teza de doctor în geografie "Aspecte economico-geografice ale valorificării și gestionării resurselor de apă ale Republicii Moldova", specialitatea 154.01 – Geografie Economică și Socială, a dnei Burduja Daniela, la data de 17 februarie 2023. https://www.youtube.com/watch?v=B3CWWK79JHs&ab_channel=IDSITV • Organizarea lecției publice „De la absolvent al facultății de Biologie și Pedologie, USM, la Expert în Domeniul biotehnologiilor și ameliorării florii – soarelui”, profesor invitat - Victor LUPAȘCU, doctor în științe biologice, expert compania internațională KWS SAAT SE & Co. KGaA, Germania, 27 noiembrie 2023. • În perioada 12.11.-17.12.2023 au fost efectuate cercetări la Helmholtz Zentrum fuer Materialien un Energie, Berlin Germania. • Reprezentanții diasporii au fost antrenați în avizarea tezelor de doctorat (2 persoane) și în calitate de membri ai Comitetului Științific al Simpozionului Științific „Protecția Plantelor – realizări și Perspective” (1 persoană)
Obiectivul general III: Infrastructură corespunzătoare standardelor internaționale		
Obiectiv specific 3.1. Elaborarea unei viziuni pe termen scurt și mediu de dezvoltare a infrastructurii naționale de cercetare		
1 5	3.1.1 Inventarierea	<ul style="list-style-type: none"> • În anul de referință a continuat completarea profilului privind infrastructura de cercetare pe platforma națională https://infra.stiu.md/

	infrastructurii naționale de cercetare a organizațiilor de drept public din domeniile cercetării și inovării	<ul style="list-style-type: none"> • A avut loc inventarierea fondului de carte și a edițiilor periodice. • A fost elaborat Raportul de inventariere pentru anul în curs. • A avut loc înregistrarea de către Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor a colecției entomologice create ca infrastructură de cercetare (proces verbal al Consiliului științific nr. 6 din 20.09.2023).
1 6	3.1.6. Asigurarea accesului la infrastructura de cercetare de către organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării	<ul style="list-style-type: none"> • Este asigurat accesul deschis, online, pentru a fi vizualizate infrastructurile de cercetare ale Institutelor (laboratoarele de Cercetări Științifice (LCS)) - plasate pe platforma națională https://infra.stiu.md/. • Este asigurat accesul la bazele de date științifice: https://compass.astm.org/ https://www.bookshare.org/ https://erj.ersjournals.com/ https://msp.org/publications/ https://www.openedition.org https://leo.hypotheses.org/5222 https://journals.biologists.com/dev https://journals.biologists.com/jcs https://journals.biologists.com/jeb Free Open Access publishing for corresponding authors https://www.biologists.com/library-hub/read-publish/guide-for-authors/ • Au fost plasate aprox 40 de conținuturi pe site: icjps.md și pe pagina de facebook al ICJPS ref. la activitatea curenta. • Au fost elaborate și publicate 21 de tablete de cultivare a vorbirii pentru site-ul <i>Logosplus</i>. Rezultatele de cercetare au fost publicate și plasate pe site-ul revistei <i>Philologia</i>: https://philologia.ifr.md/numarul-1-319-2023/; https://philologia.ifr.md/numarul-2-320-2023/; https://philologia.ifr.md/numarul-3-320-2023/ și în volumele cu materialele conferințelor: https://ibn.idsi.md/collection_view/2306 • Este asigurat acces la infrastructura de cercetare <i>Microscopia electronică în studiile biologice</i> https://igfpp.md/node/77. • Studii post-doctorale <i>Cercetări de stabilire a impactului speciilor fungale asupra ardeului</i>, dr Krasnow Charli, ARO Institutul Volcani, Rishon LeZion, Israel - Acces la Cloud-ul institutului prin intermediul serverului comun IMI-Renam, 18 persoane. • Pentru partenerii din Institutul de Filologie Română „B. P.- Hașdeu” în cadrul proiectului 20.800009.1606.01 din cadrul Programelor de Stat 2020-2023, Cercetarea, valorificarea și reglementarea patrimoniului lingvistic național în context European a fost organizat repozitoriul cu drept de acces pe cloud.math.md pentru a stoca materialele scanate. • Muzeul Complexelor Faunistice Fosile al Institutului de Zoologie a fost vizitat de 7 specialiști de peste hotare, care au studiat piesele de faună fosilă din colecțiile muzeului: <ol style="list-style-type: none"> 1) Dr. Demay Laetitia (Franța, Paris, Muséum National d’Histoire Naturelle) 2) Dr. Maxim Sinița (Federația Rusă, or. Ecaterinburg, Universitatea Federală Ural) 3) Dr. Davit Vasilean (Jurassic Museum, Elveția) 4) Dr. Marius Robu (Institutul de Speologie, Academia Română) 5) Dr. Ionuț-Cornel Mirea (Institutul de Speologie, Academia Română) 6) Doctorand Elena-Ionela Paun (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași) 7) Martin Riesenber (Universitatea liberă din Berlin, Institutul de Preistorie și Arheologie) • Institutul de Chimie al USM a elaborat <i>Regulamentul privind constituirea și utilizarea infrastructurii de cercetare în Institutul de Chimie</i>. https://ichem.md/sites/default/files/2021-11/Regulament constituirea utilizarea infrastructurii cercetare ICh.pdf Infrastructura de cercetare a Institutului de Chimie al USM poate fi utilizată, la solicitare, de toate persoanele interesate. https://ichem.md/index.php/infrastructura. Anual, infrastructura de cercetare este utilizată de circa 100 utilizatori. • A avut loc întreprinderea prospecțiunilor aeriene în bazinul Nistrului de Mijloc. Efortul de cercetare a fost coordonat de conferențiarul universitar Aurel Zanoci (Centrul de Arheologie „Ion Niculiță” din cadrul Facultății de Istorie și Filozofie) și Veaceslav Sprincean (Laboratorul „Fizica Mediului și Modelarea Sistemelor Complexe” din cadrul Facultății de Fizică și Inginerie), fiind secondat de specialiștii Mihail Băț și Sergiu Pascari. Folosind echipamente de înaltă precizie, au

		fost realizate fotografiile aeriene în preajma localităților Parcani, Glinjeni și Saharna. Imaginile obținute în cadrul acestui proiect universitar interdepartamental vor fi utilizate la modelarea digitală a terenului, fiind generate instrumente necesare pentru buna gestionare și cercetare a patrimoniului național din regiune.
3.2 Obiectiv specific 3.3. Conectarea infrastructurii de cercetare din Republica Moldova la infrastructurile paneuropene		
1 7	3.3.1 Continutarea programului de conectare a centrelor și laboratoarelor de cercetare din Republica Moldova la infrastructurile paneuropene incluse în FSEIC (Forumul strategic european privind infrastructurile de cercetare)	<ul style="list-style-type: none"> • Cartografiate și descrise 18 infrastructuri pentru aprecierea potențialului de cercetare: https://infra.stiu.md/infrastructure?id=114 • Conectarea la infrastructura paneuropeană a fost continuată prin obținerea prin concurs a unui proiect internațional din Programul Horizon Europe, apelul: HORIZON-MSCA-2022-SE-01, cu titlul: CLEANWATER (Multifunctional sustainable adsorbents for water treatment assisted with plasma technologies and for health protection from xenobiotics. Nr. 101131382), coordonator prof. Joaquin SILVESTRE ALBERO (Spania), conducătorul echipei din Institutul de Chimie al USM – dr., conf. cerc. Raisa NASTAS. Proiectul CLEANWATER întrunește în consorțiu din 13 organizații (institute de cercetare, universități și IMM-uri) din 9 țări (Spania, Marea Britanie, Ungaria, Republica Moldova, Slovacia, Polonia, Ucraina, Kazahstan, Mexic). https://ichem.md/proiect-international-obtinut-cadrul-programului-orizont-europa-CLEANWATER. • Continuarea colaborării Institutului de Chimie al USM în cadrul a cinci consorții din regiune, în cadrul a cinci proiecte internaționale: <i>Proiecte în cadrul Programului de cooperare tehnică cu Agenția pentru Energie Atomică cu titlul:</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Establishing capacities for isotope hydrology techniques for water resources and climate change impact evaluation" 2. "Source, age and recharge patterns of groundwaters in SE / Europe" (International Atomic Energy Agency, centre științifice din Austria, Bulgaria; România, Ucraina, Ungaria). <ul style="list-style-type: none"> • <i>Proiecte în cadrul Programului COST Actions, cu titlul:</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. CA18202. "Network for equilibria and chemical thermodynamics Advanced research (NECTAR)" 2. CA19120. "Water isotopes in the critical zone: from groundwater recharge to plant transpiration (WATSON)" 3. CA21126. "Carbon molecular nanostructures in space (NanoSpace)" (Universități și Centre de cercetare din Italia, Polonia, Austria, Belgia, Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, Croația, Cehia, Danemarca, Estonia, Finlanda, Germania, Grecia, Ungaria, Islanda, Irlanda, Lituania, Malta, Macedonia, Polonia, România, Serbia, Slovenia, Turcia, Elveția) https://ichem.md/proiecte-internationale-0. • În perioada 11-16 septembrie 2023, dr. Elena Gorincioi a fost delegată în or. Praga, Cehia, pentru a participa la evenimentul "The 23rd CEUM Central and Eastern European NMR Symposium and Bruker Users Meeting" în scopul perfecționării metodei spectroscopiei RMN.
1 8	3.3.2 Dezvoltarea colaborării cu consorțiile marilor infrastructuri din regiune (<i>Extreme Light Infrastructure Nuclear Physics (ELI NP), CERIC-ERIC, DANUBIUS etc.</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltat parteneriatul multilateral cu scopul elaborării unui proiect de cercetare comun în cadrul apelului Interreg Danube Region Programme 2021-2027, Second Call for Proposal. • Realizarea activităților pentru implementarea proiectului de asistență tehnică RER 5024 „Enhancing productivity and resilience to climate change of major food crops in Europe and central Asia” (AIEA). • A fost obținut prin concurs un proiect: The 18th CERIC-ERIC call for proposals, titlul proiectului: "Solution NMR studies of the duplex and G-quadruplex DNA-ligand interactions by using some bioactive compounds" (dr. E. Gorincioi). • A fost perfectată și depusă la concurs o propunere de proiect din programul Interreg NEXT Bazinul Mării Negre (dr. hab. I. Povar). • La invitația laboratorului Chimie Fizică și Cuantică al Institutului de Chimie, Profesorul Janez Plavec, șeful Centrului Sloven de RMN, Institutul Național de Chimie, profesor la Facultatea de Chimie Tehnologie Chimică, Universitatea din Ljubljana, Slovenia, la 19 ianuarie 2023 a prezentat o prelegere publică intitulată: "Studii RMN ale structurilor ADN-ului tetrahelical și a interacțiunilor acestora cu unii liganzi". https://ichem.md/index.php/prelegere-publica-prezentata-de-catre-prof-janez-plavec. • A fost continuată colaborarea cu Institutul Național de Cercetare – Dezvoltare pentru Fizica Laserilor, Plasmei și Radiației (ICFLPR) din România și Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Tehnologii Criogenice și Izotopice, România.
Obiectivul general IV: Cercetare și inovare pentru necesitățile socio-economice		

Obiectiv specific 4.1. Dezvoltarea instrumentelor pentru transferul cunoștințelor și rezultatelor științifice către potențialii utilizatori

1 9	4.1.1. Lansarea și organizarea proiectelor colaborative aplicative dintre comunitatea științifică și reprezentanții mediului de afaceri	<ul style="list-style-type: none"> • Au fost evaluate oportunitățile de participare și creare a consorțiului - Orizont Europa, Pillar 1, Research infrastructure (HORIZON-INFRA-2024-DEV-01-02; HORIZON-INFRA-2024-EOSC-01-01; HORIZON-INFRA-2024-EOSC-01-03). • La data de 10 noiembrie Grădina Botanică Națională (Institut) în colaborare cu Ambasada Olandei și Președinția Republicii Moldova a fost plantat asortimentul de lalele, primit în donație din partea Olandei și a Președintei dna Maia Sandu pe „Insula cu lalele” . • În martie 2023 a fost depusă propunerea de proiect în cadrul programului UE Orizont Europa. 101132639 - HORIZON-CL2-2023-DEMOCRACY-01 (RIA) - Russia's Manipulation Information and Interfererece Across Europe: Mapping Tactics and Impact (RUSIMI). Coordonator: Rigas Stradins Univ. (Letonia). Consorțiu din 9 instituții. Coordonator al echipei ICJPS – dr. hab. S. Sprincean. Rezultatul a fost comunicat în septembrie 2023. REZULTAT: Propunerea a acumulat 12 pct. A fost selectată pentru finanțare. A fost pusă pe lista de așteptare (reserve list). Bugetul solicitat - 3,5 mln. Euro. • La 1 martie ICJPS a depus o propunere de proiect la SNIS (Swiss Network for International Studies): „Being like a city: The refugee camp between standardisation and collective empowerment”. Consortium consisted of: <ol style="list-style-type: none"> 1. Institute of Social Planning, Organizational Change and Urban Development of the University of Applied Sciences and Arts, Basel, represented by the director Prof. Matthias Drilling, president of the Swiss AID Program of the Swiss Solidarity Foundation 2. Institute of Legal, Political and Sociological Research of the State University of Moldova, represented by the scientific secretary of the ICJPS dr. hab., conf. univ. Serghei Sprincean. Buget solicitat: 400 mii euro. Rezultat: din 66 propuneri de proiecte, propunerea s-a plasat pe locul 12, trecand in etapa a doua. Au fost alese spre finanțare primele 8 propuneri din concurs. • Coparticiparea la etapa de inițiere a Clusterului Herb pentru sectorul Plantelor Aromatice și Medicinale în cadrul proiectului “HEGO – plante pentru creștere economică”. • Participarea în calitate de consultant al HUB-lui regional al Afacerilor Sociale ”Moldova Nord”, cu sediul în Incubatorul de Afaceri din Sîngerei, în vederea implementării proiectului ”Independența economică și incluziunea socială a femeilor din mediul rural prin abilitarea profesională în domeniul Tehnologiilor Agro-Alimentare”. • Lecție în cadrul seminarului practic „Tehnologii moderne de cultivare a plantelor medicinale pe terenurile de subzistență pentru dezvoltarea afacerilor mici de familie” destinat femeilor dezavantajate și micilor fermiere (Chisnicean Lilia). • Semnate 6 acorduri de colaborare-științifică privind implementarea a 8 soiuri de viță de vie în diferite zone ale republicii. • <i>Prezentate 6 rapoarte în cadrul Seminarului pentru fermieri, organizat de Secția Agricultură și Relații Funciare din cadrul Consiliului Raional Orhei: Noi realizări în ameliorarea tomatelor pentru câmp deschis; Ameliorarea culturilor cerealiere păioase în IGFP; Soiuri de tomate create prin intermediul hibridărilor distanțe și cultura <i>in vitro</i>; Valorificarea resurselor viticole în scopul extinderii arealului de cultivare a viței-de-vie cu soiuri interspecifice rizogene cu productivitate și rezistență sporită la factorii climatici; Biostimulatorul <i>Reglalg</i> - preparat natural recomandat pentru sporirea rezistenței plantelor la ger, arșiță și secetă; Protecția culturii de porumb- probleme, realizări și perspective.</i> • Organizarea a 2 seminare cu specialiștii din domeniu pe problemele Protecției Plantelor cu metode preponderent biologice. • Lansarea și executarea proiectului colaborativ aplicativ cu Complexul de sere din localitatea Parcani (mai 2023). • În scopul colaborării cu reprezentanții mediului de afaceri, a fost depusă la concursul anunțat de I.P. „Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în domeniul Mediului” și acceptat la etapa de pre-apel o propunere de proiect cu titlul: “<i>Monitorizarea automatizată și diminuarea mirosului neplăcut la Stațiile de epurare ale S.A. “Apă-Canal Chișinău”</i>” depusă de către S.A. „Apă-Canal Chișinău” (echipa de specialiști condusă de către dr. hab. Igor Povar). https://onipm.gov.md/content/anun%C8%9B-privind-rezultatele-etapei-de-pre-apel-apelului-de-proiecte-pentru-finan%C8%9Bare-din • Amenajarea și monitorizarea unui lot demonstrativ în „FPC VitisCojușna” SRL în cadrul proiectului “Elaborarea cadrului științifico-aplicativ de modernizare a tehnologiilor de asigurare sustenabilă a sănătății solurilor din plantațiile pepeniere în condiții de schimbare a climei” (2024-2025).
--------	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> • Desfășurarea lucrărilor în parteneriat cu Centrul Experimental „Prometeu” “Prometeu” în scopul testării comparative a fertilizanților bioorganominerali produși conform tehnologiei elaborate de LCȘ „Procese pedogenetice” și LCȘ „Algologie Vasile Șalaru” și a celor produși prin tehnologia elaborată de centrul Experimental “Prometeu” în „FPC VitisCojușna” SRL. • Studiul unor indici morfo-anatomici asociați cu productivitatea florii-soarelui, în câmp, în parteneriat cu compania Seedeco Semences SRL. • Realizarea obiectivelor Proiectului Băncii Mondiale <i>Cluster Educațional și Implementarea instruirii duale în cadrul universitar</i>. • Organizată o conferință științifică în parteneriat cu Ministerul Mediului (12.05.2023). • Participarea în calitate de membru al grupurilor de lucru în elaborarea Standardelor de Calificare, create de MEC (1 persoană). • Participarea în calitate de formatori la INJ (2 persoane). • Parte a grupurilor de lucru create de MJ (2 persoane).
20	4.1.2. Impulsionarea activităților de cercetare în vederea creării start-up-urilor și/sau spin-off-urilor inovative	<ul style="list-style-type: none"> • S-au efectuat consultații pentru horticultorii amatori în afara teritoriului prin deplasări de serviciu și pe teritoriul GBNI ”A. Ciubotaru” din raioanele din centrul R. M.(Criuleni, Nisporeni, Ialoveni) privind tehnologia cultivării arbuștilor fructiferi netradiționali”. • Au fost prestate consultanțe pentru beneficiarii activității de cercetare a ICJPS – doctoranzi, masteranzi. • Contract semnat ICL EUROPE COOPERATIEF UA, Amsterdam / USM cu privire la testarea diferitelor tipuri de polisulfazi pentru fertilizarea grâului. • Executate 4 contracte tehnico-științifice de implementare a mijloacelor microbiologice de protecție a plantelor: GT “Ciobanu Gheorghe Vasile, SRL ”Holpark”, 2 contracte SRL GOOD SOIL. • Semnarea de către Institutul de Chimie a două acorduri de colaborare cu: Primăria s. Onițcani, rl Criuleni; S.A. „Apă-Canal Chișinău”, Republica Moldova, SRL ”Sandrilion”, or. Ialoveni. • A fost acordat suportul pentru testarea în practică și certificarea (acte de testare/verificare) următoarelor tehnologii și produse noi: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Testarea apei și verificarea eficacității tehnologiei de potabilizare a apei din com. Onițcani, rl Criuleni. ✓ https://ichem.md/elaborarea-si-testarea-unei-tehnologii-de-tratare-apei ✓ Elaborarea tehnologiei de potabilizare a apelor subterane din comuna Iezărenii Vechi, rl Singerei. https://ichem.md/aprecierea-contributiei-institutului-de-chimie-rezolvarea-problemelor-de-potabilizare-apeilor • Implementarea schemei tehnologice de pre-epurare a apelor uzate industriale provenite de la producția de produse lactate și înghețată de la "Sandrilion" SRL, or. Ialoveni. • Elaborat Ghidul pentru Modulul Educația Antreprenorială. Autori: Mariana Doga-Mîrzac, dr. hab., conf. univ.; Andrei Mulic, dr., conf. univ.; Maria Cojocaru, dr., conf. univ.; Svetlana Gherjavca, dr., lect. univ.; Tatiana Bulimaga, drd., asist.univ.; Viorica Ataman, drd.; Anatol Guja, drd., asist.univ. și propunerea spre publicare. Lucrarea va asigura procesul didactic calitativ și constituie o parte integrantă a procesului de formare profesională, fiind un element al procesului de învățământ, asigură formarea competențelor profesionale și acumularea experienței privitor la organizarea și realizarea activităților în domeniul profesional. <p>Modulul fiind parte componentă a planului de realizare pentru anul 2023 în contextul proiectului „Evaluarea multidimensională și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial la nivel național și regional în vederea impulsionării sectorului IMM în Republica Moldova”, Programul de Stat, cifrul 20.80009.0807.38.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bootcamp pentru antreprenoriatul inovativ, organizat în perioada 18-23 iunie. Un program intensiv, cu ritm rapid, compus din laboratoare de provocare, în care studenții lucrează cu mentori și alți studenți pentru a învăța despre antreprenorat și pentru a crea produse inovatoare. Echipa câștigătoare va avea șansa de a-și include produsul în cadrul câmpului de antreprenorat de iarnă de la UC Berkeley, California.
<i>Obiectiv specific 4.2. Consolidarea percepției publice privind rolul cercetării și inovării în atenuarea provocărilor societale și generare de prosperitate</i>		
21	4.2.1. Organizarea programelor de găzduire a elevilor, studenților și cadrelor	<ul style="list-style-type: none"> • Organizarea evenimentului „Student pentru o zi” (9 - 10 martie 2023) • Conferința științifică a studenților și masteranzilor – martie 2023. • Organizarea evenimentului „Ziua ușilor deschise” (11-12 mai 2023) • Orășelul European Universitar sub genericul ”Uniunea Europeană – Republica Moldova: împreună mai puternici”, USM (17 mai 2023); <ul style="list-style-type: none"> • 05.23 – vizita elevilor Colegiului de Ecologie. • 05.23 – vizita elevilor LT Litterarum, or. Codru, Chișinău.

<p>didactice cu ocazia zilelor ușilor deschise și sărbătorilor tematice (Ziua Mondială a Științei, Ziua int. a femeilor în știință, Noaptea cercetătorilor)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 06.23 – vizita elevilor Colegiului de Ecologie. • 10 -11.23 – vizita elevilor din LT I. Pelivan, Răzeni, Ialoveni. • Organizarea vizitei elevilor clasei a 11-S a I.P.L.T. Mircea Eliade la Facultate. • Organizarea vizitei elevilor clasei a X-a de la Liceul Teoretic "A.Mateevici" din orașul Căușeni, 16 noiembrie 2023. • Organizarea vizitei elevilor de la Liceul Teoretic „George Călinescu” din municipiul Chișinău, 17 noiembrie 2023. • Quizizz tematic în domeniul Istoriei, Filosofiei, Antropologiei cu decernarea premiilor pentru cei mai erudiți tineri și un master-class de restabilire/reconstituire a pieselor arheologice. • Organizarea Conferinței științifico-practice consacrate Zilei Mondiale a familiei "Familia contemporană: provocări și perspective", ediția a XI-a – 11 mai 2023. • Participarea la activități consacrate Zilei Științei (AȘM, USM, MEC). Organizarea excursiilor: 16 excursie / 319 participanți. • Expoziții tematice – 17 exp. / 990 doc. • Expoziții aniversare – 15 exp. / 676 doc. • Expoziții extramuros – 1 exp. / 42 doc. • Expoziții de fotografie – 4 exp. / 148 foto. • Expoziții de artă – 4 exp. / 488 lucrări de artă plastică / 792 vizitatori. • Participare la Festivalul tradițiilor Românești • De către GBNI Au fost organizate 395 de excursii pentru copiii preșcolari, școlari, elevii de la licee și colegii, studenții de la universități, seniori, delegații oficiale din Republica Moldova și peste hotare, persoane cu nevoi speciale (dezabilitați). • Întâlnire cu profesorii de umanioare. Inițiatori: Agenția generală a Învățătorilor din România, filiala din Republica Moldova (AGRM), Instituția publică Liceul teoretic „Hyperion”, mun. Chișinău. Formatoarea din cadrul ediției a <i>Clubului de joi</i> a fost doamna profesoară Natalia Moglan, cu o prezentare a textului multimodal. Coordonatoare: dr. ped., conf. Mariana Marin. Invitat: dr. hab., conf. univ., critic literar Nina Corcinschi care a răspuns la întrebările profesorilor despre literatură, scriitorii incluși în manuale, limbajul (in)decent din literatura mai nouă etc., 27.04.2023. • Iulian Filip este autor-partener în proiectul caritabil „Protecție și sprijin educațional pentru refugiații ucraineni și copiii comunităților gazdă din Republica Moldova” implementat de AO Asociația pentru Abilitarea Copilului și Familiei „AVE Copiii”, în parteneriat cu World Vision și susținut financiar de Departamentul pentru Afaceri Externe și Comerț al Guvernului Australian (DFAT) A desfășurat pe parcursul anului 2023 întâlniri-conferințe cu elevii în 54 de localități. • Elaborată și transmisă pentru editare biobibliografia Acad. Gheorghe Șișcanu, editate 2 articole în reviste internaționale pentru promovarea culturilor energetice. • Au fost plantați 1200 puiți de fag în Plaiul fagului, obținuți și plantați 150 puiți de stejar în gospodărie țărănească s. Rădeni Vechi, r-ul Ungheni • Studenții an. III, UTM, specialitatea Horticultură și Agronomie familiarizați cu colecția de plante aromatice, medicinale și condimentare și tehnici de separare a uleiului; Prezentarea experiențelor în domeniu geneticii și ameliorării tomatelor. • Studenții an. II, UTM, Facultatea Științe Agricole, Silvici și ale Mediului, specialitatea "Selecția și genetica culturilor agricole" au vizitat Institutul de Genetică, Fiziologie și protecție a Plantelor, în cadrul căruia s-au prezentat experiențele de câmp, metodele de hibridare la culturi păioase. • Găzduirea unui grup de cadre didactice în număr de 17 persoane din cadrul Direcției de Învățământ Șoldănești. Realizările Institutului de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor – subiecte de interes pentru cadrele didactice din raionul Șoldănești Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor (igfpp.md) • Participarea cu rezultate inovatoare la <i>Festivalul cercetării și inovării</i> la Academia de Științe a Moldovei. • Organizarea Expoziției și Conferinței Științifice cu participare internațională "Integrare prin Cercetare și Inovare" dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, USM, 9-10. 11.2023. • Organizarea Workshop-ului internațional "Lecturile Iurie Rogojin", ediția X, 14 noiembrie, 2023 în memoria profesorului Iurii Rogojin, la care s-au înscris cercetători din 16 țări. • Muzeul Institutului de Matematică și Informatică a fost vizitat de colaboratori Mediacor cu scopul filmării trailer "From first chip to last megabyte". • Organizarea evenimentului Kids&Party: 25 martie (o. Bălți) și în luna mai (centrul Fides). • La 6 și 13 iunie s-a organizat o excursie pentru tabără de vară din Biblioteca I. Mangher https://www.facebook.com/bmangher/?locale=ro_RO.
---	--

- Organizarea unui eveniment pentru copiii (jocuri pe console retro), 21 iunie în biblioteca I.Manger.
- Organizarea Kids'n'Play Cismichioi, 28 iunie și 22 iulie 2023
<https://www.youtube.com/watch?v=Sf1zdHvdn5Y>
https://www.youtube.com/watch?v=_tSvonceRxg
- Participare la expoziția Yard Sale, 15 iulie <https://www.youtube.com/watch?v=O25pgBKpYyk>
<https://www.youtube.com/watch?v=XaVMLEtx44s>
- Participare la evenimentul MOSAICUL CULTURAL, 9 septembrie
https://www.youtube.com/watch?v=utIj-EkZ_qM
- La 30 septembrie participare în Ceadr-Lunga la un bonus tournament al anului <https://www.youtube.com/watch?v=5j3crNBkCw>
- Organizarea unui eveniment special în Kedem, 22 octombrie
<https://www.youtube.com/watch?v=xx3nfBe9e1s>
- Vizitarea Liceului Teoretic A.Pușkin din orașul Fălești, 28 octombrie
<https://www.youtube.com/watch?v=QObLkHYnk-c>
- Organizarea practicii tehnologice pentru Vladimir Gutuleac la fabrica de mobila Alfa-Mobila, unde sunt angajat ca administrator de sistem, 9-31 octombrie.
- Materiale video produse în perioada de raportare:
 Изучаем возможности Compaq TC1000 <https://youtu.be/-EmkwifwAyI>
 Устройства на PalmOS в музее <https://youtu.be/FCQGznYBuZc>
 New Cellphones arrived in museum https://youtu.be/1KesDvKZ_Ko
 Motorola StarTAC review <https://youtu.be/EAR4O-kdRmM>
 обзор Motorola RazrV3 <https://youtu.be/9PuDby1aQhU>
 engage gaming on #Nokia <https://youtu.be/NIxFOeDTJ0>
 Nintendo portables - обзор в двух частях <https://youtu.be/6ms1VsUtGSc>
 Samsung Bada cellphone in museum <https://youtu.be/FqrpUiOLJxw>
 Drawing on Fujitsu-Siemens Stylistic tablet pc <https://youtu.be/XoNPqHC6T2U>
 HTC Diamond touch in museum <https://youtu.be/iKRdl4dEx-E>
 Apple iPhones & iPods in museum <https://youtu.be/NjfgdW1zcZO>
 Apple iPad's in museum - short review <https://youtu.be/ALESdbHHwjk>
 обзор недавних подарков <https://youtu.be/emli63G3c1U>
 Sharp PC-7000 <https://youtu.be/WpDP71LgHHw>
 применение тонких клиентов и мини-ПК <https://youtu.be/573wDR6GCJA>
 Компьютерный музей X-Labs: LaserDisc demo <https://youtu.be/eCjh1yjaEZs>
 носители информации и их применение в музее <https://youtu.be/tz5ymSqISJk>
 UnraidOS и Proliant N40L <https://youtu.be/WhgC15feLTY>
 программирование пейджера NEC <https://youtu.be/xy6GIrPOLM>
- În luna septembrie, un grup de elevi de la Liceul Teoretic cu Profil de Arte „Nicolae Sulac”, au vizitat Institutul de Fiziologie și Sanocreatologie, unde au făcut cunoștință cu studiile fundamentale în fiziologia umană – baza sănătății omului și educația pentru sănătate (orală, psihică și somatică) (Lecție predată de către directorul Institutului Ion Mereuță, dr.hab.șt.med., prof.univ.)
- În lunile octombrie – noiembrie eleva clasei a 10 de la liceul „Mihai Viteazul” Derjanschi Alexandra a desfășurat activitate de voluntariat în vivariul Institutului (curățarea cuștilor animalelor, însușirea cântării produselor alimentare pentru cap/animal, hrănirea șobolanilor, însușirea deprinderilor de observație a comportamentului lor etc.).
- Au fost realizate 26 de excursii ghidate în muzeele Institutului de Zoologie (Muzeul Complexelor Faunistice Fosile din Moldova, Muzeul de Entomologie), printre care unele – pentru elevi și studenți (Centrul Comunitar pentru Copii și Tineri „Buburuza”, Chișinău; Școala de vară „Calea către descoperiri științifice” a AȘM; liceul teoretic „N. V. Gogol”, clasa a VI-a, mun. Chișinău; Universitatea Tehnică din Moldova, Universitatea de Stat din Moldova.
- Vizite în laboratoarele Institutului de Zoologie: vizita elevilor Liceului Teoretic Republican „Aristotel” în Laboratorul Sistematică și Filogenie Moleculară (17.10.2023); găzduirea elevilor Școlii de vară „Calea spre descoperiri științifice”, organizată de AȘM (14.06.2023); vizită de documentare a studenților Facultății de Biologie și Geostiințe a Universității de Stat din Moldova (06.06.2023).
- În scopul promovării imaginii și informării societății despre domeniile de activitate ale Institutului de Chimie al USM, au fost organizate diverse programe de găzduire a elevilor, studenților și profesorilor de chimie din diferite instituții din țară: Centrul pentru elevii performanți din or. Soroca (18 aprilie 2023); Liceul de Limbi Moderne și Management din or. Chișinău (12 aprilie 2023); Școala profesională din Orhei 13 mai 2023); Studenții anului II, specialitatea Chimie/Chimie Științe ale Educației și Chimie Biofarmaceutică de la Facultatea de Chimie și Tehnologie-Chimica (6 mai 2023);

		<p>Studentii anului III, specialitatea Tehnologia produselor cosmetice și medicinale, Facultatea de Chimie și Tehnologie Chimică a USM (15-26 mai 2023); Studentii anului II, specialitatea chimie Biofarmaceutică, Facultatea de Chimie și Tehnologie Chimică a USM (19-30 iunie 2023) ; Profesori din liceele și gimnaziile rului Șoldănești au vizitat laboratoarele Institutului de Chimie (2 noiembrie 2023).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Participare în organizarea Olimpiadei la disciplina Biologie; membru al Comisiei Republicane de Examinare, bacalaureat, 2023 (echipa LCȘ Ecofizologie umană și animală, LCȘ Algologie) • Realizarea în cadrul LCȘ Biochimia plantelor a unui proiect a elevilor din clasa a 10-a B, Liceul „Svetoci” Chișinău, prezentat la conferința ecologică republicană, 28 aprilie 2023. • Participare la „Festivalul Profesiilor”, Strășeni (13 mai 2023). • Guțu V., Perjan A., Rusu G.) au ținut lecții la Școala Duminicală de Matematică organizată de Facultatea de Matematică și Informatică; DI Guțu Valeriu a participat la organizarea Olimpia-dei Republicane la Matematică (martie 2023) și a participat cu echipa Moldovei la Olimpiadele de Matematică: Internațională (OIM, Japonia, iulie 2023), Balcanică (OBM, Turcia, mai 2023), Balcanică pentru Juniori (OBMJ, Albania, iunie 2023). • Ulian Ecaterina a prezentat lecția publică pentru asociația de tineret Erasmus Student Network, 21 februarie 2023 în cadrul trainingul organizat de Erasmus Student Network Chișinău "Green Economy". Au participat 15 elevi din licee. • La 04 martie 2023 a fost organizat trainingul internațional "Doughnut economics" împreună cu Erasmus Student Network Moldova, au fost prezenți studenții universităților din Moldova, România, Bulgaria, Suedia, și Norvegia. În cadrul trainingului a fost discutată tematica achizițiilor și consumului sustenabil în societate și în particular practicile durabile ale universităților- speaker Ecaterina Ulian, drd, cercet. șt.; • „Student USM pentru o zi” cu genericul „Educația financiară – oportunitate în crearea progresului economic”. Sau prezentat elevii liceului LT M. Berezovschi și LT M. Kogălniceanu 56 de licenții viitori absolvenți.(FȘE, CCȘ). • Secțiunea Tradiție și evoluții în știința juridică națională. Conferința internațională Patrimoniul de ieri-implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine. 09-10.02.2023, ASM. • Organizate întâlniri cu liceeni în scopul prezentării ofertei educaționale a USM.
2 2	4.2.2. Amplificarea interacțiunii cu reprezentanții mass-media și principalii formatori de opinie din mediul on-line	<ul style="list-style-type: none"> • Se mențin viabile paginile web a USM, ale facultăților și departamentelor pe diverse rețele de socializare. • Toată informația despre evenimente realizate se plasează pe pagina web USM. • Colaboratorii USM s-au impus printr-o serie vastă de publicații în mass-media, precum și participarea la diverse emisiuni. Astfel, doar colaboratorii științifici ai GBNI au participat la peste 30 emisiuni TV și Radio întru promovarea rezultatelor USM și ale Institutului. 51 de participări pentru promovarea rezultatelor au fost asigurate de către Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice, inclusiv: Juc V. -46, Mocanu V. -3, Duanon M. – 2. Rezultatele cercetărilor obținute în cadrul Institutului de Filologie Română au fost promovate în mass-media după cum urmează: Emisiuni radio -11 /TV de popularizare a științei -21. Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor a participat la 11 emisiuni radio/TV, inclusiv: „AgroTVMoldova” – 3, Publica TV – 3, Radio național – 5. De asemenea s-a participat la filmarea privind activitățile științifice ale laboratoarelor de cercetare https://moldova1.md/f/ro/508?fbclid=IwAR3PLwAkiucp2LbB_1eSHG29ALDUTHGf6WINyxuvuzZlmHAhtwDLMBDXmBk#content • Participare la evenimentul cu tema: Egalitatea de gen în STEM: oportunități alfabetizarea digitală și facilitarea la accesul la STEM pentru fetele și femeile de pe ambele maluri ale Nistrului. • Eveniment organizat: <i>Ziua Portului Popular</i>, ediția a III-a. • Participare la lucrările de implementare a proiectului ”Independența economică și incluziunea socială a femeilor din mediul rural prin abilitarea profesională în domeniul Tehnologiilor Agro-Alimentare” Sângerei. • Interviu pentru revista ”Natura” cu genericul Incorporarea semințelor de specii aromatice și medicinale în hârtia reciclată simplu și folositor”. • Institutul de Geologie și Seismologie a oferit mai multe interviuri la radio și tv privind seismicitatea teritoriului RM, starea apelor subterane, rezervele de substanțe minerale utile (smu): <ul style="list-style-type: none"> - Radio Moldova (Ion Mereuță, dr.hab., prof.univ., tema „Săptămâna științei”); - Radio Speranța (Ion Mereuță, dr.hab., prof.univ.); - Vocea Basarabiei (Ion Mereuță, dr.hab., prof.univ.) • De către Institutul de Istorie au fost realizate circa 256 emisiuni radio si TV/participări în cadrul emisiunilor. 12 cercetători științifici participă activ la diseminarea produselor științifice în media

		<p>(TVM; TVMRomânia; Jurnal TV; Radio Chişinău; Vocea Basarabiei etc.), on-line, pagini web.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cercetătorii Institutului de Zoologie au avut 52 de apariții și publicații în mass-media: 17 apariții radio/TV (TV Moldova 1, TV8, ITV, Radio Europa Liberă Moldova, Teleradio Moldova, Teleradio Bacău, România), 34 articole în revistele "Vânătorul și Pescarul Moldovei", "Natura", 1 publicație pe ecopresa.md. • Institutul de Chimie a oferit interviuri TV, după cum urmează: Acad. Lupașcu Tudor. "Știința este deja integrată în UE", TVR Moldova, Ultimele știri, 17 mai 2023; Acad. Lupașcu Tudor. "Unica cale prosperă cu pace și dezvoltare științifică durabilă este spre UE". Ultimele știri, TV Vocea Basarabiei, 18 mai 2023; Acad. Lupașcu Tudor Interviu oferit de către pentru TVR1, în contextul Evenimentului organizat de USM cu prilejul Zilei Europei (17 mai 2023); Dr. Raisa Nastas. Popas TV. Ziua Științei organizată la Academia de Științe a Moldovei, 10 noiembrie 2023. https://www.youtube.com/watch?v=MRo6UZSYudI <p>Melnic Victor, 4 iunie 2023, https://tvrromania.md/article/0d10a90eb0d1ea5d/au-inflorit-trandafirii-iar-gospodinele-culeg-florile-pentru-a-face-dulceata-care-sunt-cele-mai-bune-soiuri-pentru-o-reteta-perfecta.html</p> <p>Melnic Victor și farmacia lui verde din satul Dobrogea, 9 ianuarie, 2023, https://ecopresa.md/victor-melnic-povesti-ecomunitate/</p> <p>Melnic Victor, Moldova agrară, 18 06 23, https://www.youtube.com/watch?v=sUt2laig9sE</p> <p>Alina Trofim: Cianobacteriile, un domeniu al viitorului, Emisiunea Ecomonitor, Alex Nistiriuc, 13 ianuarie 2023, https://voceabasarabiei.md/audio-alina-trofim-cianobacteriile-un-domeniu-al-viitorului/</p> <p>Alina Trofim: Educația ecologică, Emisiunea Puncte de reflecție, Ursu Valentina, 26 noiembrie 2023, https://voceabasarabiei.md/alina-trofim-moldovenii-nu-au-educatie-ecologica-iar-acest-fapt-se-reflecta-asupra-mediului-inconjurator/</p> <p>Alina Trofim. „Secretul legumelor”, Tezaur Media TV, 7 noiembrie 2023, https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=ma5_QumJmqY</p> <p>Jigău Gheorghe "Tehnologii agricole Sustenabile adaptate la schimbările climatice", Telematinal TVR Moldova, 27.09.2023.</p> <p>Jigău Gheorghe, Practici Moderne Adaptiv-Landșaftice de Irigare a Cernoziomurilor, Agro TV Moldova, 27.11.2023.</p> <ul style="list-style-type: none"> • A avut loc diseminarea în mass-media a rezultatelor cercetărilor din echipa de proiect Monitor3D, actualizarea permanentă a site-ul proiectului: https://ephysimlab.usm.md/?page_id=50&lang=ro • Participarea în cadrul Ediției a II-a a Festivalului Cercetării organizat de către AȘM în parteneriat cu ANCD. • Participarea în cadrul evenimentului Moldova Electronics Forum, 11 mai 2023 • Articole în presa scrisă: <ol style="list-style-type: none"> 1. Ajder V. https://newsmaker.md/ro/pasarile-vor-migra-atata-timp-cat-exista-pamantul-istoriile-oamenilor-din-moldova-care-urmaresc-pasarile/?fbclid=IwAR0FR1-oUyuNVM2tWJIHt4oIsYiZVWfKEYyUJvklh-ir9PUYn95esgl-Zw(dr. V. Ajder) 2. COJOCARI, R. /Știri, TVR Moldova 1/ Seceta 8 iun. 2023 3. COJOCARI, R. /Știri, TVR Moldova 1/ Valurile de căldură 30 aug. 2023 4. COJOCARI, R./ Новости, Первый Приднестровский, прямой эфир/ Климатические изменения/ iulie 2023 5. Articol de popularizare a științei "Retrospectivă asupra Conferinței Internaționale de Educație a Adulților cu genericul "Educația pentru pace și dezvoltare durabilă", ediția a VI-a, desfășurată în 9-11 noiembrie 2023 la Universitatea de Stat din Moldova", autor C.Țurcanu.
2 3	4.2.3. Menținerea dialogului cu reprezentanții societății civile	<ul style="list-style-type: none"> • Consemnarea Micii Uniri, Liceul „Principessa Dadiani”, responsabil I.Negrei 24.01.2023; • Unirea Basarabiei cu România, Biblioteca „Ștefan Cel Mare”; Bibliotecă „Transilvania”, Școala Profesională nr. 2 (V. Mischevca, V.Constantinov, S.Corlăteanu, C.Gherasim) 27.03.2023; • Biblioteca Științifică (Institut) „A. Lupan” a consolidat relațiile de colaborare prin încheierea a 2 acorduri de colaborare cu: Biblioteca Științifică a Academiei Naționale de Științe din Azerbaidjan; Arhiva Academiei Ruse de Științe. • Relații de colaborare și schimb de experiență continuă să fie menținute cu: <ul style="list-style-type: none"> - Institutul de Studii Enciclopedice al Academiei Naționale din Ucraina; - Instituția Publică de Stat „Editura Enciclopedică”, Ucraina; - Encyclopaedia Universalis, Franța; - Enciclopedia Națională a Letoniei; - Editura „LUMEN”, România;

- Universitatea Wuhan;
- Grupul Editorial Enciclopedia Catalană.
- Dl Juc V. a participat în grupul de lucru din cadrul platformei privind inițiative de securitate și apărare abilitat cu elaborarea Strategiei securității naționale a RM
- Zilele Literaturii Române la Chișinău, ediția a VII-a, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu” al Universității de Stat din Moldova, partener, 16-20.05.2023. <https://agora.md/2023/05/12/zilele-literaturii-romane-la-chisinau-16-20-mai-2023>
- Inaugurarea Orașelului European Universitar pentru a marca Ziua Europei, cu genericul „UE-Moldova: Împreună mai puternici”. Evenimentul a fost organizat de Rectoratul Universității, EuroClub USM, Centrul de Studii Europene și Centrul de Informare a UE USM, 17.05.2023.
- **Ziua Românilor de Pretutindeni - Festivalul „Aici-Acolo”**, organizat de Departamentul pentru Românii de Pretutindeni, 25-28.05.2023.
- Participare la elaborarea raportului *Evaluarea indicelui de vulnerabilitate climatică pentru sectorul agricol al Republicii Moldova*.
- Participare la seminarul organizat de Asociația "Donau Soja Moldova": Provoacări și perspective ale cultivării culturii de soia în anul 2023".
- Participare la seminarul tematic „Instruirea inspectorilor teritoriali responsabili de controlul privind producerea, inspecția în câmp, certificarea și controlul comercializării semințelor și materialului de înmulțire și săditor” organizat de Direcția control semincer a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor (ANSA).
- Participare cu rapoarte la un seminar organizat de MAIA și 4 seminare de Federația fermierilor și producătorii agricoli din diferite localități.
- Colaborare cu Academia de Științe Medicale „Gh. Țibîrnă” din Republica Moldova în vederea elaborării monografiei „Insulina – istorie și evoluție”.
- Colaborare cu Academia Națională de Ecologie în vederea unor cercetări în domeniul impactului factorilor de mediu asupra sănătății umane.
- Colaborare cu Asociația Diabeticilor din Republica Moldova „PRODIAB” în vederea definitivării monografiei „Insulina – istorie și evoluție”.
- Masa rotundă organizată cu prilejul împlinirii a 105 ani de la *Unirea Basarabiei cu România Institutul de Istorie al Universității de Stat din Moldova*, în parteneriat cu Liceul Teoretic „Nicolae Donici”, 24 martie 2023. Dubăsarii Vechi (responsabil Bîrlădeanu, N.Mafteuță).
- 1 decembrie 2023 „Ziua astrală a neamului românesc”, Biblioteca „Târgoviște” (Silvia Corlăteanu); școala profesională nr. 2 ((E.T.Sclifos)
- Nisteanu V. – contract de prestări servicii de suport cu ONG EcoContact în elaborarea Raportului Național al Convenției Națiunilor Unite pentru Combaterea Deșertificării (CNUCD) privind degradarea terenurilor.
- La solicitarea Asociației Naționale de Turism Rural, Ecologic și Cultural (ANTREC), pentru membrii acesteia a fost petrecută o excursie în Muzeul complexelor faunistice fosile (19.06.2023).
- La invitație, Bulat Dm. a participat în calitate de expert la atelierul de informare privind conservarea siturilor Emerald în Republica Moldova și elaborarea planurilor lor de management, organizat de AO EcoContact în parteneriat cu Ministerul Mediului la 21.07.2023.
- Este menținut punctul de colectare a e-deșeurilor în incinta Institutului de Chimie, în baza acordului de parteneriat a Institutului de Chimie încheiat cu AO „Asociația pentru valorificarea deșeurilor” în cadrul proiectului „Oraș curat cu e-Deșeu reciclat”.
- În scopul menținerii dialogului cu reprezentanții societății civile, la solicitare, cercetătorii Institutului de Chimie al USM au fost delegați pentru a participa în diverse activități:
 - ✓ Dr. Nastas Raisa a participat în calitate de membru al Comitetului de Concurs pentru Concursul Național „Teza de doctorat de excelență a anului 2022” din cadrul ANACEC.
 - ✓ Academicianul Gheorghe DUCA, dr. habilitat Fliur MACAEV și dr. habilitat Igor POVAR în calitate de membri ai Comisiei de Experți din cadrul ANACEC, au realizat următoarele activități: *participarea la ședințele de examinare a dosarelor de atestare; expertizarea tezelor de doctor habilitat și doctor în științe chimice; expertizarea dosarelor de profesor și conferențiar universitar.*
 - ✓ Dl Alexandru VIȘNEVSCHI, cerc. șt. al lab. Metode Fizico-Chimice de Cercetare și Analiză a participat în calitate de membru al Grupului de lucru, instituit de Ministerul Mediului în scopul elaborării și examinării Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau emisare pentru localitățile urbane și rurale .
 - ✓ Dr. Nina Țîmbaliuc și dr. Irina Ceban au participat la atelierul de lucru dedicat aspectelor privind actualizarea metodologiilor și instrucțiunilor de calcul al prejudiciului cauzat aerului atmosferic, organizat de Ministerul mediului al R. Moldova (29 august 2023).

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dr. hab. I. Povar a câștigat prin concursul anunțat de ANCD poziția de Punct Național de Contact pe Misiunea "Oceane, mări, ape de țărâm și interioare sănătoase" din cadrul Programului "Orizont Europa". ✓ Memb. cor. Nikon Ungur a activat în perioada 06-15 iunie 2023 în calitate de președinte al Comisiilor de evaluare a tezelor de licență și masterat din cadrul Facultății Biologie și Chimie a Universității Pedagogice de Stat "I. Creangă" din Chișinău. ✓ A fost efectuată expertiza a trei capitole din monografia "Handbook of Research on Redox Processes Within Environmental and Technological Contexts", IGI Global (dr. hab. I. Povar). <ul style="list-style-type: none"> • În scopul depunerii unei propuneri de proiect la concursul de proiecte și idei originale în domeniul științei „MOLDSEF”, la solicitarea liceului teoretic „Orizont” a fost inițiată o colaborare a unei echipe de profesori și elevi cu laboratorul Chimia Apei al Institutului de Chimie al USM. În acest context, au fost analizate 10 probe de apă în scopul determinării dacă apa respectivă corespunde tuturor cerințelor pentru apa potabilă. • A fost efectuată recenzarea a două manuscrise pentru revista Environmental Science and Pollution Research. • A fost efectuată recenzarea a două capitole pentru redacția IGI Global. • Au fost prestate servicii contra plată în baza contractelor economice privind cercetarea mostrelor de ulei esențial de levănțică, identificarea diferitor substanțe prin metoda Rezonanța Magnetică Nucleară (RMN) și determinarea unor elemente chimice în apele subterane, apă potabilă îmbuteliată, următorilor beneficiari: SRL "Lavender oil", SRL "Resendjer", SRL "Fisher Invest", SA "Trimexpo", SRL "Treiv-Farm", SRL "Cioara", Rusnac MoldAqua", SRL și ÎM "Efes -Vitanta Moldova Brewery", Apă-Canal Ungheni, Romstal SRL, Nefis SRL, Orheivit SRL, HidroChim SRL, Institutului geologie și Seismologie al USM, UTM (Produse apicole), Institutului de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor al USM, persoanelor fizice (în sumă de circa 500 mii lei). • Colaborarea cu reprezentanții ONG de mediu „ECOCONTACT”. Finalizarea textului final al capitolului tematic din cadrul Strategiei de mediu 2030, Obiectivul specific 3. Îmbunătățirea calității aerului. (dr. Moșanu E.). • Ulian G. dr. hab., prof. univ., Mulic A. dr., conf. univ., Cojocar M. dr., conf. univ., Ulian E. drd, cercet. șt., au participat la Clubul de Presă organizat de Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitor” cu tema “Experiența BNM în implementarea cerințelor tehnice și criteriilor de evaluare pentru achiziții verzi” pe data de 01.11.2023. • Centrului de Cercetări Științifice „Politici educaționale și sociale” a încheia acorduri de colaborare cu Centrul Educațional PRO DIDACTICA; cu AO „DVV International Moldova”. • Parteneriatul cu EcoContact a contribuit la organizarea a 2 conferințe, și a facilitat susținând financiar publicarea unei culegeri de articole. • Parteneriatul cu PromoLEX s-a materializat cu organizarea unei lecții Publice Respectarea drepturilor persoanelor investigate pentru săvârșirea faptelor ilicite cu un grad de pericol social redus”, prezentate de V. Vieru. • Parteneriatul cu NCSC a oferit instruirii pentru profesori în vederea dezvoltării de competențe la cursul Cercetare, argumentare și scriere juridică. • Menținerea dialogului cu reprezentanții Asociației Absolvenților Facultății de Fizică (AAFF).
Obiectivul general V: Politică coerentă de cooperare europeană și internațională		
<i>Obiectiv specific 5.1. Valorificarea plenară a oportunităților ce rezidă din statutul de țară asociată la Programul „Orizont 2020”</i>		
2 4	5.1.7. Valorificarea oportunităților ce rezidă din calitatea de stat membru în cadrul Cooperării europene în știință și tehnologie (COST)	<ul style="list-style-type: none"> • Acțiunea COST CA20105 “Slow Memory: Transformative Practices for Times of Uneven and Accelerating Change” (2021-2025). • Acțiunea COST CA18114 - European Non-Territorial Autonomy Network - ENTAN (2019-2023). • Acțiunea COST CA17102 - POLSTOPS – Police Stops (2020-2023). • Acțiunea COST COST CA21149 - Reducing acrylamide exposure of consumers by a cereals supply-chain approach targeting asparagine (2022-2026). • Acțiunea COST CA20131 - Efficient Justice for All: Improving CourtEfficiency through EU Benchmarking (2021-2025). • Acțiunea COST COST CA21117 - Generation of human induced pluripotent stem cells from haplo-selected cord bloodsamples (2022-2026). • Acțiunea COST COST CA21108 - European Network for Skin Engineering and Modeling (2022-2026). • Acțiunea COST COST CA21152 - Implementation Network Europe for Cancer Survivorship Care (2022-2026).

- CA18201 - An integrated approach to conservation of threatened plants for the 21st Century. <https://www.cost.eu/actions/CA18201/#tabs|Name:overview>
- CA18210 - Oxygen sensing a novel mean for biology and technology of fruit quality <https://www.cost.eu/actions/CA18210/#tabs|Name:overview>.
- CA18101 - SOURDOugh biotechnology network towards novel, healthier and sustainable food and bloproCesseS <https://www.cost.eu/actions/CA18101/#tabs|Name:overview>
- CA18127 - International Nucleome Consortium <https://www.cost.eu/actions/CA18127/#tabs|Name:overview>
- CA18224 - Green Chemical Engineering Network towards upscaling sustainable processes <https://www.cost.eu/actions/CA18224/#tabs|Name:overview>
- CA19116 - Trace metal metabolism in plants <https://www.cost.eu/actions/CA19116/#tabs|Name:overview>
- CA19123 - Protection, Resilience, Rehabilitation of damaged environment <https://www.cost.eu/actions/CA19123/#tabs|Name:overview>
- CA19125 - EPIgenetic mechanisms of Crop Adaptation to Climate Change <https://www.cost.eu/actions/CA19125/#tabs|Name:overview>
- CA18226 - New approaches in detection of pathogens and aeroallergens <https://www.cost.eu/actions/CA18226/#tabs|Name:overview>
- COST: CA18111 Genome editing in plants - a technology with transformative potential (PlantEd), acad. Duca Maria.
- Cost Action CA17137 (A network for Gravitational Waves, Geophysics and Machine Learning) și-a propus să creeze o rețea largă de cercetători din patru domenii diferite de expertiză, și anume fizica undelor gravitaționale, geofizică, informatică și robotică, cu un obiectiv comun de a aborda provocările în analiza datelor și caracterizarea zgomotului pentru detectoarele undelor gravitaționale. Elena Guțuleac a participat la conferințe și întâlniri (online și offline), organizate în cadrul Cost Action CA17137, inclusiv Management Committee Meetings și ale grupului de lucru WG2 Machine Learning for low-frequency seismic measurement.
- COST Action CA17112 Prospective European Drug-Induced Liver Injury Network (PRO-EURO-DILI-NET) a rezultat cu crearea unei rețele europene unice, cooperante și interdisciplinare DILI de părți interesate pentru a coordona eforturile în DILI - Asociația Europeană pentru Studiul Ficatului - EASL Drug & Herb Induced Liver Injury (DHILI) Consortium . La care Iulian Secieru a fost propus și acceptat ca membru. Această rețea a facilitat schimbul de cunoștințe descoperite, inclusiv publicații în reviste internaționale de top, generarea de ipoteze între diferite discipline și transpunerea cunoștințelor și descoperirilor cu impact clinic în practica clinică. Profitând de expertiza DILI în cea mai mare rețea internațională de centre construită în timpul Acțiunii COST, s-a propus să fie înființată o resursă online pentru DILI, denumită: Knowledge Exchange Network (KEN)-DILI. Această platformă va integra informațiile colectate în diferite registre DILI și va reuni datele generate în cercetarea DILI în curs, inclusiv date clinice, teste de laborator și imagistice, preclinice. Iulian Secieru a participat la pregătirea și înaintarea proiectului internațional cu titlul - KEN-DILI: An advanced integrative knowledge and data hub of DILI research - în cadrul concursului UE de Granturi Inovatoare.
- În cadrul activității cost CA21167 Olesea Caftanator deține rolul de Science Communication Coordinator. Este responsabilă de managementul comunicării interne și externe, precum și a diseminării informației pe diverse platforme sociale.
- Participare la Cost Academy organizat în Bruxelles în mai și septembrie.
- Stabilirea relațiilor de colaborare cu dr. Lucia Amaros de la Universitatea Murcia, Spania și Dr. Elva Leka, Universitatea Politehnica din Tirana, Albania.
- CA17108 - Aedes Invasive Mosquitoes (AIM) s-a finalizat la 05/03/2023.
- Nisteanu V. a participat la întrunirea Comitetului de management a COST Action CA181073 Climate change and bats: from science to conservation (CLIMBATS) , Roma, Italia, 26-27 aprilie 2023. Acțiunea s-a finalizat la 25/08/2023.
- Nominalizări în calitate de membri: dr. Moldovan A., membru COST Action 22102 - European Network In CHEmical Ecology: translating the language of life into sustainability, începutul CA – 06.10.2023.
- Institutul de Chimie al USM a organizat Workshop-ul internațional **WG3NECTAR**, organizat în cadrul proiectului **COST Action CA18202**- Network for Equilibria and Chemical Thermodynamics Advanced Research (NECTAR), 29-30 august 2023.
- **COST Action CA18202** - Network for Equilibria and Chemical Thermodynamics Advanced Research (NECTAR) este o rețea europeană care include circa 200 de cercetători din 31 de țări,

		<p>implicați în studiul avansat al echilibrelor chimice: www.cost-nectar.eu, www.cost.eu/actiuni/CA18202/.</p> <p>Acest eveniment a reprezentat o mare oportunitate de a recunoaște rolul important al Universității de Stat din Moldova în această rețea și de a consolida colaborările cu alte grupuri de cercetare și instituții implicate în NECTAR. La acest eveniment au participat cercetători din Italia, Croația, Polonia, Cehia, Republica Moldova. https://ichem.md/index.php/workshop</p> <ul style="list-style-type: none"> • Colaboratorii științifici ai GBNI au participat la 15 acțiuni COST în format online și 4 acțiuni Cost offline.
III. ACTIVITĂȚI CE REZULTĂ DIN ÎNDEPLINIREA ACȚIUNILOR DIN ALTE DOCUMENTE DE POLITICI/ACTE NORMATIVE		
Conceptul Strategiei de Specializare Inteligentă a Republicii Moldova până în anul 2030 (proiect)		
2 5	Obiectivul general: Consolidarea cooperării dintre sectorul de afaceri și cel de cercetare	<p>În vederea consolidării procesului de cooperare între centrele de cercetare și reprezentanții mediului de afaceri, USM întreprinde următoarele acțiuni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • antrenarea activă a reprezentanților întreprinderilor în procesul de desfășurare a cercetărilor în contextul elaborării tezelor de licență și de master de către studenții-absolvenți • organizarea meselor rotunde, conferințelor științifico-practice, seminarelor cu antrenarea activă a studenților, cadrelor științifico-didactice și reprezentanții sectoarelor • actualizarea permanentă a temelor de cercetare propuse studenților în contextul elaborării tezelor de licență și de master în raport cu tendințele și problemele sectoarelor aferente.
2 6	Obiectivul general: Sporirea competitivității economiei naționale prin dezvoltarea antreprenoriatului inovativ și a culturii inovationale aferente	<p>În vederea sporirii contribuției educației profesionale în creșterea competitivității economiei naționale, în cadrul USM se realizează următoarele acțiuni:</p> <p>a) Acțiuni orientate spre valorificarea optimă a rezultatelor cercetărilor prin sporirea calității programelor de studii și, implicit, a competențelor antreprenoriale și de abordare inovativă a problemelor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • evidențierea ca activitate prioritară „Valorificarea rezultatelor cercetărilor științifice în programele de formare profesională” în Planul de acțiuni pentru anul 2023 în contextul realizării Strategiei de dezvoltare Universității de Stat din Moldova • actualizarea continuă a planurilor de învățământ prin revederea competențelor și finalităților de studiu conform cerințelor actuale • monitorizarea permanentă a calității elaborării curriculumelor inclusiv prin conferirea unui caracter științific conținutului de studiu, includerea publicațiilor științifice în lista bibliografică recomandată, actualizarea continuă a acestora etc. • consolidarea componentei de cercetare în tezele de licență și master prin revederea continuă a cerințelor vizavi de conținut și competențe formate • diseminarea permanentă a informațiilor cu privire la evenimentele științifice în vederea antrenării active a studenților în derularea acestora • organizarea de reuniuni cu reprezentanții sectoarelor, cu participarea studenților • antrenarea tot mai activă a reprezentanților mediului de afaceri în procesul educațional • organizarea conferinței științifice studențești • funcționarea cercurilor științifice în cadrul facultăților cu antrenarea studenților tuturor programelor de studii etc. <p>b) Acțiuni orientate la promovarea performanței în cercetare drept criteriu de evaluare și promovare a calității personalului USM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • monitorizarea permanentă a planificării și realizării obiectivelor asumate de către cadrele științifico-didactice în domeniul cercetării ca componentă a planului individual anual de activitate în conformitate cu Regulamentul Instituțional cu privire la normarea activității științifico-didactice în cadrul Universității de Stat din Moldova • evidențierea activității științifice ca criteriu de evaluare a candidaților la funcții didactice și științifico-didactice, în conformitate cu REGULAMENTUL PRIVIND ORGANIZAREA, DESFĂȘURAREA CONCURSULUI ȘI OCUPAREA FUNCȚIILOR DIDACTICE ȘI ȘTIINȚIFICO-DIDACTICE ÎN UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA • evidențierea activității științifice ca criteriu de evaluare a performanțelor în vederea acordării sporului de performanță, în conformitate cu METODOLOGIA de evaluare a personalului didactic și științific și REGULAMENTUL INSTITUȚIONAL cu PRIVIRE LA STTMULAREA PERFORMANȚEI ÎN CERCETARE • diseminarea permanentă a informației privind evenimentele științifice în vederea antrenării active a personalului științifico-didactic și didactic • susținerea financiară a cercetării realizate de cadrele didactice și științifico-didactice ale USM în conformitate cu METODOLOGIA de evaluare a personalului didactic și științific și

		REGULAMENTUL INSTITUTIONAL cu PRIVIRE LA STTMULAREA PERFORMANTEI IN CERCETARE.
2 7	Obiectivul general: Utilizarea la scară largă a inovațiilor pentru atenuarea problemelor societale	<p>O contribuție substanțială în valorificarea inovațiilor ca instrument de atenuare a problemelor societale au avut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aparițiile și publicațiile în mass-media (pct.4.2.2.) • Consultările și evenimente cu reprezentanții societății civile (pct.4.2.3.) • Diseminarea rezultatelor cercetărilor prin intermediul manifestărilor științifice https://cercetare.usm.md/?page_id=320 etc.
IV. ALTE ACTIVITĂȚI REALIZATE		
2 8	8.1.Consolidarea și integrarea educației și cercetării în învățământul superior din perspectiva necesităților de dezvoltare socioeconomică a țării	<ul style="list-style-type: none"> • Includerea rezultatelor cercetărilor științifice în curricule disciplinare la programele de studii din USM. • Crearea cursurilor noi (Ex: Administrarea de stat și promovarea politicilor de mediu; Drepturile Omului și reflecționarea IT Standarde europene de protecție a familiei și copilului) • Introducerea fondului de carte retrospectiv (fondul de carte în limba străină). Au fost introduse cca 5400 de fișe în program QSeries. • În baza acordurilor de colaborare toate colegiile, centrele de excelență și studenții de la universități din Republica Moldova, cu specific botanic și-au petrecut practicile de teren pe teritoriul GBNI, ghidați de colaboratorii științifici ai instituției • Colaborarea cu Centrele de excelență și Universitățile din Republica Moldova se petrece pe parcursul anului prin: petrecerea practicilor de teren în colecțiile și expozițiile GBNI, excursiilor tematice la solicitare, lecții tematice organizate de colaboratorii științifici ai GBNI. • De către IGFP au fost elaborate și ținute 9 cursuri didactice: „Virusologie”, „Biotehnologii Agricole”, „Biologie celulară”, „Tehnici de cercetare în biologia moleculară”, „Ameliorarea culturilor horticoale și silvice”, „Ameliorarea specială a culturilor tehnice și furajere”, „Genetică”, „Entomologie generală”, „Entomologie agricolă” • Cercetătorii Institutului de Fiziologie și Sanocreatologie în anul 2023 au desfășurat activitate didactică după cum urmează: dr.șt.biol., conf.cerc. Valentina Ciochină – disciplinele de specialitate „Alimentația sanogenă”; „Bazele științifice ale sănătății” și „Tehnici de cercetare în fiziologia omului și animalelor” la Școala Doctorală Științe Biologice, Geomice, Chimice și Tehnologice, USM; dr.hab.șt.biol., conf.univ. Ion Balan – disciplinele de specialitate „Patologie chirurgicală”; „Biochimie și biologie moleculară”; „Stomatologie veterinară” și „Ortopedie” la Facultatea de Medicină veterinară a UTM. dr.hab.șt.biol. Vasile Fedaș – disciplina de specialitate „Anatomia și fiziologia omului” la Facultatea de Bio medicină, Catedra Medicină Estetică a ULIM. dr.șt.biol., conf.cerc. Anatolie Baci – disciplinele de specialitate „Fiziologia umană” la facultatea Cultură Fizică și Sport, „Biofizica”, „Fiziologia sistemelor de reglare”, „Probleme actuale în fiziologie” la Facultatea Științe ale Naturii și Geografie a Universității de Stat T. Șevcenco din Transnistria. Dr.hab.șt.biol., conf.cerc. Vladimir Șeptițchi – disciplinele de specialitate „Fiziologia omului și animalelor”, „Sanocreatologia”, „Fiziologia digestiei”, „Bazele fiziologice ale longevității”, „Fiziologia evolutivă”, „Nutrițiology”, Facultatea Științe ale Naturii și Geografie a Universității de Stat T. Șevcenco din Transnistria; disciplina de specialitate „Alimentația sanogenă” la Școala Doctorală Științe Biologice, Geomice, Chimice și Tehnologice, USM; cursul „Nutriție, digestie și metabolism” (on-line) pentru masteranzi la Universitatea Națională din Uzbekistan «Mirzo Ulugbek» în calitate de profesor-invitat. • Încadrarea cercetătorilor științifici ai Institutului de Istorie în activitățile didactice în calitate de cadru didactic la universitățile din Chișinău; Bălți, Cahul, România, Polonia: (Gh. Cojocar, Ion Șișcanu, V.Birlădeanu, O.Țicu, N.Fuștei, V. Constantinov, Ion Gumenii, C.Gherasim, S.Corlăteanu). • Cercetătorii titulari ai Institutului de Zoologie (Ivanova A., Andreev A., Bulat Dm., Gherasim E., Iurcu-Străistaru E., Bivol A., Moldovan A., Enciu E.) au fost încadrați în procesul didactic la Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Biologie și Geoștiințe, Universitatea Pedagogică de Stat “Ion Creangă” din Chișinău, Universitatea de Stat “Aleco Russo” din Bălți, Universitatea Tehnică a Moldovei, Universitatea de Studii Politice și Economice Europene “C. Stere”, Universitatea de Studii Europene. Sub conducerea lor, au fost elaborate și susținute 8 teze de licență și 5 teze de master. • Încheiat un contract de colaborare cu Universitatea Pedagogică de Stat “I. Creangă”, Facultatea de Biologie și Chimie. • S-a continuat colaborarea în cadrul acordurilor de colaborare cu: Universitatea Tehnică din Moldova; Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie “N.Testemițanu”; Universitatea Pedagogică de Stat “I. Creangă”, Facultatea Biologie și Chimie. • În perioada 15-26 mai 2023, 16 studenți ai anului III, specialitatea Tehnologia produselor

		<p>cosmetice și medicinale, Facultatea de Chimie și Tehnologie Chimică a USM au realizat Practica de specialitate în cadrul laboratoarelor de cercetare ale Institutului de Chimie al USM. <i>Scopul principal a fost:</i> familiarizarea cu principiul de lucru a echipamentelor moderne de control și analiză fizico-chimică a substanțelor chimice.</p> <ul style="list-style-type: none"> • În perioada 19-30 iunie 2023, circa 20 de studenți ai anului II, specialitatea chimie Biofarmaceutică, Facultatea de Chimie și Tehnologie Chimică a USM au realizat practica de licență în carul laboratorului Chimia Compușilor Naturali și Biologic Activi, Institutul de Chimie al USM. • A fost elaborată și înaintată spre editare lucrarea colectivă ”<i>Cadrul de referință al învățării și educației adulților</i>”. • Elaborate CNC pentru nivelurile 6-8 ECTS în domeniul ingineriei și tehnologiilor chimice (în total, 5 Standarde de Competențe și 5 Standarde de Calificare). Pachetul de documente se prezintă la MEC pe 16.11.23
2 9	8.2 Creșterea rolului cercetărilor științifice din perspectiva dezvoltării sustenabile a sistemului de învățământ	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborate materiale pentru disciplina Dreptul comerțului internațional. Materiale pentru ciclul I, Licență. Pentru studenții anului IV, cu frecvență la zi. Program: Drept. Academia de Studii Economice din Moldova. Facultatea Economie generală și drept. Catedra Drept. • Elaborat Ghidul metodic privind elaborarea tezelor de licență „Contabilitate”, Cîlul I, Licență, Universitatea de Studii politice și Economice Europene „C. Stere”, ISBN 978-9975-167-09-3. • DI Juc V. realizează un proiect de cercetare pe semestrul I din cadrul FRIȘPA cu genericul Uniunea Europeană: aprofundarea cooperării versus integrare. • Cercetătorii sunt antrenați în cursuri la diverse programe de studii. Astfel, cercetătorii Institutului de Filologie Română țin 3 cursuri la Ciclul I Licență la Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițeanu”, ULIM (Ecaterina Brăguță, Angela Savin). De asemenea, sunt antrenați în ținerea cursurilor și alți cercetători, după cum urmează: Dr. Liogchii N. - Auditul ecologic, anul II, ciclul I (licență) / Metodologia experimentului biologic, ciclul II (masterat), Biosecuritatea și dezvoltarea durabilă). Dr. Moșanu E. - Chimie biologică, a. III; Dr. Bunduc Tatiana – Geomorfologie, anul II, ciclul I (licență); Dr. Bejan Iurie - Sisteme Informaționale Geografice, anul II (licență). • Organizată Masa rotundă “Economia verde și potențialul acesteia privind asigurarea securității naționale a Republicii Moldova: provocări și perspective” (24.05.2023 - responsabil Corețchi Boris, dr., conf. univ.). • Organizat Seminarul științific ”Produce financiare moderne în dezvoltarea economiei” (02.06.2023 - responsabil Mulic Andrei, dr., conf. univ.). • Organizat Seminarul științifico-metodic ”Raportarea financiară și nonfinanciară în contextul investițiilor social-responsabile: provocări, tendințe și perspective.” (23.06.2023 - responsabil Golocialova Irina, dr., conf. univ.). • Organizate dezbateri pe marginea programelor de master cu reprezentanți ai instituțiilor publice în vederea actualizării planurilor de studii.
3 0	8.3 Asigurarea competitivității internaționale a cercetării și învățământului superior prin proiecte comune de cercetare, prin mobilitate și atragere a studenților, doctoranzilor din străinătate	<ul style="list-style-type: none"> • Vizite la sediul Bibliotecii Științifice ”A. Lupan” și cele virtuale în număr de 30708, totodată în aceasta perioadă Biblioteca a înregistrat un număr de 863 de utilizatori noi înregistrați. • În perioada 7-10 noiembrie, în baza schimbului academic ICJPS a primit un grup de 15 studenți și 2 profesori de la Academia Juridică din Odesa, Ucraina. • Au fost organizate deplasări în scop de cercetare și diseminare a rezultatelor: <ul style="list-style-type: none"> - Mobilitatea academică de formare la Universitatea din Leipzig (Germania) în cadrul programului european ERASMUS+ Institutul de Lingvistică Aplicată și Studii de Traducere (IALT) Institutul de Studii Romanice, întâlniri/discuții cu colegii (internaționalizare, cultura calității, schimb de experiență, explorarea specificului Traducerii literare în medii mixte/multiuniversitare, oportunități de cooperare); - observații participative la cursurile de Traducere/ Lingvistică română/ Traducere literară); - vizite la Bibliotecile Universității din Leipzig - schimb de experiență privind practicile de predare și învățare și provocările actuale în studiile de traducere, lingvistică aplicată și lingvistică română, traducere literară; explorarea oportunităților de colaborare în domeniul studiilor romanistice și al traducerii, traducerilor literare, 15-19 mai 2023 (Olesea Gîrlea). - Deplasări, în cadrul proiectelor AUF, la CESI (București), Centrul de cercetări ale imaginărilor <i>Phantasma</i> (Cluj), (Nina Corcinschi, Andrei Țurcanu). • Prin implementarea proiectului, cercetătorii institutului de Fiziologie și Sanocreatologie în comun cu cercetătorii de la Universitatea Tehnică a Moldovei cu titlul proiectului „Valorisation de composés bioactifs issus de déchets agro-industriels par encapsulation lysosomale - ENcap- LYPOSOM”, déposé dans le cadre de l’Appel AUF-ECO 2023 – Soutien aux Equipes de recherche SER-ECO (Franța) se preconizează elaborarea și brevetarea metodologiei de obținere a liposomului, determinarea compoziției preparatelor fitoterapeutice cu complexe fosfolipidice liposomale.

		<ul style="list-style-type: none"> • În vederea asigurării competitivității internaționale a cercetării au fost realizate stagii și cercetări științifice în Bibliotecile și Arhiva Diplomatică din Paris, Franța, București, România. Rezultatele cercetărilor se vor regăsi în lucrările științifice publicate. • V.Birlădeanu realizează un proiect de promovare a cercetărilor cu Muzeul Totalitarismului din Riga, finanțat de Ambasada Lituaniei la Chișinău. • Au fost efectuate vizite în cadrul proiectelor internaționale finanțate de Programul de Cooperare Tehnică cu Agenția pentru Energie Atomică IAEA/MOL7001 și IAEA/RER7013 (https://ichem.md/index.php/proiecte-internationale-0), după cum urmează: • În perioada 28 februarie – 1 aprilie 2023, dna Elena Nicolau a fost delegată la Universitatea Innsbruck din Austria, în scopul aprofundării cunoștințelor în utilizarea Spectrometriei Laser și formării deprinderilor de analiză a izotopilor stabili din probele de apă cu analizatorul Picarro. • În perioada 18-21 aprilie 2023, 5-8 septembrie 2023 dr. Oleg Bogdevici a participat la trainingul ”Training Course on the Operation of Los Gatos Research and Picarro Laser Isotope Analysers for H2O Stable Isotopes”, organizat de Agenția Internațională pentru Energia Atomică”, care a avut loc în or. Viena, Austria. • În perioada 13-17 noiembrie 2023, dr. Oleg Bogdevici a participat la trainingul ”Training Course on Nitrate Isotope Analysis by Laser Spectroscopy and Isotope Ratio Mass Spectroscopy”, organizat de Agenția Internațională pentru Energia Atomică”, care a avut loc în or. Viena, Austria. • A fost efectuată o vizită în cadrul proiectului internațional COST/CA18202 (https://ichem.md/index.php/proiecte-internationale-0 În perioada 18-23 iunie 2023, dr. Irina Ceban a participat la Școala de vară ”COST JWST Training School”, care a avut loc în or. Santa Cruz de Tenerife, Portugalia. • Dr. hab. Igor Povar a participat la evenimentul organizat în cadrul programului COST CA18202 - Network for Equilibria and Chemical Thermodynamics Advanced Research - WG3 - <i>NECTAR for multicomponent solutions and complex matrices</i> și WG 1 - <i>NECTAR for highly hydrolysable (HHC) and/or low-valence state (LVC) cations</i>, January 26, 2023 (în regim online). • S-au realizat cercetări în cadrul proiectului de colaborare moldo-turcă <i>Determination of Bioactivity and Antimyeloma Properties of Various Cyanobacteria</i> (cifrul proiectului 22.80013.5107.2TR) • Au fost depuse 2 proiecte proiecte la concursul Bilateral proiecte de colaborare cu Republica Moldova - ROMD 2023: - <i>Valorificarea complexă a subproduselor Helianthus annuus pentru obținerea de noi produse cu potențial biomedical</i> (membrii echipei CGF) • Consolidarea cooperării România Republica Moldova pentru dezvoltarea și testarea unor biostimulatori cu aplicații în agricultura ecologică (membrii echipei LCȘ Ficobiotehnologie) • În cadrul unui proiect de colaborare a membrilor echipei CGF cu Universitatea Inner Mongolia, China, a fost realizată o vizită de lucru a 7 cercetători chinezi, care au prezentat o lecție publică privind perspectivele de colaborare moldo-chineze, în domeniul cercetării și au participat la Seminarul științific „Managementul durabil al agroecosistemelor de floarea-soarelui: probleme și soluții”, 8 noiembrie 2023. • 07-13 mai, 2023 a fost găzduită Egle Stonkute, Director Baltic Institute for Research and Development Vilnius, Lithuania. • Atragerea tinerilor cercetători în cercetare, teza de doctorat cu titlul „, Aplicații adaptive de modelare a factorilor de mediu pentru analiza datelor și interpretarea rezultatelor monitorizării”, autor Vasile Andruh • Pregătirea studenților pentru participarea la Hackaton xDay 2023 organizat de MultivesrX, 19-21 octombrie București, studenți: Gabriela Nunu, Cristian Seinic
3 1	8.4 Dezvoltarea mecanismelor de implementare în practica educațională a inovațiilor și rezultatelor științifice obținute prin realizarea proiectelor	<ul style="list-style-type: none"> • Expoziții de cărți și documente: 32 exp. /1666 doc. • Expoziții de fotografii: 4 exp. / 148 foto. • Lecții de curs, practice cu studenții de la: Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Facultatea de Farmacie, Universitatea Tehnică din Moldova. Facultatea Horticultură. Specialitatea Silvicultură și rădini Publice., Universitatea de Stat din Tiraspol, Facultatea Biologie și Chimie, Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Biologie și Pedologie, Departamentul de Biologie și Ecologie, Colegiul de Ecologie, Colegiu de Transport, Centrul de excelență Raisa Pacalo; Școala profesională c. Bubuieci., Școala Profesională nr. 7. • Conducătorii de doctorat îndrumă doctoranzii din cadrul Școlilor doctorale • Suportul de curs „Biologia moleculară a dezvoltării” (2020), elaborat de cercetătorii Institutului dr.șt.biol., conf.cerc. Valeria Vrabie și dr.șt.biol., conf.cerc. Valentina Ciocchină este folosit în procesul de predare a disciplinei „Biochimie și Biologie moleculară” de către dr.hab. Ion Balan la facultățile de Medicină Veterinară și Științe Agricole, Silvice și ale Mediului ale UTM.

	<p>investigațional e, tezelor de doctorat, altor forme ca bază de dezvoltare a învățământului</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rezultatele științifice ale cercetătorilor privind procesele tehnologice de procesare, conservare și crioconservare a materialului seminal este predat studenților de la facultățile de Medicină Veterinară și Științe Agricole, Silvice și ale Mediului ale UTM în cadrul disciplinei „Reproducerea animalelor agricole” de către dr. conf.univ. Mihail Popovici. • Particularitățile reacțiilor locale și generale de apărare și adaptare a organismului diverselor specii de animale în condiții fiziologice și în disfuncțiile sistemelor și organelor organismului animalelor, rezultate ale cercetătorilor Institutului sunt incluse procesul de predare a disciplinei „Chirurgia generală”, titular de curs dr.hab. Ion Balan. De asemenea, în procesul de predare a acestei discipline sunt incluse și rezultatele privind traumatismul stresoric în funcție de intensitatea factorilor abiotici și starea funcțională a animalului. • După caz, are loc dezvoltarea mecanismelor de implementare în practica educațională a inovațiilor și rezultatelor științifice obținute prin realizarea parteneriatului cu Institutul de Studii al Totalitarismului al Academiei Române; Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați; Universiattea „B.P.Hasdeu” din Cahul; Universitatea „A.Russo” din Bălți. • Lucrările științifice, culegerile de documente, creștomatiile și alte suporturi realizate în cadrul Institutului de Istorie constituie suporturi fundamentale pentru instrumentele de cunoaștere impelmentate în învățământul preuniversitar și universitar din Republica Moldova și de peste hotarele ei. • Circa 10 cercetători ai Institutului de Chimie al USM au elaborat fișele pentru următoarele discipline, ținute studenților (ciclul I, II și III) din cadrul instituțiilor superioare de învățământ (USM, UST, UASM, ULM, Universitatea de Stat din Comrat): <ul style="list-style-type: none"> ➢ <i>Termodinamica proceselor chimice complexe în sisteme eterogene</i> (180 de ore), Ciclul III, Doctorat, USM – dr. hab. Igor POVAR. ➢ <i>Aplicații practice la reacțiile chimice în sisteme multicomponente apoase</i> (180 de ore), Ciclul III, Doctorat, USM – dr. hab. Igor POVAR. ➢ <i>Tehnici de cercetare în chimia ecologică</i> (180 de ore), Ciclul III, USM Doctorat – dr. hab. Igor POVAR. ➢ <i>Chimie analitică și fizico-coloidală</i> studenților anului I și II, Facultatea Științe Agricole, Silvice și ale Mediului, Universitatea Tehnică a Moldovei – dr. Olga DANILESCU. ➢ <i>Chimie generală</i> studenților anului I (ciclul I), Facultatea Științe Agricole, Silvice și ale Mediului, Universitatea Tehnică a Moldovei – dr. Olga DANILESCU. ➢ <i>Tehnici de sinteză chimică</i> studenților anului III (ciclul I), Facultatea de Biologie și Chimie, Universitatea Pedagogică de Stat ”I. Creangă” – dr. Vasile LOZOVAN. ➢ <i>Chimie organică II</i>. Curs (ciclul I) USM -Dr. hab. Veaceslav KULCIŢKI. ➢ <i>Chimie organică avansată</i> (ciclul II), USM- dr. hab. Veaceslav KULCIŢKI. ➢ <i>Sinteza dirijată a unor terpenoide cu activitate biologică (ciclul II)</i>, USM – m. c.. hab. Nicon UNGUR. ➢ <i>Chimie Computațională</i>, ciclul I, USM – Iolanta BĂLAN. ➢ <i>Procese chimice în mediul ambiant</i> (ciclul II), Universitatea Pedagogică de Stat ”Ion Creangă” - DUCA Gheorghe. ➢ <i>Chimie Ecologică</i> (ciclul I), Universitatea Pedagogică de Stat ”Ion Creangă” - DUCA Gheorghe. • La Competiția proiectelor științifice pentru realizarea granturilor doctorale de la bugetul de stat în cadrul consorțiului Școala Doctorală Științe Biologice, Geonomice, Chimice și Tehnologice (consorțiu: Universitatea de Stat din Moldova, Institutul de Zoologie, Institutul de Microbiologie și Biotehnologie, Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor, Institutul de Fiziologie și Sanocreatologie, Institutul de Ecologie și Geografie, Grădina Botanică (Institut), Institutul de Geologie și Seismologie, Institutul de Chimie, Universitatea de Stat din Tiraspol) au fost acceptate propunerile de proiect ale: conducătorul de doctorat dr., conf. univ. Bejan Iurii, a înaintat două proiecte științifice: a) „Aspecte teoretico-practice ale implementării sistemului de avertizare timpurie a dezastrilor în Republica Moldova” drd Grigoraș Mihail; b) Identificarea și prognozarea schimbărilor în deșertificarea terenurilor în bazinul râului Ialpug pe baza datelor de teledetecție, drd. Melnicenco Ecaterina; ambele la domeniul științific Științe ale naturii, la specialitatea 166.02 Protecția mediului ambiant și folosirea rațională a resurselor naturale; conducătorul de doctorat dr. hab., conf. cerc. Bulimaga Constantin a înaintat proiectul științific “Apele de suprafață din Regiunea de Dezvoltare Nord în dependență de gradul de poluare a mediului (pe exemplul ecosistemului urban Bălți și or. Florești)” drd. Prodan Petru, la domeniul științific Științe ale Naturii, la specialitatea 166.01 – Ecologie.
3 2	8.5 Consolidarea cercetărilor	<ul style="list-style-type: none"> • Colaboratorii științifici care petrec cursuri în cadrul universităților din țară implementează rezultatele obținute în cadrul proiectelor de cercetare. • Rezultatele științifice sunt reflectate în publicațiile științifice după care se ghidează colaboratorii

<p>științifice în cadrul învățământului superior din perspectiva sincronizării activității didactice și activității de cercetare; coordonarea învățământului cu cercetarea și piața muncii; asigurării calității cercetare și formării de resurse umane</p>	<p>la orele de curs.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doctoranzii, masteranzii și studenții USM realizează cercetări în vederea alaborării tezelor de doctorat, masterat și de licență, precum și cu scopul petrecerii stagiilor de practică în cadrul institutelor, centrelor și laboratoarelor de cercetare a USM. • Organizarea Masei rotunde cu genericul „Amprenta trendurilor pieței muncii în planul de învățământ”. La eveniment au fost prezenți prim-prorector USM, Otilia Dandara, dr. hab., prof. univ., decanul Facultății Științe Economice, Maria Hămuraru, dr., conf. univ., șefii de departamente, membrii CCȘ și reprezentanți ai mai multor companii din Republica Moldova. Printre companiile participante se numără Banca Națională a Moldovei; OTP Bank Group; B.C Victoriabank S.A; Agenția Ocupării Forței de Muncă mun. Chișinău și alții (23.02.2023). • Organizarea Seminarului metodic ”Bazele de date în sprijinul procesului de cercetare. Studiul bibliografic în cercetările economice”. Responsabil Ecaterina Zasmenco - bibliotecar principal în Oficiul Activitate Metodologică al Bibliotecii USM (04.04.2023). • Organizarea seminarelor privind dezvoltarea continuă a curriculei din perspectiva Standardelor și Clasificatorului Ocupațional. • Au fost atrași parteneri din piața muncii la perfectarea curriculumului la disciplinele: Chimie alimentară; Tehnologia produselor alimentare; Chimia apelor naturale; Chimie ecologică; Ecologie generală.
---	---

FIȘA DE PREZENTARE A ACTIVITĂȚILOR DE CERCETARE ȘI INOVARE ȘI A REZULTATELOR OBTINUTE ÎN CADRUL FINANȚĂRII INSTITUȚIONALE¹

I. Sumarul activităților realizate

<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate obținute* în cadrul finanțării instituționale pentru anul 2023</i>
1. Acordarea suportului tehnic, logistic și organizatoric în organizarea cercetărilor	Subdiviziunile de cercetare ale USM care au beneficiat de finanțare instituțională și-au realizat completamente atribuțiile de susținere tehnică, logistică și organizatorică a activităților de cercetare și inovare care s-au derulat pe parcursul anului, fapt argumentat prin realizarea obiectivelor asumate după cum denotă rapoartele anuale prezentate.
2. Implicarea în cercetările științifice realizate de subdiviziunile de cercetare ale USM	Colaboratorii subdiviziunilor de cercetare au fost activ antrenați în activități de cercetare și inovare, afirmație justificată prin rezultatele cuantificabile obținute: 37 monografii, 7 capitole în monografii, 25 articole științifice publicate în reviste indexate în baza de date Thomson Reuters (reviste cotate incluse în baza de date Web of Science și Scopus), 256 articole publicate în reviste din alte baze de date recunoscute internațional, precum și culegeri de lucrări științifice, 27 de lucrări publicate în teze ale manifestărilor științifice, 45 lucrări științifico-metodice, ediții de documente, de operă etc., 31 brevete de invenție și soiuri de plante, 5 drepturi de autor.
3. Colaborarea cu organizații din diverse sfere de activitate din țară și de peste hotare	Pe parcursul anului au fost întreținute relații de colaborare cu 22 organizații din domeniul cercetării, inovării, economic, educațional etc. din țară și 53 din afara țării (Anexa 2, p.2).
4. Susținerea și dezvoltarea bazei tehnico-științifice și experimentale	În vederea susținerii și dezvoltării bazei tehnico-științifice și experimentale, în perioada de referință a fost continuu monitorizată starea echipamentului și utilajului din cadrul subdiviziunilor de cercetare și realizate achiziții de materiale și echipament în conformitate cu obiectivele de cercetare asumate (Anexa 2, p.3)
5. Stimularea creativității științifice și dezvoltarea personalului de cercetare	Obiectivul de stimulare a creativității științifice și dezvoltare a personalului de cercetare s-a realizat prin intermediul a 6 cursuri de instruire profesională și stagii de practică, organizarea/participarea la 40 reuniuni (seminare, webinare, mese rotunde, ateliere de lucru etc.), participarea la 12 expoziții și saloane, organizarea a 5 lansări de carte (Anexa 2, p.4).
6. Atragerea din exterior a surselor de finanțare a cercetării și inovării	USM a participat la mai multe concursuri naționale și internaționale în vederea obținerii finanțării domeniilor cercetării și inovării, printre care: Orizont Europa; HORIZON-MSCA-2022-SE-01; HORIZON-MISS-2022-OCEAN-01; NATO; primul apel comun de propuneri al TÜBİTAK – NARD, proiecte de cooperare bilaterală Turcia-Republica Moldova; programul de cooperare cu Universitatea Româno-Americană; programul „Proiecte inovative ale diasporei”; 18 th CERIC-ERIC call for proposals; programul Unității Executive pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UEFISCDI), ROMANIA; concursul bilateral proiecte de colaborare cu Republica Moldova - ROMD 2023; programul Erasmus+; Danubius Young Scientist Award 2023; programul I.P. Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în domeniul Mediului; concurs „Reziliența Republicii Moldova la situații de criză etc. De către membrii subdiviziunilor de cercetare au fost depuse și câștigate 3 proiecte de studii postdoctorale. Subdiviziunile de cercetare ale USM au depus 34 subprograme de cercetare în vederea obținerii finanțării instituționale pentru anul 2024 toate fiind acceptate (Anexa 2, p.5).
7. Implicarea în activități de expertizare, avizare, testare, certificare, standardizare	Implicarea în activități de expertizare, avizare, testare, certificare, standardizare s-a realizat prin efectuarea de expertize și avize, oferirea consultanței specializate, activitatea în diverse grupuri de lucru, prezentarea de informații cu caracter științific la solicitarea diferitor organizații, efectuarea testărilor pe domenii de cercetare etc. Performanțele obținute în această activitate sunt justificate, pe lângă brevetele și drepturile de autor obținute, prin 38 acte de implementare (Anexa 2, p.6 și 7).

¹ Se va completa doar de către organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării care au beneficiat de finanțare instituțională pentru activități de cercetare și inovare

<p>8. Diseminarea rezultatelor activităților de cercetare și inovare prin intermediul manifestărilor științifice, reuniunilor cu caracter științifico-practic, publicațiilor științifice, aparițiilor și publicațiilor în mass-media.</p>	<p>Diseminarea rezultatelor activităților de cercetare și inovare s-a produs prin intermediul evenimentelor științifice și a reuniunilor cu caracter științifico-practic (Anexa 2, p. 4), activităților cu caracter științifico-social (Anexa 2, p.12), amplificarea interacțiunii cu reprezentanții mass-media și principalii formatori de opinie din mediul on-line (Anexa 2, p.22).</p> <p>Recunoașterea rezultatelor obținute s-a produs prin obținerea de către cercetători a 12 premii mari, 127 medalii de aur, 58 medalii de argint, 21 medalii de bronz, 9 diplome de excelență și medalii ale saloanelor, 49 diplome de excelență pentru performanțe deosebite. Pentru susținerea cercetării și organizarea participării cercetătorilor la diverse expoziții și saloane USM, la rândul său, a beneficiat de 10 distincții și alte forme de apreciere https://cercetare.usm.md/wp-content/uploads/Distinctii_USM_2023_Expozitii_si_saloane_18_12_2023.pdf</p>
---	---

* Lista rezultatelor publicate/prezentate (articole, comunicări la conferințe internaționale, etc.), protejate (brevete și alte obiecte de proprietate intelectuală), materializate (tehnologii, procedee, produse etc.))

Lista lucrărilor științifice și metodic – didactice publicate

1. Monografii

1.1. Monografiile monoautor și colective editate la edituri naționale

- Academician Ion Guceac. Biobibliografie. Colecția „Personalități ale USM”. Volum 496 pag. ISBN 978-9975-62-509-8;
- Academicianul Gheorghe Șișcanu. Monografie biobibliografică. Redactor Andronic L. în tipar.
- ARAMA, E., GUCEAC, I., CIOBANU, R. Criza Dreptului între aspirații democratice și repere axiologice [in] existente. Chișinău: Cartea Juridică (Lexon Prim), 2023. ISBN 978-9975-163-85-9, 255 p;
- BĂRBUȚĂ, Ion, CONSTANTINOVICI, Elena, COSMESCUS, Alexandru, SÎMBOTEANU, Tatiana. Enunțul între gramatică și discurs. Chișinău: Epigraf, 2023, 232 p. ISBN 978-9975-60-522-9. Coord.: Ion BĂRBUȚĂ;
- BEJAN, Iu., BUNDUC, T., et all. Atlas. Factorii abiotici de mediu și securitatea ecologică. Impresum, 2023, Institutul de Ecologie și Geografie, USM, Chișinău, p. (în curs de publicare);
- BOBOC, N., DONISĂ, I. Geomorfologia sistemelor fluviale din spațiul Podișului Moldovenesc. Impresum, 2023, Institutul de Ecologie și Geografie, USM, Chișinău, p. (în curs de publicare);
- BRĂGUȚĂ, Ecaterina. Substantivele deverbale în acatistele românești: valori semantice și funcționale. Chișinău: Taicom, 2023, 300 p. ISBN 978-58-296-4;
- BULAT, Dumitru, ȘAPTEFRAȚI, Nicolae, BULAT, Denis. Ihtiofauna fluviului Nistru în limitele teritoriale ale Republicii Moldova;
- BULIMAGA, C., BACAL, P., BUNDUC, P., STEGĂRESCU, V. et all. Programul de Măsuri pentru asigurarea dezvoltării durabile a ecosistemelor urbane și rurale din RDN și Planul Local de Acțiuni de Mediu pentru EU Bălți. Impresum, 2023, Institutul de Ecologie și Geografie, USM, Chișinău, *p. (în curs de publicare);
- BULIMAGA, C., BACAL, P., BUNDUC, P., STEGĂRESCU, V. et all. Aprecierea complexă a ecosistemelor urbane și rurale din RD Nord. Impresum, 2023, Institutul de Ecologie și Geografie, USM, Chișinău, *p. (în curs de publicare);
- CARUNTU-CARAMAN, Livia. Englezismele în mass-media: adaptare și funcționalitate. Chișinău: Taicom, 2023, 233 p. ISBN 978-9975-58-295-7;
- CENUȘĂ, Felicia. Reprezentări ale migrației în literatură română din Basarabia. Chișinău: Pro Libra, 2023 (în curs de editare);
- CIMPOI, M. Spre un nou Eminescu: Dialoguri cu eminescologi și traducători din întreaga lume. Ediția a II-a, revăzută și adăugită;
- CIOBANU, R. (coord.) Conjunția instituțional-individual în asigurarea eficienței guvernării și protecției drepturilor omului. Chișinău: Cartea Juridică (Lexon Prim), 2023. ISBN 978-9975-163-84-2, 355 p.;
- DUCA Maria, CLAPCO Steliana, PORT Angela, DOMENCO Rodion, MUTU Ana, BOIAN Ilie, BIVOL Ina, BURCOVSCHI Ion. Cultura de floarea-soarelui în contextul schimbărilor climatice; Universitatea de Stat din Moldova, Centrul Genetică Funcțională. – Chișinău : CEP USM, 2023. – 148 p. : ISBN 978-9975-3430-8-4;
- EJOVA, C. Rolul organizațiilor internaționale interguvernamentale în combaterea terorismului în Europa. Monografie. Volum 336 pag. ISBN 978-9975-62-551-7;
- ENCIU, N. O istorie a Basarabiei interbelice;
- Fauna rezervației biosferei „Prutul de Jos”. Nevertebrate (Collembola, Odonata, Hemiptera, Coleoptera și Lepidoptera) (red.șt. Bușmachi G.);
- GHERASIM, Elena, ERHAN, Dumitru. Fauna helmintică a amfibienilor și a reptilelor din Republica Moldova. Volumul II;

20. GÎRLEA, Olesia. Reprezentări nocturne și diurne ale imaginarului literar. Chișinău: Pro Libra, 2023 (în curs de editare);
21. GUȚU, VI. Andragogie. Monografie. Chișinău: CEP USM, 2023, 280 p. ISBN 978-9975-62-580-7;
22. JUC, Victor, ROȘCA, Alexandru S. Funcționalitatea instituțiilor puterii de stat în contextul necesităților de modernizare social-politică a Republicii Moldova. (În volum de 10.5 c. a.);
23. MELNIC Maria, GLIGA, Olesia. Nematozii fitoparaziți la culturile legumicole în Republica Moldova;
24. MEREUȚĂ, I., BACIU, A., FEDAȘ, V., LISTOPADOVA, L. Mediul și activitatea zilnică în extinderea neuroplasticității. Monografie. Chișinău: Tipografia Poliviz-Design SRL, 2023. 256 p. ISBN 978-9975-3617-2-9;
25. MOCANU, L., GONȚA, M., DUCA, Gh., MATVEEVICI, V. Aplicarea metodelor fizico-chimice combinate la înlăturarea poluanților textili din soluții apoase. – Chișinău: CEP USM, 2023. – 194 p. ISBN 978-9975-62-511-1;
26. MOLDOVAN, Anna, MUNTEANU MOLOTIEVSKIY, Natalia, TODERAȘ, Ion. Bacteriile entomopatogene;
27. NISTREANU, Victoria; PALADI, Viorica; ȚURCAN, Vladimir; SAVIN, Anatolie; LARION, Alina; CALDARI, Vladislav; OBADĂ, Teodor. Fauna Rezervației Biosferei Prutul de Jos. Vertebrate Terestre”;
28. POTÎNG, Tatiana. Tradiții cu tabu. Chișinău: Polisalm, 2023, 135 p. ISBN 978-9975-3643-4-8;
29. Profesor universitar Alexandru Arseni. Biobibliografie. Colecția „Personalități ale USM”. Volum 304 pag. ISBN 978-9975-62-567-8;
30. Profesor universitar Vladimir Guțu. Bibliografie. Colecția „Personalități ale USM”. Volum 104 pag. ISBN 978-9975-62-592-0;
31. RUSU, Vasile. Chimia montmorilonitului intercalat. Proprietăți de suprafață. Modele fizico-chimice. Chișinău: Print-Caro, 2022, 390 p. ISBN 978-9975-165-36-5 (Realizat în 2022, raportat în 2023). Responsabil: dr. Raisa Nastas;
32. ȘAROV, Igor. Basarabia în istoriografia rusă (1812–1862). Monografie. Volum 276 pag. ISBN 978-9975-62-571-5;
33. TĂRÎȚĂ, A., BEJAN, IU., LIOGCHII, N., LOZAN, R., SANDU, M., MOȘANU, E., AJDER, V., FASOLĂ, R., MOTELICĂ, L., DONICA, A., BRAȘOVEANU, V., BRAȘOVEANU, C., GRIGORAȘ, N., COMARNIȚCHI, A., ZLOTEA, A. Planul de management al site-ului Emerald „Pohrebeni. Impressum, 2023, Institutul de Ecologie și Geografie, USM, Chișinău, 120 p. (în curs de publicare);
34. UNGUREANU, V. Dimensiunea geopolitică a securității din perioada postrăzboi rece. (În volum de 20,5 c.a.);

1.2. Monografiile monoautor și colective editate la edituri internaționale

1. DAPONTE, P., PALADI, F. (editors). Monitoring and protection of critical infrastructure by unmanned systems (ISBN 978-1-64368-376-8, vol. 63 of NATO Science for Peace and Security Series - D: Information and Communication Security). Amsterdam: IOS Press, 2023. 238 p. <https://www.iospress.com/catalog/books/monitoring-and-protection-of-critical-infrastructure-by-unmanned-systems>
2. DUCA, Gh., VASEASHTA, A. Fundamental and Biomedical Aspects of Redox Processes. IGI Global: U.S.A., 2023, Vol.1, 495 p. ISBN13: 9781668471982 | ISBN10: 1668471981 | EISBN13: 9781668472002.
3. DUCA, Gh., VASEASHTA, A. Redox Processes within Environmental and Technological Contexts. IGI Global: U.S.A., 2023, Vol.2, 410 p. ISBN13: 9798369305126 | ISBN10: N/A | EISBN13: 9798369305140.

1.3 Capitole în monografiile internaționale

1. KOROTCENKOV, G., VATAVU, S. (2023). Features of Single-Crystal Growth of CdTe and Cd_{1-x}Zn_xTe Compounds Designed for Radiation Detectors. In: Korotcenkov, G. (eds) Handbook of II-VI Semiconductor-Based Sensors and Radiation Detectors. Springer, Cham. pp.215-232. https://doi.org/10.1007/978-3-031-19531-0_9 Print ISBN 978-3-031-19530-3, Online ISBN 978-3-031-19531-0
2. KOROTCENKOV, G., VATAVU, S. (2023). Medical Applications of II-VI Semiconductor-Based Radiation Detectors. In: Korotcenkov, G. (eds) Handbook of II-VI Semiconductor-Based Sensors and Radiation Detectors. Springer, Cham. pp.137-157 https://doi.org/10.1007/978-3-031-24000-3_5 Print ISBN 978-3-031-23999-1, Online ISBN 978-3-031-24000-3
3. SPRINCEAN, V., CHIRITA, A., LEONTIE, L., ASTILEAN, S., FOCSAN, M., CRACIUN, A.M., PALADI, A., ANDRUH, V., PALADI, F. Advanced physical technologies with the UVS application in environmental security. In: *Monitoring and protection of critical infrastructure by unmanned systems* (Daponte P., Paladi F., editors; 238 p. ISBN 978-1-64368-376-8, vol. 63 of NATO Science for Peace and Security Series - D: Information and Communication Security). Amsterdam: IOS Press, 2023, doi: 10.3233/NICSP230008, p.101-113

1.4 Capitole în monografiile naționale

1. BACAL, P., SANDU, M. Cap. Aprecierea complexă a ecosistemelor urbane și rurale din Regiunea de Dezvoltare Nord. Impressum, 2023, Institutul de Ecologie și Geografie, USM, Chișinău, p. x-x (în curs de publicare)
2. BOBOC, N., MUNTEAN, V. Cap. Relieful și condițiile geologice ale Regiunii de Dezvoltare Nord. Impressum, 2023, Institutul de Ecologie și Geografie, USM, Chișinău, p. x-x (în curs de publicare)

3. BUNDOC, T., OVERCENCO, A. Cap. Solurile Regiunii de Dezvoltare Nord. Monografia Aprecierea complexă a ecosistemelor urbane și rurale din RD Nord. Impresum, 2023, Institutul de Ecologie și Geografie, USM, Chișinău, p. x-x (în curs de publicare)
4. TĂRÎȚĂ, A., VLADIMIR, B. Capitolele 2, 3, 4, 9. *Comunicarea Națională a V-a a Republicii Moldova*. Chișinău, S.n., 2023 (Bons Offices). 450 p. ISBN 978-9975-81-102-6. <http://www.clima.md/doc.php?l=ro&idc=81&id=5853>

2. Articole științifice publicate în reviste indexate în baza de date Thomson Reuters (reviste cotate incluse în baza de date Web of Science și Scopus)

1. BALACCI, S., BALAN, I., BUZAN, V., ROȘCA, N. Separate and joint action of environmental factors on the adaptive capacities of calves. In: Oltenia. Studii și comunicări. Științele Naturii. Tom XXXIX, No.X, Craiova. 2023, pp. X. ISSN 1454- 6914. În tipar;
2. BALACCI, S., BALAN, I., BUZAN, V., ROȘCA, N. The action of the mineral supplement PMVAS and the thermal factor on some trace elements in calves in the postnatal period. In: Scientific Papers. Series D. Animal Science. Vol. LXVI, No.Z, Bucharest. 2023, pp. Z. ISSN 2285-5750; ISSN CD-ROM 2285-5769; ISSN Online 2393- 2260; ISSN-L 2285-5750. În tipar;
3. BALAN, I., BALACCI, S., BUZAN, V., ROȘCA, N. The action of the food and thermal factor on the saline metabolism in calves in the postnatal period. In: Oltenia. Studii și comunicări. Științele Naturii. Tom XXXIX, No.X, Craiova. 2023, pp. X. ISSN 1454- 6914. În tipar;
4. BALAN, I., BUZAN, V., ROSCA, N., BALACCI, S., CRETU, R., OSIPCIUC, G., BACU, G., HANTATUC, A., FILIPPOV, A., DUBALARI, A. The influence of polyphenol extract from dandelion on the physiological state of the organism of breeding roosters. In: Scientific Papers. Series D. Animal Science. Vol. LXVI, No.Z, Bucharest. 2023, pp. Z. ISSN 2285-5750; ISSN CD-ROM 2285-5769; ISSN Online 2393-2260; ISSN-L 2285-5750. În tipar;
5. BARSUK, A.A., PALADI, F. On parametric representation of brachistochrone problem with Coulomb friction. In: International Journal of Non-Linear Mechanics, Elsevier. 2023, vol. 148, 104265, 8 p., <https://doi.org/10.1016/j.ijnonlinmec.2022.104265>, IF=3.2;
6. BARSUK, A.A., PALADI, F. On parametric representation of the Newton's aerodynamic problem. In: Heliyon: Physical and Applied Sciences, Elsevier and Cell Press. 2023, vol. 9, no. 6, e16721, 8 p., <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2023.e16721>, IF=4.0;
7. BUNDOC, T., BEJAN Iu., ANGHELUȚA, V., JECHIU, I., BOAGHIE, D. Analiza spațială geomorfologică și pedologică a Parcului Național Orhei. În: *Buletinul AȘM. Științele vieții*. Nr. 3(347) 2022, p. 115–124 <https://doi.org/10.52388/1857-064X.2022.3.14> (publicat în 2023);
8. BUZAN, V., BALAN, I., ROSCA, N., BALACCI, S., CAZACOV, I., MEREUTA, I., FURDUI, V., CRETU, R., BACU, G., BLINDU, I. Specificity of amino acids of plasma membranes of rooster gametes at cryopreservation. In: Scientific Papers. Series D. Animal Science. Vol. LXVI, No.Z, Bucharest. 2023, pp. Z. ISSN 2285-5750; ISSN CD-ROM 2285-5769; ISSN Online 2393-2260; ISSN-L 2285-5750. În tipar;
9. CLIFTON-BROWN, J., HASTINGS, A., von COSSEL, M., MURPHY-BOKERN, D., McCALMONT, J., WHITAKER, J., ALEXOPOULOU, E., AMADUCCI, S., ANDRONIC, L., et al. Building the policy ecosystem in Europe for cultivation and use of perennial biomass crops. In: European Biomass Conference and Exhibition Proceedings: EUBCE 2023, Ed. 31, 5-8 iunie 2023, Bologna. Via Antonio Giacomini: ETA-Florence Renewable Energies, 2023, pp. 352-362. ISSN 22825819. <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85174589219-&origin=inward&txGid=094de9c3df015f130c0bbcd26140e2bd>;
10. CLIFTON-BROWN, J., HASTINGS, A., von COSSEL, M., MURPHY-BOKERN, D., McCALMONT, J., WHITAKER, J., ALEXOPOULOU, E., AMADUCCI, S., ANDRONIC, L., et al. Perennial biomass cropping and use: Shaping the policy ecosystem in European countries. In: GCB Bioenergy, 2023, nr. 2(15), pp. 1-22. ISSN 1757-1707. DOI: <https://doi.org/10.1111/gcbb.13038>;
11. DIACON, M., HAȚATRJANA, L., JUC, V., LISNIC, V., ROCCA, A. *National Level Support Programs for Youth in Relation to Effective School-to-Work Transition: Examples of Italy, Moldova, and Latvia*. In: Societies, 2023, nr. 13(9), Special Issue From Policy to Grass Roots: Educational Interventions That Target Youth NEETs. Nr. 208. 15 p. ISSN 2075-4698. <https://doi.org/10.3390/soc13090208>;
12. DUCA, M.; MUTU, A., PORT, A., CLAPCO, S. Genotype-environment interaction in the variability of yield associated indices under stress conditions in sunflower. In: Helia. <https://doi.org/10.1515/helia-2023-0016> ISSN: 2197-0483;
13. ELISOVETCAIA, D., HORČINOVA SEDLAČKOVA, V., IVANOVA, R., BRINDZA, J. Allelopathic effect of *Ailanthus altissima* extracts on tomato seeds. In: Acta Fytotechnica et Zootechnica. Accepțat spre publicare;
14. EREMIA, I. What Language Did the Moldavian Romanians in Tsarist Bessarabia Speak? În TRANSYLVANIAN REVIEW • VOL. XXXII, SUPPLEMENT NO. 1 (2023), p. 69-79. ISSN 2067-1016;
15. HOWARD, C., AJDER, V., et. all. Local colonisations and extinctions of European birds are poorly explained by changes in climate suitability. In: *Journal Nature Communications*. 14, 4304 (2023). <https://doi.org/10.1038/s41467-023-39093-1>, (IF: 17.694);

16. JIGĂU GH., TURCHIN B., DOBROJAN S., CIOLACU T., DOBROJAN G. Agro-climatogenic neohydromorphism: place in the evolution of arable chernozems. *Scientific Papers. Series A. Agronomy*, Vol. LXVI, Issue 1, p. 96-103. ISSN 2285-5785;
17. MARJAKANGAS, E., AJDER, V., et. all. Ecological barriers mediate spatio-temporal shifts of bird communities at a continental scale". In: *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America*. May 30, 2023, Vol. 120, NO. 22, <https://www.pnas.org/doi/10.1073/pnas.2213330120> (IF:12.779);
18. MEREUTA, I., BUZAN, V., BALAN, I., ROSCA, N., BALACCI, S., CAZACOV, I., BUCARCIUC, M., TEMCIUC, V., VIHRIST, E. The effect of hemp oil on the physiological indices of rabbit sperm in synthetic medium with glucose content. In: *Scientific Papers. Series D. Animal Science*. Vol. LXVI, No.Z, Bucharest. 2023, pp. Z. ISSN 2285-5750; ISSN CD-ROM 2285-5769; ISSN Online 2393-2260; ISSN-L 2285- 5750. În tipar;
19. MULIC A., ULIAN E. Evaluation of the skills and competences obtained within the entrepreneurial education in the university environment and the need for the activity of the university incubator in order to train the skills and competences of future entrepreneurs. În: revista *Eastern European Economics - Special Issue "SMEs performance in Eastern European countries: access to finance, innovation and trade"* Print ISSN: 0012-8775 Online ISSN: 1557-9298 indexed Web of Science <https://www.tandfonline.com/action/journalInformation?journalCode=meee20>;
20. ROSCA, N., BALAN, I., BUZAN, V., BALACCI, S., MEREUTA, I., CAZACOV, I., HAREA, V., BUCARCIUC, M., TEMCIUC, V., VIHRIST, E. The influence of polyphenols of green walnut extract on zinc homeostasis and its role in the organism of breeding roosters. In: *Scientific Papers. Series D. Animal Science*. Vol. LXVI, No.Z, Bucharest. 2023, pp. Z. ISSN 2285-5750; ISSN CD-ROM 2285-5769; ISSN Online 2393- 2260; ISSN-L 2285-5750. În tipar;
21. ROSCA, N., BUZAN, V., BALAN, I., BALACCI, S., MEREUTA, I., CAZACOV, I., BUCARCIUC, M., TEMCIUC, V. The influence of dandelion polyphenol extract on the level of total protein in the blood serum of breeding roosters. In: *Scientific Papers. Series D. Animal Science*. Vol. LXVI, No.Z, Bucharest. 2023, pp. Z. ISSN 2285-5750; ISSN CD-ROM 2285-5769; ISSN Online 2393-2260; ISSN-L 2285-5750. În tipar;
22. SPRINCEAN, V., CARAMAN, M., QIU, H., TJARDTS, T., SEREACOV, A., AKTAS, C., ADELUNG, R., LUPAN, O. Photodetector Based on β -Ga₂O₃ Nanowires on GaSxSe_{1-X} Solid Solution Substrate. In: Sontea, V., Tiginyanu, I., Railean, S. (editors) 6th International Conference on Nanotechnologies and Biomedical Engineering. ICNBME 2023. In: *IFMBE Proceedings*, vol. 91. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-42775-6_26;
23. SPRINCEAN, V., CHIRITA, A., ASTILEAN, S., FOCSAN, M., CRACIUN, A.M., PALADI, F. Airborne pollutants collection and analysis based on their fluorescence spectral measurements. In: *Discover Environment*, Springer. 2023 (în tipar);
24. VRÂNCEANU, M., HEGHEȘ, S.-C., COZMA-PETRUȚ, A., BANC, R., STROIA, C.M., RAISCHI, V., MIERE, D., SAVETA-POPA, D., FILIP, L. Plant-derived nutraceuticals involved in body weight control 2 by modulating gene expression. In: *Plants*. 12, 2023, p. 1-26. (baza de date: www.webofknowledge.com; www.scopus.com; <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/>) (în tipar);
25. КИРЬЯК И., БУНДУК Т., КАНЦЫР А., КРИВОВА О., Перспективы использования истанционного зондирования в научной деятельности института экологии и географии республики Молдова, Евразийский Союз Ученых. Серия: междисциплинарный Ежемесячный научный журнал No8 (106)/2023 Том 1, стр. 18-24, DOI:10.31618/ESU.2413-9335.2023.7.106, <https://archive.euroasiascience.ru/index.php/Euroasia/issue/view/141/165>

3. Articole publicate în reviste științifice indexate în alte baze de date

1. BACAL, P., BURDUJA, D. *The peculiarities of the water use in the Danube Prut and Black Sea hydrographical district (sector of the Republic of Moldova)*. In: Georeview. *Scientific Annals of Stefan cel Mare University of Suceava. Geography Series*. Vol. 33, No 1 (2023), p. 1-18. ISSN 2343-7405. (Baze de date: DOAJ, ERIHPLUS) <https://georeview.usv.ro/article-1-vol-33-1-2023/>
2. BELENCHUK, A., O. SHAPOVAL, O., V. RODDATIS, V., K. STROH, K., S. VATAVU, S., J. WAWRA, J., MOSHNYAGA, V. Spinodal decomposition introduces strain-enhanced thermochromism in polycrystalline V_{1-x}Ti_xO₂ thin films. *Nanoscale*, 2023, vol.15, p.11592-11602, Available online: <https://doi.org/10.1039/D3NR01350B>
3. DONICA, A., COJOCARI, R., RAILEANU, V., GRIGORAȘ, N. Evaluarea impactului aridității climei asupra ecosistemelor silvice (studiu de caz - Podișul de silvostepă al Nistrului). In: *Revista Pădurilor*. București, nr. 138 (2) 2023, p. 1-10. ISSN: 1583-7890, ISSN (Varianta online): 2067-1962. (Index: CABI, DOAJ, COPERNICUS) <https://revistapadurilor.com/revista-padurilor-la-zi/>
4. PRODAN, P., BULIMAGA, C., ȚUGULEA, A., GRABCO, N. *Assessment of surface water pollution indices from the urban ecosystem of Bălți*. In: Georeview Journal. Volume 33/1-2023, p. 19-31. ISSN: 2343-7405. (Baze de date: DOAJ, ERIHPLUS) <https://georeview.usv.ro/article-2-vol-33-1-2023/>
5. SUSHKEVICH, K., SIMINEL, N., SIRKELI, V., NEDEOGLO, N., SIMINEL, A., VATAVU, S., GHILEȚCHII, GH., IURIEVA, T., KULYUK, L., NEDEOGLO, D. Luminescent properties of ZnSe crystals doped with group V elements

and iodine. *Physica B: Condensed Matter*, 2023, vo.666, 415137 (5p.). Available online: <https://doi.org/10.1016/j.physb.2023.415137>

4. Articole publicate în reviste din Registrul Național al revistelor de profil (cu indicarea categoriei)

Categoria B

1. ANDRIEȘ, V. Particularitățile educației interculturale în cadrul cercului școlar – aspecte metodologice. In: *Univers Pedagogic*, 2023, nr.1(77), p.102-106. ISSN 1811-5470. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/102-106_45.pdf;
2. ANDRIEȘ, V. Procesul de evaluare a competențelor elevilor în învățământul nonformal/ extrașcolar (domeniul arte) Monografie colectivă. In: *Univers Pedagogic*, 2023, nr.1(77), p.116. ISSN 1811-5470. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/116_15.pdf ;
3. ANDRIEȘ, V., BOTEZATU V. Rolul și funcționalitatea cercurilor șolare în viziunea elevilor. In: *Univers Pedagogic*, 2023, nr.3(79), p.92-100. ISSN 1811-5470. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/191174;
4. ANGHELUȚA, V., BEJAN, I., BUNDUC, T., JECHIU, I., BOAGHE, D. Aspecte generale ale regimului hidrologic al apelor de suprafață în Parcul Național Orhei. In: *Revista Studia Universitatis*. Chișinău, 2023, USM (în curs de publicare);
5. BEJAN, I., COJOCARI, R., MÎNDRU, G., GRIGORAȘ, M. Atestare pe teritoriul Republicii Moldova. Științe Geonomice. In: *Revista științifică AKADEMOS*. Nr. 3/2023, 65-70 p. Chișinău, AȘM, 2023. ISSN 1857-0461, E-ISSN 2587-3687. <https://doi.org/10.52673/18570461>;
6. BEJENARU, Al. *Țara Șipenișului și problema cedării sale Poloniei în 1436*. În: *Akadememos*, Nr.1 (68), 2023, ISSN 1857-0461, E-ISSN 2587-3687, pp. 80-87;
7. BOTEZATU, V. Abordări psihopedagogice referitoare la organizarea activităților educaționale în contextul educației nonformale. În: *Studia Universitatis Moldaviae. Seria Științe ale Educației*. Chișinău: CEP USM, 2023, nr.5(165), p.129-134. ISSN: 1857-2103. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/129-134_32.pdf;
8. BRAGARENCO, N. Abordarea evaluării alternative la disciplina educație fizică în cadrul Universității de Stat din Moldova. În: *Studia Universitatis Moldaviae. Seria Științe ale Educației*. Chișinău: CEP USM, 2023, nr.5(165), p.163-168. ISSN: 1857-2103. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/163-168_23.pdf;
9. BRAGARENCO, N. Predarea modulelor pe probe de sport în cadrul disciplinei educație fizică din Universitatea de Stat din Moldova, demersuri metodologice. În: *Studia Universitatis Moldaviae. Seria Științe ale Educației*. Chișinău: CEP USM, 2023, nr.9(169), in press. ISSN: 1857-2103;
10. BULIMAGA, C., GRABCO, N., CERTAN C., PRODAN, P. Influența gradului de poluare a apelor de suprafață din ecosistemul urban Bălți și Florești asupra algoflorei planctonice. În: *Revista Studia Universitatis Moldaviae*, 2023, nr. * Chișinău, 2023, USM. ISSN: 2537-6284, E-ISSN: 2587-3644. (în curs de publicare);
11. BUNDUC, T., BEJAN, I., SOCHIRĂ, V., BUNDUC, P. – Estimarea cantitativă a pierderilor medii anuale de sol pe diferite categorii de utilizare a terenurilor. Studiu de caz: bazinul hidrografic Tigheci. In: *Revista Studia Universitatis*. Chișinău, nr. * 2023, USM). ISSN: 2537-6284, E-ISSN: 2587-3644. (în curs de publicare);
12. CEACÎR Irina. Cultura organizațională toxică: diagnostic și prevenție. În: *Akadememos: Revistă de știință, inovare, cultură și artă*. Nr. 2(69) Chișinău, 2023. P. 116-125;
13. COSUMOV-ȚURCANU, M. Repere metodologice de organizare a activităților muzicale nonformale (extrașcolare) în cadrul cercurilor de creație. In: *Univers Pedagogic*, 2023, nr. 1(77), pp. 91-94. ISSN 1811-5470. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/91-94_52.pdf;
14. CRIVOI, Aurelia, JIGĂU, Gheorghe, BACALOV, Iurie, CHIRIȚA, Elena, DRUȚA, Adriana. Influența toxicologică a pesticidelor decise asupra sănătății solului și a sănătății umane. In: *Studia Universitatis Moldaviae (Seria Științe Reale și ale Naturii)*, 2023, nr. 1(171), pp. 159-163. ISSN 1814-3237. DOI: 10.59295/sum1(171)2023_21;
15. DOBROJAN, Sergiu, JIGĂU, Gheorghe, DOBROJAN, Galina, MELNIC, Cristin, CIOLACU, Tatiana, CIOBANU, Eugeniu. Perspectiva utilizării algelor în tratarea semințelor de plante. In: *Studia Universitatis Moldaviae (Seria Științe Reale și ale Naturii)*, 2023, nr. 1(171), pp. 139-145. ISSN 1814-3237. DOI: 10.59295/sum1(171)2023_18;
16. DUCA, M.; CLAPCO, S.; BURCOVSCHI, I.; DOMENCO, R.; MARTEA, R.; MACHIDON, M. Influența holoparazitului *Orobancha cumana* Wallr. asupra unor trăsături morfo-anatomice și fiziologo-biochimice la cultura *Helianthus annuus* L. In: *Studia Universitatis Moldaviae. Științe Reale și ale Naturii USM*. 2023, nr. 2(172), pp.. ISSN 1814-3237. (în tipar);
17. DUCA, M.; CLAPCO, S.; DOMENCO, R. Interrelația dintre recolta de floarea-soarelui și variabilele climatice în Republica Moldova. In: *Akadememos: Revista de Știință, Inovare, Cultură și Artă*. 2023, nr., pp. ... ISSN 1857-0461 (în tipar);
18. GUȚU, Vl. Peculiarities of evaluating methodology of learning and education of adults. În: *Acta et Commentationes. Sciences of Education*, nr.1(131), 2023, p.131-140. Chișinău: Tipografia Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, 2023. ISSN 1857-0623, E-ISSN 2587-3636. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/131-140_4.pdf;
19. GUȚU, VL., ȚURCANU C., TOMA, N. Andragogic concept and tool of learning and education of adults. În: *Studia Universitatis Moldaviae. Seria Științe ale Educației*. Chișinău: CEP USM, 2023, nr.9(169), in press. ISSN: 1857-2103;

20. GUȚU, VL., ȚURCANU, C. Adult didactics – component of andragogy: peculiarities and basic categories. În: *Studia Universitatis Moldaviae. Seria Științe ale Educației*. Chișinău: CEP USM, 2023, nr.5(165), p.3-9. ISSN: 1857-2103. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/3-9_21.pdf;
21. JIGĂU, Gheorghe, DOBROJAN, Sergiu, DOBROJAN, Galina, TURCHIN, Boris, CHIRIȚA, Elena, DRUȚA, Adriana, GABERI, Valentin, BOLOCAN, Nistor. Sănătatea solului și criteriile de evaluare prin prisma conceptului biofizic al pedogenezei. În: *Studia Universitatis Moldaviae (Seria Științe Reale și ale Naturii)*, 2023, nr. 1(171), pp. 164-172. ISSN 1814-3237. DOI: 10.59295/sum1(171)2023_22;
22. MOȘANU, E., TĂRIȚĂ, A., LOZAN, R., SANDU, M. The importance of the EMERALD sites for the conservation of biodiversity. În: *Revista Acta et commentationes*. Vol. 1(15), 2023, p. 42-50. ISSN: 2537-6284, E-ISSN: 2587-3644. DOI: <https://doi.org/10.36120/2587-3644.v15i1>;
23. PESTUȘCO, N., MENASHKO, I. The educational management for equal opportunities and fostering excellence in school: a best practice case study În: *Revista EcoSoEn, Scientific Journal Economics, Social and Engineering Sciences, ULM*, An 6, Nr.1/2023 (0,63 c.a.);
24. POSTĂN, L., BOTNAR, L. Managementul educației și învățământului extrașcolar (nonformal) al elevilor în Republica Moldova. În: *Studia Universitatis Moldaviae. Seria Științe ale Educației*. Chișinău: CEP USM, 2023, nr.5(165), p.120-128. ISSN: 1857-2103. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/120-128_13.pdf;
25. RAILEAN, V. Diagnosticarea sectorului de cercetare din Republica Moldova prin prisma statisticii naționale în domeniul resurselor și rezultatelor. În: *Revista Studia Universitatis Moldaviae*, 2022, nr.11(02), p. 3-13. ISSN 2587-4446 (apărut în 2023) DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.7310131>;
26. RAILEAN, V., TIMUȘ, A. Estimarea costurilor producției științifice rezultate din proiecte din cadrul Programului de Stat (2020-2023) din Republica Moldova. În: *Revista „Intellectus”* nr. 1/2023, pp. 21-30. ISSN 1810-7079. DOI: <https://doi.org/10.56329/1810-7087.23.1.03>;
27. SANDU, M., TARIȚĂ, A., MOȘANU, E., LOZAN, R. Water quality of the Dniester river right tributaries and sources of pollution. În: *Revista „Acta et commentationes”*. Vol. 1 (15), 2023, p. 59-66. ISSN: 2537-6284, E-ISSN: 2587-3644. DOI: <https://doi.org/10.36120/2587-3644.v15i1>;
28. ȘEPTIȚCHI V., LEORDA A. RAISCHI V., GROSUL-RAILEANU O. Abordări moderne privind dinamismul morfofuncțional al procesului de spermatogeneză. *Studia Universitatis Moldaviae. Seria Științe Reale și ale Naturii*. 2023, nr. 1 (171), pp. 151-158. ISSN 1814- 3237 /ISSNe 1857-498X. (depozit electronic: www.ojs.studiamsu.md; www.ibn.idsi.md) (disponibil: https://ojs.studiamsu.md/index.php/stiinte_reale_naturii/article/view/5728/8159);
29. ȘEVCIUC, M., REABOI-PETRACHI, V. Strategii specifice învățării și educației nonformale a adulților. În: *Studia Universitatis Moldaviae. Seria Științe ale Educației*. Chișinău: CEP USM, 2023, nr.9(169), in press. ISSN: 1857-2103.
30. ȚUGULEA, A., STEGĂRESCU, V., MOGÎLDEA, V., BULIMAGA, C., PRODAN, P., PORTĂRESCU, A. Conținutul metalelor grele în solurile din ecosistemul urban Bălți (Republica Moldova). În: *Revista științifică AKADEMOS*. Nr. 4/2023, p. Chișinău, AȘM, 2023. ISSN 1857-0461, E-ISSN 2587-3687;
31. ШЕПТИЦКИЙ В.А., ГАРБУЗНЯК А.А. БЫЛИЧ Л.Г. Идиоциты стрептомицетов с выраженной нейтропротекторной и антиоксидантной активностью и перспективы их получения из биомассы штаммов *Streptomyces massaporeus* CNMN-36 и *Streptomyces fradiae* CNMN-AC-11. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științele vieții*, 2023, nr. 1, p. ISSN: 1857-064X. (în tipar);

Categoria C

1. DONICA, A., GRIGORAS, N., BRASOVEANU, C. Forest aridity stress index - interpretation and application (case study: the Dniestre forest-steppe Plateau). În: *Revista „Journal of Botany”* (in curs de publicare).

5. Articole publicate în culegeri peste hotare:

1. ANDRIEȘ, V. Perspectives of the training of socio-educational animators within school circles. În: I.Boldea, C.Sigmirean, D.-M. Buda (Eds.), *Reading Multiculturalism. Human and Social Perspectives. Section: Communication, Journalism, Education Sciences, Psychology and Sociology*. Arhipelag XXI Press, 2023.
2. JIGĂU, GH., DOBROJAN, S., DOBROJAN, G., TURCHIN, B., MOȘOI, I., STADNIC, A., BOLOCAN, N. Neohidromorfismul agro-climatogen: concept, mecanisme, procese, management. // *Particularitățile pedo-geomorfologice în bazinul mijlociu al siretului*, Ed: Univ. Al. I. Cuza, Iași, 2023. ISBN 978-606-714-805-3;
3. JIGĂU, GH., DOBROJAN, S., TURCHIN, B., DOBROJAN, G., CRIVOI, A., GABERI, V., BACALOV, I. Locul și rolul substanțelor humice în constituirea cernoziomurilor arabile // *Particularitățile pedo-geomorfologice în bazinul mijlociu al siretului*, Ed: Univ. Al. I. Cuza, Iași, 2023". ISBN 978-606-714-805-3;
4. ЧУМАК С. П., Социально-экологич. еские детерминанты экономической оценки природной среды , с.287-290. В сб. *Интеллектуальная культура Беларуси: проблемы интерпретации философского наследия и современные задачи гуманитарного знания : материалы Шестой междунар. науч. конф. (17–18 ноября 2022 г., г. Минск)*. В 2 т. Т. 2 / Ин-т философии НАН Беларуси ; редкол. А. А. Лазаревич (пред.) [и др.]. – Минск : Четыре четверти, 2022. – 372 с. ISBN 978-985-581-576-2 (т. 2).

6. Articole publicate în alte reviste din străinătate recunoscute

1. ANDRIEȘ, V. The organization of extraschool activities in the education system of some european states. In: Journal of Romanian Literary Studies, 2023, nr.34, p.431-435. ISSN 2248-3004. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/190861;
2. BUTNARI, N. (COAUT.), RAȚĂ, L., BÎRNAZ, N. The sustainability of public speaking through the lens of developing logos in students – future teaching professionals. In: Journal of Educational Sciences. XXIV, 2(48), 2023. Special Issue Education for Peace and Sustainable Development. Eds.: S.Sava (West University of Timisoara, România), VI.Gutu (Moldova State University, Republic of Moldova), L.Soitu ("A.I.I. Cuza" University, Iasi, Romania), C.Turcanu (Moldova State University, Republic of Moldova). Timisoara: Published by West University of Timisoara, p.92-107, ISSN 2457-8673 (online), DOI: 10.35923/JES.2023.2.02;
3. CALUGARU-SPATARU, T., CASIAN, I., IVANOVA, R., DASCALIUC, A. Micropropagation of *Monarda fistulosa* L. plants by axillary bud proliferation. In: *Agrobiodiversity Improv. Nutr. Health Life Qual.*, 2023, 7(1): 1-6. ISSN 2585-8246. DOI: <https://doi.org/10.15414/ainhlq.2023.0001>;
4. CHEBAN, David, One-dimensional Monotone Non-autonomous Dynamical Systems. *Science China Mathematics*, Received: Oct 23, 2021 Accepted: Jan 6, 2023, <http://engine.scichina.com/doi/10.1007/s11425-021-2084-x>;
5. CHEBAN, David, Poisson stable motions and global attractors of symmetric monotone nonautonomous dynamical systems. *Buletinul Academiei de Științe a Republicii Moldova. ser. Matematica.*, 2022, 39 pp (recepționat la 23.11.2022 și acceptat la 15.02.2023, care va fi publicat în No.3, 2022);
6. CHEBAN, David, Poisson Stable Motions of Strongly Monotone and Sub-Linear Non-Autonomous Dynamical Systems. *Discrete and Continuous Dynamical Systems, series A*, Vol. 43, No. 2, 2023, pp.895-947;
7. CHEBAN, David. One-dimensional monotone nonautonomous dynamical systems. *SCIENCE CHINA, Mathematics*, 1-34 pp. published online July 21, 2023. <https://doi.org/10.1007/s11425-021-2084-x>;
8. ELISOVETCAIA, D., POPOVSCHI, E., IVANOVA, R., BRINDZA, J. Allelopathic effect of ethanolic extract from *Ailanthus altissima* (MILL.) Swingle on the germination of *Zea mays* L., *Ocimum basilicum* L. and *Phacelia tanacetifolia* Benth. seeds. In: *Scientific Studies and Researches, Series Biology*, 32(1): 22-31. Bacău: Vasile Alecsandri' University of Bacău. Print ISSN: 1224-919X, el ISSN: 2457-5178;
9. GUȚU, VL. Factors Triggering Adult Learning and Education Needs. In: Journal of Educational Sciences. XXIV, 2(48), 2023. Special Issue Education for Peace and Sustainable Development. Eds.: S.Sava (West University of Timisoara, România), VI.Gutu (Moldova State University, Republic of Moldova), L.Soitu ("A.I.I. Cuza" University, Iasi, Romania), C.Turcanu (Moldova State University, Republic of Moldova). Timisoara: Published by West University of Timisoara, p.138-155, ISSN 2457-8673 (online), DOI: 10.35923/JES.2023.2.02;
10. IVANOVA, R., CASIAN, I., CASIAN, A., BRINDZA, J. Extraction of natural dyes from *Phytolacca americana* berries and their stability. In: *Buletin UASVM, Food Science and Technology*. Cluj-Napoca;
11. JIGĂU GH., DOBROJAN S., DOBROJAN G., TURCHIN B., JIGĂU C., CIOLACU T., MOȘOI I. Criteria for assessing the potential for sequestration and stabilization of organic carbon in the arable chernozems in the context of climate change. // Revista științifică „Studii și Comunicări” Bacău, nr. 31, 2023, în curs de editare;
12. JIGĂU GH., DOBROJAN S., DOBROJAN G., TURCHIN B., JIGĂU C., MOSOI I., CIOLACU T. The Pedo-Functional Framework For Sustainable Management Of The Organic Carbon Cycle In The Arable Black Soils. *Revista științifică „Studii și Comunicări” Bacău*, nr. 31, 2023, în curs de editare;
13. NEAGU, Vasile. Neoter criteria for perturbed singular integral operators, Proceedings of the 7–th International Scientific Conference "Modeling and optimization in transport and logistics", March 21 – 25, 2022, Kyiv–Chisinau–Baku, Ukraine, pp. 230 – 240 (apărut în 2023);
14. SYRBU P., CUZNETOV E. On recursive 1-differentiability of quasigroup prolongations. *Bul. Acad. Științe Repub. Mold., Mat.* 2023, No. 2(101). (acceptat pentru publicare);
15. ȚURCANU, C. Adult Learning and Education From Perspective of Sustainable Development: Concept, Methodology, Reflections. In: Journal of Educational Sciences. XXIV, 2(48), 2023. Special Issue Education for Peace and Sustainable Development. Eds.: S.Sava (West University of Timisoara, România), VI.Gutu (Moldova State University, Republic of Moldova), L.Soitu ("A.I.I. Cuza" University, Iasi, Romania), C.Turcanu (Moldova State University, Republic of Moldova). Timisoara: Published by West University of Timisoara, p.19-31, ISSN 2457-8673 (online), DOI: 10.35923/JES.2023.2.0.
16. ОРГАН, А.Н., МЕРЕУЦЭ, И.Е., ПОЛЯКОВА, Л.Д, ГУЦУ, Е.В., ГОЖАН, Г.В., КАРАУШ, И.В., САНДУЦА, С.Г., УНТУ, Б.П., УНТУ, П.Б., ОБОЛЕШЕВА, Г.Ю. Сочетанное влияние акупунктуры с фармапрепаратами блокирующими процесс кислотообразования рефлекторным и гуморальным путями у пациентов с гиперацидностью желудка. *Российский журнал гастроэнтерологии, гепатологии, колопроктологии (Материалы Двадцать девятой Объединенной Российской Гастроэнтерологической Недели)*, 2023, Том 33, № 5, прил. № 62, с. 12. ISSN 1382- 4376 (print) ISSN 2658-6673 (online) (Google Scholar, Russian Periodical Catalog, Ulrich's Periodicals Directory, IF РИНЦ: 2,700);
17. COSUMOV-ȚURCANU, M. The holistic approach to music education throughout the life course: news and perspectives În: *Review of artistic education*, nr.25-26 din 2023, Artes publishing Iași, România, p.50-57. ISSN 2069-7554; ISSN-L 2069-7554;

18. ШЕПТИЦКИЙ, В.А., ГРОСУЛ-РАЙЛЯНУ, О.Б., МАНГУЛ, О.С., ШЕПТИЦКИЙ, А.В., ФУС, А.В., ЗНАЧЕНИЙ, С.И. Особенности всасывания моносахаридов в тонкой кишке в зависимости от конституциональной стресс-реактивности. Российский журнал гастроэнтерологии, гепатологии, колопроктологии (Материалы Двадцать девятой Объединенной Российской Гастроэнтерологической Недели), 2023, Том 33, № 5, прил. № 62, с. 14. ISSN 1382-4376 (print) ISSN 2658-6673 (online) (Google Scholar, Russian Periodical Catalog, Ulrich's Periodicals Directory, IF РИНЦ: 2,700);
19. ШЕПТИЦКИЙ, В.А., ПТАХИНА, И.В., ЛАГУТИНА, Е.А., ПАНЬКОВСКАЯ, Л.П. Особенности питания долгожителей Приднестровья. Российский журнал гастроэнтерологии, гепатологии, колопроктологии (Материалы Двадцать девятой Объединенной Российской Гастроэнтерологической Недели), 2023, Том 33, № 5, прил. № 62, с. 47. ISSN 1382-4376 (print) ISSN 2658-6673 (online) (Google Scholar, Russian Periodical Catalog, Ulrich's Periodicals Directory, IF РИНЦ: 2,700);

7. Articole în culegeri de lucrări științifice editate în Republica Moldova

1. DOBROJAN, Sergiu, JIGĂU, Gheorghe, DOBROJAN, Galina. Nitrogen fixing cyanobacteria - regulators of nitrogen content. In: Present Environment and Sustainable Development, 2023, nr. 1(R), pp. 48-50. ISSN 1843-5971;
2. GUCEAC, Ion, TROFIM, Alina. Garantarea dreptului fundamental la apă potabilă sanogenă – condiție indispensabilă pentru asigurarea sănătății populației. In: Statul, securitatea și drepturile omului în era digitală, 8-9 decembrie 2023, Chișinău. Chișinău: CEP USM, 2023, Volum 2, pp. 13-27. ISBN 978-9975-62-531-9;
3. JIGĂU, Gheorghe, BACALOV, Iurie, CRIVOI, Aurelia, KIRITSA, Elena, DRUȚA, Adriana, DOBROJAN, Sergiu, DOBROJAN, Galina. The impact of noise pollution on the environment and the health of the human population. In: Present Environment and Sustainable Development, 2023, nr. 1(R), pp. 22-24. ISSN 1843-5971;
4. JIGĂU, Gheorghe, DOBROJAN, Sergiu, DOBROJAN, Galina, TURCHIN, Boris, KIRITSA, Elena, DRUȚA, Adriana. The functions of cyano-fixing bacteria in the context of soil health. In: Present Environment and Sustainable Development, 2023, nr. 1(R), pp. 40-41. ISSN 1843-5971.
5. SPRINCEAN, Serghei; COZONAC, Renata. *Perspective asupra securității umane și modernizării sociopolitice*. În: Conferința Științifică Internațională "Strategia Securității Uniunii Europene în contextul Metamorfozelor Relațiilor Internaționale" (II), 22 aprilie 2022. Culegere de articole științifice. Acad. de Administrare Publică din Rep. Moldova. / comitetul științific: Oleg Balan [et al.]; colegiul redacțional: Ludmila Roșca [et al.]. Vol. 2. Chișinău: Print-Caro, 2022, p. 126-132. (360 p.). (0,6 c.a.). ISBN 978-9975-56-873-9; ISBN 978-9975-56-874-6.

8. Articole publicate în lucrările manifestărilor științifice internaționale (peste hotare)

1. EREMIA, I. Instituția nămesniciei în Basarabia (1816-1818), În: Istorie locală și istorie națională în context european : lucrările Conferinței Internaționale de Istorie "Acta Historica Civitatis Lugosiensis", Lugoj, 28-30 octombrie 2022 / coord.: Sorin Șipoș, Laura Ardelean, Cosmin Patca, - Timișoara ; Oradea : Eurostampa : Ratio et Revelatio, 2023, pp. 56-79. ISBN 978-606-32-1385-4; ISBN 978-606-9659-82-3;
2. EREMIA, I. Patrimoniul cultural al Basarabiei pe paginile anuarului Însemnări Științifice ale Societății de Istorie și Antichități din Odesa. În: Crisia, Vol.LII, Supliment nr. 1, 2022. 150 de ani de muzeografie orădeană, coordonatori: Gabriel Moisa, Aurel Chiriac, Editura Muzeului Țării Crișurilor, Oradea, 2023, ISSN:1016-2798, pp. 254-265;
3. GHILEȚCHII, Gh., SPOIALĂ, D., VATAVU, E., ROTARU, C., SHAPOVAL, O., BELENCHUK, A., RUSU, M., NAROLSCHI, Ig., DMITROGLO, L., VATAVU, S. Ga2S3 thin films in UV detector applications: physics vs. Technology. In: European Materials Research Society (EMRS-2023) Spring Meeting Symposium B, 25_2722: Materials for energy conversion systems: fundamentals, designs, and applications, May 29- June 02, 2023, Strasbourg, France;
4. JIGĂU, GH., DOBROJAN, S., Cadrul fizic și hidrofizic de management durabil al cernoziomurilor arabile în regim irigațional. În: Materialele mesei rotunde ASAS-SCDA Braila „Conservarea și îmbunătățirea resurselor de sol și mediu prin măsuri antierozionale măsuri de combatere a sărăturării solurilor măsuri bioremediative sustenabile”. coord.: Daniela Trifan. Ed. Universitara, 29 septembrie 2023, România (în curs de apariție);
5. MOCANU A. Influența factorilor socio-demografici asupra coeziunii sociale în Republica Moldova. În: Феномен соціальної консолідації у Центрально-Східній Європі: нові реалії та виклики: матеріали міжнарод. наук.-практ. конф. 26 вересня 2023 року. м. Кишиневу – м. Одеса / за ред. О. В. Лісеєнко. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», pp. 20-23;
6. MOCANU V., MOCANU I. Influența încrederii în instituțiile statului asupra coeziunii sociale în Republica Moldova. În: Феномен соціальної консолідації у Центрально-Східній Європі: нові реалії та виклики: матеріали міжнарод. наук.-практ. конф. 26 вересня 2023 року. м. Кишиневу – м. Одеса / за ред. О. В. Лісеєнко. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», pp. 6-9;
7. MULIC, A., ULIAN, E. Evaluation of the skills and competences obtained within the entrepreneurial education in the university environment and the need for the activity of the university incubator in order to train the skills and competences of future entrepreneurs, International conference, Current economic trends in emerging and developing countries, TIMTED 2023 June 8-9, 2023 Timișoara, Romania <https://www.timted.ro/wp-content/uploads/Abstract-Book-TIMTED-25-05-2023.pdf>;

8. SHAPOVAL, O., BELENCHUK, A., VATAVU, E., PALAMARCIUC, O., VATAVU, S. Multi-solvent method for doping oxide thin films in solution-based techniques. In: European Materials Research Society (EMRS-2023) Spring Meeting Symposium C, 29_2205: Advanced materials for environmental challenges, May 29- June 02, 2023, Strasbourg, France;
9. VARZARI, A., KLYUKANOV, A.A., NIKA, D., VATAVU, S. Multiquantum band-to-impurity optical transitions in CdTe luminescence and phonon-plasmon replicas. In: European Materials Research Society (EMRS-2023) Spring Meeting Symposium B, 02_2119: Materials for energy conversion systems: fundamentals, designs, and applications, May 29- June 02, 2023, Strasbourg, France;
10. VATAVU, S., NAROLSCHI, IG., GHILETCHII, GH., ROTARU, C., SHAPOVAL, O., BELENCHUK A., GURIEVA, G., SCHORR, S., RUSU, M., UNOLD, T. ZnSnN₂ thin films: Physical properties vs. Technology. In: European Materials Research Society (EMRS-2023) Spring Meeting Symposium B, 08_2665: Materials for energy conversion systems: fundamentals, designs, and applications, May 29- June 02, 2023, Strasbourg, France;
11. БАЛАШОВА, И. Т., ХАРЧЕНКО, В. А., ШЕВЧЕНКО, Ю. П., ПИВОВАРОВ, В. Ф., КОВАЛЁВА, Т. Ю., МАЩЕНКО, Н. Е. Лекарственные свойства листьев салата (*Lactuca sativa* L.) и улучшение их с помощью природных иммуномодуляторов. В: Достижения и перспективы создания новых лекарственных растительных препаратов Международная научно-практ. конференция, 15-16 июня 2023. Москва. с.191-197. ISBN 978 -5-87019-110-2;
12. ОСИПЧУК, Г.В., БАЛАН, И. В., ПОВЕТКИН, С.Н., РЕХМАН, З.А. К вопросу экономической эффективности новых средств стимуляции репродуктивного потенциала свиней. В: Сборник научных материалов I Всероссийской (национальной) научно-практической конференции с международным участием: «Инновационные технологии в науке: управление качеством, метрологическое обеспечение, новые подходы и цифровизация производства в сфере АПК», 28 апреля 2023, г. Саратов, с. 634-640. ISBN 978-5-7011-0827-9;

9. Articole în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

1. ANDRIEȘ, V., COSUMOV-ȚURCANU, M. "Culture and Society" field in context of non-formal education: conceptual and context approaches. In: Țurcanu, C., Boliev, V. (Eds.). Proceedings of CIEA 2023. The Sixth International Conference on Adult Education. Education for Peace and Sustainable Development, November 9th-11th, 2023. Moldova State University, Chisinau (Republic of Moldova). Chisinau: CEP USM, in press;
2. BEJENARU, Al. Geneza hotarului nistrean al Țării Moldovei. În: "Latinitate, Romanitate, Românitare", conferință științifică internațională. Conferința științifică internațională "Latinitate, Romanitate, Românitare", Ediția a 6-a, Chișinău, 3-5 noiembrie 2022 / coordonator: Liliana Rotaru, Sorin Domițian Șipoș; referenți științifici: Demir Dragnev [et al.]. – Chișinău: Lexon-Prim (ISBN 978-9975-163-66-8); Oradea: Ratio et Revelatio (ISBN 978-606-9659-77-9), 2022, pp. 60-69;
3. BOLIEV, V. Communication. didactic communication. Managerial communication: connections and peculiarities. In: Țurcanu, C., Boliev, V. (Eds.). Proceedings of CIEA 2023. The Sixth International Conference on Adult Education. Education for Peace and Sustainable Development, November 9th-11th, 2023. Moldova State University, Chisinau (Republic of Moldova). Chisinau: CEP USM, in press;
4. BOTEZATU, V., BIRNAZ, N. Self-assessment in the context of visible learning. In: Țurcanu, C., Boliev, V. (Eds.). Proceedings of CIEA 2023. The Sixth International Conference on Adult Education. Education for Peace and Sustainable Development, November 9th-11th, 2023. Moldova State University, Chisinau (Republic of Moldova). Chisinau: CEP USM, in press;
5. BRAGARENCO, N. Sport as a factor of youth and adult education for international collaboration. In: Țurcanu, C., Boliev, V. (Eds.). Proceedings of CIEA 2023. The Sixth International Conference on Adult Education. Education for Peace and Sustainable Development, November 9th-11th, 2023. Moldova State University, Chisinau (Republic of Moldova). Chisinau: CEP USM, in press;
6. EREMIA, I. Politica lingvistică a Imperiului Rus în Basara-bia în anii 1834 –1871, în: „Latinitate, Romanitate, Românitare”, conferință științifică internațională (7 ; 2023 ; Chișinău). Ediția a 7-a, Chișinău, 2-4 noiembrie 2023– Chișinău : [S. n.], 2023 Chișinău: Lexon-Prim; Oradea: Ratio et Revelatio), 2023;
7. EREMIA, I. Politica lingvistică a Imperiului Rus în Basarabia în primele două decenii de la anexare, în „Latinitate, Romanitate, Românitare”, conferință științifică internațională. Ediția a 6-a, Chișinău, 3-5 noiembrie 2022 / coordonatori: Liliana Rotaru, Sorin Domițian Șipoș, referenți științifici: Demir Dragnev [et al.]. – Chișinău : Lexon-Prim; Oradea: Ratio et Revelatio, 2022. pp.216-235. ISBN 978-9975-163-66-8. ISBN 978-606-9659-77-9;
8. GUȚU, V., TOMA, N., SPÎNU, L. Changing vision of education for peace in the Republic of Moldova. In: Țurcanu, C., Boliev, V. (Eds.). Proceedings of CIEA 2023. The Sixth International Conference on Adult Education. Education for Peace and Sustainable Development, November 9th-11th, 2023. Moldova State University, Chisinau (Republic of Moldova). Chisinau: CEP USM, in press;
9. LOZAN, R., TARIȚĂ, A., SANDU, M., MOȘANU, E., COMARNIȚCHI, A. *Interrelația calitatea aerului și cea a depunerilor atmosferice solide (studiu de caz)*. Materialele Conferinței științifico-practică internațională „Instruire prin cercetare pentru o societate prosperă”, ediția a X^{-a} 18 – 19 martie 2023. ISBN 978-9975-46-716-2. DOI: <http://doi.org/10.46727/c.v1.18-19-03-2023.p182-185>;

10. POSTĂN, L. Status Quo and commitments for adult education and learning in the Republic of Moldova: 2023-2030. In: Țurcanu, C., Boliev, V. (Eds.). Proceedings of CIEA 2023. The Sixth International Conference on Adult Education. Education for Peace and Sustainable Development, November 9th-11th, 2023. Moldova State University, Chisinau (Republic of Moldova). Chisinau: CEP USM, in press;
11. REABOI-PETRACHI, V. Time management – element of non-formal adult education. In: Țurcanu, C., Boliev, V. (Eds.). Proceedings of CIEA 2023. The Sixth International Conference on Adult Education. Education for Peace and Sustainable Development, November 9th-11th, 2023. Moldova State University, Chisinau (Republic of Moldova). Chisinau: CEP USM, in press;
12. SANDU, M., TARIȚĂ, A., MOȘANU, E. Indicele de calitate a apei din afluenții de dreapta ai fl. Nistru. Materialele Conferinței științifico-practică internațională “Instruire prin cercetare pentru o societate prosperă”. UPSC, 18-19 martie 2023, ediția a X^a. ISBN 978-9975-46-716-2. DOI: <http://doi.org/10.46727/c.v1.18-19-03-2023.p182-185>;
13. ȘEVCIUC, M., ȚURCANU, C., BOLIEV, V. Social education of adults in crisis situations: content and peculiarities. In: Țurcanu, C., Boliev, V. (Eds.). Proceedings of CIEA 2023. The Sixth International Conference on Adult Education. Education for Peace and Sustainable Development, November 9th-11th, 2023. Moldova State University, Chisinau (Republic of Moldova). Chisinau: CEP USM, in press;
14. SPRINCEAN, Serghei. Aspecte securitare ale procesului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană. In: *Securitatea umană și socială în statul democratic*, 27 octombrie 2023, Chișinău. Chișinău: Tipografia "Print-Caro", 2023, pp. 25-32. ISBN 978-9975-175-50-0;
15. SPRINCEAN, Serghei. Provocări contemporane la adresa securității umane și siguranței persoanei. In: *Statul, securitatea și drepturile omului în era digitală*, 1 decembrie 2022, Chișinău. Chișinău: CEP USM, 2023, Volum 1, pp. 202-209. ISBN 978-9975-62-530-2;
16. SPRINCEAN, Serghei. Siguranța persoanei în contextul sistemului de asigurare a securității umane. In: *Parteneriatul Estic: spre o comunitate a democrației și prosperității*, Ed. 16, 31 martie - 1 aprilie 2023, Chișinău. Chișinău: "Print-Caro" SRL, 2023, 1, pp. 98-105. ISBN 978-9975-165-94-5;

10. Articole publicate în lucrările manifestărilor științifice cu participare internațională

1. ANDRIEȘ, V. Aspecte organizatorice și funcționale ale educației extrașcolare în unele societăți contemporane. In: Materialele Conferinței științifice naționale cu participare internațională Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic, 17 noiembrie 2023. Institutul de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p.308-319. ISBN 978-9975-46-822-0;
2. ANDRIEȘ, V., COSUMOV-ȚURCANU, M. Particularitățile activităților nonformale în cadrul cercurilor școlare în viziunea cadrelor didactice. In: Materialele Conferinței științifice naționale cu participare internațională Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic, 17 noiembrie 2023. Institutul de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p.327-340. ISBN 978-9975-46-822-0;
3. ANDRONIC, L. Răspunsuri citopatice induse de virusuri la tomate cu diferită reacție la patogeni. In: Integrare prin cercetare și inovare” Conferința națională cu participare internațională, 9-10 noiembrie 2023, Chișinău;
4. ANGHELUȚA V.; BEJAN I.; BUNDUC T.; JECHIU I. *Aplicarea metricilor peisagistici în caracterizarea peisajelor forestiere de pe teritoriul Republicii Moldova*. În Materialele Conferința Științifică Națională cu participare internațională „Știința în Nordul Republicii Moldova” Ediția a 7-a, Bălți, p. 403-407. ISBN 978-9975-81-128-6;
5. BACAL, P., STERPU, L. *Aplicarea amenzilor pentru încălcarea legislației de folosință și protecție a solului și subsolului în RD Nord*. În: Materialele Conferinței Științifice Naționale cu participare internațională „Știința în Nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective” (ediția a șaptea), 19-20 mai 2023, Bălți: S. n. 2023 (Bons Offices), pp. 407-413, ISBN 978-9975-81-128-6;
6. BACALOV Iu., CRIVOI A., CHIRIȚA E., DRUȚA A., BÎTLAN G. Impactul speciilor Brassica oleracea și Helianthus annuus ce conțin tiocianat asupra stării funcționale a glandei tiroide. In: Integrare prin cercetare și inovare: Științe ale naturii și exacte, 9-10 noiembrie 2023, Chișinău. Chisinau, Republica Moldova: Centrul Editorial-Poligrafic al USM, 2023 (în tipar);
7. BACIU, A., LISTOPADOVA, L. Achieving a maximum program for creating and maintaining the human workforce by optimizing the circadian sleep-wake and fasting- eating cycles. În: Materialele Conferinței Științifice Internaționale „Sănătatea, medicina și bioetica în societatea contemporană: studii inter și pluridisciplinare”, 6-7 octombrie 2023, ediția a VI-a. Chișinău: Print Caro, 2023, p. 303-309. ISBN 978-9975-82-334-0. (depozit electronic: www.ibn.idsi.md);
8. BACIU, A., LISTOPADOVA, L. Interdisciplinary interaction in the research and development of a human living environment that heals rather than kills. În: Materialele Conferinței științifice naționale cu participare națională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, 9-10 noiembrie 2003. Științe ale Naturii și exacte, Chișinău, 2023, p. . (în tipar);
9. BACIU, A., MEREUȚĂ, I., FEDASH, V. Preventing the detrimental effects of intermittent asphyxia during rem sleep by improving adaptability. In: Life sciences in the dialogue of generations: Connections between universities, academia

- and business community: Abstract book of The National Conference with International Participation. 14-15 September, 2023, Chisinau, Republic of Moldova, p. 110. ISBN 978-9975-3430-9-1. (depozit electronic: www.ibn.idsi.md) (disponibil: http://agarm.md/wp-content/uploads/2023/09/ABSTRACT-BOOK_2023.pdf);
10. BACU, G., BALACCI, S., CREȚU, R. The prospects for artificial insemination of queen bees. In: Life sciences in the dialogue of generations: Connections between universities, academia and business community: Abstract book of The National Conference with International Participation. 14-15 September, 2023, Chisinau, Republic of Moldova, p.79. ISBN 978-9975-3430-9-1. (depozit electronic: www.ibn.idsi.md) (disponibil: http://agarm.md/wp-content/uploads/2023/09/ABSTRACT-BOOK_2023.pdf);
 11. BALACCI, S., CREȚU, R., BACU, G. Influence of temperature and food factor on saline metabolism in cattle. In: Life sciences in the dialogue of generations: Connections between universities, academia and business community: Abstract book of The National Conference with International Participation. 14-15 September, 2023, Chisinau, Republic of Moldova, p.80. ISBN 978-9975-3430-9-1. (depozit electronic: www.ibn.idsi.md) (disponibil: http://agarm.md/wp-content/uploads/2023/09/ABSTRACT-BOOK_2023.pdf);
 12. BALAN, I., DRUGOCIU, D. Gh., ROȘCA, N., BALACCI, S., BUZAN, V., FURDUI, V., HAREA, V., HANȚAȚUC, A., MOROZ, M., TURCANU, P., OLARU, Iu. Relevanța biologiei reproducerii și conservării în continuitatea biodiversității. În: Materialele Conferinței științifice naționale cu participare națională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, 9-10 noiembrie 2003. Științe ale Naturii și exacte, Chișinău, 2023, p. . (în tipar);
 13. BALAN, I., ROȘCA, N., BALACCI, S., BUZAN, V., FURDUI, V., CREȚU, R., BACU, Gh., TEMCIUC, V., VÎHRIST, E., FILIPPOV, A. Perspectivele crioconservării materialului seminal la aplicarea principiilor vitrificării cinetice. În: Culegere de lucrări științifice ale Conferinței științifico-practice cu participare internațională: „Gestionarea fondului genetic animalier – probleme, soluții, perspective”, 28-30 septembrie 2023. Maximovca 2023, p. 19 ISBN 978-9975-175-38-8. (depozit electronic: www.ibn.idsi.md) (disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/CULEGERE%2BDE%2BLUCRARI_IJM_V_2023_DOI.pdf);
 14. BALAN, I., ROȘCA, N., BALACCI, S., BUZAN, V., HAREA, V., CREȚU, R., BACU, Gh., ȚURCANU, P., HANȚAȚUC, A., FILIPPOV, A., TEMCIUC V. Rolul factorilor epigenetici în procesul de derulare a spermatogenezei. În: Materialele Conferinței Științifice Internaționale „Sănătatea, medicina și bioetica în societatea contemporană: studii inter și pluridisciplinare”, 6-7 octombrie 2023, ediția a VI-a. Chișinău: Print Caro, 2023, p. 310-315. ISBN 978-9975-82-334-0. (depozit electronic: www.ibn.idsi.md);
 15. BALAN, I., ROȘCA, N., BUZAN, V., ȚURCANU, P., BALACCI, S., HAREA, V., CREȚU, R., BACU, G., TEMCIUC, V. The influence of polyphenols on the fermental antioxidant status in the blood serum cocks. In: Life sciences in the dialogue of generations: Connections between universities, academia and business community: Abstract book of The National Conference with International Participation. 14-15 September, 2023, Chisinau, Republic of Moldova, p. 81. ISBN 978-9975-3430-9-1. (depozit electronic: www.ibn.idsi.md) (disponibil: http://agarm.md/wp-content/uploads/2023/09/ABSTRACT-BOOK_2023.pdf);
 16. BEGU, A., BRAȘOVEANU, V. *Aplicarea unor metodologii europene elaborate în cadrul programelor continentale în cercetările ecologice din Moldova*. Materialele Conferințe științifice naționale cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare” dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare 9-10 noiembrie 2023. (în curs de publicare);
 17. BEGU, A., DONICA, A. *Potențialul științifico-turistic al rezervațiilor peisajere din regiunea de dezvoltare nord*. In: Culegerea de materiale a conferinței științifice naționale cu participare internațională „Știința în Nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective” (ediția a 7-a), Bălți, 19-20 mai 2023 / coordonator (editor): V. Capcea, Chișinău: S. n. 2023 (Bons Offices). p. 414-421. ISBN 978-9975-81-128-6;
 18. BEREZOVSCAIA, E., POSTOLATI, G. Particularitățile metabolismului triptofanului la pacienți cu hepatopatii cronice virale. In: Life sciences in the dialogue of generations: Connections between universities, academia and business community: Abstract book of The National Conference with International Participation. 14-15 September, 2023, Chisinau, Republic of Moldova, p. 111. ISBN 978-9975-3430-9-1. (depozit electronic: www.ibn.idsi.md) (disponibil: http://agarm.md/wp-content/uploads/2023/09/ABSTRACT-BOOK_2023.pdf);
 19. BOTEZATU, V. Rolul formativ al autoevaluării în cadrul cercurilor școlare. In: Materialele Conferinței științifice naționale cu participare internațională Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic, 17 noiembrie 2023. Institutul de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p.348-354. ISBN 978-9975-46-822-0;
 20. BRAGARENCO, N. Educația fizică nonformală a adulților: context, concept și perspective. In: Materialele Conferinței științifice naționale cu participare internațională Integrare prin cercetare și inovare, dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare. 9-10 noiembrie, 2023, Universitatea de Stat din Moldova. Chișinău: CEP USM, 2023, in press;
 21. BRAȘOVEANU, V., BRAȘOVEANU, C., FASOLA, R., GRIGORAȘ, N., STRATAN, L. *Repartiția spațială a nivelului de contaminare cu unele metale grele al florilor de salcâm (Robinia pseudoacacia) din Republica Moldova*. Materialele Conferințe științifice naționale cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare” dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare 9-10 noiembrie 2023 (în curs de publicare);

22. BULAT, O. Cauzele esențiale ale stresului oxidativ al spermatozoizilor și factorii ce induc stresul oxidativ și afectează negativ spermatogeneza. În: Materialele Conferinței științifice naționale cu participare națională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, 9-10 noiembrie 2003. Științe ale Naturii și exacte, Chișinău, 2023, p. . (în tipar);
23. BULIMAGA, C. *Mecanismul de reglementare și factorii principali al impactului antropic asupra mediului și asigurarea stabilității municipiului Bălți*. În: Materialele Conferinței Științifice Naționale cu participare internațională „Știința în Nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective” (ediția a șaptea), 19-20 mai 2023, Bălți: S. n. 2023 (Bons Offices), pp. 430-435. ISBN 978-9975-81-128-6;
24. BULIMAGA, C. *Starea ecologică a municipiului Bălți înainte de realizarea strategiei de dezvoltare socio-economică*. În: Materialele Conferinței Științifice Naționale cu participare internațională „Știința în Nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective” (ediția a șaptea), 19-20 mai 2023, Bălți: S. n. 2023 (Bons Offices), pp. 435-441. ISBN 978-9975-81-128-6;
25. BUNDUC, T.; BEJAN I.; BOBOC N.; MUNTEAN V. *Utilizarea Teledectiei și a Sistemelor Informaționale Geografice în analiza categoriilor de folosință a terenurilor din bazinul hidrografic Tigheci*. În Materialele Conferința Științifică Națională cu participare internațională „Știința în Nordul Republicii Moldova” Ediția a 7-a, Bălți, p. 440-443. ISBN 978-9975-81-128-6;
26. BURDUJA, D., BACAL, P. *Planificarea consumului de apă în Republica Moldova*. În: Materialele Conferinței Științifice Naționale cu participare internațională „Știința în Nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective” (ediția a șaptea), 19-20 mai 2023, Bălți: S. n. 2023 (Bons Offices), pp. 614-617. ISBN 978-9975-81-128-6;
27. BUZDUGAN, A., DIACONU, S. Impactul globalizării prin multiculturalitatea industriei turismului și ospitalității. In: Simpozionul "Dezvoltarea turismului sustenabil: actualități și oportunități", Chișinău, Moldova, 21 februarie 2023, p. 102-108. ISBN: 978-9975-62-482-4 https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/102-108_33.pdf;
28. CAZACOV, Iu., BALAN, I., ROȘCA, N., BUZAN, V. MEREUȚA, I., BUCARCIUC, M. Influența mediului zaharoză, dulcitol, arginină și vitamina B6 pentru conservarea spermei umane. În: Materialele Conferinței științifice naționale cu participare națională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, 9-10 noiembrie 2003. Științe ale Naturii și exacte, Chișinău, 2023, p. . (în tipar);
29. CERTAN, C., PORTARESCU, A., BULIMAGA, C., GRABCO, N. *Impactul activităților antropice asupra stării biodiversității din cadrul ecosistemului urban Bălți, Republica Moldova*. În: Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin Cercetare și Inovare”, dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare. 9-10 noiembrie 2023;
30. CHIRITA Arcadi, SPRINCEAN Veaceslav, PALADI Florentin. Colectarea microparticulelor solide din atmosfera pentru cercetarea proceselor de poluare a aerului. În: Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin Cercetare și Inovare” dedicată Zilei internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, 9-10 noiembrie 2023, Seria „Științe ale naturii și exacte”, pp., CZU: 535.3.082.5:551.51:502.3, ISBN;
31. CHIRITA, Arcadi, NASEDCHINA, Nadejda, MAISTRUC, Irina, SANDU, Mădălina. Înregistrarea imaginilor în raze X ale microobiectelor pe structuri polimer/As-Se-S dopate cu Sn, Te și Bi. În: Culegerea de articole ale Conferinței naționale cu participare internațională „Integrare prin Cercetare și Inovare”, dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, 9-10 noiembrie 2023. Chișinău: Editura USM, 2023;
32. COSUMOV-ȚURCANU, M. Particularități specifice de abordare a domeniilor artei în cadrul cercurilor școlare. In: Materialele Conferinței științifice naționale cu participare internațională Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic, 17 noiembrie 2023. Institutul de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p.320-326. ISBN 978-9975-46-822-0;
33. CREȚU, R., BACU, G., BALACCI, S. The use of artificial insemination in industrial rabbit breeding. In: Life sciences in the dialogue of generations: Connections between universities, academia and business community: Abstract book of The National Conference with International Participation. 14-15 September, 2023, Chisinau, Republic of Moldova, p. 90. ISBN 978-9975-3430-9-1. (depozit electronic: www.ibn.idsi.md) (disponibil: http://agarm.md/wp-content/uploads/2023/09/ABSTRACT-BOOK_2023.pdf);
34. CRIVOI, Aurelia, JIGĂU, Gheorghe, BACALOV, Iurie, CHIRIȚA, Elena, DRUȚA, Adriana. Influența toxicologică a pesticidului decis asupra sănătății solului și a sănătății umane. In: Știința în Nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective, Ed. 7, 19-20 mai 2023, Bălți. Balti, Republic of Moldova: Bons Offices, 2023, Ediția 7, pp. 283-287. ISBN 978-9975-81-128-6;
35. DONICA, A., MOGÎLDEA, V. *Aspecte în conservarea biodiversității: studiu de caz – regiunea de dezvoltare nord*. Materialele Conferințe științifice naționale cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare” dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare 9-10 noiembrie 2023.(în curs de publicare);
36. DUCA, M.; BURCOVSCHI, I.; CLAPCO, S.; MARTEA, R.; GÎSCĂ, I.; MACHIDON, M. Efectul infecției cu lupoaie asupra recoltei de floarea-soarelui în condițiile Republicii Moldova. In: Integrare prin cercetare și inovare: Științe ale naturii și exacte, 9-10 noiembrie 2023, Chișinău. Chisinau, Republica Moldova: Centrul Editorial-Poligrafic al USM, 2023 (în tipar);

37. EREMIA, I. „Învățăturile” Arhimandritului Tihon către stareții ruși (în special cei care au venit aici din Rusia) din mănăstirile Basarabiei: cum ar trebui ei să se comporte, în Culegere de articole selective prezentate la Conferința științifico-practică cu participare internațională «Unitatea personalităților istorice» ... : (8 septembrie 2021) și la Simpozionul științific Internațional «Viața ecleziastică și implicații laice din spațiul Pruto-Nistreen în secolele XIX-XXI» : (01-02 octombrie 2021) / coordonatori: pr. Octavian Moșin, Ion Gumenăi. – Chișinău : CEP USM, 2023 (Lexon-Prim). Pp. 173-194, ISBN 978-9975-163-89-7;
38. EREMIA, I. Decanul Facultății de Istorie a Universității de Stat din Chișinău Mihail C. Sâtnic (1929–1988), în "Student, profesor și cercetător în anii 1980-1990: drumul spre regăsire și libertate", conferință științifică națională (3; 2022; Chișinău). Student, profesor și cercetător în anii 1980-1990: drumul spre regăsire și libertate : conferința științifică națională cu participare internațională, ediția a 3-a, Chișinău, 7 octombrie 2022 / coordonator: Lidia Prisac ; referenți științifici: Demir Dragnev, Sorin Domițian Șipoș. – Chișinău : [S. n.], 2023 (Lexon-Prim), p. 180-192 : fot. – (Seria: Historia Universitaria, ISBN 978-9975-3454-5-3);
39. EREMIA, I. Iachim Grosul – decan și șef de catedră la Facultatea de istorie a Universității de Stat din Moldova, în Intelectualitatea română între ideologie, libertate academică și naționalism: Conferința națională cu participare internațională, Ediția a 2-a, Chișinău, 14-15 octombrie 2021 (coordonator Liliana Rotaru), Chișinău, S.n., 2023 (Lexon-Prim), pp. 96-118;
40. FEDAȘ, V. Rolul microbiotei intestinale în menținerea stării imunometabolice și prevenirea metainflamației. În: Materialele Conferinței științifice naționale cu participare națională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, 9-10 noiembrie 2003. Științe ale Naturii și exacte, Chișinău, 2023, p. (în tipar);
41. FEDAȘ, V., MEREUȚĂ, I., BACIU, A., OJOVAN, V., LISTOPADOVA, L., POLEACOVA, L. Stresul oxidativ și rolul său în declanșarea și evoluția inflamației și sindromului metabolic. În: Materialele Conferinței Științifice Internaționale „Sănătatea, medicina și bioetica în societatea contemporană: studii inter și pluridisciplinare”, 6-7 octombrie 2023, ediția a VI-a. Chișinău: Print Caro, 2023, p. 296-302. ISBN 978-9975-82- 334-0. (depozit electronic: www.ibn.idsi.md);
42. FURDUI, V., LEORDA, A., BALAN, I. Особенности репродуктивной функции при вирусном гепатите и сахарном диабете: обзор. În: Materialele Conferinței Științifice Internaționale „Sănătatea, medicina și bioetica în societatea contemporană: studii inter și pluridisciplinare”, 6-7 octombrie 2023, ediția a VI-a. Chișinău: Print Caro, 2023, p. 323-329. ISBN 978-9975-82-334-0. (depozit electronic: www.ibn.idsi.md);
43. GARBUZNEAC A., SHEPTITSKY V. Spatial learning and memory of male and female white rats under the influence of biomass of streptomycetes isolated from the soils of the republic of Moldova. In: Life sciences in the dialogue of generations: Connections between universities, academia and business community: Abstract book of The National Conference with International Participation. 14-15 September, 2023, Chisinau, Republic of Moldova, p. 116. ISBN 978-9975-3430-9-1. (depozit electronic: www.ibn.idsi.md) (disponibil: http://agarm.md/wp-content/uploads/2023/09/ABSTRACT-BOOK_2023.pdf);
44. GHILEȚCHII, Gheorghe, NAROLSCHI, Igor, ROTARU, Corneliu, RUSU, Marin, VATAVU, Sergiu. Particularități structurale ale filmelor ZnSnN₂. În: Culegerea de articole ale Conferinței naționale cu participare internațională „Integrare prin Cercetare și Inovare”, dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, 9-10 noiembrie 2023. Chișinău: Editura USM, 2023;
45. GROSUL-RAILEANU O., SHEPTITSKY V. Features of monosaccharide absorption in the small intestine of white rats with different levels of constitutional stress reactivity. In: Life sciences in the dialogue of generations: Connections between universities, academia and business community: Abstract book of The National Conference with International Participation. 14-15 September, 2023, Chisinau, Republic of Moldova, p. 117. ISBN 978- 9975-3430-9-1. (depozit electronic: www.ibn.idsi.md) (disponibil: http://agarm.md/wp-content/uploads/2023/09/ABSTRACT-BOOK_2023.pdf);
46. GUȚU, VI. Model andragogic al învățării și educației adulților. In: Materialele Conferinței științifice naționale cu participare internațională Integrare prin cercetare și inovare, dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare. 9-10 noiembrie, 2023, Universitatea de Stat din Moldova. Chișinău: CEP USM, 2023, in press;
47. JALENCU, Marian. Semnificația valorii comerciale a rezultatelor științifice ale proiectelor de transfer tehnologic. În: Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin Cercetare și Inovare” dedicată Zilei internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, 9-10 noiembrie 2023, pp., CZU: 378.4:001.894, Seria „Științe ale naturii și exacte”, ISBN;
48. JIGĂU GH., DOBROJAN S., DOBROJAN G., TURCHIN B., MOȘOI I., STADNIC A. Potențialul climato-adaptiv al cernoziomurilor arabile: concept, procese, trend, abordari tehnologice. In: Integrare prin cercetare și inovare: Științe ale naturii și exacte, 9-10 noiembrie 2023, Chișinău. Chisinau, Republica Moldova: Centrul Editorial-Poligrafic al USM, 2023 (în tipar);
49. LEORDA, A., ȘEPTIȚCHI, V., TOLSTENCO, D. Modificările cantitative și calitative ale microbiotei intestinale ca predictor precoce al cancerului colorectal. În: Materialele Conferinței științifice naționale cu participare națională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, 9-10 noiembrie 2003. Științe ale Naturii și exacte, Chișinău, 2023, p. . (în tipar);

50. LIOGCHII, N., FASOLA, R. *Specii de importanță europeană și națională în Situl Emerald "Pădurea Hâncești"*. Culegerea de materiale a Conferinței științifico-practică cu participare internațională „Instruire prin cercetare pentru o societate prosperă”. UPSC, 18-19 martie 2023, Chișinău: Tipografia Universității de Stat din Tiraspol, 2023, Ediția 10, Vol.1, pp. 182-185. ISBN 978-9975-46-716-2. DOI: <http://doi.org/10.46727/c.v1.18-19-03-2023.p182-185>;
51. LIOGCHII, N., FASOLA, R., MOTELICA, L. *Specii de importanță europeană și națională în Situl Emerald "Pădurea Hâncești"*. Conferința științifico-practică internațională „Instruire prin cercetare pentru o societate prosperă”, Ed. 10, 18-19 martie 2023, Chișinău. Chișinău: Tipografia Universității de Stat din Tiraspol, 2023, Ediția 10, Vol.1, pp. 182-185. ISBN 978-9975-46-716-2. DOI: <http://doi.org/10.46727/c.v1.18-19-03-2023>;
52. LOZAN, R., TĂRÎȚĂ, A., MOȘANU, E., SANDU, M. *Interrelația schimbări climatice-sol-ape din precipitații. Materialele Conferinței științifice naționale cu participare internațională „Solul și gestionarea durabilă a resurselor de sol”*. Chișinău, 08 decembrie 2023 (în curs de publicare);
53. LOZAN, R., TĂRÎȚĂ, A., SANDU, M., MOȘANU, E., COMARNIȚCHI, A. *Interrelația calitatea aerului și cea a depunerilor atmosferice solide (studiu de caz)*. Materialele Conferinței științifico-practică internațională „Instruire prin cercetare pentru o societate prosperă”, ediția a X^a. 18 – 19 martie 2023. Vol. I, Realizări contemporane în științe ale naturii. p. 109-112. ISBN 978-9975-46-716-2. DOI: <http://doi.org/10.46727/c.v1.18-19-03-2023>;
54. MANGUL O., SHEPTITSKY V. Membrane hydrolysis of sucrose and absorption of formed monosaccharides in the small intestine under conditions of diets with different content of carbohydrates in early postnatal ontogenesis In: Life sciences in the dialogue of generations: Connections between universities, academia and business community: Abstract book of The National Conference with International Participation. 14-15 September, 2023, Chisinau, Republic of Moldova, p. 119. ISBN 978-9975-3430-9-1. (depozit electronic: www.ibn.idsi.md) (disponibil: http://agarm.md/wp-content/uploads/2023/09/ABSTRACT-BOOK_2023.pdf);
55. MEREUȚĂ, I. FEDAȘ, V. Argumentarea științifică a stilului de viață biotipizat și personalizat al subiecților cu riscuri metabolice crescute. În: Materialele Conferinței Științifice Internaționale „Sănătatea, medicina și bioetica în societatea contemporană: studii inter și pluridisciplinare”, 6-7 octombrie 2023, ediția a VI-a. Chișinău: Print Caro, 2023, p. 27-33. ISBN 978-9975-82-334-0. (depozit electronic: www.ibn.idsi.md);
56. MEREUȚĂ, I., BACIU, A., POLEACOVA, L., FEDAȘ, V. Inflamația sistemică cronică și mecanismele de declanșare a proceselor parametabolice. În: Materialele Conferinței științifice naționale cu participare națională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, 9-10 noiembrie 2003. Științe ale Naturii și exacte, Chișinău, 2023, p. (în tipar);
57. MEREUȚĂ, I., FEDAȘ, V., POLEACOVA, L., BACIU, A., CARAUȘ, V., NĂSTASE, C. Diabetul zaharat tip 2 – o componentă de bază a sindromului metabolic și locul său în structura morbidității populaționale generale. În: Materialele Conferinței Științifice Internaționale „Sănătatea, medicina și bioetica în societatea contemporană: studii inter și pluridisciplinare”, 6-7 octombrie 2023, ediția a VI-a. Chișinău: Print Caro, 2023, p. 290-296. ISBN 978-9975-82-334-0. (depozit electronic: www.ibn.idsi.md);
58. MOȘANU, E. *Impactul compușilor amoniului asupra procesului de solubilizare a calciului din sol*. Conferința științifică națională cu participare internațională „Solul și gestionarea durabilă a resurselor de sol”. Chișinău, 08 decembrie 2023 (în curs de publicare);
59. MOȘNEAGA, Alisa, LOZOVANU, Petru. Metode de stimulare a activității biologice a culturilor agricole cu factori fizici. În: Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin Cercetare și Inovare” dedicată Zilei internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, 9-10 noiembrie 2023, pp., Seria „Științe ale naturii și exacte”, CZU: 631.53.027.3, ISBN;
60. NĂSTASE, V., MEREUȚĂ, I., FEDAȘ, V., NĂSTASE C. Rolul microbiotei în dezvoltarea cancerului colorectal. În: Materialele Conferinței Științifice Internaționale „Sănătatea, medicina și bioetica în societatea contemporană: studii inter și pluridisciplinare”, 6-7 octombrie 2023, ediția a VI-a. Chișinău: Print Caro, 2023, p. 316-322. ISBN 978-9975-82-334-0. (depozit electronic: www.ibn.idsi.md);
61. PETCU, I., BALAN, I., DEMCENCO, B., OSADCI, N., ROȘCA, F., GRAMOVICI, A. Sănătatea populației în perspectiva siguranței alimentare a aviculturii industriale. În: Materialele Conferinței Științifice Internaționale „Sănătatea, medicina și bioetica în societatea contemporană: studii inter și pluridisciplinare”, 6-7 octombrie 2023, ediția a VI-a. Chișinău: Print Caro, 2023, p. 330-335. ISBN 978-9975-82-334-0. (depozit electronic: www.ibn.idsi.md);
62. PETCU, I., LUPOLOV, T., BALAN, I., BÎRLĂDEAN, G., PANȚÎR, A., DEMCENCO, B. Particularitățile creșterii cârdului parental de găini al rasei hubbard în condițiile Republicii Moldova. În: Culegere de lucrări științifice ale Conferinței științifico-practice cu participare internațională: „Gestionarea fondului genetic animalier – probleme, soluții, perspective”, 28-30 septembrie 2023. Maximovca 2023, p. 197-202. ISBN 978-9975-175-38-8. (depozit electronic: www.ibn.idsi.md) (disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/-CULEGERE%2BDE%2BLUCRARI_I_ZM_V_2023_DOI.pdf);
63. POSTĂN, L. Educația extrașcolară pentru democrație și drepturile omului în instituțiile de învățământ din Republica Moldova. În: Materialele Conferinței științifice naționale cu participare internațională Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic, 17 noiembrie 2023. Institutul de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău. Chișinău: CEP UPSC, 2023, p.341-347. ISBN 978-9975-46-822-0;

64. RAILEAN, V., BACAL, P. *Realizări, probleme și perspective ale investițiilor în sectorul de aprovizionare cu apă și sanitație din Regiunea de Dezvoltare Nord a Republicii Moldova*. În: Materialele Conferinței Științifice Naționale cu participare internațională „Știința în Nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective” (ediția a șaptea), 19-20 mai 2023, Bălți: S. n. 2023 (Bons Offices), pp. 492-496, ISBN 978-9975-81-128-6;
65. ROȘCA, N., BALAN, I., BUZAN, V., BALACCI, S., FURDUI, V., MEREUTĂ, I., OSIPCIUC, G., CREȚU, R., BACU, Gh. *Influența extractului de polifenoli din nucile verzi asupra metabolismului glutatationului din serul sanguin al cocoșilor*. În: Materialele Conferinței științifice naționale cu participare națională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, 9-10 noiembrie 2003. Științe ale Naturii și exacte, Chișinău, 2023, p. . (în tipar);
66. ROTARU, Corneliu. *Particularități structurale ale formării nanostraturilor de CdS pe substraturi de ZnO și SnO2*. În: Culegerea de articole ale Conferinței naționale cu participare internațională „Integrare prin Cercetare și Inovare”, dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, 9-10 noiembrie 2023. Chișinău: Editura USM, 2023;
67. ROTARU, Corneliu. *Proprietățile electronice a suprafeței straturilor de CdS depuse pe suporturi de ZnO și SnO2*. În: Culegerea de articole ale Conferinței naționale cu participare internațională „Integrare prin Cercetare și Inovare”, dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, 9-10 noiembrie 2023. Chișinău: Editura USM, 2023;
68. RUSU, V., DUMBRĂVEANU, D., BUDEANU, M. *Parametrii hidrochimici și impactul lor supra activității vitale a peștilor cultivați în instalații acvatice cu circuit închis*. In: Conferința științifică națională cu participare internațională Știința în Nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective, Ed. 7, 19-20 mai 2023, Bălți. Balti, Republic of Moldova: Bons Offices, 2023, Ediția 7, pp. 295-300. ISBN 978-9975-81-128-6;
69. SANDU, M., MOȘANU, E., TĂRÎȚĂ, A., LOZAN, R. *Calitatea apelor de suprafață și subterane din teritoriul sit-ului Emerald „Pohrebeni”*. Materialele Conferințe științifice naționale cu participare internațională „INTEGRARE PRIN CERCETARE ȘI INOVARE” dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare 9-10 noiembrie 2023 (în curs de publicare);
70. SANDU, M., TĂRÎȚĂ, A. *Starea de calitate a apelor uzate după epurare prin tehnologii de import și naționale și disponibilitatea acestora pentru irigare*. Conferința științifică națională cu participare internațională „Solul și gestionarea durabilă a resurselor de sol”. Chișinău, 08 decembrie 2023 (în curs de publicare);
71. SANDU, M., TARIȚĂ, A., MOȘANU, E. *Indicele de calitate a apei din afluenții de dreapta ai Fluviului Nistru*. Conferința științifico-practică internațională „Instruire prin cercetare pentru o societate prosperă” Ediția a-X^a, 18-19 martie 2023, Vol. I, „Realizări contemporane în științe ale naturii. p. 86-89. ISBN 978-9975-46-716-2. DOI: <http://doi.org/10.46727/c.v1.18-19-03-2023>;
72. SANDU, M., TARIȚĂ, A., MOȘANU, E., LOZAN, R. *Indicele de calitate a apei din fl. Nistru*. Materialele Conferinței științifice națională cu participare internațională „Știința în nordul Republicii Moldova: probleme, realizări, perspective”(ediția a șaptea). BĂLȚI, 19-20 mai 2023. Chișinău: S. n. 2023 (Bons Offices). p. 496-500. ISBN 978-9975-81-128-6;
73. ȘEPTIȚCHI, V., GROSUL-RAILEANU, O., LEORDA, A., ȘEPTIȚCHI, N. *Activity of amylolytic enzymes of the pancreas and small intestine of white rats with different levels of constitutional stress reactivity depending on the protein content in the diet*. În: Materialele Conferinței științifice naționale cu participare națională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, 9- 10 noiembrie 2003. Științe ale Naturii și exacte, Chișinău, 2023, p. . (în tipar);
74. SIRKELI, Vadim P., NEDEOGLO, Natalia D., NEDEOGLO, Dmitrii D., VATAVU, Sergiu A., YILMAZOGLU, Oktay, HAJO, Ahid S., PREU, Sascha, HARTNAGEL, Hans L., KÜPPERS, Franko. *Recent advances in ZnSe-based devices: from UV to terahertz applications*. În: Culegerea de articole ale Conferinței naționale cu participare internațională „Integrare prin Cercetare și Inovare”, dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, 9-10 noiembrie 2023. Chișinău: Editura USM, 2023;
75. STEGĂRESCU, V., ȚUGULEA, A., BULIMAGA, C., BEJAN, I. *Investigații recente privind starea radiației de fond în ecosistemul urban Bălți, Republica Moldova*. În: Materialele Conferinței științifice naționale cu participare internațională „Integrare prin Cercetare și Inovare”, dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare. 9-10 noiembrie 2023 (în curs de publicare);
76. TĂRÎȚĂ, A. *Impactul pesticidelor organoclorurate ajunse în sol cu peste 25 de ani în urmă în funcție de modul lor de utilizare*. Materialele Conferințe științifice naționale cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare” dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare 9-10 noiembrie 2023 (în curs de publicare);
77. TĂRÎȚĂ, A., BRAȘOVEANU, V., MOTILICA, L., BRAȘOVEANU, C. *Particularitățile acumulării metalelor grele și nivelul fondului radiologic în solul ecosistemelor forestiere din site-ul Emerald „Pădurea Hâncești”*. Conferința științifică națională cu participare internațională „Solul și gestionarea durabilă a resurselor de sol”. Chișinău, 08 decembrie 2023 (în curs de publicare);
78. TOLSTENCO, D., LEORDA, A. *Antimicrobial activity of some medicinal plants with anticancer properties against E. coli*. In: Life sciences in the dialogue of generations: Connections between universities, academia and business community: Abstract book of The National Conference with International Participation. 14-15 September, 2023, Chisinau, Republic of Moldova, p. 104. ISBN 978-9975-3430-9-1. (depozit electronic: www.ibn.idsi.md) (disponibil: http://agarm.md/wp-content/uploads/2023/09/ABSTRACT-BOOK_2023.pdf);

79. ȚURCANU, C. Andragogul în sistemul educației adulților: profil și competențe profesionale. In: Materialele Conferinței științifice naționale cu participare internațională Integrare prin cercetare și inovare, dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare. 9-10 noiembrie, 2023, Universitatea de Stat din Moldova. Chișinău: CEP USM, 2023, in press.
80. VALIC, E., MEREUȚĂ, I. The role of 3D-printing technologies in the management of breast cancer patients. In: Cells and tissues transplantation. Actualities and outlooks: The materials of the National Scientific Conference with International participation dedicated to the 10th anniversary of the founding of the Human Tissue and Cells Bank and to the 15th anniversary of the founding of the Laboratory of Tissue Engineering and Cells Culture of Nicolae Testemitanu State University of Medicine and Pharmacy of the Republic of Moldova. Chisinau, March 17-18th, 2023, p.42.
ISBN 978-9975-82-313-5 (PDF) (depozit electronic: www.ibn.idsi.md) (disponibil: https://repository.usmf.md/bitstream/20.500.12710/24279/1/Conferinta_2023.pdf);
81. Veaceslav SPRINCEAN, Arcadi CHIRIȚA, Mihail CARAMAN. Fotoluminescența – metodă experimentală de caracterizare a factorilor de mediu. În: Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin Cercetare și Inovare” dedicată Zilei internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, 9-10 noiembrie 2023, Seria „Științe ale naturii și exacte”, pp., CZU: 535.37:502.1, ISBN;
82. БАРСУК, Александр А., ПАЛАДИ, Флорентин. Параметрическое представление, бифуркационный и асимптотический анализ решений кубического уравнения с вещественными коэффициентами. În: Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin Cercetare și Inovare” dedicată Zilei internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, 9-10 noiembrie 2023, Seria „Științe ale naturii și exacte”, pp. , CZU: 517.957, ISBN;
83. ГОГЛИДЗЕ, Татьяна, НЕДЕОГЛЮ, Наталья, ЮРЬЕВА, Татьяна, НЕДЕОГЛЮ, Дмитрий. Люминесцентные свойства нанопорошков CdSe, легированных переходными металлами и редкоземельными элементами. În: Culegerea de articole ale Conferinței naționale cu participare internațională „Integrare prin Cercetare și Inovare”, dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, 9-10 noiembrie 2023. Chișinău: Editura USM, 2023;
84. ГРАБКО, Дарья, НИКОРИЧ, Валентина, ТОПАЛ, Дарья, ШИКИМАКА, Ольга, ГУБАНОВА, Антонина. Национальный университет Ивана Огиенко, Подольск, Украина Механические свойства кристаллов на основе халькогенидов свинца. În: Culegerea de articole ale Conferinței naționale cu participare internațională „Integrare prin Cercetare și Inovare”, dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, 9-10 noiembrie 2023. Chișinău: Editura USM, 2023;
85. ЕРОЩЕНКОВА, В., БУЛЬМАГА, К. *Внутригодовая динамика изменения качества речной воды реки Бык по биогенным показателям.* În: Materialele Conferinței Științifice Naționale cu participare internațională „Știința în Nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective” (ediția a șaptea), 19-20 mai 2023, Bălți: S. n. 2023 (Bons Offices), pp. 459-461. ISBN 978-9975-81-128-6;
86. ЕРОЩЕНКОВА, В., БУЛЬМАГА, К. *Экологическое состояние реки Икель.* În: Materialele Conferinței Științifice Naționale cu participare internațională „Știința în Nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective” (ediția a șaptea), 19-20 mai 2023, Bălți: S. n. 2023 (Bons Offices), pp. 461-464. ISBN 978-9975-81-128-6;
87. КЛЮКАНОВ, Александр, ВАРЗАРЬ, Александр, НИКА, Денис, ВАТАВУ, Серджиу. Примесная фотолуминесценция в теллуриде кадмия и фоновплазменные повторения. În: Culegerea de articole ale Conferinței naționale cu participare internațională „Integrare prin Cercetare și Inovare”, dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, 9-10 noiembrie 2023. Chișinău: Editura USM, 2023;
88. ОСИПЧУК Г. В., БРАДУ Н.Г., ДЖЕНЖЕРА И.Г., БАЛАН И.В., ПОВЕТКИН С.Н. К вопросу влияния биологически активных веществ (бав) на сперматогенез и некоторые биохимические показатели крови. În: Culegere de lucrări științifice ale Conferinței științifico-practice cu participare internațională: „Gestionarea fondului genetic animalier – probleme, soluții, perspective”, 28-30 septembrie 2023. Maximovca 2023, p. 287-296. ISBN 978-9975-175-38-8. (depozit electronic: www.ibn.idsi.md) (disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/CULEGERE%2BDE%2BLUCRARI_IJM_V_2023_DOI.pdf);
89. РУДАКОВА, А., РУДАКОВ, С., ДОРИФ А., МЭРЫЙ, Л., АНДРОНИК, Л. Влияние стрессов на изоформы пероксидаз томатов. In: Integrare prin cercetare și inovare: Științe ale naturii și exacte, 9-10 noiembrie 2023, Chișinău. Chișinău, Republica Moldova: Centrul Editorial-Poligrafic al USM, 2023 (în tipar);
90. ФУРДУЙ В.Ф., БАЛАН И.В., РОШКА Н.В., ФИЛИППОВ А.В. Особенности гепатопатий различной природы у собак. În: Culegere de lucrări științifice ale Conferinței științifico-practice cu participare internațională: „Gestionarea fondului genetic animalier – probleme, soluții, perspective”, 28-30 septembrie 2023. Maximovca 2023, p. 470-475. ISBN 978-9975-175-38-8. (depozit electronic: www.ibn.idsi.md) (disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/CULEGERE%2BDE%2BLUCRARI_IJM_V_2023_DOI.pdf);

11. Articole publicate în lucrările manifestărilor științifice naționale

1. ANGHELUȚA V.; BEJAN, I.; BUNDUC T.; JECHIU, I. Aplicarea metricilor peisagistici în caracterizarea peisajelor forestiere de pe teritoriul Republicii Moldova. Materialele Simpozionului Internațional „Calitatea mediului și utilizarea terenurilor”, Ediția a XIV-a, 2023, Suceava, p. 21;

2. BACAL, P., BEJAN, I. RĂILEAN, V. Realizări, probleme și perspective în dezvoltarea sistemelor publice de aprovizionare cu apă din Districtul bazinului Hidrografic Nistru (sectorul Republicii Moldova). Book of abstracts. Seminarul Geografic Internațional „Dimitrie Cantemir” Ediția XLIII-a, Universitatea „A. I. Cuza”, Facultatea de Geografie și Geologie, Iași, România, p. 44-45;
3. BACAL, P., PRISĂCARI, M., RĂILEAN, V., SAVIN, V., BURDUJA, D. Probleme și măsuri prioritare în dezvoltarea sistemelor publice de aprovizionare cu apă și canalizare din Regiunea de Dezvoltare Nord a Republicii Moldova. In: The 18 th Edition of Present Environment and Sustainable Development International Conference. Book of abstracts. p. 27-28;
4. BACALOV Iu., CHIRIȚA E., CRIVOI A., TROFIM A., DRUȚA A., DOBREA A., BARBAROȘ M. Statutul tiroidian la administrarea tincturii de propolis și a extractului de Arnica montana pe fondalul diabetul experimental. Conferința științifică națională consacrată jubileului de 95 ani din ziua nașterii academicianului Boris MELNIC, 13 februarie 2023, CEP USM, Chișinău, 2023, p. 47-52. ISBN 978-9975-62-496-1;
5. BACALOV Iu., CRIVOI A., BÎRSAN A., CHIRIȚA E., DRUȚA A., REVENCO A. Simptomele acute primare ale diabetului experimental pe fondul administrării biopreparatului SMAP-4. Conferința științifică națională consacrată jubileului de 95 ani din ziua nașterii academicianului Boris MELNIC, 13 februarie 2023, CEP USM, Chișinău, 2023, p. 35-40. ISBN 978-9975-62-496-1;
6. BACALOV Iu., CRIVOI A., CHIRIȚA E., DRUȚA A., CIOCÎRLAN V., POPUȘOI I. Rolul melantropinei în modificările adaptative funcționale a sistemului hipotalamo-hipofizo-suprarenal la acțiunea substanțelor psihotrope. Conferința științifică națională consacrată jubileului de 95 ani din ziua nașterii academicianului Boris MELNIC, 13 februarie 2023, CEP USM, Chișinău, 2023, p. 41-47. ISBN 978-9975-62-496-1;
7. BACIU, A., MEREUȚĂ, I., LISTOPADOVA, L., FEDAȘ, V., IONESCU- TÂRGOVIȘTE, C., CARNICIU, S. Hippocampal theta rhythm in recovery REM sleep after experimental modeling of extreme working. In: Balneo and PRM Research Journal (Congress Abstracts, National Congress of Physical and Rehabilitation Medicine & Balneology with International participation. Timișoara, 1-5 September, România). 2023, Vol.14, No 3, L78. e ISSN 2734-8458. p ISSN 2734-844X. (deposit electronic: <http://www.webofknowledge.com/>; <https://mjl.clarivate.com/home>; <https://ibn.idsi.md/>) (disponibil: <https://srmfrb.ro/wp-content/uploads/2023/08/AV2023.pdf>);
8. BALACCI, S., BALAN, I., BUZAN, V., ROȘCA, N. Separate and joint action of environmental factors on the adaptive capacities of calves. In: The Museum and Scientific Research: Book of Abstracts V of the scientific international conference. The 30 edition, 7-9 September, Craiova, Romania. 2023, pp. 119-120. ISSN 2668-5469; ISSN-L 2668-5469;
9. BALACCI, S., BALAN, I., BUZAN, V., ROȘCA, N. The action of the food and thermal factor on the saline metabolism in calves in the postnatal period. In: Agriculture for live, Live for agriculture: Book of abstracts of the International Conference. Bucharest, 2023, p. 85. ISSN 2457-3221; ISSN-L 2457-3221;
10. BALACCI, S., BALAN, I., BUZAN, V., ROȘCA, N. The action of the mineral supplement PMVAS and the thermal factor on some trace elements in calves in the postnatal period. In: Agriculture for live, Live for agriculture: Book of abstracts of the International Conference. Bucharest, 2023, p.86. ISSN 2457-3221; ISSN-L 2457-3221;
11. BALAN, I., BALACCI, S., ROȘCA, N., BUZAN, V., FURDUI, V., OSIPCIUC, G., MEREUȚĂ, I., CREȚU, R., BACU, G., TURCANU, P. The influence of environmental factors on seminal material epigenetics. In: Modern trends of Agricultural Higher Education: Book of Abstracts of the International Scientific Symposium, 05-06 October 2023, Chișinău, Republica Moldova (în tipar);
12. BALAN, I., BUZAN, V., ROSCA, N., BALACCI, S., CREȚU, R., OSIPCIUC, G., BACU, G., HANTATUC, A., FILIPPOV, A., DUBALARI, A. The influence of polyphenol extract from dandelion on the physiological state of the organism of breeding roosters. In: Agriculture for live, Live for agriculture: Book of abstracts of the International Conference. Bucharest, 2023, p.87. ISSN 2457-3221; ISSN-L 2457-3221;
13. BEGU, A., DONICA, A., BEGU, T. Comparative study of active and passive biological monitoring in the city of Chisinau. In: Eleventh International Conference on Radiation, Natural Sciences, Medicine, Engineering, Technology and Ecology. Muntenegru, 19-23 iunie, 2023, p. 67. https://www.rad-conference.org/RAD_2023-Book_of_Abstracts.pdf;
14. BEJAN I., ANGHELUȚA V., DILAN V., ȚÎȚU P., JECHIU I. The application of landscape metrics in the analysis of land use change in the Orhei National Park. In Book of Abstracts/A XXIX -a Ediție a Simpozionului Internațional de SIG-Backup Edition. IASI, 2023 Romania, p. 12;
15. BEJAN I., CASTRAVEȚ T., DILAN V., CĂPĂȚÎNĂ L., JECHIU I. Geoinformațional support for development of the Danube-Prut and Black Sea river basin management plan. In Book of Abstracts/ A XXIX -a Ediție a Simpozionului Internațional de SIG-Backup Edition. 2023 IASI, Romania, p. 16;
16. BEJAN I., CASTRAVEȚ T., JECHIU I., ANGHELUȚA V., BUNDUC T. Structura peisagistică: abordare integrate și aplicată pe teritoriul Republicii Moldova. Book of abstracts. Seminarul Geografic Internațional „Dimitrie Cantemir” Ediția XLIII-a, Universitatea „A. I. Cuza”, Facultatea de Geografie și Geologie, Iași, România, p. 58-59;
17. BEJENARU, Al. Evoluția frontierei moldo-transilvane în istoriografia română. În: Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie, ediția a 9-a, 26 mai 2023: Program, rezumatele comunicărilor / Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Istorie și Filosofie ; editor: Aurel Zanoci ; comitetul organizatoric: Aurel Zanoci [et al.] ; comitetul științific: Ion Eremia [et al.]. – Chișinău : CEP USM, 2023, pp. 53-54;

18. BÎRSAN A., FRUNZĂ M., BACALOV Iu., CRIVOI A., BÎRSAN D., DIACONU E. Importanța farmacologică a unor plante invazive lemnoase din rezervația cultural-naturală „Orheiul Vechi”. Conferința științifică națională consacrată jubileului de 95 ani din ziua nașterii academicianului Boris MELNIC, 13 februarie 2023, CEP USM, Chișinău, 2023, p. 126 -135. ISBN 978-9975-62-496-1;
19. BOGDAN, A., COLȚUN, M., CHISNICEAN, L., GRIGORAȘ, V. Specii din genul Agastache Gronov introduse și cercetate în Grădina Botanică. In: De la Etnofarmacologie la Fitomedicină Simpozion cu participare internațională, Șirnea, 23-25 iunie 2023. Șirnea-Brașov. p.73. ISSN-L 18445-6604. www.etnofarma.ro;
20. BULIMAGA, C., ȚUGULEA, A., CERTAN, C., PRODAN, P., GRABCO, N., BUDEANU, V. Assessment of some priority environmental problems and improvement measures according to the requirements of the European Union. În: Simpozionul Internațional „Calitatea mediului și utilizarea terenurilor”, ediția a XIV-a. 09-10 iunie, 2023, Suceava, România. Book of Abstracts. 16-17;
21. BUNDUC, P., LOZOVANU, D., HACHI, M., CUJBA, V. Considerații privind declinul demografic al populației din Regiunea de Dezvoltare Nord, Republica Moldova. In: The 18 th Edition of Present Environment and Sustainable Development International Conference. Book of abstracts. p. 35;
22. BUNDUC, T., BEJAN, I., ANGHELUȚA, V., SOCHIRCA, V., JECHIU, I. Analisis of ecological security based on PSR model in the Republic of Moldova. In Book of Abstracts/The The 18 th Edition of Present Environment and Sustainable Development International Conference, 2023, Iași, p. 25;
23. BUNDUC, T., CANȚÎR, A., CRIVOVA, O., CHIRIAC, I. Application of stallite data in Institute of Ecology and Geography of Modova. In Book of Abstracts/ a XXIX -a Ediție a Simpozionului Internațional de SIG-Backup Edition. IASI, 2023 Romania, p. 3;
24. BURDUJA, D., BACAL, P. Particularitățile gestionării apelor uzate în Regiunea de Dezvoltare Nord a Republicii Moldova. În: Programul și abstractele Simpozionului Internațional Calitatea Mediului și Utilizarea Terenurilor, Ediția a XIV-a, 09-10 Iunie 2023, Suceava, România. p 18;
25. BUZAN, V., BALACCI, S., BALAN, I., ROȘCA, N. The action of the food and thermal factor on the saline metabolism in calves in the postnatal period. In: The Museum and Scientific Research: Book of Abstracts V of the scientific international conference. The 30 edition, 7-9 September, Craiova, Romania. 2023, pp. 121-122. ISSN 2668-5469; ISSN-L 2668-5469;
26. BUZAN, V., BALAN, I., ROSCA, N., BALACCI, S., CAZACOV, I., MEREUTA, I., FURDUI, V., CRETU, R., BACU, G., BLINDU, I. Specificity of amino acids of plasma membranes of rooster gametes at cryopreservation. In: Agriculture for live, Live for agriculture: Book of abstracts of the International Conference. Bucharest, 2023, p.89. ISSN 2457-3221; ISSN-L 2457-3221;
27. BUZATU, Radu, Exact approaches for solving the convex covering problem of graphs."The 9th International Conference „Mathematics & IT: Research and Education” (MITRE-2023), June 26 – 29, 2023, Chișinău, Republic of Moldova, Abstracts , p. 57;
28. CANȚÎR, A. BEJAN, I., BEJAN, AI. The influence of the morphometric characteristics of the relief within the Cubolta river basin on land use. Book of abstracts. Seminarul Geografic Internațional „Dimitrie Cantemir” Ediția XLIII-a, Universitatea „A. I. Cuza”, Facultatea de Geografie și Geologie, Iași, România, p. 53-54;
29. CERTAN, C., PORTARESCU, A., GRABCO, N., BULIMAGA, C. Some aspects of the floristic diversity of the Bălți urban ecosystem. In: A XXIX-a Ediție a Simpozionului Internațional de SIG backup edition, Iași, 30 martie, 2023. Book of Abstracts. p. 24;
30. CERTAN, C., PORTARESCU, A., GRABCO, N., BULIMAGA, C. Threats with impact on plant diversity within the framework of the Bălți urban ecosystem, Republic of Moldova. In: Simpozionul Internațional „Calitatea mediului și utilizarea terenurilor”, ediția a XIV-a. 09-10 iunie, 2023, Suceava, România. Book of Abstracts. p. 15;
31. CHEBAN David, Global Asymptotic Stability of Generalized Homogeneous Nonautonomous Dynamical Systems. International Scientific Conference "Algebraic and Geometric Methods of Analysis", May 29--June 01, 2023, Odesa, Ukraine, pp.22-24;
32. CHEBAN, David, Global Asymptotic Stability of Generalized Homogeneous Nonautonomous Dynamical Systems. International Scientific Conference "Algebraic and Geometric Methods of Analysis", May 29--June 01, 2023, Odesa, Ukraine, pp.22-24;
33. CHEBAN, David, Poisson stable motions and global attractors of symmetric monotone nonautonomous dynamical systems. The 9th International Conference „Mathematics & IT: Research and Education” (MITRE-2023), June 26 – 29, 2023, Chișinău, Republic of Moldova, Abstracts , p. 35;
34. CHISNICEAN, L., JELEJNEAC, T., VORNICU, Z. Potentilla alba L. – The application of innovative methods of propagation for reintroduction In: De la Etnofarmacologie la Fitomedicină Simpozion cu participare internațională, Șirnea, 23-25 iunie 2023. Șirnea-Brașov. p.71. ISSN-L 18445-6604. www.etnofarma.ro;
35. COLȚUN, M., BOGDAN, A., CHISNICEAN, L., GRIGORAȘ, V. Studiul biologic și fitochimic al speciilor genului Elsholtzia In: De la Etnofarmacologie la Fitomedicină Simpozion cu participare internațională, Șirnea, 23-25 iunie 2023. Șirnea-Brașov. p.72. ISSN-L 18445-6604. www.etnofarma.ro;
36. CRIVOI A., BACALOV Iu., CHIRIȚA E., DRUȚA A., COJOCARI L., NGUEN NGOC HOI, MAI THI CAM TU, NGUEN THI TY, MAHAMAT MALLUM, MAHMUD ABU SAMER, UWE WILLI ALBERCHT. Școala științifică

- în domeniul fiziologiei omului și animalelor din Republica Moldova. Conferința științifică națională consacrată jubileului de 95 ani din ziua nașterii academicianului Boris MELNIC, 13 februarie 2023, CEP USM, Chișinău, 2023, p. 3-35. ISBN 978-9975-62-496-1;
37. CUZNEȚOV, Elena, SÎRBU, Parascovia, On recursive differentiability of some cuasigroups prolongations. The 9th International Conference „Mathematics & IT: Research and Education” (MITRE-2023), June 26 – 29, 2023, Chișinău, Republic of Moldova, Abstracts, p. 22;
 38. DIMITRIU, R., BUNDUC, P. About the dead. Only good! Small study of human geographical archaeology. În: Abstract: Programul și abstractul Seminarului Geografic Internațional „Dimitrie Cantemir”. Ediția a XLIII-a, 27-29 octombrie 2023, UAIC, Iași, România. p. 80;
 39. DUCA, M., MUTU, A., PORT, A. Genotype-environment interaction of sunflower hybrids based on principal component analysis. 10th edition of the “Life sciences today for tomorrow” international Congress, Conference of Agriculture and Food engineering, 19-20 October, 2023, Iasi, Romania. p. 36;
 40. DUCA, M., MUTU, A., PORT, A., CLAPCO, S., GÎSCĂ, I. Determining the contribution of the environmental factors in the variation of sunflower seed yield by multivariate analysis. In: International Congress on Oil and Protein Crops, EUCARPIA Oil and Protein Crops Section, 2-4 November 2023, Antalya, Turkey, November 2-4, 2023, p. 49, ISBN #: 978-605-73041-9-3;
 41. DUCA, M.; CLAPCO, S.; BURCOVSCHII, I.; PORT, A. Influence of broomrape on some anatomical and physiological traits in sunflower. In: 5th International Symposium on Broomrape in Sunflower, 1-3 November 2023, Antalya, Turkey, p. 26, ISBN #: 978-625-00-1676-3;
 42. EREMIA, I. Conceptul social-politic și național al lui Nicolae Ghepețchi. În: Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie, ediția a 9-a, 26 mai 2023 : Program, rezumatele comunicărilor /Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Istorie și Filosofie; editor: Aurel Zanoci; comitetul organizatoric: Aurel Zanoci [et al.] ; comitetul științific: Ion Eremia [et al.]. Chișinău: CEP USM, 2023, pp. 60-61. ISBN 978-9975-62-524-1;
 43. GARBUZNEAC, A., SHEPTITSKY, V., BURTSEVA, S., BIRSA, M. Influence of long- term consumption of streptomycete biomass on conditional reflex learning and memory in white rats of different ages. În: Materialele Conferinței științifice naționale, consacrată jubileului de 95 ani din ziua nașterii academicianului Boris Melnic. 13 februarie 2023, Chișinău, p. 57-60. ISBN 978-9975-62-496-1. (depozit electronic: www.ibn.idsi.md) (disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Materiale_conferintei_Boris_Melnic_Format_A5_2023.pdf);
 44. GLAVAN, Vasile, Shadowing in a projective IFS with condensations. The 9th International Conference „Mathematics & IT: Research and Education” (MITRE-2023), June 26 – 29, 2023, Chișinău, Republic of Moldova, Abstracts , p. 41;
 45. GRABCO, N., CERTAN, C., BULIMAGA, C., PRODAN, P. *Algoflora planctonică vernală a bazinului râului Răut din cadrul urboecosistemului Bălți*. În: Materialele Conferinței Științifice Naționale consacrată jubileului de 95 ani din ziua nașterii academicianului Boris Melnic, Universitatea de Stat din Moldova, 13 februarie 2023, pp. 164-168. ISBN 978-9975-62-496-1;
 46. GUȚU V. On attractors of a type of iterated systems with condensatio. Workshop Analysis & Control of Deterministic and Stochastic Differential Equations, ”Octav Mayer” Institute of Mathematics, September, 28-30, 2023, Filiala din Iași a Academiei România. https://acadiasi.ro/octavmayer/conf_control2023/index.html;
 47. GUȚU, Valeriu, On fractals generated by a type of IFSs with condensations. The 9th International Conference „Mathematics & IT: Research and Education” (MITRE-2023), June 26 – 29, 2023, Chișinău, Republic of Moldova, Abstracts, p. 43;
 48. IVANOVA, R., CASIAN, I., BRINDZA, J. Degradation kinetics of dye obtained from pokeweed berries. In: "Phytopharm 2023". Book of abstracts. XXIVth International Congress, 25-26 May 2023, St-Petersburg: State Chemical and Pharmaceutical University, Russia, 2023, p.38. ISBN 978-5-8085-0562-9;
 49. JIGAU GH., CIOLACU T., TURCHIN B., DOBROJAN S., DOBROJAN G. Compaction of arable chernozems: Pedofunctional and agrotechnological, Considerations. In: International Conference “Agriculture for Life, Life for Agriculture”, Section 1: Agronomy, University of Agronomic Sciences and Veterinary Medicine of Bucharest, Faculty of Biotechnology, Romania, 2023, p. 39;
 50. JIGĂU GH., DOBROJAN S., DOBROJAN G., TURCHIN B, MOȘOI I. Paradigma pedoregenerativă a sistemelor agricole în condiții de agrogeneză și schimbări climatice. Seminar Geografic Internațional “Dimitrie Cantemir” a XVIII-e ediție. Iași “Universitatea Al. I. Cuza” 27-29 octombrie 2023. p 38-39;
 51. JIGĂU GH., TURCHIN B., DOBROJAN S., CIOLACU T., DOBROJAN G. Agro-climatogenic neohydromorphism: place in the evolution of arable chernozems. In: International Conference “Agriculture for Life, Life for Agriculture”, Section 1: Agronomy, University of Agronomic Sciences and Veterinary Medicine of Bucharest, Faculty of Biotechnology, Romania, 2023, p. 38;
 52. JIGĂU, Gheorghe, CRIVOI, Aurelia, DOBROJAN, Sergiu, CIOLACU, Tatiana, TURCHIN, Boris, DOBROJAN, Galina. Cadrul ecosistemic funcțional al sănătății solului. In: Conferința Științifică Națională, consacrată jubileului de 95 ani din ziua nașterii academicianului Boris Melnic, Ed. 1, 13 februarie 2023, Chisinau. Chișinău: CEP USM, 2023, pp. 202-206. ISBN 978-9975-62-496-1;
 53. JIGĂU, Gheorghe, STADNIC, Angela, BACALOV, Iurie, CHIRIȚA, Elena, DRUȚA, Adriana, GABERI, Valentin. Normative de evaluate și optimizare a parametrilor fizici de sănătate a cernoziomurilor arabile. In: Conferința Științifică

- Națională, consacrată jubileului de 95 ani din ziua nașterii academicianului Boris Melnic, Ed. 1, 13 februarie 2023, Chișinău. Chișinău: CEP USM, 2023, pp. 197-201. ISBN 978-9975-62-496-1;
54. LEORDA, A., ȘEPTIȚCHI, V., TOLSTENCO, D. Compatibilitatea unor plante medicinale cu proprietăți anticancerigene cu reprezentanți ai florei microbiene intestinale. În: Materialele Conferinței științifice naționale, consacrată jubileului de 95 ani din ziua nașterii academicianului Boris Melnic. 13 februarie 2023, Chișinău, p. 73-77. ISBN 978-9975-62-496-1. (depozit electronic: www.ibn.idsi.md) (disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Materiale_conferintei_Boris_Melnic_Forma_A5_2023.pdf);
55. LIOGCHII, N., FASOLA, R., MOTELICA, L. *Starea de conservare a diversității biologice în site-ul Emerald „Pădurea Hâncești”*. În: Conferința Științifică Națională, consacrată jubileului de 95 ani din ziua nașterii academicianului Boris Melnic, Ed. 1, 13 februarie 2023, Chișinău. Chișinău: CEP USM, 2023, p. 154-159. ISBN 978-9975-62-496-1;
56. LOZOVANU, D., HACHI, M., CUJBA, V., BUNDUC, P. The importance of health, education and culture infrastructure to regional and local development in the Northern Development Region of the Republic of Moldova. În: Programul și abstractul Seminarului Geografic Internațional „Dimitrie Cantemir”. Ediția a XLIII-a, 27-29 octombrie 2023, UAIC, Iași, România. p. 29;
57. LUPASCU, G., GAVZER, S., CRISTEA, N., RUDACOVA, A., CHERDIVARA, A., RUDACOV, S. The reaction of common wheat plants to the action of some *Fusarium* spp. fungi. In: Plants Stress and Adaptation Second International Scientific Conference, dedicated to the 125th anniversary of the birth of Prof. F.P. Matskov, June 7-8, Harcov, Ucraina 2023, p.54-55;
58. MELNIC V., DOBROJAN S., BÎRSAN A., BURACINSCHI N., MELNIC A. Cannabis sativa L. Plantă de perspectivă ce poate deveni cultură în circuitul agricol al Republicii Moldova. In: Conferința "Conferința Științifică Națională, consacrată jubileului de 95 ani din ziua nașterii academicianului Boris Melnic", Chișinău, Moldova, 13 februarie 2023. pag. 172-181;
59. MEREUTA, I., BUZAN, V., BALAN, I., ROSCA, N., BALACCI, S., CAZACOV, I., BUCARCIUC, M., TEMCIUC, V., VIHRIȘT, E. The effect of hemp oil on the physiological indices of rabbit sperm in synthetic medium with glucose content. In: Agriculture for live, Live for agriculture: Book of abstracts of the International Conference. Bucharest, 2023, p.90. ISSN 2457-3221; ISSN-L 2457-3221;
60. MEREUȚĂ, I. Academicianul Boris Melnic – Omul Științei, Homologiei și Valorilor Umane. În: Materialele Conferinței științifice naționale, consacrată jubileului de 95 ani din ziua nașterii academicianului Boris Melnic. 13 februarie 2023, p. 65-68. ISBN 978-9975-62-496-1. (depozit electronic: www.ibn.idsi.md) (disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Materiale_conferintei_Boris_Melnic_FormatA5_2023.pdf);
61. PERJAN, Andrei, Convergence estimates for some semilinear second order differential equations with two small parameter in Hilbert spaces. The Tenth Congress of Romanian Mathematicians. <http://www.imar.ro/-congrmathro10/>, June 30-July 5, 2023, Pitești, România;
62. PERJAN, Andrei, RUSU, Galina, Hyperbolic singular perturbations for abstract for semilinear parabolic systems. The 9th International Conference „Mathematics & IT: Research and Education” (MITRE-2023), June 26 – 29, 2023, Chișinău, Republic of Moldova, Abstracts , p. 46;
63. PETCU, I., BALAN, I., DEMCENCO, B., OSADCI, N., ROȘCA, F., GRAMOVICI, A. Current factors limiting and contributing to extending the duration of egg production in chickens. In: Modern trends of Agricultural Higher Education: Book of Abstracts of the International Scientific Symposium, 05-06 October 2023, Chișinău, Republica Moldova (în tipar);
64. PORTARESCU, A., CERTAN, C., GRABCO, N., BULIMAGA, C. Floristic diversity of the „Rădoia” medicinal plants natural reserve. Abstract: The 30-th edition Deltas & Wetlands International Symposium Tulcea, June 05 - 09, 2023. p. 33;
65. ROSCA, N., BALAN, I., BUZAN, V., BALACCI, S., MEREUTA, I., CAZACOV, I., HAREA, V., BUCARCIUC, M., TEMCIUC, V., VIHRIȘT, E. The influence of polyphenols of green walnut extract on zinc homeostasis and its role in the organism of breeding roosters. In: Agriculture for live, Live for agriculture: Book of abstracts of the International Conference. Bucharest, 2023, p.88. ISSN 2457-3221; ISSN-L 2457-3221;
66. ROSCA, N., BUZAN, V., BALAN, I., BALACCI, S., MEREUTA, I., CAZACOV, I., BUCARCIUC, M., TEMCIUC, V. The influence of dandelion polyphenol extract on the level of total protein in the blood serum of breeding roosters. In: Agriculture for live, Live for agriculture: Book of abstracts of the International Conference. Bucharest, 2023, p.91. ISSN 2457-3221; ISSN-L 2457-3221;
67. RUSU, V., CIOCÂRLAN, V., DUMBRĂVEANU, D., CROITORU, I., BUDEANU, M., PÎRȚU, I. Posibile modificări ale ihtioparazitofaunei în condițiile schimbărilor climatice. În: Conferința științifică națională, consacrată jubileului de 95 ani din ziua nașterii academicianului Boris Melnic, 13 februarie 2023, Chișinău. - Chișinău, Republica Moldova: Centrul Editorial-Poligrafic al USM, 2023, pp. 98 -103. ISBN 978-9975-62-496-1;
68. RUSU, V., CIOCÂRLAN, V., DUMBRĂVEANU, D., CROITORU, I., BUDEANU, M., PÎRȚU, I. Practici internaționale privind aplicarea măsurilor antiepidemice în piscicultură. În: Conferința științifică națională, consacrată jubileului de 95 ani din ziua nașterii academicianului Boris Melnic, 13 februarie 2023, Chișinău. - Chișinău, Republica Moldova: Centrul Editorial-Poligrafic al USM, 2023, pp. 103 -107. ISBN 978-9975-62-496-1;

69. SÎRBU P., On recursive differentiability of Bruck-Belousov prolongations of quasigroups. The 30th Conference on Applied and Industrial Mathematics, September, 14-17, 2023, Iasi, Romania 28-30, 2023, Filiala din Iași a Academiei României. https://acadiasi.ro/octavmayer/conf_control2023/index.html;
70. SÎRBU, Parascovia, On multiplication groups of Boll loops. The 9th International Conference „Mathematics & IT: Research and Education” (MITRE-2023), June 26 – 29, 2023, Chișinău, Republic of Moldova, Abstracts, p. 33;
71. SÎRBU, Parascovia, Total multiplication groups of middle Bool loops. The Tenth Congress of Romanian Mathematicians. <http://www.imar.ro/-congmathro10/>, June 30-July 5, 2023, Pitești, România;
72. SPATARU, P., SANDU, M., VISNEVSCHI, A., POVAR, I. Evaluating the impact of aquatic pollutants through laboratory simulations with ammonium initiation: a methodological approach. In: Advanced materials to reduce the impact of toxic chemicals on the environment and health", Ed. 1, 21 septembrie 2023. Chișinău: CEP USM, 2023, p. 28. DOI:10.19261/admateh.2023.ab20 https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/USM_ICh_ADM-ATEH_2023%2BAbstracts_Book.pdf;
73. ȘEPTIȚCHI, V., LEORDA, A., GROSUL-RAILEANU, O. Impactul amestecului de preparate antimicrobiene cu spectru larg de acțiune asupra absorbției monozaharidelor în intestinul subțire. În: Materialele Conferinței științifice naționale, consacrată jubileului de 95 ani din ziua nașterii academicianului Boris Melnic. 13 februarie 2023, Chișinău, p. 89-93. ISBN 978-9975-62-496-1. (depozit electronic: www.ibn.idsi.md) (disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Materiale_conferintei_Boris_Melnic_Forma_A5_2023.pdf).

12. Teze publicate în lucrările manifestărilor științifice internaționale editate peste hotare

1. TROFIM, Alina, BACALOV, Iurie, ȚURCANU, Oleg. Glucose Level in Alloxan Diabetes on the Background of the Administration of Extract from Cyanobacteria Nostoc Halophilum Hansg. - As a Natural Nutritional Supplement. In: Applications of Chemistry in Nanosciences and Biomaterials Engineering: NanoBioMat 2023, Ed. 4, 28-30 iunie 2023, Bucharest. 2023, Summer Edition, R, p. 123;
2. VALIC, E., VALIC, V., MEREUȚĂ, I. The Role Of 3D Printing Techniques in the Personalized Medicine of Breast Cancer Patients. In: Applications of Chemistry in Nanosciences and Biomaterials Engineering: Book of Abstracts of the Virtual International Scientific Conference. NanoBioMat 2023 – Summer Edition, 28-30 June 2023, Bucharest, pp. 34-35. (depozit electronic: <https://nanobiomat.eu/>) (disponibil: <https://nanobiomat.eu/download/book-of-abstracts-nanobiomat-2023-summer-edition/>);
3. VRABIE, V., BOGDAN, V., LEORDA, A., CIOCHINĂ, V., CREȚU, R. Microbiota from feces as an indicator of the health status of some wild birds in the Chisinau Zoo. In: The Museum and Scientific Research: Book of Abstracts V of the scientific international conference. The 30 edition, 7-9 September, Craiova, Romania. 2023, pp. 74. ISSN 2668- 5469; ISSN-L 2668-5469;

13. Teze publicate în lucrările manifestărilor științifice internaționale editate în Republica Moldova

1. ANDRIEȘ, V. Particularitățile predării educației etnoculturale în cadrul cercurilor școlare. In: Materialele Conferinței Perspectivele și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației, 7 iunie 2023, Cahul. Cahul: Tipografia „CentroGrafic” SRL, 2023, Vol.10, Partea II, pp. 64-68. ISSN 2587-3571. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/64-68_52.pdf;
2. BEJENARU, Al. Geneza hotarului nistrean al Țării Moldovei. În: «Latinitate, Romanitate, Românitare», conferință științifică internațională (6 ; 2022 ; Chișinău). Conferința științifică internațională «Latinitate, Romanitate, Românitare», Ediția a 6-a, 3-5 noiembrie 2022, Chișinău: Programul și rezumatele comunicărilor / comitetul științific: Liliana Rotaru [et al.]; comitetul de organizare: Igor Șarov (președinte) [et al.]. – Chișinău: S. n., 2022 (Lexon-Prim), ISBN 978-9975-163-52-1, p. 21;
3. BEJENARU, Al. Problema tranziției puterii politice din Bugeac în a doua jumătate a secolului al XIV-lea „Latinitate, Romanitate, Românitare”, conferință științifică internațională (7 ; 2023 ; Chișinău). Conferința științifică internațională „Latinitate, Romanitate, Românitare”, Ediția a 7-a, Chișinău, 2-4 noiembrie 2023 : Programul și rezumatele comunicărilor / comitetul științific: Igor Șarov [et al.]. – Chișinău : [S. n.], 2023 (Lexon-Prim), p. 37;
4. BERCU, I. „Re,â-yâ-lele” otomane, capete de pod pen-tru controlul domniilor Țării Moldovei, „Latinitate, Romanitate, Românitare”, conferință științifică internațională (7 ; 2023 ; Chișinău). Conferința științifică internațională „Latinitate, Romanitate, Românitare”, Ediția a 7-a, Chișinău, 2-4 noiembrie 2023 : Programul și rezumatele comunicărilor / comitetul științific: Igor Șarov [et al.]. – Chișinău : [S. n.], 2023 (Lexon-Prim). P 36;
5. BOȚOLIN, S. Cooptarea elitei locale în Basarabia: Ex-plorarea strategiilor imperiale în perioada 1812-1828 „Latinitate, Romanitate, Românitare”, conferință științifică internațională (7 ; 2023 ; Chișinău). Conferința științifică internațională „Latinitate, Romanitate, Românitare”, Ediția a 7-a, Chișinău, 2-4 noiembrie 2023 : Programul și rezumatele comunicărilor / comitetul științific: Igor Șarov [et al.]. – Chișinău : [S. n.], 2023 (Lexon-Prim), pp. 57-58;
6. CRISTEA N., GAVZER S., LUPASCU G. Phenotypic plasticity of parental forms and F1 hybrids of common wheat at the interaction with the Fusarium avenaceum fungus. Conferința științifico-practică internațională „Instruire prin

- cercetare pentru o societate prosperă”, ediția a X-a, 18-19 martie 2023, Chișinău, 2023, p.176-178. ISBN 978-9975-46-716-2;
7. EREMIA, I. Politică lingvistică a Imperiului Rus în Basarabia în primele două decenii de la anexare / The linguistic policy of the Russian Empire in Bessarabia in the first two decades after the annexation. Latinitate, Romanitate, Românitare. Ediția a VI-a, Chișinău, 3-5 noiembrie 2022, Programul și rezumatele comunicărilor, Chișinău 2022, p. 37;
 8. EREMIA, I. Politică lingvistică a Imperiului Rus în Basarabia în anii 1834 –1871, în „Latinitate, Romanitate, Românitare”, conferință științifică internațională (7 ; 2023 ; Chișinău). Conferința științifică internațională „Latinitate, Romanitate, Românitare”, Ediția a 7-a, Chișinău, 2-4 noiembrie 2023 : Programul și rezumatele comunicărilor / comitetul științific: Igor Șarov [et al.]. – Chișinău : [S. n.], 2023 (Lexon-Prim), pp.17-18;
 9. LUPASCU G. The role of plant biology in the context of food security. Conferință științifică internațională din 9-10 februarie 2023, Iași-Chișinău, Ediția a VII-a "Patrimoniul de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine", Chișinău, p. 207-208. ISSN 2558-894X;
 10. PORTARESCU, A., BULIMAGA, C. Forecast of sustainability of Bălți city emerging from the amount of phytomass. In: NATURAL SCIENCES IN THE DIALOGUE OF GENERATIONS, the national conference with international participation, edition VI, Moldova State University, ABSTRACT BOOK, September 14-15, 2023. Chișinău: CEP USM, 2023, 175 p. ISBN 978-9975-3430-9-1;
 11. PRODAN, P., BULIMAGA, C. The impact of the effluent from the wastewater treatment plant Bălți on quality Răut river. In: NATURAL SCIENCES IN THE DIALOGUE OF GENERATIONS, the national conference with international participation, edition VI, Moldova State University, ABSTRACT BOOK, September 14-15, 2023. Chișinău: CEP USM, 2023, p. 176 ISBN 978-9975-3430-9-1;
 12. PRODAN, P., BULIMAGA, C., GRABCO, N. The diversity of the planktonic algoflora in the water of the Răut river basin within the limits of the Bălți and Florești. In: NATURAL SCIENCES IN THE DIALOGUE OF GENERATIONS, the national conference with international participation, edition VI, Moldova State University, ABSTRACT BOOK, September 14-15, 2023. Chișinău: CEP USM, 2023, p. 177 ISBN 978-9975-3430-9-1.

14. Teze la conferințelor științifice naționale cu participare internațională

1. BACALOV Iu., CRIVOI A., CHIRIȚA E., DRUȚA A. The impact of type 2 diabetes on the quality of life of the patient in the Republic of Moldova. In: *Natural sciences in the dialogue of generations*, 14-15 septembrie 2023, Chișinău. Chișinău: CEP USM, 2023, p. 109. ISBN 978-9975-3430-9-1;
2. BURCOVSCHI I., CLAPCO S., DUCA M. The effects of *Orobanche cumana* infection on sunflower seed yield. In: *Natural sciences in the dialogue of generations*, 14-15 septembrie 2023, Chișinău. Chișinău: CEP USM, 2023, p. 30. ISBN 978-9975-3430-9-1;
3. DOBROJAN, Sergiu, JIGĂU, Gheorghe, DOBROJAN, Galina, CIOLACU, Tatiana, MELNIC, Cristin. The premises for using the biomass of the cyanobacteria *Nostoc gelatinosum* (schousb) elenk. as a biofertilizer. In: *Natural sciences in the dialogue of generations*, 14-15 septembrie 2023, Chișinău. Chișinău: CEP USM, 2023, p. 94. ISBN 978-9975-3430-9-1;
4. DOBROJAN, Sergiu, JIGĂU, Gheorghe, MELNIC, Victor, DOBROJAN, Galina. Implementation of the ecologization actions of the enterprises. In: *Natural sciences in the dialogue of generations*, 14-15 septembrie 2023, Chișinău. Chișinău: CEP USM, 2023, p. 149. ISBN 978-9975-3430-9-1;
5. EREMIA, I. Intelectualitatea creștin-ortodoxă din Basarabia la cumpănă de veacuri (sfârșitul secolului al XIX-lea – începutul secolului al XX-lea. În: „Biserica Ortodoxă și implicațiile sale în procesele educativ-culturale din spațiul românesc în sec. al XIX-lea – sec. al XX-lea” Chișinău, 19-21 octombrie 2023. Rezumatele comunicărilor, Chișinău 2023, pp. 10-11. ISBN 978-9975-159-69-2
6. JIGĂU, Gheorghe, STADNIC, Angela. Pedofunctional effects with negative impact on the health of arable chernozem soils induced by agrogenesis and climate change. In: *Natural sciences in the dialogue of generations*, 14-15 septembrie 2023, Chișinău. Chișinău: CEP USM, 2023, p. 163. ISBN 978-9975-3430-9-1;
7. RUSU V., DUMBRĂVEANU D., DRUȚA A., BUDEANU M. Means of increasing the effectiveness of the treatment of ectoparasitic diseases in fish. In: *Natural sciences in the dialogue of generations*, 14-15 septembrie 2023, Chișinău. Chișinău: CEP USM, 2023, p. 102. ISBN 978-9975-3430-9-1;
8. STADNIC, Angela, JIGĂU, Gheorghe. Elements of the evolution of agroecological potential of arable chernozem soils under climate change conditions. In: *Natural sciences in the dialogue of generations*, 14-15 septembrie 2023, Chișinău. Chișinău: CEP USM, 2023, p. 186. ISBN 978-9975-3430-9-1;
9. TEMNICOV, E., GRIGOROV, T., MĂRII, L., SMEREA, S. Evaluation of the morphological expression of the branched spike mutation in spring barley somaclones. In: *Natural sciences in the dialogue of generations*, 14-15 septembrie 2023, Chișinău. Chișinău: CEP USM, 2023, p. 72. ISBN 978-9975-3430-9-1;

10. TROFIM, Alina, BULIMAGA, Valentina, ZOSIM, Liliana, ELENCIUC, Daniela. Cyanobacteria - the valuable sources of bioactive compounds with antioxidant properties. In: *Natural sciences in the dialogue of generations*, 14-15 septembrie 2023, Chișinău. Chișinău: CEP USM, 2023, p. 105. ISBN 978-9975-3430-9-1;

15. Lucrări științifico-metodice și didactice

Cărți (caracter informativ)

1. BEJAN, I. COJOCARU, R. Ghid Climatic al Republicii Moldova. Ediție științifico-aplicativă, Ed. I., Serviciul Hidrometeorologic de Stat, Bons Offices SRL, Chișinău, 2023. https://meteo.md/images/uploads/news/2023/05/ghid_clime_2023.pdf
2. BURDUJA, D., BACAL, P. Monografia „Evaluarea utilizării și gestionării resurselor de apă ale Republicii Moldova: Studiu de caz RD Nord”. Chișinău, 2023. În: Revista Natura, revista de popularizare, (în curs de publicare) <https://www.natura.md/>

Note de curs

1. GLADCHI V. Tehnologie chimică organică: Note de curs. Chișinău, CEP USM, 2023. – 157 p. ISBN 978-9975-62-545-6.

Lucrări științifico-didactice

1. BOTNARU, Tatiana. Balada populară. Chișinău: Polisalm, 2023 (în curs de editare), 40 ex.
2. COCIERU, Mariana. Folclorul obiceiurilor de familie. Chișinău: Polisalm, 2023 (în curs de editare);
3. DRAGNEA (ONICA), Dorina. Folclorul obiceiurilor calendaristice (primăvară, vară, toamnă). Chișinău: Polisalm, 2023, 245 p. ISBN 978-9975-3630-8-2;
4. FILIP, Iulian. Teatrul popular. Chișinău: Polisalm, 2023 (în curs de editare);
5. Filologia modernă: realizări și perspective în context european, cu genericul Bogdan Petriceicu-Hasdeu: 185 de ani de la naștere. Ediția a XVII-a. Chișinău, 5-6 octombrie, 2023. Materialele conferinței științifice internaționale. Coord.: Natalia HARITON. Chișinău: CEP-USM, 2023, 204 p. (în curs de editare);
6. Imagine. Imaginar. Reprezentare. Coord.: Nina CORCINSCHI. Chișinău: Cartier, 2023 (în curs de editare);
7. Lecturi în memoriam acad. Silviu Berejan. Ediția a VI-a. Chișinău, 16 mai, 2023. Lucrările conferinței științifice naționale. Coord.: Viorica RĂILEANU; Ecaterina BRĂGUȚĂ. Chișinău: CEP-USM. 215 p. ISBN 978-9975-3430-7-7;
8. Literatura și societatea în tranziție: abordări interdisciplinare. Coord.: Ion PLĂMĂDEALĂ. Chișinău: UNU, 2023 (în curs de editare);
9. ONOFRAȘ, Maria. Lingvistica în Republica Moldova. Indice bibliografic (2014-2022). Chișinău: Pro Libra, 2023. 208 p. ISBN 978-9975-3591-7-7;
10. Texte dialectale. Supliment la Atlasul lingvistic moldovenesc/Atlasul lingvistic român pe regiuni. Basarabia, Nordul Bucovinei, Transnistria (redactor științific: dr. hab. Vasile Pavel; redactor: dr. Liliana Popovschi; procesare digitală: Ludmila Malahov). Chișinău: 2023, Cartier, vol. 1, partea 1, 189 p. ISBN 978-9975-86-772-1.

16. Alte lucrări: ediții de documente, ediții de operă etc.

Editor culegere de articole, materiale ale conferințelor naționale/internaționale

1. "Natural sciences in the dialogue of generations": conf. șt. naț. cu particip. intern., 14-15 septembrie 2023, Chișinău. Universitatea de Stat Moldova (Centrul de Genetică Funcțională, Facultatea de Biologie și Pedologie, Școala Doctorală în Științe Biologice, Geomomice, Chimice și Tehnologice), Asociația Științifică a Geneticienilor și Amelioratorilor din Republica Moldova, Responsabili de ediție: Duca M., Clapco S., Port A., Severin M. Ch.:Centrul editorial poligrafic al USM, 2023. 226 p. ISBN 978-9975-3430-9-1.
2. Advanced materials to reduce the impact of toxic chemicals on the environment and health”, care s-a desfășurat la 21 septembrie 2023, în regim online. Chisinau, Republic of Moldova. Editors: Tudor Lupascu, Raisa Nastas. Chișinău: 2023 (CEP USM). – 45 p. ISBN: 978-9975-62-559-3 (PDF). <http://dx.doi.org/10.19261/admateh.2023> <http://dx.doi.org/10.-19261/admateh.2023;>
3. Conferința "Conferința Științifică Națională, consacrată jubileului de 95 ani din ziua nașterii academicianului Boris Melnic”, Chisinau, Moldova, 13 februarie 2023, Chișinău. Universitatea de Stat Moldova, Facultatea de Biologie și Pedologie, Asistență tehnică și tehnoredactare computerizată: Victor Ciocârlan – Doctor în științe biologice, Conferențiar universitar, Adriana Druța - Master în științe biologice, cercetător științific, USM. Ch.:Centrul editorial poligrafic al USM, 2023. 242 p. ISBN 978-9975-62-496-1

- LIOGCHII, N., BRAȘOVEANU, V., FASOLA, R., MOTELICA, L. *Managementul durabil al biodiversității în Situl Emerald Pădurea Hâncești*. Culegerea de materiale a Congresului științific internațional Moldo - Polon - Român: "Educație, Politici, Societate", 13-15 martie 2023, UPSC;
- LIOGCHII, N., FASOLA, R., MOTELICA, L. *Starea ecologică actuală a elementelor valoroase din situl Emerald Pohrebeni*. Culegerea de materiale a Conferinței științifice internaționale. „Învățământul superior: tradiții, valori, perspective”, 29 – 30 septembrie 2023, UPSC;
- Noi frontiere în chimia compușilor naturali, ediția a VII-a*”, care s-a desfășurat la 14-15 octombrie 2023, în regim mixt. ISBN 978-9975-62-579-1 (PDF) DOI: <https://doi.org/10.19261/nfnpc.2023>, <https://ichem.md/seminar-stiintific-noi-frontiere-in-chimia-compusilor-naturali>;

Dicționare

- ABRAMCIUC, Maria. *Critici și esești literari din Basarabia. 1990-2020*. Chișinău: Cartier, 2023 (în curs de editare), 80 ex.
- Basarabia pe calea unirii cu România, 1917-1918. Dictionar enciclopedic. Coordonator Mihai Adauge. Volum 21 coli editoriale
- CARUNTU-CARAMAN, Livia. *Dicționar de englezisme recente*. Chișinău: Taicom, 222 p. ISBN 978-9975-58-2 94-0. 40 ex.
- Dicționarul Enciclopedic al Scriitorilor Basarabeni*. Vol. II. Coord.: Oxana GHERMAN. Chișinău: UNU, 2023 (în curs de editare), 40 ex.
- EREMIA, Anatol. Dicționar; Orașele și satele din Republica Moldova; ghid toponimic, geografic și istoric., Volumul I, A-L, 180 p. Chișinău: Cartier. ISBN 978-9975-86-707-8. 25 ex.
- MINCU, Eugenia, MACOVEI, Dorina, ROTARI, Natalia, NEGRU, Cristina. *Didactica metaforei. Mic dicționar român-englez de termeni-metaforă; cu ilustrații și etimologii*. Coord.: Eugenia MINCU. Chișinău: Epigraf, 2023, 328 p. ISBN 978-9975-60-521-2. 50 ex.
- PRISAC, L., ION VALER XENOFONTOV, I.V. *Istoria contemporană*. Dicționar enciclopedic. Volum 27 coli editoriale;
- SAVIN-ZGARDAN, Angela. *Dicționar frazeologic motivațional; cu ilustrații și contexte*. Chișinău: Bons Offices, 276 p. ISBN 978-5-36241-018-6. 20 ex.

Ghiduri

- BACAL, Svetlana. *Coleopterele saproxilice și rolul lor pentru ecosistemele forestiere (ghid științifico-metodic)*;
- BULAT, Denis; BULAT, Dumitru. *Ghid metodologic pentru piscicultori*;
- BUȘMACHIU, Galina; ENCIU, Elena; BACAL, Svetlana; ȚUGULEA, C., MIHAILOV, Irina; CALESTRU, Livia. *Metode de cercetare a colembolilor și insectelor (ghid metodologic)*;
- CHISNICEAN, L., BALMUȘ, Z., BUTNARAȘ, V., JELEZNEAC, T., VORNICU, Z. *Ghid-recomandare pentru producerea materialului săditor, la speciile perene (Lavandula angustifolia Mill., Thymus vulgaris L., Satureja montana L., Artemisia ssp.)*. În elaborare.
- GROZDEVA, Svetlana. *Cicadele (Hemiptera: Auchenorrhyncha) dendrobionte și tamnobionte din Republica Moldova (ghid metodologic)*;
- Practici eficiente de irigare pentru o agricultură adaptabilă la climă în Republica Moldova: Ghid practic pentru producătorii agricoli/Anatolie Fala, Gheorghe Jigău, Nicolae Sîrcu, Viorel Botnaru; coordonator: Constantin Ojog; Unitatea Consolidată pentru Implementarea Programelor IFAD (UCIP IFAD). – Chișinău: [S. n.], 2023 (Bons Offices). – 100 p.*
- Эффективные метода орошения в сельском хозяйстве Республики Молдова в условиях изменяющегося климата. – Кишинев: [s.n.] 2023 (Bons Offices). 103 с.*

Compendii

- ANDRIEȘ, V. (COORD.), COSUMOV-ȚURCANU, M., POSTĂN, L., BOTEZATU, V. *Repere conceptuale, metodologice și manageriale ale educației extrașcolare în Republica Moldova (cercurile de elevi din Domeniul Cultură și Societate)*. Ministerul Educației și Cercetării, Institutul de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic. Chișinău: Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, 2023, in press.

Alte lucrări

- Enciclopedia geografică a Republicii Moldova. Coordonator Ilie Boian. Volum 15 coli editoriale;
- CONDREA, I. *Să cunoaștem și să vorbim corect limba română*. Volum 16 coli editoriale;
- EȘANU, A., EȘANU, V. *Dimitrie Cantemir văzut de aproape (după memoriile secretarului personal)*. Volum 17 coli editoriale;

4. POPOVA, L. marea campioană sau zeița canotajului de la Nistru. Coordonator Boris Boguș. Volum 19 coli editoriale;
5. CELAC, V. Cultura bobului ((*Vicia faba* L.). Centrul Editorial-Poligrafic al USM, 2023.
6. BILICI L., ȚEPTITCHI v., ROSCOȚANSCAIA L. Curs de prelegeri la „Anatomia și fiziologia etatid”. Partea IV pentru studenți, specialitatea „Biologia”. Tiraspol: Cursiv, 2023, 88 p.
7. CHIHAI, Oleg. Alarioza/mezocercarioza. Suport metodologic.
8. ȚURCAN, Vladimir; NISTREANU, Victoria; SÎTNIC, Victor; LARION, Alina. Diversitatea herpetofaunei Republicii Moldova (îndrumar);

Recomandări

1. DUCA, M., DOMENCO, R., CLAPCO S., PORT A., BOIAN, I. Cultivarea florei-soarelui în Republica Moldova în contextul schimbărilor climatice regionale: (Recomandări pentru fermieri, amelioratori, producători și procesatori); Universitatea de Stat din Moldova, Centrul de Genetică Funcțională. – Chișinău : Editura Universității de Stat din Moldova, 2023. – 26 p.
2. Model tehnologic de prevenire a biodegradării solurilor :recomandări practice/Nistor Bolocan, Serafim Andrieș, Nina Frunze, Gheorghe Jigău [et al.]; Universitatea Tehnică a Moldovei, Institutul de Microbiologie și Biotehnologie. – Chișinău: Tehnica-UTM, 2023. – 47 p. ISBN 978-9975-45-978-5.

LISTA obiectelor de proprietate intelectuală (OPI) obținute de Universitatea de Stat din Moldova în anul 2023

Nr. d/o	Numele, prenumele autorilor	OPI – brevet de invenție, soiuri de plante	Nr. OPI
1	Gulea Aurelian Graur Vasilii Țapcov Victor Bălan Greta Lozan Vasile	Utilizarea CLORO-{N-PROP-2-EN-1-il-n'-[1-(PIRIDIN-2-IL)ETILIDEN]-CARBAMOHDRAZONTIOATO}CUPRU în calitate de inhibitor al proliferării bacteriilor din specia <i>Acinetobacter baumannii</i>	BI nr.4810
2	Lozovanu Petru Paladi Florentin Bulimaga Tatiana	Procedeu și instalație pentru prelevarea probelor de aer din atmosferă	BI nr.4816
3	Trofim Alina Zosim Liliana Bulimaga Valentina	Procedeu de tratare a minții	BI nr.4822
4	Gulea Aurelian Rusnac Roman Țapcov Victor Bălan Greta	NITRATUL DE BIS{[(CICLOHEXILAMINO)FENIL(PIRIDIN-2-IL)-METILIDENHIDRAZONO]METANSULFINATO-N,N',S}FIER(III), care manifestă activitate antimicrobiană față de bacteriile din specia <i>bacillus cereus</i>	BI nr.4832
5	Gulea Aurelian Graur Vasilii Bălan Greta, Țapcov Victor Toderăș Ion Lozan Vasile	NITRATO-{N-(PROP-2-EN-1-IL)-N'-[1-(PIRIDIN-2-IL)-ETILIDEN]-CARBAMOHDRAZONTIOATO}CUPRU, care manifestă activitate antimicrobiană față de bacteriile din specia <i>streptococcus pneumoniae</i>	BI nr.4842
6	Zubcov Elena Zubcov Natalia Ungureanu Laurenția Bagrin Nina Miron Liviu-Dan Bulat Denis Ciorba Petru Bilețchi Lucia Andreev Nadejda	Procedeu de creștere a peștilor reproducători de ciprinide în heleșteie	BI nr.1646
7	Rusu Ștefan Erhan Dumitru Savin Anatol	Procedeu de apreciere a sensibilității cervidelor la factorii de stres	BI nr.1667

	Toderaș Ion Zamornea Maria Chihai Oleg Rusu Viorelia Gologan Ion		
8	Colibaba Gleb Rusnac Dumitru	Procedeu de obținere a ceramicii de ZnO:Al la temperaturi scăzute	BI nr.1678
9	Chirița Arcadi	Purtător pentru înregistrarea imaginilor în raze X	BI nr.1681
10	Țiței Victor	IARBĂ MARE ILEANA	Brevet pentru soi de plantă nr.401
11	Țiței Victor	TOPINAMBUR MARIA	Brevet pentru soi de plantă nr.402
12	Rotari Silvia Veveriță Efimia Lupașcu Galina Gore Andrei Coinac Irina	GRÂU DURUM SOFIDURUM	Brevet pentru soi de plantă nr.409
13	Gore Andrei Rotari Silvia Leatamborg Svetlana Lupașcu Galina Jeleu Natalia	GRÂU MOLDOVA 614	Brevet pentru soi de plantă nr.412
14	Veveriță Efimia Leatamborg Svetlana Lupașcu Galina Gore Andrei	TRITICALE COSTEL	Brevet pentru soi de plantă nr.413
15	Harciuc Oleg Budac Alexandr	SOIA PENTATA	Brevet pentru soi de plantă nr.417
16	Budac Alexandr Celac Valentin Corețchi Liuba Harciuc Oleg	SOIA ȘTEFANEL	Brevet pentru soi de plantă nr.418
17	Fedaș Vasile Mereuță Ion Carauș Vladimir Leorda Ana Bodrug Nicolae	Supliment alimentar fitoterapeutic pentru recuperarea post-COVID-19	BI nr.1642
18	Mereuță Ion Carauș Vladimir Strutinschi Tudor Dubcenco Valeriu Gutium Iulian	Supliment alimentar fitoterapeutic cu activitate protectoare hepato-renală și imunostimulatoare	BI nr.1643
19	Mereuță Ion Balan Ion Buzan Vladimir Cazacov Iulia Roșca Nicolae Bucarciuc Melania Boronciuc Gheorghe	Sondă magnetică pentru extragerea obiectelor feromagnetice din rețeaua bovinelor	BI nr.1644
20	Mereuță Ion Carauș Vladimir Strutinschi Tudor Dubcenco Valeriu Gutium Iulian	Supliment alimentar biologic activ cu efect hipoglicemic și imunostimulator	BI nr.1654
21	Baciu Anatolie Mereuță Ion Carauș Vladimir Fedaș Vasile	Supliment alimentar biologic activ cu activitate antioxidantă și adaptogenă	BI nr.1655
22	Ciorchină Nina Tabăra Maria Trofim Mariana	GODJI LICURICI	Brevet pentru soi de plantă nr.408
23	Pașutin Vladimir Covali Alexandr	Utilizarea extractului apos din frunze de nuc și tanină în calitate de inhibitor al coroziunii oțelurilor în apă	BI nr.1633

24	Bologa Mircea Vrabie Elvira Sajin Tudor Paladii Irina Policarpov Albert Vrabie Valeria Stepurina Tatiana Sprincean Catalina	Procedeu de obținere din zer a concentratului proteic mineral înnobilit cu beta-lactoglobulină	BI nr.1637
25	Danilescu Olga Bulhac Ion Cocu Maria Bouroș Pavlina Ciloci Alexandra Clapco Steliana Labliuc Svetlana Matroi Alexandra	Nitrat de 2,6-diacetilpiridin-bis(picolinoilhidrazon)-bis(aqua)fier(III) - hidrat(1/2,5) cu proprietăți de stimulator al sintezei lipazelor la tulpina de fungi <i>Rhizopus arrhizus</i> CNMN FD 03 și mediu nutritiv pentru cultivare	BI nr.4827
26	Bulhac Ion Ureche Dumitru Bouroș Pavlina Cocu Maria Ciloci Alexandra Condruș Viorica Dvornina Elena	Tris (2,6-dimetil piridindicarboxilat -1k ONO)-di-miu-(izotiocianat-1,2kN)...cu proprietăți de biostimulare al sintezei principiilor bioactive la fungi	BI nr.4847
27	Crepis Oleg Bulat Dumitru Zubcov Elena Bulat Denis	Complex mobil universal pentru reproducerea peștilor	BI nr.1674
28	Bulhac Ion Ureche Dumitru Bouroș Pavlina Cocu Maria Ciloci Alexandra Condruș Viorica Dvornina Elena	Tetra(izotiocianato) cobalt(II) de tris(dimetil piridin - 2,6-dicarboxilat)calciu cu proprietăți de biostimulator al activității lipolitice pentru tulpina de fungi <i>Rhizopus arrhizus</i> CNMN FD 03	BI nr.4853
29	Bulhac Ion Ștefăriță Anastasia Brînză Lilia Zubareva Vera	Compoziție cu proprietăți antioxidante	BI nr.4818
30	Macaev Fliur Stângaci Eugenia Pogrebnoi Vsevolod Pogrebnoi Serghei Lupașcu Lucian Lupașcu Galina Gavzer Svetlana	Utilizarea (Z)-1-(2,4-diclorfenil)-5-metil-2-(1H -1,2,4-triazol-1-il)hex-1-en-3 onei în calitate de ingredient activ contra fungilor <i>Alternaria alternata</i> și <i>Fusarium aqueductum</i>	BI nr.4823
31	Macaev Fliur Stângaci Eugenia Zveaghințeva Marina Pogrebnoi Serghei Lupașcu Lucian Lupașcu Galina Gavzer Svetlana	Utilizare Z-4,4-dimetil-1-(2,4-diclorfenil)-2-(1H-1,2,4-triazol-1-il)pent-1-en-3-onei în calitate de ingredient activ contra fungilor <i>Alternaria alternata</i> și <i>Fusarium aqueductum</i>	BI nr.1636
Drept de autor și drepturi conexe (DAC)			
1	Pașa Tatiana	Algoritm genetic de soluționare a problemei neliniare de transport cu 5 indici (surse, destinații, puncte intermediare, produse și transporturi).	Adeverință privind înscrierea obiectelor dreptului de autor și ale drepturilor conexe

			Seria OȘ Nr. 7492 din 17.02.2023
2	Ganea Ion	Model de predicție a productivității unor culturi agricole	Adeverință privind înscrierea obiectelor dreptului de autor și ale drepturilor conexe Seria OȘ Nr. 7552 din 21.06.2023
3	Golocialova Irina Cojocaru Maria	The algorithm for recognizing the results of ESG-behavior of business in financial reporting in the context of the imperative of its transition to the socio-economic model	Adeverință privind înscrierea obiectelor dreptului de autor și ale drepturilor conexe Seria OȘ Nr. 7556 din 16.06.2023
4	Golocialova Irina	Algorithm for identifying the concept of qualitative characteristics of financial reporting in the context of the imperative of measuring its usefulness for decision-making	Adeverință privind înscrierea obiectelor dreptului de autor și ale drepturilor conexe Seria OȘ Nr. 7727 din 14.12.2023
5	Ciobanu Rodica Roșca Mariana	Metodologia integrată de determinare a coeficientului de relevanță a indicatorilor de modernizare a mecanismelor de guvernare în conformitate cu standardele de bună guvernare	Adeverință privind înscrierea obiectelor dreptului de autor și ale drepturilor conexe Seria OȘ Nr. 7728 din 14.12.2023

Lista rezultatelor materializate (tehnologii, procedee, produse etc.)

Tehnologii și procedee noi realizate în anul 2023:

1. Procedeu și instalație pentru prelevarea probelor de aer din atmosferă
2. Procedeu de creștere a peștilor reproducători de ciprinide în heleșteie
3. Procedeu de obținere a ceramicii de ZnO:Al la temperaturi scăzute
4. Purtător pentru înregistrarea imaginilor în raze X
5. Utilizarea extractului apos din frunze de nuc și tanină în calitate de inhibitor al coroziunii oțelurilor în apă
6. Procedeu de obținere din zer a concentratului proteic mineral îmbogățit cu beta-lactoglobulină
7. Model de predicție a productivității unor culturi agricole
8. Metodologia integrată de determinare a coeficientului de relevanță a indicatorilor de modernizare a mecanismelor de guvernare în conformitate cu standardele de bună guvernare

Materiale și substanțe noi obținute în anul 2023:

1. Supliment alimentar fitoterapeutic pentru recuperarea post-COVID-19
2. Supliment alimentar fitoterapeutic cu activitate protectoare hepato-renală și imunostimulatoare
3. Nitrat de 2,6-diacetilpiridin-bis(picolinoilhidrazon)-bis(aqua)fier(III) - hidrat(1/2,5) cu proprietăți de stimulator al sintezei lipazelor la tulpina de fungi *Rhizopus arrhizus* CNMN FD 03 și mediu nutritiv pentru cultivare
4. Tris (2,6-dimetil piridindicarboxilat -1k ONO)-di-miu-(izotiocianat-1,2kN)...cu proprietăți de biostimulare al sintezei principiilor bioactive la fungi
5. Complex mobil universal pentru reproducerea peștilor
6. TOPINAMBUR MARIA
7. GRÂU DURUM SOFIDURUM
8. GRÂU MOLDOVA 614
9. SOIA PENTATA
10. SOIA ȘTEFANEL
11. Compoziție cu proprietăți antioxidante
12. NITRATO-{N-(PROP-2-EN-1-IL)-N'-[1-(PIRIDIN-2-IL)-ETILIDEN]-CARBAMOHIDRAZONTIOATO}CUPRU, CARE MANIFESTĂ ACTIVITATE ANTIMICROBIANĂ FAȚĂ DE BACTERIILE DIN SPECIA *Streptococcus pneumoniae*

II. Relevanța rezultatelor științifice obținute și impactul acestora asupra dezvoltării socio-economice

Relevanța rezultatelor științifice obținute și impactul scontat al acestora asupra dezvoltării socio-economice sunt argumentate prin:

1. Interesul în creștere al reprezentanților mediului de afaceri și societății civile manifestat prin implicarea activă a acestora în activitățile desfășurate
2. Întreținerea relațiilor de colaborare cu entitățile economice
3. Obținerea în perioada de referință a 31 brevete de invenție și 5 certificate de drept de autor
4. Materializarea rezultatelor cercetărilor în 8 tehnologii și procedee noi propuse și 12 materiale și substanțe noi obținute
5. Implicarea activă a cercetătorilor în activități de expertizare, avizare, testare, certificare, standardizare prin efectuarea de expertize și avize, oferirea consultanței specializate, activitatea în diverse grupuri de lucru, prezentarea de informații cu caracter științific la solicitarea diferitor organizații, efectuarea testărilor pe domenii de cercetare etc.
6. Obținerea a 38 acte de implementare a rezultatelor cercetărilor.

III. Lista evenimentelor organizate

Manifestări științifice internaționale			
Nr.	Denumirea evenimentului	Data desfășurării	Tip, categorie
1.	Statul, securitatea și drepturile omului în era digitală	14.12.2023-15.12.2023	Conferință
2.	Infracțiunea-Răspunderea penală-Pedeapsa. Drept și Criminologie	07.12.2023-08.12.2023	Conferință
3.	Educația pentru pace și dezvoltare durabilă	09.11.2023-11.11.2023	Conferință
4.	Latinitate, Romanitate, Românită	02.11.2023-04.11.2023	Conferință
5.	Securitatea umană și socială în statul democratic	27.10.2023	Conferință
6.	Dezvoltări recente în soluționarea litigiilor comerciale internaționale	19.10.2023-20.10.2023	Conferință
7.	Conferința internațională științifico-practică „Drepturile reale: tradiții europene și provocări de modernizare”	12.10.2023	Conferință
8.	„Paradigme moderne în dezvoltarea economiei naționale și mondiale”, cu ocazia aniversării a 70 de ani de la fondarea Facultății de Științe Economice	06.10.2023-07.10.2023	Conferință
9.	Protectia Plantelor: realizări și perspective	02.10.2023-03.10.2023	Simpozion
10.	Formarea și consolidarea coeziunii sociale în Republica Moldova în contextul apropierei de Uniunea Europeană	21.09.2023	Conferință
11.	Conferințele București-Chișinău „Identitate și valori culturale în context european”	26.05.2023	Colocviu
12.	Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie In memoriam Ion Niculiță	26.05.2023	Conferință
13.	Teoria și practica administrației publice	19.05.2023	Conferință

14.	Familia contemporană: între tradiție și lege	12.05.2023	Conferință
15.	Strengthening, Security and Stability in the New National, Regional and Global Realities	12.05.2023-13.05.2023	Conferință
16.	Gastronomia în textul (non)literar - o abordare interculturală	04.05.2023-05.05.2023	Conferință
17.	Conferința Internațională Jean Monnet „Parteneriatul Estic: spre o comunitate europeană a democrației și prosperității”	31.03.2023-01.04.2023	Conferință
18.	Educație, Cultură și Patrimoniu în spațiul cultural românesc	23.03.2023-24.03.2024	Conferință
19.	Republica Moldova în contextul provocărilor globale și regionale	15.03.2023	Colocviu
20.	Tradiția „Gazetei Matematice” și importanța ei în domeniul educației	10.02.2023	Seminar
21.	Patrimoniul de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine, organizată în contextul Zilei Internaționale a femeilor și fetelor în cercetare	09.02.2023-10.02.2023	Conferință
22.	Visul UE - spațiu european al educației (EEA)	30.01.2023	Seminar

Manifestări științifice naționale cu participare internațională

Nr.	Denumirea evenimentului	Data desfășurării	Tip, categorie
1.	Conferința științifico-practică națională cu participare internațională „Dimensiuni private și publice în drept medical”	14.12.2023	Conferință
2.	Integrare prin cercetare și inovare, dedicată Zilei internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare	09.11.2023-10.11.2023	Conferință
3.	Probleme de romanistică și comunicare interculturală”. In onorem Ion Dumbrăveanu, cu ocazia aniversării a 85-a de la naștere	27.10.2023	Conferință
4.	Dimitrie Cantemir: 350 de ani de la naștere și 300 de ani la moarte	26.10.2023	Conferință
5.	Biserica ortodoxă și implicațiile sale în procesele educativ-culturale din spațiul românesc în sec. XIX-XXI	19.10.2023-21.10.2023	Conferință
6.	Științele Naturii în Dialogul Generațiilor	14.09.2023-15.09.2023	Conferință
7.	Colloquium cu participare internațională „Artefacte, tehnologii și materii prime în spațiul tiso-nistean în epoca fierului”	27.07.2023-30.07.2023	Colocviu
8.	Actul de justiție și respectarea drepturilor persoanei în contextul implementării acordului de asociere Republica Moldova-Uniunea Europeană: abordări interdisciplinare	23.06.2023	Conferință
9.	Simpozion Științifico-Practic cu participare internațională „Achiziții Publice Durabile: Provocări și Oportunități”	23.06.2023-24.06.2023	Simpozion
10.	Asigurarea dreptului la un mediu sănătos și provocările tranziției spre UE	12.05.2023	Conferință
11.	Noi tendințe în predarea limbajelor de specialitate în contextul racordării învățământului la cerințele pieței muncii	28.04.2023	Conferință
12.	Diplomația economică a Uniunii Europene în condițiile actuale ale globalizării	15.03.2023	Masă rotundă
13.	Episcopia cetății albe-ismail – o sută de ani de la înființare (10 martie 1923 – 10 martie 2023)	10.03.2023	Conferință
14.	Dezvoltarea turismului sustenabil: actualități și oportunități	21.02.2023	Simpozion
15.	Sesiunea națională cu participare internațională de comunicări științifice studentești	15.02.2023-15.03.2023	Conferință
16.	Masa rotundă dedicată lansării lucrării „Meleaguri românești văzute de artiști din Apus (secolele XV-XIX). Album. Ediție îngrijită de Robert DENNDORF, coordonatoare Silvia Corlăteanu-Granciuc. Chișinău, Lexon-Prim, 2022, 464 p.,	26.01.2023	Masă rotundă

Manifestări științifice naționale

Nr.	Denumirea evenimentului	Data desfășurării	Tip, categorie
1.	Fenomene și tendințe în audiovizual în Onorem Victor Moraru la 70 de ani	07.12.2023	Conferință,
2.	Conferința Științifică Studentească dedicată Zilei Internaționale a Drepturilor Omului	07.12.2023	Colocviu
3.	Conferința studentească Chimie ecologică și a mediului, dedicată Zilei Internaționale a Studenților	09.11.2023	Conferință
4.	Atelierul științifico-practic „Tehnologii fizice avansate cu aplicarea UVS în monitorizarea și modelarea factorilor de mediu”	09.11.2023	Seminar
5.	Managementul durabil al agroecosistemelor de floarea-soarelui: probleme și soluții	08.11.2023	Seminar
6.	Realități și perspective în comunicare și PR	31.10.2023	Conferință
7.	Realități și perspective în domeniul științelor juridice contemporane	15.09.2023	Conferință
8.	Științele economice contemporane: procese și contribuții	14.09.2023-15.09.2023	Conferință
9.	Colloquium cu participare internațională „Artefacte, tehnologii și materii prime în spațiul tiso-nistean în epoca fierului”	27.07.2023-30.07.2023	Colocviu
10.	Actul de justiție și respectarea drepturilor persoanei în contextul implementării acordului de asociere Republica Moldova-Uniunea Europeană: abordări interdisciplinare	23.06.2023	Conferință
11.	Simpozion Științifico-Practic cu participare internațională „Achiziții Publice Durabile: Provocări și Oportunități”	23.06.2023-24.06.2023	Simpozion
12.	Conceptele de dezvoltare și competență în educație	30.05.2023	Seminar
13.	Conferințele București-Chisinau „Identitate și valori culturale în context european”	26.05.2023	Colocviu
14.	Webinar științific internațional Amenințări la adresa securității Republicii Moldova	22.05.2023	Seminar,
15.	Necesitatea activității incubatorului universitar în vederea formării competențelor antreprenoriale ale tinerilor antreprenori	19.05.2023	Masă rotundă
16.	Educația fizică în învățământul superior: oportunități, experiențe și perspective	11.05.2023	Seminar
17.	Arheologul Emanuil Rikman – 100 de ani de la naștere	13.04.2023	Masă rotundă
18.	Colocviu internațional „Les littératures de langue française au service de l’expression de la diversité”, ed. a X-a	12.04.2023	Masă rotundă
19.	Acțiunea de politică externă a Uniunii Europene: direcții, provocări și perspective	12.04.2023	Masă rotundă
20.	50 de ani la USM: Sergiu Pavlicenco	07.04.2023	Conferință
21.	Lecturi filosofice studentesti	05.04.2023	Colocviu
22.	„Securitatea alimentară: provocările viitorului”	04.04.2023	Masă rotundă
23.	Știința politică și societatea în schimbare, dedicată celei de-a 80-a aniversări a academicianului Gheorghe Rusnac	31.03.2023	Conferință
24.	Nichita Stănescu: 90 de ani de la naștere	30.03.2023	Masă rotundă
25.	Masă rotundă sub egida Cercului Științific Studentesc „ResPublica” din cadrul Departamentului Drept Public cu genericul „Rolul CNAS în realizarea politicilor sociale în RM	15.03.2023	Masă rotundă
26.	Caleidoscopul prozei lui James Joyce	03.03.2023	Masă rotundă
27.	In memoriam Constantin N. Florea	23.02.2023	Masă rotundă
28.	Creativitatea în jurnalism	22.02.2023	Conferință
29.	Conferința științifică națională, consacrată jubileului de 95 ani din ziua nașterii academicianului Boris Melnic	13.02.2023	Conferință

IV. Participări în cadrul evenimentelor naționale/internaționale

Participări în cadrul manifestărilor științifice internaționale – 84

1. GHILEȚCHII, Gh., SPOIALĂ, D., VATAVU, E., ROTARU, C., SHAPOVAL, O., BELENCHUK, A., RUSU, M., NAROLSCHI, Ig., DMITROGLO, L., VATAVU, S. Ga2S3 thin films in UV detector applications: physics vs. Technology. Spring Meeting Symposium B, 25_2722: Materials for energy conversion systems: fundamentals, designs, and applications, May 29- June 02, 2023.
2. JIGĂU, GH., DOBROJAN, S., Cadrul fizic și hidrofizic de management durabil al cernoziomurilor arabile în regim irigațional. Masă rotundă: ASAS-SCDA Braila „Conservarea și îmbunătățirea resurselor de sol și mediu prin măsuri antierozionale măsuri de combatere a sărăturării solurilor măsuri bioremediative sustenabile”, 29 septembrie 2023, România
3. MOCANU A. Influența factorilor socio-demografici asupra coeziunii sociale în Republica Moldova. Міжнарод. наук.-практ. конф. 26 вересня 2023 року. м. Кишиневу – м. Одеса.
4. MOCANU V., MOCANU I. Influența încrederii în instituțiile statului asupra coeziunii sociale în Republica Moldova Міжнарод. наук.-практ. конф. 26 вересня 2023 року. м. Кишиневу – м. Одеса.
5. MULIC, A., ULIAN, E. Evaluation of the skills and competences obtained within the entrepreneurial education in the university environment and the need for the activity of the university incubator in order to train the skills and competences of future entrepreneurs, International conference, Current economic trends in emerging and developing countries, TIMTED 2023 June 8-9, 2023 Timișoara, Romania.
6. SHAPOVAL, O., BELENCHUK, A., VATAVU, E., PALAMARCIUC, O., VATAVU, S. Multi-solvent method for doping oxide thin films in solution-based techniques. Spring Meeting Symposium C, 29_2205: Advanced materials for environmental challenges, May 29- June 02, 2023, Strasbourg, France.
7. VARZARI, A., KLYUKANOV, A.A., NIKA, D., VATAVU, S. Multiquantum band-to-impurity optical transitions in CdTe luminescence and phonon-plasmon replicas. Spring Meeting Symposium B, 02_2119: Materials for energy conversion systems: fundamentals, designs, and applications, May 29- June 02, 2023, Strasbourg, France.
8. VATAVU, S., NAROLSCHI, IG., GHILEȚCHII, GH., ROTARU, C., SHAPOVAL, O., BELENCHUK A., GURIEVA, G., SCHORR, S., RUSU, M., UNOLD, T. ZnSnN2 thin films: Physical properties vs. Technology. Spring Meeting Symposium B, 08_2665: Materials for energy conversion systems: fundamentals, designs, and applications, May 29- June 02, 2023, Strasbourg, France.
9. БАЛАШОВА, И. Т., ХАРЧЕНКО, В. А., ШЕВЧЕНКО, Ю. П., ПИВОВАРОВ, В. Ф., КОВАЛЁВА, Т. Ю., МАЩЕНКО, Н. Е. Лекарственные свойства листьев салата (*Lactuca sativa* L.) и улучшение их с помощью природных иммуномодуляторов. В: Достижения и перспективы создания новых лекарственных растительных препаратов. Международная научно-практ. конференция, 15-16 июня 2023. Москва.
10. ANDRIEȘ, V., COSUMOV-ȚURCANU, M. "Culture and Society" field in context of non-formal education: conceptual and context approaches. The Sixth International Conference on Adult Education. Education for Peace and Sustainable Development, November 9th-11th, 2023. Moldova State University, Chisinau.
11. BOLIEV, V. Communication. didactic communication. Managerial communication: connections and peculiarities. The Sixth International Conference on Adult Education. Education for Peace and Sustainable Development, November 9th-11th, 2023. Moldova State University, Chisinau (Republic of Moldova).
12. BOTEZATU, V., BIRNAZ, N. Self-assessment in the context of visible learning. The Sixth International Conference on Adult Education. Education for Peace and Sustainable Development, November 9th-11th, 2023. Moldova State University, Chisinau (Republic of Moldova).
13. BRAGARENCO, N. Sport as a factor of youth and adult education for international collaboration. In: Țurcanu, C., Boliev, V. (Eds.). The Sixth International Conference on Adult Education. Education for Peace and Sustainable Development, November 9th-11th, 2023. Moldova State University, Chisinau (Republic of Moldova).
14. EREMIA, I. Politica lingvistică a Imperiului Rus în Basara-bia în anii 1834 –1871. Conferință științifică internațională (7 ; 2023 ; Chișinău). Ediția a 7-a, Chișinău, 2-4 noiembrie 2023– Chișinău :
15. GUȚU, V., TOMA, N., SPÎNU, L. Changing vision of education for peace in the Republic of Moldova. The Sixth International Conference on Adult Education. Education for Peace and Sustainable Development, November 9th-11th, 2023. Moldova State University, Chisinau
16. LOZAN, R., TARIȚĂ, A., SANDU, M., MOȘANU, E., COMARNIȚCHI, A. *Interrelația calitatea aerului și cea a depunerilor atmosferice solide (studiu de caz)*. Conferință științifico-practică internațională „Instruire prin cercetare pentru o societate prosperă”, ediția a X^{-a} 18 – 19 martie 2023.
17. POSTĂN, L. Status Quo and commitments for adult education and learning in the Republic of Moldova: 2023-2030. The Sixth International Conference on Adult Education. Education for Peace and Sustainable Development, November 9th-11th, 2023. Moldova State University, Chisinau (Republic of Moldova)
18. REABOI-PETRACHI, V. Time management – element of non-formal adult education. The Sixth International Conference on Adult Education. Education for Peace and Sustainable Development, November 9th-11th, 2023. Moldova State University

19. SANDU, M., TARIȚĂ, A., MOȘANU, E. Indicele de calitate a apei din afluenții de dreapta ai fl. Nistru. Conferință științifico-practică internațională "Instruire prin cercetare pentru o societate prosperă". UPSC, 18-19 martie 2023, ediția a X^a.
20. ȘEVCIUC, M., ȚURCANU, C., BOLIEV, V. Social education of adults in crisis situations: content and peculiarities. The Sixth International Conference on Adult Education. Education for Peace and Sustainable Development, November 9th-11th, 2023. Moldova State University, CHISINAU (REPUBLIC OF MOLDOVA)
21. BALAN, I., ROȘCA, N., BALACCI, S., BUZAN, V., HAREA, V., CREȚU, R., BACU, Gh., ȚURCANU, P., HANȚAȚUC, A., FILIPPOV, A., TEMCIUC V. Rolul factorilor epigenetici în procesul de derulare a spermatogenezei. Conferință Științifică Internațională „Sănătatea, medicina și bioetica în societatea contemporană: studii inter și pluridisciplinare”, 6-7 octombrie 2023, ediția a VI-a.
22. FEDAȘ, V., MEREUȚĂ, I., BACIU, A., OJOVAN, V., LISTOPADOVA, L., POLEACOVA, L. Stresul oxidativ și rolul său în declanșarea și evoluția inflamației și sindromului metabolic. Conferință Științifică Internațională „Sănătatea, medicina și bioetica în societatea contemporană: studii inter și pluridisciplinare”, 6-7 octombrie 2023, ediția a VI-a. Chișinău.
23. FURDUI, V., LEORDA, A., BALAN, I. Особенности репродуктивной функции при вирусном гепатите и сахарном диабете: обзор. Conferință Științifică Internațională „Sănătatea, medicina și bioetica în societatea contemporană: studii inter și pluridisciplinare”, 6-7 octombrie 2023, ediția a VI-a. Chișinău.
24. MEREUȚĂ, I. FEDAȘ, V. Argumentarea științifică a stilului de viață biotipizat și personalizat al subiecților cu riscuri metabolice crescute. Conferință Științifică Internațională „Sănătatea, medicina și bioetica în societatea contemporană: studii inter și pluridisciplinare”, 6-7 octombrie 2023, ediția a VI-a. Chișinău.
25. MEREUȚĂ, I., FEDAȘ, V., POLEACOVA, L., BACIU, A., CARAUȘ, V., NĂSTASE, C. Diabetul zaharat tip 2 – o componentă de bază a sindromului metabolic și locul său în structura morbidității populaționale generale. Conferință Științifică Internațională „Sănătatea, medicina și bioetica în societatea contemporană: studii inter și pluridisciplinare”, 6-7 octombrie 2023, ediția a VI-a, Chișinău.
26. NĂSTASE, V., MEREUȚĂ, I., FEDAȘ, V., NĂSTASE C. Rolul microbiotei în dezvoltarea cancerului colorectal. Conferință Științifică Internațională „Sănătatea, medicina și bioetica în societatea contemporană: studii inter și pluridisciplinare”, 6-7 octombrie 2023, ediția a VI-a, Chișinău.
27. PETCU, I., BALAN, I., DEMCENCO, B., OSADCI, N., ROȘCA, F., GRAMOVICI, A. Sănătatea populației în perspectiva siguranței alimentare a aviculturii industriale. Conferință Științifică Internațională „Sănătatea, medicina și bioetica în societatea contemporană: studii inter și pluridisciplinare”, 6-7 octombrie 2023, ediția a VI-a, Chișinău.
28. ANGHELUȚA V.; BEJAN, I.; BUNDUC T.; JECHIU, I. Aplicarea metricilor peisagistice în caracterizarea peisajelor forestiere de pe teritoriul Republicii Moldova. Simpozion Internațional „Calitatea mediului și utilizarea terenurilor”, Ediția a XIV-a, 2023, Suceava.
29. BACAL, P., BEJAN, I. RĂILEAN, V. Realizări, probleme și perspective în dezvoltarea sistemelor publice de aprovizionare cu apă din Districtul bazinului Hidrografic Nistru (sectorul Republicii Moldova). Seminar Geografic Internațional „Dimitrie Cantemir”, Ediția XLIII-a, Iași, România.
30. BACAL, P., PRISĂCARI, M., RĂILEAN, V., SAVIN, V., BURDUJA, D. Probleme și măsuri prioritare în dezvoltarea sistemelor publice de aprovizionare cu apă și canalizare din Regiunea de Dezvoltare Nord a Republicii Moldova. The 18 th Edition of Present Environment and Sustainable Development International Conference.
31. BALACCI, S., BALAN, I., BUZAN, V., ROȘCA, N. Separate and joint action of environmental factors on the adaptive capacities of calves. The scientific international conference. The 30 edition, 7-9 September, Craiova, Romania. 2023.
32. BALACCI, S., BALAN, I., BUZAN, V., ROȘCA, N. The action of the food and thermal factor on the saline metabolism in calves in the postnatal period. The International Conference. Bucharest, 2023.
33. BALACCI, S., BALAN, I., BUZAN, V., ROȘCA, N. The action of the mineral supplement PMVAS and the thermal factor on some trace elements in calves in the postnatal period. The International Conference. Bucharest, 2023.
34. BALAN, I., BALACCI, S., ROȘCA, N., BUZAN, V., FURDUI, V., OSIPCIUC, G., MEREUȚĂ, I., CREȚU, R., BACU, G., ȚURCANU, P. The influence of environmental factors on seminal material epigenetics. The International Scientific Symposium, 05-06 October 2023, Chișinău
35. BALAN, I., BUZAN, V., ROSCA, N., BALACCI, S., CRETU, R., OSIPCIUC, G., BACU, G., HANTATUC, A., FILIPPOV, A., DUBALARI, A. The influence of polyphenol extract from dandelion on the physiological state of the organism of breeding roosters. The International Conference. Bucharest, 2023.
36. BEGU, A., DONICA, A., BEGU, T. Comparative study of active and passive biological monitoring in the city of Chisinau. Eleventh International Conference on Radiation, Natural Sciences, Medicine, Engineering, Technology and Ecology. Muntenegro, 19-23 iunie, 2023.
37. BEJAN I., ANGHELUȚA V., DILAN V., ȚÎȚU P., JECHIU I. The application of landscape metrics in the analysis of land use change in the Orhei National Park. A XXIX -a Ediție a Simpozionului Internațional de SIG-Backup Edition. IASI, 2023 Romania.

38. BEJAN I., CASTRAVEȚ T., DILAN V., CĂPĂȚÎNĂ L., JECHIU I. Geoinformațional support for development of the Danube-Prut and Black Sea river basin management plan. A XXIX -a Ediție a Simpozionului Internațional de SIG-Backup Edition. 2023 Iași, Romania.
39. BEJAN I., CASTRAVEȚ T., JECHIU I., ANGHELUȚA V., BUNDUC T. Structura peisagistică: abordare integrate și aplicată pe teritoriul Republicii Moldova. Seminarul Geografic Internațional „Dimitrie Cantemir” Ediția XLIII-a, Universitatea „A. I. Cuza”, Facultatea de Geografie și Geologie, Iași, România.
40. BULIMAGA, C., ȚUGULEA, A., CERTAN, C., PRODAN, P., GRABCO, N., BUDEANU, V. Assessment of some priority environmental problems and improvement measures according to the requirements of the European Union. Simpozionul Internațional „Calitatea mediului și utilizarea terenurilor”, ediția a XIV-a, 09-10 iunie, 2023, Suceava, România.
41. BUNDUC, P., LOZOVANU, D., HACHI, M., CUJBĂ, V. Considerații privind declinul demografic al populației din Regiunea de Dezvoltare Nord, Republica Moldova. The 18 th Edition of Present Environment and Sustainable Development International Conference.
42. BUNDUC, T., BEJAN, I., ANGHELUȚA, V., SOCHIRCA, V., JECHIU, I. Analysis of ecological security based on PSR model in the Republic of Moldova. The 18 th Edition of Present Environment and Sustainable Development International Conference, 2023, Iași.
43. BUNDUC, T., CANȚÎR, A., CRIVOVA, O., CHIRIAC, I. Application of stallite data in Institute of Ecology and Geography of Moldova. A XXIX -a Ediție a Simpozionului Internațional de SIG-Backup Edition, Iași, 2023 Romania.
44. BURDUJA, D., BACAL, P. Particularitățile gestionării apelor uzate în Regiunea de Dezvoltare Nord a Republicii Moldova. Simpozionul Internațional Calitatea Mediului și Utilizarea Terenurilor, Ediția a XIV-a, 09-10 Iunie 2023, Suceava, România.
45. BUZAN, V., BALACCI, S., BALAN, I., ROȘCA, N. The action of the food and thermal factor on the saline metabolism in calves in the postnatal period. The Museum and Scientific Research: The scientific international conference. The 30 edition, 7-9 September, Craiova, Romania, 2023.
46. BUZAN, V., BALAN, I., ROSCA, N., BALACCI, S., CAZACOV, I., MEREUTA, I., FURDUI, V., CRETU, R., BACU, G., BLINDU, I. Specificity of amino acids of plasma membranes of rooster gametes at cryopreservation. The International Conference. Bucharest, 2023.
47. BUZATU, Radu, Exact approaches for solving the convex covering problem of graphs. "The 9th International Conference „Mathematics & IT: Research and Education” (MITRE-2023), June 26-29, 2023, Chișinău.
48. CANȚÎR, A. BEJAN, I., BEJAN, AI. The influence of the morphometric characteristics of the relief within the Cubolta river basin on land use. Seminarul Geografic Internațional „Dimitrie Cantemir”, Ediția XLIII-a, Iași, România.
49. CERTAN, C., PORTARESCU, A., GRABCO, N., BULIMAGA, C. Some aspects of the floristic diversity of the Bălți urban ecosystem. In: A XXIX-a Ediție a Simpozionului Internațional de SIG backup edition, Iași, 30 martie, 2023.
50. CERTAN, C., PORTARESCU, A., GRABCO, N., BULIMAGA, C. Threats with impact on plant diversity within the framework of the Bălți urban ecosystem, Republic of Moldova. Simpozionul Internațional „Calitatea mediului și utilizarea terenurilor”, ediția a XIV-a, 09-10 iunie, 2023, Suceava, România.
51. CHEBAN David, Global Asymptotic Stability of Generalized Homogeneous Nonautonomous Dynamical Systems. International Scientific Conference "Algebraic and Geometric Methods of Analysis", May 29-June 01, 2023, Odesa, Ukraine.
52. CHEBAN, David, Global Asymptotic Stability of Generalized Homogeneous Nonautonomous Dynamical Systems. International Scientific Conference "Algebraic and Geometric Methods of Analysis", May 29-June 01, 2023, Odesa, Ukraine.
53. CHEBAN, David, Poisson stable motions and global attractors of symmetric monotone nonautonomous dynamical systems. The 9th International Conference „Mathematics & IT: Research and Education” (MITRE-2023), June 26 – 29, 2023, Chișinău.
54. CUZNEȚOV, Elena, SÎRBU, Parascovia, On recursive differentiability of some quasigroups prolongations. The 9th International Conference „Mathematics & IT: Research and Education” (MITRE-2023), June 26 – 29, 2023, Chișinău.
55. DIMITRIU, R., BUNDUC, P. About the dead. Only good! Small study of human geographical archaeology. Seminarul Geografic Internațional „Dimitrie Cantemir”. Ediția a XLIII-a, 27-29 octombrie 2023, Iași, România.
56. DUCA, M., MUTU, A., PORT, A. Genotype-environment interaction of sunflower hybrids based on principal component analysis. 10th edition of the “Life sciences today for tomorrow” international Congress, Conference of Agriculture and Food engineering, 19-20 October, 2023, Iasi, Romania.
57. DUCA, M., MUTU, A., PORT, A., CLAPCO, S., GÎSCĂ, I. Determining the contribution of the environmental factors in the variation of sunflower seed yield by multivariate analysis. International Congress on Oil and Protein Crops, EUCARPIA Oil and Protein Crops Section, 2-4 November 2023, Antalya, Turkey, November 2-4, 2023.

58. DUCA, M.; CLAPCO, S.; BURCOVSCHII, I.; PORT, A. Influence of broomrape on some anatomical and physiological traits in sunflower. 5th International Symposium on Broomrape in Sunflower, 1-3 November 2023, Antalya, Turkey.
59. GUȚU, Valeriu, On fractals generated by a type of IFSs with condensations. The 9th International Conference „Mathematics & IT: Research and Education” (MITRE-2023), June 26–29, 2023, Chișinău.
60. IVANOVA, R., CASIAN, I., BRINDZA, J. Degradation kinetics of dye obtained from pokeweed berries. XXIVth International Congress, 25-26 May 2023, St-Petersburg: State Chemical and Pharmaceutical University, Russia, 2023.
61. JIGAU GH., CIOLACU T., TURCHIN B., DOBROJAN S., DOBROJAN G. Compaction of arable chernozems: Pedofunctional and agrotechnological, Considerations. International Conference “Agriculture for Life, Life for Agriculture”, Romania, 2023.
62. JIGĂU GH., DOBROJAN S., DOBROJAN G., TURCHIN B., MOȘOI I. Paradigma pedoregenerativă a sistemelor agricole în condiții de agrogeneză și schimbări climatice. Seminar Geografic Internațional “Dimitrie Cantemir” a XVIII-e ediție. Iași “Universitatea Al. I. Cuza”, 27-29 octombrie 2023.
63. JIGĂU GH., TURCHIN B., DOBROJAN S., CIOLACU T., DOBROJAN G. Agro-climatogenic neohydromorphism: place in the evolution of arable chernozems. International Conference “Agriculture for Life, Life for Agriculture”, Section 1: Agronomy, University of Agronomic Sciences and Veterinary Medicine of Bucharest, Faculty of Biotechnology, Romania, 2023.
64. GLAVAN, Vasile, Shadowing in a projective IFS with condensations. The 9th International Conference „Mathematics & IT: Research and Education” (MITRE-2023), June 26 – 29, 2023, Chișinău.
65. LOZOVANU, D., HACHI, M., CUJBA, V., BUNDUC, P. The importance of health, education and culture infrastructure to regional and local development in the Northern Development Region of the Republic of Moldova. Seminarul Geografic Internațional „Dimitrie Cantemir”. Ediția a XLIII-a, 27-29 octombrie 2023, UAIC, Iași, România.
66. LUPASCU, G., GAVZER, S., CRISTEA, N., RUDACOVA, A., CHERDIVARA, A., RUDACOV, S. The reaction of common wheat plants to the action of some *Fusarium* spp. fungi. In: Plants Stress and Adaptation Second International Scientific Conference, dedicated to the 125th anniversary of the birth of Prof. F.P. Matskov, June 7-8, Harcov, Ucraina 2023.
67. MEREUTA, I., BUZAN, V., BALAN, I., ROSCA, N., BALACCI, S., CAZACOV, I., BUCARCIUC, M., TEMCIUC, V., VIHRIȘT, E. The effect of hemp oil on the physiological indices of rabbit sperm in synthetic medium with glucose content. The International Conference. Bucharest, 2023.
68. PERJAN, Andrei, RUSU, Galina, Hyperbolic singular perturbations for abstract for semilinear parabolic systems. The 9th International Conference „Mathematics & IT: Research and Education” (MITRE-2023), June 26–29, 2023, Chișinău.
69. PETCU, I., BALAN, I., DEMCENCO, B., OSADCI, N., ROȘCA, F., GRAMOVICI, A. Current factors limiting and contributing to extending the duration of egg production in chickens. Modern trends of Agricultural Higher Education: The International Scientific Symposium, 05-06 October 2023, Chișinău
70. PORTARESCU, A., CERTAN, C., GRABCO, N., BULIMAGA, C. Floristic diversity of the „Rădoia” medicinal plants natural reserve. The 30-th edition Deltas & Wetlands International Symposium Tulcea, June 05-09, 2023.
71. ROSCA, N., BALAN, I., BUZAN, V., BALACCI, S., MEREUTA, I., CAZACOV, I., HAREA, V., BUCARCIUC, M., TEMCIUC, V., VIHRIȘT, E. The influence of polyphenols of green walnut extract on zinc homeostasis and its role in the organism of breeding roosters. The International Conference. Bucharest, 2023.
72. ROSCA, N., BUZAN, V., BALAN, I., BALACCI, S., MEREUTA, I., CAZACOV, I., BUCARCIUC, M., TEMCIUC, V. The influence of dandelion polyphenol extract on the level of total protein in the blood serum of breeding roosters. The International Conference. Bucharest, 2023.
73. SÎRBU, Parascovia, On multiplication groups of Boll loops. The 9th International Conference „Mathematics & IT: Research and Education” (MITRE-2023), June 26-29, 2023, Chișinău.
74. TROFIM, Alina, BACALOV, Iurie, ȚURCANU, Oleg. Glucose Level in Alloxan Diabetes on the Background of the Administration of Extract from Cyanobacteria *Nostoc Halophilum* Hansg. - As a Natural Nutritional Supplement. „ Virtual International Scientific Conference. NanoBioMat 2023 – Summer Edition, 28-30 June 2023, Bucharest.
75. VALIC, E., VALIC, V., MEREUȚĂ, I. The Role Of 3D Printing Techniques in the Personalized Medicine of Breast Cancer Patients. Virtual International Scientific Conference. NanoBioMat 2023 – Summer Edition, 28-30 June 2023, Bucharest.
76. VRABIE, V., BOGDAN, V., LEORDA, A., CIOCHINĂ, V., CREȚU, R. Microbiota from feces as an indicator of the health status of some wild birds in the Chisinau Zoo. The Museum and Scientific Research. The scientific international conference. The 30 edition, 7-9 September, Craiova, Romania. 2023
77. BEJENARU, Al. Geneza hotarului nistrean al Țării Moldovei. „Latinitate, Romanitate, Românitare” . Conferința științifică internațională «Latinitate, Romanitate, Românitare», Ediția a 6-a, 3-5 noiembrie 2022, Chișinău.

78. BEJENARU, Al. Problema tranziției puterii politice din Bugeac în a doua jumătate a secolului al XIV-lea „Latinitate, Romanitate, Românitare” , Conferința științifică internațională «Latinitate, Romanitate, Românitare», Ediția a 6-a, 3-5 noiembrie 2022, Chișinău.

79. BERCU, I. „Re,âya-lele” otomane, capete de pod pen-tru controlul domniilor Țării Moldovei, Latinitate, Romanitate, Românitare” . Conferința științifică internațională «Latinitate, Romanitate, Românitare», Ediția a 6-a, 3-5 noiembrie 2022, Chișinău.

80. BOȚOLIN, S. Cooptarea elitei locale în Basarabia: Ex-plorarea strategiilor imperiale în perioada 1812-1828 Latinitate, Romanitate, Românitare” . Conferința științifică internațională «Latinitate, Romanitate, Românitare», Ediția a 6-a, 3-5 noiembrie 2022, Chișinău.

81. CRISTEA N., GAVZER S., LUPASCU G. Phenotypic plasticity of parental forms and F1 hybrids of common wheat at the interaction with the Fusarium avenaceum fungus. Conferința științifico-practică internațională „Instruire prin cercetare pentru o societate prosperă”, ediția a X-a, 18-19 martie 2023, Chișinău, 2023

82. EREMIA, I. Politica lingvistică a Imperiului Rus în Basarabia în primele două decenii de la anexare / The linguistic policy of the Russian Empire in Bessarabia in the first two decades after the annexation. Latinitate, Romanitate, Românitare” . Conferința științifică internațională «Latinitate, Romanitate, Românitare», Ediția a 6-a, 3-5 noiembrie 2022, Chișinău.

83. EREMIA, I. Politica lingvistică a Imperiului Rus în Basarabia în anii 1834 –1871, Latinitate, Romanitate, Românitare” . Conferința științifică internațională «Latinitate, Romanitate, Românitare», Ediția a 6-a, 3-5 noiembrie 2022, Chișinău.

84. LUPASCU G. The role of plant biology in the context of food security. Conferință științifică internațională din 9-10 februarie 2023, Iași-Chișinău, Ediția a VII-a "Patrimoniul de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine", Chișinău,

Participări în cadrul manifestărilor științifice naționale cu participare internațională – 87

1. ОСИПЧУК, Г.В., БАЛАН, И. В., ПОВЕТКИН, С.Н., РЕХМАН, З.А. К вопросу экономической эффективности новых средств стимуляции репродуктивного потенциала свиней. Всероссийская научно-практическая конференция с международным участием: «Инновационные технологии в науке: управление качеством, метрологическое обеспечение, новые подходы и цифровизация производства в сфере АПК», 28 апреля 2023, г. Саратов.

2. ANDRIEȘ, V. Aspecte organizatorice și funcționale ale educației extrașcolare în unele societăți contemporane. Conferință științifică națională cu participare internațională Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic, 17 noiembrie 2023. Institutul de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

3. ANDRIEȘ, V., COSUMOV-ȚURCANU, M. Particularitățile activităților nonformale în cadrul cercurilor școlare în viziunea cadrelor didactice. Conferință științifică națională cu participare internațională Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic, 17 noiembrie 2023. Institutul de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău.

4. ANDRONIC, L. Răspunsuri citopatice induse de virusuri la tomate cu diferită reacție la patogeni. Conferință științifică națională cu participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, USM, 9-10 noiembrie 2003.

5. ANGHELUȚA V.; BEJAN I.; BUNDUC T.; JECHIU I. *Aplicarea metricilor peisagistici în caracterizarea peisajelor forestiere de pe teritoriul Republicii Moldova*. Conferință științifică națională cu participare internațională „Știința în Nordul Republicii Moldova” Ediția a 7-a, Bălți.

6. BACAL, P., STERPU, L. *Aplicarea amenzilor pentru încălcarea legislației de folosință și protecție a solului și subsolului în RD Nord*. Conferință științifică națională cu participare internațională „Știința în Nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective” (ediția a șaptea), 19-20 mai 2023, Bălți.

7. BACALOV Iu., CRIVOI A., CHIRIȚA E., DRUȚA A., BÎTLAN G. Impactul speciilor Brassica oleracea și Helianthus annuus ce conțin tiocianat asupra stării funcționale a glandei tiroide. In: Integrare prin cercetare și inovare: Științe ale naturii și exacte, 9-10 noiembrie 2023, Chișinău. Chisinau, Republica Moldova

8. BACIU, A., LISTOPADOVA, L. Achieving a maximum program for creating and maintaining the human workforce by optimizing the circadian sleep-wake and fasting- eating cycles. Conferință științifică națională cu participare internațională „Sănătatea, medicina și bioetica în societatea contemporană: studii inter și pluridisciplinare”, 6-7 octombrie 2023, ediția a VI-a. Chișinău:

9. BACIU, A., LISTOPADOVA, L. Interdisciplinary interaction in the research and development of a human living environment that heals rather than kills. Conferință științifică națională cu participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, USM, 9-10 noiembrie 2003.

10. BACIU, A., MEREUȚĂ, I., FEDASH, V. Preventing the detrimental effects of intermittent asphyxia during rem sleep by improving adaptability. The National Conference with International Participation. 14-15 September, 2023, Chisinau, Republic of Moldova.

11. BACU, G., BALACCI, S., CREȚU, R. The prospects for artificial insemination of queen bees. In: Life sciences in the dialogue of generations: Connections between universities, academia and business community. The National Conference with International Participation. 14-15 September, 2023, Chisinau, Republic of Moldova.
12. BALACCI, S., CREȚU, R., BACU, G. Influence of temperature and food factor on saline metabolism in cattle. In: Life sciences in the dialogue of generations: Connections between universities, academia and business community. The National Conference with International Participation. 14-15 September, 2023, Chisinau, Republic of Moldova.
13. BALAN, I., DRUGOCIU, D. Gh., ROȘCA, N., BALACCI, S., BUZAN, V., FURDUI, V., HAREA, V., HANȚAȚUC, A., MOROZ, M., TURCANU, P., OLARU, Iu. Relevanța biologiei reproducerii și conservării în continuitatea biodiversității. Conferință științifică națională cu participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, USM, 9-10 noiembrie 2003.
14. BALAN, I., ROȘCA, N., BALACCI, S., BUZAN, V., FURDUI, V., CREȚU, R., BACU, Gh., TEMCIUC, V., VÎHRIST, E., FILIPPOV, A. Conferință științifică națională cu participare internațională „Gestionarea fondului genetic animalier – probleme, soluții, perspective”, 28-30 septembrie 2023. Maximovca 2023.
15. BALAN, I., ROȘCA, N., BUZAN, V., ȚURCANU, P., BALACCI, S., HAREA, V., CREȚU, R., BACU, G., TEMCIUC, V. The influence of polyphenols on the fermental antioxidant status in the blood serum cocks. The National Conference with International Participation. 14-15 September, 2023, Chisinau, Republic of Moldova.
16. BEGU, A., BRAȘOVEANU, V. *Aplicarea unor metodologii europene elaborate în cadrul programelor continentale în cercetările ecologice din Moldova*. Conferință științifică națională cu participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, USM, 9-10 noiembrie 2003.
17. BEGU, A., DONICA, A. *Potențialul științifico-turistic al rezervațiilor peisajere din regiunea de dezvoltare nord*. Conferință științifică națională cu participare internațională „Știința în Nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective” (ediția a 7-a), Bălți, 19-20 mai 2023
18. BEREZOVSCAIA, E., POSTOLATI, G. Particularitățile metabolismului triptofanului la pacienți cu hepatopatii cronice virale. The National Conference with International Participation. 14-15 September, 2023, Chisinau.
19. BOTEZATU, V. Rolul formativ al autoevaluării în cadrul cercurilor școlare. Conferință științifică națională cu participare internațională Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic, 17 noiembrie 2023. Institutul de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău.
20. BRAGARENCO, N. Educația fizică nonformală a adulților: context, concept și perspective. In: Conferință științifică națională cu participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, USM, 9-10 noiembrie 2003.
21. BRAȘOVEANU, V., BRAȘOVEANU, C., FASOLA, R., GRIGORAȘ, N., STRATAN, L. *Repartiția spațială a nivelului de contaminare cu unele metale grele al florilor de salcâm (Robinia pseudoacacia) din Republica Moldova*. Conferință științifică națională cu participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, USM, 9-10 noiembrie 2003.
22. BULAT, O. Cauzele esențiale ale stresului oxidativ al spermatozoizilor și factorii ce induc stresul oxidativ și afectează negativ spermatogeneza. Conferință științifică națională cu participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, USM, 9-10 noiembrie 2003.
23. BULIMAGA, C. *Mecanismul de reglementare și factorii principali al impactului antropic asupra mediului și asigurarea stabilității municipiului Bălți* Conferință Științifică Națională cu participare internațională „Știința în Nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective” (ediția a șaptea), 19-20 mai 2023
24. BULIMAGA, C. *Starea ecologică a municipiului Bălți înainte de realizarea strategiei de dezvoltare socio-economică*. Conferință Științifică Națională cu participare internațională „Știința în Nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective” (ediția a șaptea), 19-20 mai 2023
25. BUNDUC, T.; BEJAN I.; BOBOC N.; MUNTEAN V. *Utilizarea Teledectiei și a Sistemelor Informaționale Geografice în analiza categoriilor de folosință a terenurilor din bazinul hidrografic Tigheci*. Conferință Științifică Națională cu participare internațională „Știința în Nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective” (ediția a șaptea), 19-20 mai 2023
26. BURDUJA, D., BACAL, P. *Planificarea consumului de apă în Republica Moldova*. Conferință Științifică Națională cu participare internațională „Știința în Nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective” (ediția a șaptea), 19-20 mai 2023
27. BUZDUGAN, A., DIACONU, S. Impactul globalizării prin multiculturalitatea industriei turismului și ospitalității. Simpozion "Dezvoltarea turismului sustenabil: actualități și oportunități", Chișinău, Moldova, 21 februarie 2023.
28. CAZACOV, Iu., BALAN, I., ROȘCA, N., BUZAN, V. MEREUȚA, I., BUCARCIUC, M. Influența mediului zaharoză, dulcit, arginină și vitamina B6 pentru conservarea spermei umane. Conferință științifică națională cu participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, USM, 9-10 noiembrie 2003.
29. CERTAN, C., PORTARESCU, A., BULIMAGA, C., GRABCO, N. *Impactul activităților antropice asupra stării biodiversității din cadrul ecosistemului urban Bălți, Republica Moldova*. Conferință științifică națională cu

participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, USM, 9-10 noiembrie 2003.

30. CHIRITA Arcadi, SPRINCEAN Veaceslav, PALADI Florentin. Colectarea microparticulelor solide din atmosfera pentru cercetarea proceselor de poluare a aerului. Conferință științifică națională cu participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, USM, 9-10 noiembrie 2003.

31. CHIRITA, Arcadi, NASEDCHINA, Nadejda, MAISTRUC, Irina, SANDU, Mădălina. Înregistrarea imaginilor în raze X ale microobiectelor pe structuri polimer/As-Se-S dopate cu Sn, Te și Bi. Conferință științifică națională cu participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, USM, 9-10 noiembrie 2003.

32. COSUMOV-ȚURCANU, M. Particularități specifice de abordare a domeniilor artei în cadrul cercurilor școlare. Conferință științifică națională cu participare internațională Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic, 17 noiembrie 2023. Institutul de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău.

33. CREȚU, R., BACU, G., BALACCI, S. The use of artificial insemination in industrial rabbit breeding. In: Life sciences in the dialogue of generations: Connections between universities, academia and business community: The National Conference with International Participation. 14-15 September, 2023, Chisinau, Republic of Moldova.

34. CRIVOI, Aurelia, JIGĂU, Gheorghe, BACALOV, Iurie, CHIRIȚA, Elena, DRUȚA, Adriana. Influența toxicologică a pesticidului decis asupra sănătății solului și a sănătății umane. Conferință Științifică Națională cu participare internațională „Știința în Nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective” (ediția a șaptea), 19-20 mai 2023

35. DONICA, A., MOGÎLDEA, V. *Aspecte în conservarea biodiversității: studiu de caz – regiunea de dezvoltare nord.* Conferință științifică națională cu participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, USM, 9-10 noiembrie 2003.

36. DUCA, M.; BURCOVSCHI, I.; CLAPCO, S.; MARTEA, R.; GÎSCĂ, I.; MACHIDON, M. Conferință științifică națională cu participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, USM, 9-10 noiembrie 2003.

37. FEDAȘ, V. Rolul microbiotei intestinale în menținerea stării imunometabolice și prevenirea metainflamației. Conferință științifică națională cu participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, USM, 9-10 noiembrie 2003.

38. GARBUZNEAC A., SHEPTITSKY V. Spatial learning and memory of male and female white rats under the influence of biomass of streptomycetes isolated from the soils of the republic of Moldova. The National Conference with International Participation. 14-15 September, 2023, Chisinau.

39. GHILEȚCHII, Gheorghe, NAROLSCHI, Igor, ROTARU, Corneliu, RUSU, Marin, VATAVU, Sergiu. Particularități structurale ale filmelor ZnSnN₂. Conferință științifică națională cu participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, USM, 9-10 noiembrie 2003.

40. GROSUL-RAILEANU O., SHEPTITSKY V. Features of monosaccharide absorption in the small intestine of white rats with different levels of constitutional stress reactivity. In: Life sciences in the dialogue of generations: Connections between universities, academia and business community: The National Conference with International Participation. 14-15 September, 2023, Chisinau.

41. GUȚU, VI. Model andragogic al învățării și educației adulților. Conferință științifică națională cu participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, USM, 9-10 noiembrie 2003.

42. JALENCU, Marian. Semnificația valorii comerciale a rezultatelor științifice ale proiectelor de transfer tehnologic. Conferință științifică națională cu participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, USM, 9-10 noiembrie 2003.

43. JIGĂU GH., DOBROJAN S., DOBROJAN G., TURCHIN B., MOȘOI I., STADNIC A. Potențialul climato-adaptiv al cernoziomurilor arabile: concept, procese, trend, abordări tehnologice. Conferință științifică națională cu participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, USM, 9-10 noiembrie 2003.

44. LEORDA, A., ȘEPTIȚCHI, V., TOLSTENCO, D. Modificările cantitative și calitative ale microbiotei intestinale ca predictor precoce al cancerului colorectal. Conferință științifică națională cu participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, USM, 9-10 noiembrie 2003.

45. LIOGCHII, N., FASOLA, R. *Specii de importanță europeană și națională în Situl Emerald “Pădurea Hâncești”*. Conferință științifico-practică cu participare internațională „Instruire prin cercetare pentru o societate prosperă”. UPSC, 18-19 martie 2023, Chișinău,

46. LIOGCHII, N., FASOLA, R., MOTELICA, L. *Specii de importanță europeană și națională în Situl Emerald “Pădurea Hâncești”*. Conferința științifico-practică internațională „Instruire prin cercetare pentru o societate prosperă”, Ed. 10, 18-19 martie 2023, Chișinău.

47. LOZAN, R., TĂRÎȚĂ, A., MOȘANU, E., SANDU, M. *Interrelația schimbării climatice-sol-ape din precipitații*. Conferință științifică națională cu participare internațională „Solul și gestionarea durabilă a resurselor de sol”. Chișinău, 08 decembrie 2023
48. LOZAN, R., TĂRÎȚĂ, A., SANDU, M., MOȘANU, E., COMARNIȚCHI, A. *Interrelația calitatea aerului și cea a depunerilor atmosferice solide (studiu de caz)*. Conferință științifico-practică internațională „Instruire prin cercetare pentru o societate prosperă”, ediția a X^a. 18 – 19 martie 2023.
49. MANGUL O., SHEPTITSKY V. Membrane hydrolysis of sucrose and absorption of formed monosaccharides in the small intestine under conditions of diets with different content of carbohydrates in early postnatal ontogenesis The National Conference with International Participation. 14-15 September, 2023, Chisinau.
50. MEREUȚĂ, I., BACIU, A., POLEACOVA, L., FEDAȘ, V. Inflamația sistemică cronică și mecanismele de declanșare a proceselor parametabolice. Conferință științifică națională cu participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, USM, 9-10 noiembrie 2023.
51. MOȘANU, E. *Impactul compușilor amoniului asupra procesului de solubilizare a calciului din sol*. Conferință științifică națională cu participare internațională „Solul și gestionarea durabilă a resurselor de sol”. Chișinău, 08 decembrie 2023
52. MOȘNEAGA, Alisa, LOZOVANU, Petru. Metode de stimulare a activității biologice a culturilor agricole cu factori fizici. Conferință științifică națională cu participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, USM, 9-10 noiembrie 2023.
53. PETCU, I., LULOLOV, T., BALAN, I., BÎRLĂDEAN, G., PANȚÎR, A., DEMCENCO, B. Particularitățile creșterii cârdului parental de găini al rasei hubbard în condițiile Republicii Moldova Conferința științifică națională cu participare internațională „Gestionarea fondului genetic animalier – probleme, soluții, perspective”, 28-30 septembrie 2023.
54. POSTĂN, L. Educația extrașcolară pentru democrație și drepturile omului în instituțiile de învățământ din Republica Moldova. Conferința științifică națională cu participare internațională Educația în contextul provocărilor societale: paradigme, inovații, transfer tehnologic, 17 noiembrie 2023. Institutul de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău.
55. RAILEAN, V., BACAL, P. *Realizări, probleme și perspective ale investițiilor în sectorul de aprovizionare cu apă și sanitație din Regiunea de Dezvoltare Nord a Republicii Moldova*. Conferința științifică națională cu participare internațională „Știința în Nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective” (ediția a șaptea), 19-20 mai 2023, Bălți.
56. ROȘCA, N., BALAN, I., BUZAN, V., BALACCI, S., FURDUI, V., MEREUȚĂ, I., OSIPCIUC, G., CREȚU, R., BACU, Gh. Influența extractului de polifenoli din nucile verzi asupra metabolismului glutatationului din serul sanguin al cocoșilor. Conferință științifică națională cu participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, USM, 9-10 noiembrie 2023.
57. ROTARU, Corneliu. Particularități structurale ale formării nanostraturilor de CdS pe substraturi de ZnO și SnO₂. Conferință științifică națională cu participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, USM, 9-10 noiembrie 2023.
58. ROTARU, Corneliu. Proprietățile electronice a suprafeței straturilor de CdS depuse pe suporturi de ZnO și SnO₂. Conferință științifică națională cu participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, USM, 9-10 noiembrie 2023.
59. RUSU, V., DUMBRĂVEANU, D., BUDEANU, M. Parametrii hidrochimici și impactul lor supra activității vitale a peștilor cultivați în instalații acvatice cu circuit închis. Conferința științifică națională cu participare internațională Știința în Nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective, Ed. 7, 19-20 mai 2023, Bălți. Balti.
60. SANDU, M., MOȘANU, E., TĂRÎȚĂ, A., LOZAN, R. *Calitatea apelor de suprafață și subterane din teritoriul sit-ului Emerald „ Pohrebeni”*. Conferință științifică națională cu participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, USM, 9-10 noiembrie 2023.
61. SANDU, M., TĂRÎȚĂ, A. *Starea de calitate a apelor uzate după epurare prin tehnologii de import și naționale și disponibilitatea acestora pentru irigare*. Conferința științifică națională cu participare internațională „Solul și gestionarea durabilă a resurselor de sol”. Chișinău, 08 decembrie 2023 ANDU, M., TARIȚĂ, A., MOȘANU, E. *Indicele de calitate a apei din afluenții de dreapta ai Fluviului Nistru*. Conferință științifico-practică internațională „Instruire prin cercetare pentru o societate prosperă” Ediția a-X^a. 18-19 martie 2023
62. SANDU, M., TARIȚĂ, A., MOȘANU, E., LOZAN, R. *Indicele de calitate a apei din fl. Nistru*. Conferința științifică națională cu participare internațională „Știința în nordul Republicii Moldova: probleme, realizări, perspective”(ediția a șaptea). BĂLȚI, 19-20 mai 2023. Chișinău.
63. ȘEPTIȚCHI, V., GROSUL-RAILEANU, O., LEORDA, A., ȘEPTIȚCHI, N. Activity of amylolytic enzymes of the pancreas and small intestine of white rats with different levels of constitutional stress reactivity depending on the protein content in the diet. Conferință științifică națională cu participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, USM, 9-10 noiembrie 2023.
64. SIRKELI, Vadim P., NEDEOGLO, Natalia D., NEDEOGLO, Dmitrii D., VATAVU, Sergiu A., YILMAZOGLU, Oktay, HAJO, Ahid S., PREU, Sascha, HARTNAGEL, Hans L., KÜPPERS, Franko. Recent advances in

ZnSe-based devices: from UV to terahertz applications. Conferință științifică națională cu participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, USM, 9-10 noiembrie 2003.

65. STEGĂRESCU, V., ȚUGULEA, A., BULMAGA, C., BEJAN, I. *Investigații recente privind starea radiației de fond în ecosistemul urban Bălți, Republica Moldova*. Conferință științifică națională cu participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, USM, 9-10 noiembrie 2003.

66. TĂRÎȚĂ, A. *Impactul pesticidelor organoclorurate ajunse în sol cu peste 25 de ani în urmă în funcție de modul lor de utilizare*. Conferință științifică națională cu participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, USM, 9-10 noiembrie 2003.

67. TĂRÎȚĂ, A., BRAȘOVEANU, V., MOTILICA, L., BRAȘOVEANU, C. *Particularitățile acumulării metalelor grele și nivelul fondului radiologic în solul ecosistemelor forestiere din site-ul Emerald „Pădurea Hâncești”*. Conferință științifică națională cu participare internațională „Solul și gestionarea durabilă a resurselor de sol”. Chișinău, 08 decembrie 2023

68. TOLSTENCO, D., LEORDA, A. Antimicrobial activity of some medicinal plants with anticancer properties against E. coli. The National Conference with International Participation. 14-15 September, 2023, Chisinau, Republic of Moldova.

69. ȚURCANU, C. Andragogul în sistemul educației adulților: profil și competențe profesionale. Conferință științifică națională cu participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, USM, 9-10 noiembrie 2003.

70. VALIC, E., MEREUȚĂ, I. The role of 3D-printing technologies in the management of breast cancer patients. In: Cells and tissues transplantation. Actualities and outlooks. The National Scientific Conference with International participation dedicated to the 10th anniversary of the founding of the Human Tissue and Cells Bank and to the 15th anniversary of the founding of the Laboratory of Tissue Engineering and Cells Culture of Nicolae Testemitanu State University of Medicine and Pharmacy of the Republic of Moldova. Chisinau, March 17-18th, 2023.

71. Veaceslav SPRINCEAN, Arcadi CHIRIȚA, Mihail CARAMAN. Fotoluminescența – metodă experimentală de caracterizare a factorilor de mediu. Conferință științifică națională cu participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, USM, 9-10 noiembrie 2003.

72. БАРСУК, Александр А., ПАЛАДИ, Флорентин. Параметрическое представление, бифуркационный и асимптотический анализ решений кубического уравнения с вещественными коэффициентами. Conferință științifică națională cu participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, USM, 9-10 noiembrie 2003.

73. ГОГЛИДЗЕ, Татьяна, НЕДЕОГЛО, Наталья, ЮРЬЕВА, Татьяна, НЕДЕОГЛО, Дмитрий. Люминесцентные свойства нанопорошков CdSe, легированных переходными металлами и редкоземельными элементами. Conferință științifică națională cu participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, USM, 9-10 noiembrie 2003.

74. ГРАБКО, Дарья, НИКОРИЧ, Валентина, ТОПАЛ, Дарья, ШИКИМАКА, Ольга, ГУБАНОВА, Антонина. Национальный университет Ивана Огиенко, Подольск, Украина Механические свойства кристаллов на основе халькогенидов свинца. Conferință științifică națională cu participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, USM, 9-10 noiembrie 2003.

75. ЕРОЩЕНКОВА, В., БУЛЬМАГА, К. *Внутригодовая динамика изменения качества речной воды реки Бык по биогенным показателям*. Conferință Științifică Națională cu participare internațională „Știința în Nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective” (ediția a șaptea), 19-20 mai 2023, Bălți.

76. ЕРОЩЕНКОВА, В., БУЛЬМАГА, К. *Экологическое состояние реки Икель*. Conferință Științifică Națională cu participare internațională „Știința în Nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective” (ediția a șaptea), 19-20 mai 2023, Bălți.

77. КЛЮКАНОВ, Александр, ВАРЗАРЬ, Александр, НИКА, Денис, ВАТАВУ, Серджиу. Примесная фотолуминесценция в теллуриде кадмия и фононплазмонные повторения. În: Culegerea de articole ale Conferinței naționale cu participare internațională „Integrare prin Cercetare și Inovare”, dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, 9-10 noiembrie 2023.

78. ОСИПЧУК Г. В., БРАДУ Н.Г., ДЖЕНЖЕРА И.Г., БАЛАН И.В., ПОВЕТКИН С.Н. К вопросу влияния биологически активных веществ (бав) на сперматогенез и некоторые биохимические показатели крови. Conferință științifică națională cu participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, USM, 9-10 noiembrie 2003.

79. РУДАКОВА, А., РУДАКОВ, С., ДОРИФ А., МЭРЫЙ, Л., АНДРОНИК, Л. Влияние стрессов на изоформы пероксидаз томатов. Conferință științifică națională cu participare internațională dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare „Integrare prin Cercetare și Inovare”, USM, 9-10 noiembrie 2003.

80. ФУРДУЙ В.Ф., БАЛАН И.В., РОШКА Н.В., ФИЛИППОВ А.В. Особенности гепатопатий различной природы у собак. Conferință științifică națională cu participare internațională „Gestionarea fondului genetic animalier – probleme, soluții, perspective”, 28-30 septembrie 2023. Maximovca 2023.

81. BACIU, A., MEREUȚĂ, I., LISTOPADOVA, L., FEDAȘ, V., IONESCU- TÂRGOVIȘTE, C., CARNICIU, S. Hippocampal theta rhythm in recovery REM sleep after experimental modeling of extreme working. National Congress of Physical and Rehabilitation Medicine & Balneology with International participation. Timișoara, 1-5 September 2023, Timișoara, România.
82. BOGDAN, A., COLȚUN, M., CHISNICEAN, L., GRIGORAȘ, V. Specii din genul Agastache Gronov introduse și cercetate în Grădina Botanică. De la Etnofarmacologie la Fitomedicină Simpozion cu participare internațională, 23-25 iunie 2023, Șirnea-Brașov.
83. CHISNICEAN, L., JELEJNEAC, T., VORNICU, Z. *Potentilla alba* L. – The application of innovative methods of propagation for reintroduction In: De la Etnofarmacologie la Fitomedicină Simpozion cu participare internațională, Șirnea, 23-25 iunie 2023, Șirnea-Brașov.
84. COLȚUN, M., BOGDAN, A., CHISNICEAN, L., GRIGORAȘ, V. Studiul biologic și fitochimic al speciilor genului *Elsholtzia* In: De la Etnofarmacologie la Fitomedicină Simpozion cu participare internațională, Șirnea, 23-25 iunie 2023. Șirnea-Brașov.
85. PORTARESCU, A., BULIMAGA, C. Forecast of sustainability of Bălți city emerging from the amount of phytomass. NATURAL SCIENCES IN THE DIALOGUE OF GENERATIONS. The national conference with international participation, edition VI, Moldova State University
86. PRODAN, P., BULIMAGA, C. The impact of the effluent from the wastewater treatment plant Bălți on quality Răut river. NATURAL SCIENCES IN THE DIALOGUE OF GENERATIONS. The national conference with international participation, edition VI, Moldova State University, ABSTRACT BOOK, September 14-15, 2023. Chișinău: CEP USM, 2023, p. 176 ISBN 978-9975-3430-9-1;
87. PRODAN, P., BULIMAGA, C., GRABCO, N. The diversity of the planktonic algoflora in the water of the Răut river basin within the limits of the Bălți and Florești. NATURAL SCIENCES IN THE DIALOGUE OF GENERATIONS. The national conference with international participation, edition VI, Moldova State University, ABSTRACT BOOK, September 14-15, 2023. Chișinău: CEP USM, 2023

Participări în cadrul manifestărilor științifice naționale - 24

1. BACALOV Iu., CHIRIȚA E., CRIVOI A., TROFIM A., DRUȚA A., DOBREA A., BARBAROȘ M. Statutul tiroidian la administrarea tincturii de propolis și a extractului de *Arnica montana* pe fondalul diabetul experimental. Conferința științifică națională consacrată jubileului de 95 ani din ziua nașterii academicianului Boris MELNIC, 13 februarie 2023, Chișinău.
2. BACALOV Iu., CRIVOI A., BÎRSAN A., CHIRIȚA E., DRUȚA A., REVENCO A. Simptomele acute primare ale diabetului experimental pe fondul administrării biopreparatului SMAP-4. Conferința științifică națională consacrată jubileului de 95 ani din ziua nașterii academicianului Boris MELNIC, 13 februarie 2023, Chișinău.
3. BACALOV Iu., CRIVOI A., CHIRIȚA E., DRUȚA A., CIOCÎRLAN V., POPUȘOI I. Rolul melanotropinei în modificările adaptative funcționale a sistemului hipotalamo-hipofizo-suprarenal la acțiunea substanțelor psihotrope. Conferința științifică națională consacrată jubileului de 95 ani din ziua nașterii academicianului Boris MELNIC, 13 februarie 2023, Chișinău.
4. BEJENARU, Al. Evoluția frontierei moldo-transilvane în istoriografia română. Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie, ediția a 9-a, 26 mai 2023: Program, rezumatele comunicărilor / Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Istorie și Filosofie; editor: Aurel Zanoci, Chișinău, 2023.
5. BÎRSAN A., FRUNZĂ M., BACALOV Iu., CRIVOI A., BÎRSAN D., DIACONU E. Importanța farmacologică a unor plante invazive lemnoase din rezervația cultural-naturală „Orheiul Vechi”. Conferința științifică națională consacrată jubileului de 95 ani din ziua nașterii academicianului Boris MELNIC, 13 februarie 2023, Chișinău.
6. CRIVOI A., BACALOV Iu., CHIRIȚA E., DRUȚA A., COJOCARI L., NGUEN NGOC HOI, MAI THI CAM TU, NGUEN THI TY, MAHAMAT MALLUM, MAHMUD ABU SAMER, UWE WILLI ALBERCHT. Școala științifică în domeniul fiziologiei omului și animalelor din Republica Moldova. Conferința științifică națională consacrată jubileului de 95 ani din ziua nașterii academicianului Boris MELNIC, 13 februarie 2023, Chișinău.
7. EREMIA, I. Conceptul social-politic și național al lui Nicolae Ghepețchi. Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie, ediția a 9-a, 26 mai 2023.
8. GARBUZNEAC, A., SHEPTITSKY, V., BURTSEVA, S., BIRSA, M. Influence of long- term consumption of streptomycete biomass on conditional reflex learning and memory in white rats of different ages. Conferință științifică națională, consacrată jubileului de 95 ani din ziua nașterii academicianului Boris Melnic, 13 februarie 2023, Chișinău.
9. GRABCO, N., CERTAN, C., BULIMAGA, C., PRODAN, P. *Algoflora planctonică vernală a bazinului râului Răut din cadrul urboecosistemului Bălți*. Conferința Științifică Națională consacrată jubileului de 95 ani din ziua nașterii academicianului Boris Melnic, Universitatea de Stat din Moldova, 13 februarie 2023.
10. GUȚU V. On attractors of a type of iterated systems with condensatio. Workshop Analysis & Control of Deterministic and Stochastic Differential Equations, "Octav Mayer" Institute of Mathematics, September, 28-30, 2023, Filiala din Iași a Academiei Române.

11. JIGĂU, Gheorghe, CRIVOI, Aurelia, DOBROJAN, Sergiu, CIOLACU, Tatiana, TURCHIN, Boris, DOBROJAN, Galina. Cadrul ecosistemic funcțional al sănătății solului. Conferința Științifică Națională, consacrată jubileului de 95 ani din ziua nașterii academicianului Boris Melnic, Ed. 1, 13 februarie 2023, Chisinau.
12. JIGĂU, Gheorghe, STADNIC, Angela, BACALOV, Iurie, CHIRIȚA, Elena, DRUȚA, Adriana, GABERI, Valentin. Normative de evaluate și optimizare a parametrilor fizici de sănătate a cernoziomurilor arabile. Conferința Științifică Națională, consacrată jubileului de 95 ani din ziua nașterii academicianului Boris Melnic, Ed. 1, 13 februarie 2023, Chisinau.
13. LEORDA, A., ȘEPTIȚCHI, V., TOLSTENCO, D. Compatibilitatea unor plante medicinale cu proprietăți anticancerigene cu reprezentanți ai florei microbiene intestinale Conferința Științifică Națională consacrată jubileului de 95 ani din ziua nașterii academicianului Boris Melnic. 13 februarie 2023, Chișinău.
14. LIOGCHII, N., FASOLA, R., MOTELICA, L. *Starea de conservare a diversității biologice în site-ul Emerald „Pădurea Hâncești”*. Conferința Științifică Națională, consacrată jubileului de 95 ani din ziua nașterii academicianului Boris Melnic, Ed. 1, 13 februarie 2023, Chișinău.
15. MELNIC V., DOBROJAN S., BÎRSAN A., BURACINSCHI N., MELNIC A. Cannabis sativa L. Plantă de perspectivă ce poate deveni cultură în circuitul agricol al Republicii Moldova. Conferința Științifică Națională, consacrată jubileului de 95 ani din ziua nașterii academicianului Boris Melnic”, Chisinau, Moldova, 13 februarie 2023.
16. MEREUȚĂ, I. Academicianul Boris Melnic – Omul Științei, Homologiei și Valorilor Umane. Conferința Științifică Națională, consacrată jubileului de 95 ani din ziua nașterii academicianului Boris Melnic. 13 februarie 2023.
17. PERJAN, Andrei, Convergence estimates for some semilinear second order differential equations with two small parameter in Hilbert spaces. The Tenth Congress of Romanian Mathematicians. <http://www.imar.ro/-congrmathro10/>, June 30-July 5, 2023, Pitești, România
18. RUSU, V., CIOCĂRLAN, V., DUMBRĂVEANU, D., CROITORU, I., BUDEANU, M., PÎRȚU, I. Posibile modificări ale ihtioparazitofaunei în condițiile schimbărilor climatice. Conferința științifică națională, consacrată jubileului de 95 ani din ziua nașterii academicianului Boris Melnic, 13 februarie 2023, Chișinău.
19. RUSU, V., CIOCĂRLAN, V., DUMBRĂVEANU, D., CROITORU, I., BUDEANU, M., PÎRȚU, I. Practici internaționale privind aplicarea măsurilor antiepidemice în piscicultură. Conferința științifică națională, consacrată jubileului de 95 ani din ziua nașterii academicianului Boris Melnic, 13 februarie 2023, Chișinău.
20. SÎRBU P., On recursive differentiability of Bruck-Belousov prolongations of quasigroups. The 30th Conference on Applied and Industrial Mathematics, September, 14-17, 2023, Iasi.
21. SÎRBU, Parascovia, Total multiplication groups of middle Brouwer loops. The Tenth Congress of Romanian Mathematicians. <http://www.imar.ro/-congrmathro10/>, June 30-July 5, 2023, Pitești, România
22. SPATARU, P., SANDU, M., VISNEVSCHI, A., POVAR, I. Evaluating the impact of aquatic pollutants through laboratory simulations with ammonium initiation: a methodological approach. Advanced materials to reduce the impact of toxic chemicals on the environment and health, Ed. 1, 21 septembrie 2023. Chișinău.
23. ȘEPTIȚCHI, V., LEORDA, A., GROSUL-RAILEANU, O. Impactul amestecului de preparate antimicrobiene cu spectru larg de acțiune asupra absorbției monozaharidelor în intestinul subțire. Conferința științifică națională, consacrată jubileului de 95 ani din ziua nașterii academicianului Boris Melnic. 13 februarie 2023, Chișinău.
24. ANDRIEȘ, V. Particularitățile predării educației etnoculturale în cadrul cercurilor școlare. Conferință: Perspectivele și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației, 7 iunie 2023.

V. Dificultăți/ impedimente apărute

Nu au fost întâmpina dificultăți majore în realizarea obiectivelor asumate.

LISTA PROIECTELOR NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE ÎN CURS

Nr.	Denumirea proiectului/contractului	Conducătorul/ coordonatorul proiectului	Termene de executare	Tipul proiectului
Programe de Stat 2020-2023				
Prioritatea strategică I. SĂNĂTATE				
1.	Studiul biologic și fotochimic al plantelor medicinale cu acțiune antioxidantă, antimicrobiană și hepatoprotectoare (cifrul proiectului 20.80009.8007.24)	Conducător de proiect: CIOBANU Nicolae, dr. (Coordonator echipa USM: MELNIC Victor, dr.	01.01.2020- 31.12.2023	Național, Program de Stat
2.	Noi substanțe cu potențial preventiv și terapeutic în baza compușilor naturali de origine vegetală și a metodelor moderne de sinteză organică (cifrul proiectului 20.80009.8007.03)	KULCIȚKI Veaceslav	01.01.2020- 31.12.2023	Național, Program de Stat
Prioritatea strategică II. AGRICULTURĂ DURABILĂ, SECURITATE ALIMENTARĂ ȘI SIGURANȚA ALIMENTELOR				
3.	Studii genetico-moleculare și biotehnologice ale florii-soarelui în contextul asigurării managementului durabil al ecosistemelor agricole (cifrul proiectului 20.80009.5107.01)	DUCA Maria, acad., dr. hab.	01.01.2020- 31.12.2023	Național, Program de Stat
4.	Mobilizarea resurselor genetice vegetale, ameliorarea soiurilor de plante, valorificarea lor ca culturi furajere, melifere și energetice în circuitul bioeconomic (cifrul proiectului 20.80009.5107.02)	ȚIȚEI Victor	01.01.2020- 31.12.2023	Național, Program de Stat
5.	Diminuarea consecințelor schimbărilor climatice prin crearea și implementarea soiurilor de plante medicinale și aromatice cu productivitate înaltă, rezistente la secetă, iernare, boli, ce asigură dezvoltarea sustenabilă a agriculturii, garantează produse de calitate superioară, predestinate industriei de parfumerie, cosmetică, farmaceutică, alimentară (cifrul proiectului 20.80009.5107.07)	BALMUȘ Zinaida	01.01.2020- 31.12.2023	Național, Program de Stat
6.	Conservarea ex situ de lungă durată a resurselor genetice vegetale în Banca de gene cu utilizarea metodelor biologiei moleculare în testarea stării de sănătate a germoplasmei vegetale (cifrul proiectului 20.80009.5107.11)	GANEA Anatolie.	01.01.2020- 31.12.2023	Național, Program de Stat
7.	Consolidarea capacităților de prognoză și combatere a organismelor dăunătoare și analiză a riscurilor fitosanitar în protecția integrată a plantelor (cifrul proiectului 20.80009.5107.19)	TODIRAȘ Vladimir	01.01.2020- 31.12.2023	Național, Program de Stat
8.	Valorificarea eficientă a resurselor genetice vegetale și biotehnologiilor avansate în scopul sporirii adaptabilității plantelor de cultură la schimbările climatice (cifrul proiectului 20.80009.5107.03)	BOTNARI Vasile	01.01.2020- 31.12.2023	Național, Program de Stat
9.	Elaborarea metodelor alternative de control al artropodelor dăunătoare în diferite cenoze	NASTAS Tudor	01.01.2020- 31.12.2023	Național, Program de Stat

	agricole, bazate pe mijloace și procedee ecologic inofensive (cifrul proiectului 20.80009.5107.27)			
10.	Formarea direcționată a calității și sistemului imunitar la fructele soiurilor tardive de prun preconizate păstrării de lungă durată (cifrul proiectului 20.80009.5107.18)	BUJOREANU Nicolae	01.01.2020- 31.12.2023	Național, Program de Stat
Prioritatea strategică III. MEDIU ȘI SCHIMBĂRI CLIMATICE				
11.	Tehnologii fizice avansate cu aplicarea UVS în monitorizarea și modelarea factorilor de mediu (cifrul proiectului 20.80009.7007.05)	SPRINCEAN Veaceslav	01.01.2020- 31.12.2023	Național, Program de Stat
12.	Consolidarea achizițiilor publice durabile în Republica Moldova (cifrul proiectului 20.80009.7007.15)	ULIAN Galina	01.01.2020- 31.12.2023	Național, Program de Stat
13.	Diminuarea impactului substanțelor chimice, toxice asupra mediului și sănătății prin utilizarea absorbantilor și catalizatorilor obținuți din materie primă autohtonă (cifrul proiectului 20.80009.7007.21)	Conducător proiect: LUPAȘCU Tudor Coordonator echipa USM: GUȚANU Vasile	01.01.2020- 31.12.2023	Național, Program de Stat
14.	Biotehnologii și procedee genetice de evaluare, conservare și valorificare a agrobiodiversității (cifrul proiectului 20.80009.7007.04)	Conducător de proiect: ANDRONIC Larisa Coordonator echipa USM: RUDACOVA Angela	01.01.2020- 31.12.2023	Național, Program de Stat
15.	Studiu și gestionarea surselor de poluare pentru elaborarea recomandărilor de implementare a măsurilor de diminuare a impactului negativ asupra mediului și sănătății populației (cifrul proiectului 20.80009.7007.20)	Conducător de proiect: POVAR Igor Coordonator echipa USM: CEBAN Irina	01.01.2020- 31.12.2023	Național, Program de Stat
16.	Identificarea, evaluarea și perfecționarea unor noi procedee de sporire a ratei de creștere a peștilor, de diminuare a impactului maladiilor și de îmbunătățire a valorificării furajelor în cadrul instalațiilor piscicole de tip închis alimentate cu apă circulantă (cifrul proiectului 20.80009.7007.23)	RUSU Vadim	01.01.2020- 31.12.2023	Național, Program de Stat
17.	Modelarea spațio-temporală a factorilor abiotici de mediu pentru estimarea stabilității ecologice a peisajelor (cifrul proiectului 20.80009.7007.08)	BEJAN Iurii	01.01.2020- 31.12.2023	Național, Program de Stat
18.	Evaluarea stabilității ecosistemelor urbane și rurale în scopul asigurării dezvoltării durabile (cifrul proiectului 20.80009.7007.11)	BULIMAGA Constantin	01.01.2020- 31.12.2023	Național, Program de Stat
19.	Metode și procedee de menținere și conservare a biodiversității în funcție de integritatea gametogenezei și variabilitatea alimentară (cifrul proiectului 20.80009.7007.25)	BALAN Ion	01.01.2020- 31.12.2023	Național, Program de Stat
20.	Determinarea schimbărilor mediului acvatic, evaluarea migrației și impactului poluanților, stabilirea legăturilor funcționării hidrobiocenozelor și prevenirea consecințelor nefaste asupra	ZUBCOV Elena	01.01.2020- 31.12.2023	Național, Program de Stat

	ecosistemelor AQUABIO (cifrul proiectului 20.80009.7007.06)			
21.	Determinarea parametrilor ce caracterizează rezistența plantelor cu nivel diferit de organizare la acțiunea temperaturilor extreme în scopul diminuării efectelor schimbărilor climatice (cifrul proiectului 20.80009.7007.07)	DASCALIUC Alexandru	01.01.2020-31.12.2023	Național, Program de Stat
22.	Schimbări evolutive ale faunei terestre economic importante, ale speciilor rare și protejate în condițiile modificărilor antropice și climatice (cifrul proiectului 20.80009.7007.02)	BUȘMACHIU Galina	01.01.2020-31.12.2023	Național, Program de Stat
23.	Sinergismul dintre factorii naturali și mijloacele microbiologice, ecologic inofensive, de reglare a densității populațiilor de organisme dăunătoare pentru protecția culturilor agricole în agricultura convențională și ecologică (cifrul proiectului 20.80009.7007.16)	VOLOȘCIUC Leonid	01.01.2020-31.12.2023	Național, Program de Stat
24.	Diversitatea artropodelor hematofage, a zoo și fitohelminților, vulnerabilitatea, strategiile de toleranță la factorii climatici și elaborarea procedurilor inovative de control integrat a speciilor de interes socio-economic (cifrul proiectului 20.80009.7007.12)	TODERAȘ Ion	01.01.2020-31.12.2023	Național, Program de Stat
25.	Cercetarea și conservarea florei vasculare și macromicobitei din Republica Moldova (cifrul proiectului 20.80009.7007.22)	GHENDOV Veaceslav	01.01.2020-31.12.2023	Național, Program de Stat
26.	Evaluarea vegetației spontane din Republica Moldova pentru conservarea și utilizarea durabilă a diversității plantelor și resurselor genetice vegetale în contextul adaptării la schimbările climatice” (cifrul proiectului 20.80009.7007.01)	MIRON Aliona	01.01.2020-31.12.2023	Național, Program de Stat
27.	Potențialul Apelor Subterane: Argumentarea teoretică, Estimarea, Folosirea diversificată și schimbări posibile (studiu de caz - Republica Moldova) (cifrul proiectului 20.80009.7007.26)	MORARU Constantin	01.01.2020-31.12.2023	Național, Program de Stat
28.	Studiul structurii geologice a teritoriului Republicii Moldova pentru valorificarea rațională a substanțelor minerale utile și reducerii riscului seismic(cifrul proiectului 20.80009.7007.13)	NICOARA Igor	01.01.2020-31.12.2023	Național, Program de Stat
29.	Introducerea și elaborarea tehnologiilor de multiplicare și cultivare prin tehnici convenționale și culturi in vitro a speciilor de plante lemnoase noi(cifrul proiectului 20.80009.7007.19)	ROȘCA Ion	01.01.2020-31.12.2023	Național, Program de Stat
30.	Cercetări privind mobilizarea diversității vegetale cu potențial ornamental pentru conservarea ex situ (cifrul proiectului 20.80009.7007.14)	SÎRBU Tatiana.	01.01.2020-31.12.2023	Național, Program de Stat
Prioritatea strategică IV. PROVOCĂRI SOCIALE				
31.	Modernizarea mecanismelor de guvernare axate pe protecția drepturilor omului (cifrul proiectului 20.80009.1606.15)	CIOBANU Rodica	01.01.2020-31.12.2023	Național, Program de Stat
32.	Evoluția istorică a Moldovei din antichitate până în epoca modernă în contextul civilizației europene. Basarabia în cadrul Imperiului Rus. Sinteză academică, studii, documente și materiale didactice. Partea I. circulantă (cifrul proiectului 20.80009.0807.36)	Conducător de proiect: CERETEIU Igor Coordonator echipa USM: TOMULE Valentin	01.01.2020-31.12.2023	Național, Program de Stat

33.	Abordarea epistemologică a dezvoltării personale și a educației pentru societate: de la strategiile transdisciplinare la finalitățile pragmatice ale societății actuale din Republica Moldova (cifrul proiectului 20.80009.1606.08)	BOGATU Eugenia.	01.01.2020- 31.12.2023	Național, Program de Stat
34.	Patrimoniul academic universitar din RSS Moldovenească: investigarea și valorificarea bunelor practici (cifrul proiectului 20.80009.1606.11)	ROTARU Liliana	01.01.2020- 31.12.2023	Național, Program de Stat
35.	Patrimoniul arheologic din epoca fierului în regiunea Nistrului Mijlociu și bazinul râului Cogâlnic: cercetare interdisciplinară și valorificare științifică (cifrul proiectului 20.80009.1606.14)	ZANOCI Aurel	01.01.2020- 31.12.2023	Național, Program de Stat
36.	Cultura promovării imaginii orașelor din Republica Moldova prin intermediul artei și mitopoeticii (cifrul proiectului 20.80009.0807.19)	GRATI Aliona	01.01.2020- 31.12.2023	Național, Program de Stat
37.	Cadrul conceptual, metodologic și managerial al educației nonformale în Republica Moldova (cifrul proiectului 20.80009.0807.23)	GUȚU Vladimir	01.01.2020- 31.12.2023	Național, Program de Stat
38.	Protecția consolidată a drepturilor pacientului în sistemul asigurărilor obligatorii de asistență medicală (cifrul proiectului 20.80009.0807.30)	CHISARI- RURAK Aliona	01.01.2020- 31.12.2023	Național, Program de Stat
39.	Evaluarea multidimensională și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial la nivel național și regional în vederea impulsivării sectorului IMM în Republica Moldova (cifrul proiectului 20.80009.0807.38)	Natalia VINOGRADOV A Natalia Coordonator echipa USM: DOGA-MÎRZAC Mariana.	01.01.2020- 31.12.2023	Național, Program de Stat
40.	Bazele teoretice și metodologice ale asigurării activității psihologice în sistemul de învățământ general din perspectiva abordărilor societale contemporane (cifrul proiectului 20.80009.1606.10)	Conducător de proiect: CUCER Angela Coordonator echipa USM: Angela POTÂNG Angela	01.01.2020- 31.12.2023	Național, Program de Stat
41.	Consolidarea sistemului de securitate națională prin cunoaștere și comunicare (cifrul proiectului 20.80009.0807.28)	ROȘCA Ludmila	01.01.2020- 31.12.2023	Național, Program de Stat
42.	Bazele teoretice și metodologice ale asigurării activității psihologice în sistemul de învățământ general din perspectiva abordărilor societale contemporane (cifrul proiectului 20.80009.1606.10)	Conducător de proiect: CUCER Angela Coordonator echipa USM: POTÂNG Angela	01.01.2020- 31.12.2023	Național, Program de Stat
43.	Cercetări enciclopedice de economie și drept economic (cifrul proiectului 20.80009.0807.18)	ARMEANIC Alexandru	01.01.2020- 31.12.2023	Național, Program de Stat
44.	Elaborarea științifică a „Enciclopediei Moldovei” și a platformei electronice în contextul dezvoltării societății bazate pe cunoaștere (cifrul proiectului 20.80009.1606.04)	MANOLACHE Constantin	01.01.2020- 31.12.2023	Național, Program de Stat
	Contextele socio-culturale autohtone și interconexiuni europene în creația populară și literatura cultă din Basarabia (sec XIX până în prezent) (cifrul proiectului 20.80009.1606.03)	CORCINSCHI Nina	01.01.2020- 31.12.2023	Național, Program de Stat

	Calitatea actului de justiție și respectarea drepturilor persoanei în Republica Moldova: cercetări interdisciplinare în contextul implementării acordului de asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană (cifrul proiectului 20.80009.1606.05)	CUȘNIR Valeriu	01.01.2020-31.12.2023	Național, Program de Stat
	Valorificarea științifică a patrimoniului lingvistic național în contextul integrării europene (cifrul proiectului 20.80009.1606.01)	MINCU Eugenia	01.01.2020-31.12.2023	Național, Program de Stat
	Formarea și consolidarea coeziunii sociale în Republica Moldova în contextul apropierei de Uniunea Europeană (cifrul proiectului 20.80009.1606.13)	MOCANU Victor	01.01.2020-31.12.2023	Național, Program de Stat
Prioritatea strategică V. COMPETITIVITATE ECONOMICĂ ȘI TEHNOLOGII INOVATIVE				
45.	Materiale nanostructurate avansate pentru aplicații termoelectrice și senzori (cifrul proiectului 20.80009.5007.02)	NICA Denis	01.01.2020-31.12.2023	Național, Program de Stat
46.	Produse noi, inovative cu performanțe remarcabile în medicina (biofarmaceutica). Elucidarea mecanismelor moleculare și celulare ale acțiunii acestor produse noi și argumentarea folosirii lor la eficientizarea tratamentului unor patologii (cifrul proiectului 20.80009.5007.10)	GULEA Aurelian	01.01.2020-31.12.2023	Național, Program de Stat
47.	Materiale și structuri multifuncționale pentru detectarea radiațiilor electromagnetice (cifrul proiectului 20.80009.5007.12)	VATAVU Sergiu	01.01.2020-31.12.2023	Național, Program de Stat
48.	Fotosensibilizatori pentru aplicații în terapia foto-dinamică și fotovoltaică (cifrul proiectului 20.80009.5007.16)	POTLOG Tamar	01.01.2020-31.12.2023	Național, Program de Stat
49.	Sisteme dinamice multivoce, perturbări singulare, operatori integrali și structuri algebrice neasociative (cifrul proiectului 20.80009.5007.25)	PERJAN Andrei	01.01.2020-31.12.2023	Național, Program de Stat
50.	Mecanisme fizico-chimice a proceselor redox cu transfer de electroni implicate în sistemele vitale, tehnologice și de mediu (cifrul proiectului 20.80009.5007.27)	DUCA Gheorghe	01.01.2020-31.12.2023	Național, Program de Stat
51.	Sisteme informatice inteligente pentru soluționarea problemelor slab structurate, procesarea cunoștințelor și volumelor mari de date (cifrul proiectului 20.80009.5007.22)	GAINDRIC Constantin.	01.01.2020-31.12.2023	Național, Program de Stat
52.	Metode deterministe și stocastice de soluționare ale problemelor de optimizare și control (cifrul proiectului 20.80009.5007.13)	LOZOVANU Dmitrii	01.01.2020-31.12.2023	Național, Program de Stat
53.	Implementarea principiilor ingineriei cristalelor și cristalografiei cu raze X pentru designul și crearea materialelor hibride organice/anorganice cu proprietăți avansate fizice și biologic active funcționale (cifrul proiectului 20.80009.5007.15)	KRAVȚOV Victor	01.01.2020-31.12.2023	Național, Program de Stat
54.	Noi materiale uni-,bi-, și tridimensionale cu proprietăți magnetice, optice și dielectrice dirijate pe baza materialelor de tranziție (cifrul proiectului 20.80009.5007.19)	CULIUC Leonid	01.01.2020-31.12.2023	Național, Program de Stat
55.	Obținerea de noi materiale micro- și nano-structurate prin metode fizico-chimice și elaborarea tehnologiilor pe baza acestora (cifrul proiectului 20.80009.5007.18)	DICUSAR Alexandr	01.01.2020-31.12.2023	Național, Program de Stat
56.	Tehnologii cuantice hibride avansate (cifrul proiectului 20.80009.5007.07)	MACOVEI Mihai	01.01.2020-31.12.2023	Național, Program de Stat

57.	Cooperativitate cuantică între emițători (nuclee, atomi, puncte cuantice, molecule, biomolecule, metamateriale) și aplicarea acestora în informatică, bio- fonică avansată optogenetică (cifrul proiectului 20.80009.5007.01)	ENACHI Nicolae	01.01.2020-31.12.2023	Național, Program de Stat
58.	Nanocompozite hibride multifuncționale de diferită arhitectură din polimeri și semiconductori necristalini pentru aplicații în optoelectronică, fonică și biomedicine (cifrul proiectului 20.80009.5007.14)	IOVU Mihail	01.01.2020-31.12.2023	Național, Program de Stat
59.	Intensificarea proceselor de transfer și procesare în câmpuri electrice, electromagnetice, cavitaționale; aplicativitatea (cifrul proiectului 20.80009.5007.06)	BOLOGA Mircea	01.01.2020-31.12.2023	Național, Program de Stat
60.	Dispozitive fotovoltaice cu elemente active din noi materiale calcogenice obținute prin tehnologii economice accesibile (cifrul proiectului 20.80009.5007.03)	ARUȘANOV Ernest	01.01.2020-31.12.2023	Național, Program de Stat
61.	Materiale noi în baza combinațiilor complexe a metalelor cu liganzi polifuncționali în calitate de polimeri poroși, catalizatori, substanțe biologice și compuși nanostructurați (cifrul proiectului 20.80009.5007.04)	LOZAN Vasile	01.01.2020-31.12.2023	Național, Program de Stat
62.	Materiale hibride funcționalizate cu grupări carboxil pe baza metaboliților vegetali cu acțiune contra patogenilor umani și agricoli (cifrul proiectului 20.80009.5007.17)	MACAEV Fliur	01.01.2020-31.12.2023	Național, Program de Stat
63.	Elaborarea noilor materiale multifuncționale și tehnologii eficiente pentru agricultură, medicină, tehnică și sistemul educațional în baza complexilor metalelor „s” și „d” cu liganzi polidentati (cifrul proiectului 20.80009. 5007.28)	BULHAC Ion	01.01.2020-31.12.2023	Național, Program de Stat
Bi-/multilaterale				
1.	Determination of Bioactivity and Antimyeloma Properties of Various Cyanobacteria (cifrul proiectului 22.80013.5107.2TR)	Alina TROFIM, dr.	03.01.2022 – 31.12.2023	Bilateral, moldo-turc
2.	Development of Fully Inkjet-Printed FET Biosensors Using 2D Transition Metal Dichalcogenides for E.Coli Bacteria Detection (cifrul proiectului 23.80013.5007.2TR)	CULIUC Leonid	03.01.2023 – 31.12.2024	Bilateral, moldo-turc
3.	Metode de aplicare complexă a derivaților acidului para-aminobenzoic și microorganismelor entomopatogene în controlul organismelor dăunătoare la culturile pomicole și legumicole (cifrul proiectului 22.80013.5107.3BL)	STÎNGACI Aurelia / GONCIARUC V..	03.01.2022 – 31.12.2023	Proiect comun stiințific de cercetare moldo-bielorus
4.	Sinteza steroidilor cu fragment azolic în ciclul D și/sau în catena laterală în calitate de compuși de bază pentru crearea medicamentelor destinate tratamentului cancerului de prostată (cifrul proiectului 22.80013.8007.1BL)	MACAEV Fliur / JABINSKII Vladimir	03.01.2022 – 31.12.2023	Proiect comun stiințific de cercetare moldo-bielorus
5.	Dispozitive fotovoltaice cu elemente active din noi materiale calcogenice obținute prin tehnologii economice accesibile (cifrul proiectului 22.80013.5007.5BL)	ARUȘANOV Ernest / VICTOROV I..	03.01.2022 – 31.12.2023	Proiect comun stiințific de cercetare moldo-bielorus
6.	Materiale nanocompozite care conțin complexe de pământuri rare pentru utilizare în optoelectronică și energie solară (cifrul proiectului 22.80013.5007.6BL)	VERLAN Victor / GAIȘUN Vladimir	03.01.2022 – 31.12.2023	Proiect comun stiințific de cercetare moldo-bielorus

7.	Tehnologie și utilaje de depunere a acoperirilor multicomponente și multifuncționale pe suprafețele metalice la interacțiunea plasmei descarcării în impuls de tensiune joasă cu materiale pulverulente (cifrul proiectului 22.80013.5007.7BL)	MIHAILOV Valentin / OVCINNIKOV Evghenii	03.01.2022 – 31.12.2023	Proiect comun științific de cercetare moldo-bielorus
Programe de postdoctorat				
1.	Metodologia contabilității și raportării financiare în contextul paradigmei inovative a dezvoltării (cifrul proiectului 22.00208.0807.09/PD I)	GOLOCIALAV A Irina	03.01.2022- 31.12.2023	Național, postdoctoral
2.	Arhitectura juridică a mecanismelor naționale de ordine și securitate publică (cifrul proiectului 22.00208.0807.11/PD I)	ERHAN Ianuș	03.01.2022- 31.12.2023	Național, postdoctoral
3.	Potențialul genetic al genofondurilor tomatelor de cultură și mutante (<i>Solanum lycopersicum</i> L.), metode de cercetare și utilizare în ameliorare (cifrul proiectului 22.00208.5107.03/PD II)	MAKOVEI Milania	03.01.2022- 31.12.2023	Național, postdoctoral
4.	Coleopterele saproxilice (Insecta) din Republica Moldova: taxonomie, ecologie, zoogeografie și importanță (cifrul proiectului 22.00208.7007.05/PD II)	BACAL Svetlana	03.01.2022- 31.12.2023	Național, postdoctoral
5.	Parazitofauna, impactul parazitozelor asupra speciilor principale de importanță cinegetică, profilaxia și tratamentul (cifrul proiectului 22.00208.7007.06/PD II)	RUSU Ștefan	03.01.2022- 31.12.2023	Național, postdoctoral
6.	Program de neuroprotecție și neuroreabilitare bazat pe acțiunea multimodală combinată a factorilor de mediu, activitate zilnică individuală și alimentație ecologică (cifrul proiectului 22.00208.7007.08/PD II)	BACIU Anatolie	03.01.2022- 31.12.2023	Național, postdoctoral
7.	Sinteza controlată stereo și regio a moleculelor policiclice bioactive pe bază de compuși carbonilici din seria oxindol, naftochinonă și androsteron (cifrul proiectului 23.00208.5007.04/PD I)	SUCMAN Natalia	03.01.2023- 31.12.2024	Național, postdoctoral
8.	Fauna helmintică a amfibienilor (Amphibia), importanța acestora ca vectori în formarea și menținerea zoonozelor parazitare (cifrul proiectului 23.00208.7007.05/PD I)	GHERASIM Elena	03.01.2023- 31.12.2024	Național, postdoctoral
9.	Promovarea reformelor în sistemul organelor jurisdicționale din Republica Moldova prin optimizarea reglementărilor competenței generale (cifrul proiectului 23.00208.0807.06/PD I)	PRISAC Alexandru	03.01.2023- 31.12.2024	Național, postdoctoral
10.	Elaborarea metodelor numerice pentru rezolvarea problemelor de optimizare discretă de tip transport (cifrul proiectului 23.00208.5007.09/PD I)	TERZI Dmitrii	03.01.2023- 31.12.2024	Național, postdoctoral
Alte proiecte				
1.	Matériaux intelligents - Composés à transition de spin, synthèse, étude et caractérisation	PALAMARCIU C Tatiana	01.09.2022- 31.08.2023	Internațional, proiect AUF
2.	101113015HORIZON-MISS-2022-OCEAN-01. Danube Wetlands and flood plains Restoration through systemic, community engaged and sustainable innovative actions (DaWetRest)	AJDER Vladimir	2023-2028	Orizont Europa
3.	H2020-MSCA-RISE-2017-777968. International cooperation for the development of cost-efficient kesterite/c-Si thin film next generation tandem solar cells	ARUSHANOV Ernest	2017-2023	Acțiunile Marie Skłodowska-Curie (mii lei)
4.	H2020-MSCA-RISE-2017-778357. Electrozi metalici și semiconductori inteligenți pentru	ȚÎNȚARU Natalia	2018-2023	Acțiunile Marie Skłodowska-Curie (mii lei)

	procesarea electrochimica și dispozitivele electrochimice			
5.	HORIZON-MSCA-2022-SE-01/101131382. Multifunctional sustainable adsorbents for water treatment assisted with plasma technologies and for health protection from xenobiotics (CLEANWATER)	NASTAS Raisa	2024-2028	Acțiunile Marie Skłodowska-Curie (mii lei)
6.	H2020-MSCA-RISE-2016. Knowledge Exchange and Academic Cultures in the Humanities: Europe and the Black Sea Region, late 18th – 21st Centuries	SAHARNEANU Eudochia	2017-2022	Acțiunile Marie Skłodowska-Curie (mii lei)
7.	H2020-MSCA-RISE-2020-101007766. Tackling informal employment in Asia: building post-COV19 solutions to precariousness through case-study based evidence on Bhutan, Laos, Maldives, Myanmar, Philippines, Thailand and Vietnam -	BODRUG Valentina	2021-2024	Acțiunile Marie Skłodowska-Curie (mii lei)